

Průřezová témata

☐ **Osobnostní a sociální výchova – OSV**

- O OSV 1 rozvoj schopností poznávání
- O OSV 2 sebepoznání a sebepojetí
- O OSV 3 seberegulace a sebeorganizace
- O OSV 4 psychohygiena
- O OSV 5 kreativita
- O OSV 6 poznávací schopnosti
- O OSV 7 mezilidské vztahy
- O OSV 8 komunikace
- O OSV 9 spolupráce a soutěživost
- o OSV 10 řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- o OSV 11 hodnoty, postoje, praktická etika

Další realizace:

- pravidelné komunikativní kruhy (1. stupeň v rámci ranních vyprávění, 2. stupeň

v třídnických hodinách)

- důsledné dodržování dohodnutých pravidel vzájemné komunikace
- celkové klima školy s převažujícím pozitivním hodnocením
- neformální setkávání ve společenských akcích školy

☐ **Výchova demokratického občana – VDO**

- o VDO 1 občanská společnost a škola
- o VDO 2 občan, občanská společnost a stát
- o VDO 3 formy participace občanů v politickém životě
- o VDO 4 principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Další realizace:

- podílení žáků na pravidelné evaluaci školy
- spolupráce s obecní komunitou v rámci akcí školy a obce

☐ **Výchova k myšlenkám v evropských a globálních souvislostech**

GV

- o GV 1 Evropa a svět nás zajímá
- o GV2 objevujeme Evropu a svět
- o GV 3 jsme Evropané

Další realizace:

- celoškolské projekty
- možnosti e-mailového dopisování se žáky ze zahraničí a využití zahraničních webových stránek

☐ **Multikulturní výchova – MKV**

- o MKV 1 kulturní rozdíly
- o MKV 2 lidské vztahy
- o MKV 3 etnický původ
- o MKV 4 multikulturalita
- o MKV 5 princip sociálního smíru a solidarity

Další realizace:

- chápání významu jednotlivých bodů školního řádu (respektování pravidel třídy) a jeho dodržování, spoluúčast při jejich tvorbě
- celoškolní projekty
- pořádání sbírek pro lidi v tísni

□ **Enviromentální výchova – EV**

- o EV 1 ekosystémy
- o EV2 základní podmínky života
- o EV3 lidské aktivity a problémy životního prostředí
- o EV4 vztah člověka k prostředí

Další realizace:

- celoškolní projekty
- tříděný odpad ve škole
- pravidelný pobyt mladších žáků na školní zahradě
- část výukových aktivit probíhá v přírodě
- pravidelný úklid v okolí školy a v přilehlých obcích
- pravidelné výjezdy tříd do přírody

• **Mediální výchova – MV**

- o MV 1 kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- o MV 2 interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- o MV 3 fungování a vliv médií ve společnosti

Další realizace:

- práce s webovými stránkami školy
- prezentace prací ve školních projektech s využitím různých druhů médií

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata a jejich tématické okruhy procházejí napříč vzdělávacími předměty a umožňují jejich propojení. Tím se zvyšuje ucelenost žákova vzdělávání a rozvíjí se jeho klíčové kompetence. Začlenění průřezových témat probíhá v několika rovinách.

První rovinu představuje začlenění průřezových témat do výuky jednotlivých předmětů a lze je vyhledat v popisu charakteristiky předmětu a v tabulce se vzdělávacím obsahem předmětu. V této úrovni projdou průřezová témata všichni žáci, minimálně dvakrát, a to na prvním a druhém stupni.

Druhou rovinu představuje zahrnutí průřezových témat v pravidelných celoškolních projektech, kterých se účastní všichni žáci školy a jejichž téma reaguje na aktuální události a potřeby společnosti.

Vzdělávací oblasti ŠVP (RVP) a jednotlivé předměty

1. Jazyk a jazyková komunikace - realizovaná v předmětech Český jazyk, Cizí jazyk I, Cizí jazyk II
2. Matematika a její aplikace – realizovaná v předmětu Matematika
3. Informační a komunikační technologie - realizovaná v předmětu Informatika,
4. Člověk a jeho svět – realizovaná v předmětech Prvouka, Vlastivěda, Přírodověda
5. Člověk a společnost – realizovaná v předmětech Občanská výchova, Dějepis
6. Člověk a příroda – realizovaná v předmětech Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis
7. Umění a kultura – realizovaná v předmětech Hudební výchova, Výtvarná výchova
8. Člověk a zdraví – realizovaná v předmětech Rodinná výchova, Tělesná výchova
9. Člověk a svět práce – realizovaná v předmětu Pracovní činnosti

UČEBNÍ OSNOVY

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

**Název vyučovacího předmětu: ČESKÝ JAZYK A
LITERATURA**

Český jazyk a literatura

Obsahové vymezení:

o Komunikační a slohová výchova

- žáci se učí vnímat a chápat jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu

o Jazyková výchova

– získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovné podoby českého jazyka, učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy, vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování

o Literární výchova

– základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, formulovat vlastní názory o přečteném díle, postihovat umělecký záměr autora, učí se rozlišovat literární fikci od skutečnosti, postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky, schopnost interpretace literárního textu

o Dramatická výchova

– verbální i neverbální komunikace

Časové a org. vymezení

Časová dotace:

- 1. ročník - 9 hod. týdně

- 2. - 10 hod. týdně
- 3.- 8 hod. týdně
- 4.- 5. ročník – 7 hod. týdně
- 6. ročník – 5 hod. týdně
- 7. -9. ročník - 4 hodiny týdně
  - vyučovací jednotka – 45 min., možnost výuky v blocích
    - kmenová třída
    - okolí školy

Klíčové kompetence:

Výchovné a vzdělávací postupy v tomto předmětu vedou k těmto klíčovým kompetencím a na konci vzdělávacího období žák:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby a metody, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení
- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí výsledky svých činů zhodnotí
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí

Kompetence k řešení problémů

- ☐ vnímá problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná problém, promyslí způsob řešení problému pomocí vlastního úsudku a zkušeností
- ☐ vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování variant řešení
- ☐ samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení problémů
- ☐ prakticky ověřuje správnost řešení problémů, ověřené postupy aplikuje při řešení obdobných situací

- kriticky myslí, je schopen obhájit svá rozhodnutí, uvědomuje si zodpovědnost za tato rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění

Kompetence pracovní

- využívá znalosti a zkušenosti získané ve vyučovacím předmětu v zájmu vlastního rozvoje

i přípravy na budoucnost, dalšího vzdělávání a profesního zaměření

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium (OSV 1)

Sebepoznání a sebepojetí - já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mně, moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty), co o sobě vím a co ne, jak se pomítá mé já v mém chování, můj vztah ke mně samé/mu , moje učení, moje vztahy k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí (OSV 2)

Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle, organizace vlastního času (OSV 3)

Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, uvolnění relaxace, efektivní komunikace (OSV 4)

Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (OSV 5)

Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě (OSV 6)

Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc (OSV 7)

Komunikace – vedení dialogu, informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba (OSV 8)

Kooperace a kompetice – seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny (OSV 9)

Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování, zvládání učebních problémů vázaných na látku učebního procesu (OSV 10)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (GV)

Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy (GV 1)

Naše vlast a Evropa – evropské jazyky, vývoj evropské literatury, zapojení české

literatury do evropských souvislostí (GV 2)

Multikulturní výchova (MKV)

Poznávání cizích kultur, zvláštností různých etnik, poznávání vlastního kulturního zakotvení (MKV 1)

Vzájemné obohacování různých kultur, jejich rozdílnosti a odlišnosti (MKV 2)

Multikulturalita současného světa – prostředek vzájemného obohacování, specifické rysy jazyků, jejich rovnocennost (MKV 3)

Enviromentální výchova (EV)

Uvědomění si přírodního a sociálního prostředí jako zdroje inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot, vnímání estetických kvalit prostředí (EV 4)

Mediální výchova (MV)

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě (MV 1)

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce, rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi faktickým a fiktivním obsahem (MV 2)

Stavba mediálních sdělení – příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství jako vyprávění (MV 3)

Vliv médií na kulturu (divadlo, film, literaturu) (MV 5)

Tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, regionální noviny, internetové médium – výběr výrazových prostředků (MV 6)

Práce v realizačním týmu – redakce školního časopisu, komunikace, spolupráce v týmu (MV 7)

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

1.ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
Komunikační a slohová výchova * Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti * Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti * Pečlivě vyslovuje, opravuje svou	* Rozvíjí znělý hlas, artikuluje, srozumitelně mluví * Uvědoměle čte, plynule spojuje slabiky a slova, vyslovuje délku hlásek * Přípravná cvičení sluchová a zraková, správné čtení slabik a uvědomělé čtení snadných slov a krátkých vět se zřetelnou spisovnou výslovností * Hlasitě čte ukázky z učebnic, čítanek a časopisů * Rozlišuje věty, slova, slabiky a hlásky z hlediska potřeb čtení a psaní * Přípravná cvičení sluchová a zraková	* Hlasitě a tiché čtení * Výcvik čtení * Věta, slovo, slabika, hláska * Písmeno malé, velké, tištěné, psané * Tečka, čárka, dvojtečka, otazník, vykřičník, pomlčka * Výcvik čtení	OSV 1 OSV 8 OSV 1 OSV 6 OSV 1	

nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	<ul style="list-style-type: none"> * Správné čtení slabik * Uvědomělé čtení snadných slov a krátkých vět se zřetelnou spisovnou výslovností 			
* V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	<ul style="list-style-type: none"> * Sděluje krátké zprávy * Zformuluje krátké mluvené projevy 	<ul style="list-style-type: none"> * Prosba, poděkování, omluva, poděkování 	OSV 1 OSV 6 OSV 8	
* Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	<ul style="list-style-type: none"> * Sděluje krátké zprávy * Zformuluje krátké mluvené projevy 	<ul style="list-style-type: none"> * Článek, nadpis, řádek, odstavec * Prosba, poděkování, omluva, blahopřání 	OSV 1 OSV 8	
* Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	<ul style="list-style-type: none"> * Osvojuje si a používá základní návyky při psaní a čtení * Správně zachází s grafickým materiálem 	<ul style="list-style-type: none"> * Sezení, držení tužky, umístění sešitu a jeho sklon * hygiena zraku * Tužka, pero 	OSV 1	
* Píše správné tvary písmen a číslic; správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> * Poznává písmena abecedy ve vztahu jim odpovídajícím hláskám * Píše jednotlivé prvky písmen a číslic * Orientuje se v liniatuře * Individuálně používá pomocnou liniaturu * Užívá kvalitativní znaky písma * Osvojuje si psaní písmen, slabik a slov * Vytváří si základ rukopisu 	<ul style="list-style-type: none"> * Čáry, oblouky, zátrhy, ovály, klíčky, vlnovky * Velká, malá písmena, linka 	OSV 1	
* Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	<ul style="list-style-type: none"> * Píše krátká slova a jednoduché věty * Opisuje podle předlohy * Přepisuje * Píše podle diktátu a autodiktátu * Píše velká počáteční písmena vlastních jmen a první slova věty 	<ul style="list-style-type: none"> * Čitelnost, úhlednost a celková úprava písemného projevu * Texty na opis a přepis * Diktáty 	OSV 1	

<p>Jazyková výchova</p> <p>* Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</p> <p>Literární výchova</p> <p>* Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</p> <p>* Vyjadřuje své pocity z přečteného textu</p> <p>* Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</p>	<p>* Rozlišuje věty, slova, slabiky a hlásky z hlediska potřeb čtení a psaní</p> <p>* Plynule spojuje slabiky a slova, správně vyslovuje délky hlásek</p> <p>* Poslouchá literární texty pro děti a mládež</p> <p>* Čte rozpočítávadla, hádanky, říkadla, přísloví</p> <p>* Přednáší básně pro děti a o dětech</p> <p>* Přednáší říkadla a krátké básně z paměti</p> <p>* Povídá si nad lit. textem a knihou</p> <p>* Poznává postavy pohádky a seznamuje se s postavami povídky ze života lidí</p> <p>* Hodnotí vlastnosti postav</p> <p>* Vyjadřuje své pocity z četby</p> <p>* Učí se porozumět pojmům a výrazům při praktické činnosti</p>	<p>* Věta, slovo, slabika, hláska</p> <p>* Věta, slovo, slabika</p> <p>* Texty pro děti a mládež</p> <p>* Rozpočítávadla, hádanky, říkadla, přísloví</p> <p>* Básně pro děti a o dětech</p> <p>* Práce s literárním textem a knihou</p> <p>* Říkadla, rozpočítadla, hádanka, pohádka, báseň, loutkové divadlo, maňásk. divadlo, spisovatel, kniha, časopis, ilustrace</p>	<p>OSV 1</p> <p>OSV 1</p> <p>OSV 8</p> <p>OSV 1</p> <p>OSV 4</p> <p>OSV 1</p>	
--	--	---	---	--

2.ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
Komunikační a slohová výchova * Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti * Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti * Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru * Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	* Plynule čte jednoduché věty, užívá správný slovní přízvuk * Uplatňuje přirozenou intonaci * Užívá krátké souvislé projevy * Procvičuje se v mluveném a čteném projevu * Píše jednoduché věty * Spojuje a odděluje věty * Procvičuje se v užití nejfrektovanějších spojek * Umí seřadit věty v řeči mluvené a psané * Aplikuje oslovení, pozdrav, poděkování * Plynule čte jednoduché věty, užívá správný slovní přízvuk * Uplatňuje přirozenou intonaci	* Hlasité a tiché čtení * Věta - jednotka jazykového (řečového) projevu * Spojení dvou nebo více vět * Spojky a jejich funkce * Pořádek vět * Základní formy společenského styku * Hlasité a tiché čtení * Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)	Září MV 2	Pozdravy
			OSV 1	
			OSV 5	
			OSV 3	

<ul style="list-style-type: none"> * V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči * Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích * Na základě vlastních zážitků tvorí krátký mluvený projev 	<ul style="list-style-type: none"> * Plynule čte jednoduché věty, užívá správný slovní přízvuk * Uplatňuje přirozenou intonaci 	<ul style="list-style-type: none"> * Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) 	OSV 3	HV
<ul style="list-style-type: none"> * Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním 	<ul style="list-style-type: none"> * Užívá správný slovní přízvuk * Uplatňuje přirozenou intonaci * Užívá krátké mluvené projevy * Sděluje krátké zprávy 	<ul style="list-style-type: none"> * Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) * Vyjadřování závislé na komunikační situaci * Článek, nadpis, odstavec * Prosba, poděkování, omluva, blahopřání, oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování 	OSV 8	HV
<ul style="list-style-type: none"> * Píše správné tvary písmen a číslic; správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev 	<ul style="list-style-type: none"> * Osvojuje si a používá základní hygienické návyky při psaní a čtení * Správně zachází s grafickým materiálem * Nacvičuje psaní velkých tiskacích písmen pro výuku geometrie * Píše psací písmena podle tvarových skupin s důrazem na štíhlost písmen, zvláště oválných s oblouky a kličkami, na dodržování stejnoměrné výšky písmen tvarově si podobných (e, l, v, V, c, C, Č, č, Ch, ch, o, O, z, Z, ž, Ž) a na rozestupy písmen ve slovech * Procvičuje spojování písmen o, v, b, s ostatními písmeny, zvláště s písmeny e, r, z, prohloubením a protažením háčku 	<ul style="list-style-type: none"> * Sezení, držení tužky, umístění sešitu a jeho sklon, hygiena zraku * Tužka, pero * Tvarové skupiny písmen a číslic 1. skupina: l, e, é, ě, b, f, h, k, d, d', t, t', číslice 1,4,7 2. skupina: U, u, ú, ů, i, í, r, ř, N, n, M, m, V, v, y, ý, W, w, Y 3. skupin: C, c, Č, č, Ch, ch, E, číslice 6 4. skupina: O, Ó, o, ó, A, a, á, d, d', G, g, Q, q, číslice 0,9 5. skupina: j, p, G, g, y, ý, 6. skupina: I, J, H, K, X, x, čísl. 8,4 7. skupina: P, B, R, Ř, T, Ě, F, 	OSV 9	Vv
				M

	<ul style="list-style-type: none"> * Spojuje písmena vratným tahem * Umisťuje správně diakritická znam. * Dodržuje jednotlivé tvary písmen 	číslice 3,5,8 8. skupina: S, s, Š, š, L, D, Z, z, Ž, ž, číslice 2 9. skupina: I, V, X, L, C, D, M 10. skupina: . : , ; ! ? - = x ( )		
<ul style="list-style-type: none"> * Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> * Procvičuje dané skupiny písmen na aplikačních cvičeních * Upravuje písemnosti 	<ul style="list-style-type: none"> * Psaní adres * Psaní dopisů * Nadpis, odstavec 	OSV 8	Vv Pč
<ul style="list-style-type: none"> * Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti vypráví podle nich jednoduchý příběh 	<ul style="list-style-type: none"> * Dodržuje posloupnost dějů na základě pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> * Děj - základ vypravování 	OSV 5	
Jazyková výchova <ul style="list-style-type: none"> * Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky 	<ul style="list-style-type: none"> * Rozlišuje hlásky, vyslovuje dlouhé a krátké samohlásky * Dělení slov na konci řádků * Vyslovuje a píše souhlásky na konci a uvnitř slova 	<ul style="list-style-type: none"> * Slovo, slabika, hláska, písmeno * Význam slabiky pro dělení slov * Samohlásky, dvojhásky, souhlásky * Souhlásky znělé a neznělé * Slabikotvorné r, l 	OSV 1	
<ul style="list-style-type: none"> * Porovnává významy slov, zvláště opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná * Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost 	<ul style="list-style-type: none"> * Třídí slova * Rozlišuje nadřazenost a podřazenost slov 	<ul style="list-style-type: none"> * Slovní význam - slovo nadřazené, slova podřazené, souřadné 		
<ul style="list-style-type: none"> * Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru 	<ul style="list-style-type: none"> * Seznámí se s názvy slovních druhů * Poznává podstatná jména, slovesa a předložky v textu 	<ul style="list-style-type: none"> * Slovní druhy: podstatná jména, slovesa, předložky 	OSV 1	
<ul style="list-style-type: none"> * Užívá v mluveném projevu správně 				

gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves				
* Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	* Určuje pořádek slov ve větě * Umí se vyjadřovat ústně a písemně	* Pořádek slov ve větě * Věta, souvětí, spojky, spojky a jejich funkce	OSV 1	
* Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	* Odlišuje a zdůvodňuje druhy vět * Píše věty s náležitými znaménky * Rozlišuje věty podle postoje mluvčího * Tvoří věty ze slov	* Druhy vět podle postoje mluvčího * Pořádek vět * Znaménka za větou	OSV 1	
* Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	* Píše i/y po měkkých a tvrdých souhláskách * Vyslovuje a píše slova se skupinou dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě * Rozlišuje obecná a vlastní jména * Procvičuje pravopis jmen místních	* Rozdělení hlásek * Písmeno ě * Vlastní jména	OSV 1	
Literární výchova				
* Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	* Plynule čte jednoduché věty, užívá správný slovní přízvuk * Uplatňuje přirozenou intonaci	* Hlasité a tiché čtení * Přednes básní * Řešení hádanek a slovních hříček	MV 2	
* Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	* Povídá si a zamýšlí se nad literárním textem, nad knihou * Doporučuje knihu spolužákovi	* Co rádi čteme, orientujeme se v pohádkách * Knihy o přírodě a o věcech	OSV 5	
* Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	* Pracuje s literárním textem	* Poslech četby poezie a prózy * Spojování obsahu textu s ilustrací * Vyprávění pohádek a povídek	OSV 1	

* Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	* Seznamuje se se základy literatury	o dětech * Poezie: báseň, verš, rým, rytmus, přízvuk, přednes (recitace) * Próza: vyprávění, vypravěč, příběh, děj	OSV 5	Vv
	* Dramatizuje pohádky nebo povídky	* Divadlo: jeviště, herec, divák, maňásek, loutky * Výtvarný doprovod - ilustrace, ilustrátor * Dramatizace pohádky nebo povídky		Pč

3. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
Komunikační a slohová výchova * Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	* Plynule čte souvětí a věty, člení text, užívá větný přízvuk * Nacvičuje rychlé tiché čtení * Hlasitě čte a předčítá	* Hlasitě a tiché čtení	OSV 1	

	<ul style="list-style-type: none"> * Čte umělecké populární a nauk. texty s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků 		
<ul style="list-style-type: none"> * Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti 	<ul style="list-style-type: none"> * Užívá krátké souvislé projevy * Procvičuje se v mluveném a čteném projevu 	<ul style="list-style-type: none"> * Věta - jednotka jazykového (řečového) projevu 	OSV 2
<ul style="list-style-type: none"> * Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru 	<ul style="list-style-type: none"> * Procvičuje slovosled * Vybírá vhodné prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> * Stylizace a kompozice * Jazykové prostředky 	
<ul style="list-style-type: none"> * Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost 	<ul style="list-style-type: none"> * Plynule čte jednoduché věty, užívá správný slovní přízvuk * Vybírá vhodné jazykové prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> * Mluvený projev a čtení 	OSV 4
<ul style="list-style-type: none"> * V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči 			
<ul style="list-style-type: none"> * Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> * Pojmenovává předměty, děje * Vybírá vhodné výrazy * Učí se klást otázky 	<ul style="list-style-type: none"> * Souvislé jazykové projevy 	OSV 3
<ul style="list-style-type: none"> * Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev 	<ul style="list-style-type: none"> * Požádá o informaci, podá stručné informace i telefonicky * Uvítá návštěvy, rozloučí se * Sděluje přání, pozdrav (ústně i pís.) * Píše pohlednici , dopis 	<ul style="list-style-type: none"> * Společenský styk a jeho formy 	OSV 1, 2, 3, 4, 8 MV 2
<ul style="list-style-type: none"> * Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním 	<ul style="list-style-type: none"> * Automatizuje psací pohyb * Dodržuje hygienické návyky správného psaní * Upevňuje správné tvary písmen a číslic v souladu 	<ul style="list-style-type: none"> * Sezení, držení tužky, umístění sešitu a jeho sklon hygiena zraku 	OSV 1, OSV 4
<ul style="list-style-type: none"> * Píše správné tvary písmen a číslic; 		<ul style="list-style-type: none"> * Psaní podle normy psaní 	OSV 1

správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	s normou psaní * Odstraňuje individuální nedostatky v kvalitativních a kvantitativních znacích písma * Kontroluje vlastní písemný projev	v přirozené velikosti a liniatuře s do- držením sklonu písma a rozestupu písmen * Čitelné, úhledné a přiměřeně hbité psaní * Kontrola vlastního projevu	OSV 3	
* Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	* Píše plynule, rychle, úhledně * Dodržuje celkovou úpravu písemného v sešitě * Vyplňuje poštovní formuláře * Ústně i písemně popisuje jednoduché činnosti	* Zápisky, pracovní poznámky * Podací lístek, poštovní poukázka, projevu telegram * Popis	OSV 1	
* Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti vypráví podle nich jednoduchý příběh	* Vypravuje podle obrázků * Využívá jednoduché osnovy	* Reprodukce textu * Vypravování * Osnova textu	OSV 1, OSV 3	
Jazyková výchova				
* Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samo- hlásky	* Rozlišuje slabiky, hlásky * Určuje počet slabik * Správně klade slovní přízvuk	* Hláskosloví * Stavba slov * Slovní přízvuk		
* Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	* Vyhledává slova podobná a protikladná	* Slova významem podobná, příbuzná a protikladná	OSV 8	
* Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	* Třídí slova podle významu	* Slovo a skutečnost * Nauka o slově	OSV 1	

<ul style="list-style-type: none"> * Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru 	<ul style="list-style-type: none"> * Poznává a rozlišuje slovní druhy 	<ul style="list-style-type: none"> * Druhy slov * Ohebné a neohebné slovní druhy 	OSV 8	
<ul style="list-style-type: none"> * Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves 	<ul style="list-style-type: none"> * Rozlišuje číslo jednotné a množné * Rozlišuje rod mužský, ženský a stř. u podstatných jmen 	<ul style="list-style-type: none"> * Podstatná jména - určování čísla a rodu 	OSV 9	
<ul style="list-style-type: none"> * Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> * Určuje věty v souvětí * Spojuje věty, doplňuje souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> * Věta a souvětí * Věta jednoduchá - její stavba * Skladební dvojce 	OSV 1	
<ul style="list-style-type: none"> * Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky 				
<ul style="list-style-type: none"> * Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfolický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování 	<ul style="list-style-type: none"> * Pamětně zvládne vyjmenovaná slova a jejich použití v textu * Osvojuje si pravopis i/y po obojetných souhláskách * Uvědoměle zvládá vlastní jména osob vyhledává jména měst, vesnic, hor, řek 	<ul style="list-style-type: none"> * Vyjmenovaná slova 	OSV 1, 3, 4, 6, OSV 8,9	
	<ul style="list-style-type: none"> * Vlastní jména, výcvik pravopisu 		OSV 1, GV 1	
Literární výchova				
<ul style="list-style-type: none"> * Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku 	<ul style="list-style-type: none"> * Plynule čte souvětí a věty, člení text, užívá větný přízvuk * Nacvičuje rychlé tiché čtení * Hlasitě čte a předčítá <ul style="list-style-type: none"> * Čte umělecké populární a nauk. texty s důrazem na upevňování čtenářských 	<ul style="list-style-type: none"> * Hlasitě a tiché čtení 	OSV 1, OSV 3	

	dovedností a návyků			
* Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	<ul style="list-style-type: none"> * Povídá a vyjadřuje své pocity o knížce, kterou má rád * Hledá podstatu příběhu a jeho smysl * Charakterizuje literární postavu * Líčí atmosféru příběhu * Vyjadřuje svůj postoj ke knize * Vyjadřuje myšlenky z knihy, která se mu líbí * Doporučuje přečtené knihy 	* Čtení doporučených knih a knih dle vlastního výběru	OSV 1, 3, 8	
* Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	* Seznamuje se se základy literatury	<ul style="list-style-type: none"> * Poezie: báseň s dějem, přirovnání, zosobnění * Próza: pověst, povídka, postava, děj, prostředí * Divadlo: dějství, herec * Literatura umělecká a věcná * Skutečnost a její umělecké vyjádření, autor a jeho fantazie 	OSV 1	
* Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	<ul style="list-style-type: none"> * Vypráví pohádku nebo povídku * Přednáší báseň nebo úryvky prózy * Dramatizuje pohádku, povídku nebo báseň s dějem 	<ul style="list-style-type: none"> * Vyprávění pohádky, povídky * Přednes básně * Dramatizace 	OSV 1, OSV 3 OSV 6, OSV 8 GV 1	

4. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
Komunikační a slohová výchova * Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas * Rozlišuje podstatné a okrajové inf. v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává * Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení * Reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta * Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	* Uvědoměle a dostatečně rychle potichu čte * Správně a plynule čte umělecké a populárně naučné texty (učebnice pro různé předměty) se správným přízvukem, slovním i větným, s přirozenou intonací a správným frázováním * Správně a plynule čte umělecké a populárně naučné texty * Sestavuje telegram, telefonuje, píše dopis včetně adresy * Reprodukuje obsah textu * Ví proč čte a o čem * Sestavuje telegram, telefonuje, píše dopis včetně adresy	* Čtení a práce s textem * Práce s učebnicemi pro různé předměty * Formy společenského styku * Práce s textem * Formy společenského styku	OSV 8 MV 2 MV 3 MV 1 MV 1 MV 2	

<ul style="list-style-type: none"> * Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě * Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru * Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace * Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry 	<ul style="list-style-type: none"> * Sleduje a vztváří reklamní sdělení * Čte a vyjadřuje se správným přízvukem slovním i větným, s přirozenou intonací a správným frázováním * Využívá vhodné jazykové prostředky * Rozlišuje slova spisovná a nespisovná * Poznává různě citově zabarvená slova a porovnává se slovy spisovnými * Procvičuje prosté popisy * Sestavuje telegram, telefonuje, píše dopis s jednoduchým obsahem * Správně a účelně rozvrhne daný prostor * Formální úprava dopisu, úhlednost, čitelnost * Používá písemné formy úředního styku * Stručně zapisuje z učebního textu - zaměřuje se na účelnost, stručnost, čitelnost * Popisuje postup děje * Popisuje činnost 	<ul style="list-style-type: none"> * Reklama v médiích * Výrazný přednes * Hlasité čtení * Stylizace a kompozice * Slova spisovná a nespisovná * Slova citově zabarvená * Psaní adres, pohlednic, blahopřání, korespondenční lístek * Vyplňování jednoduchých tiskopisů * Jednoduchá objednávka, přihláška * Písemné vyjádření vzkazu informace * Zápisy z učebního textu * Kultura písemného vyjadřování * Zápisy do sešitů, poznámky * Výpisy údajů ze slovníku * Popis 				<p>Vv</p> <p>Pč</p> <p>Psaní</p>
---	---	--	--	--	--	----------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> * Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti 	<ul style="list-style-type: none"> * Sestavuje osnovu, tvoří nadpis, člení text na odstavce * Dodržuje následnosti dějových složek 	<ul style="list-style-type: none"> * Osnova, nadpis, členění projevu * Vypravování - dějové složky 			
<p>Jazyková výchova</p>					
<ul style="list-style-type: none"> * Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová 	<ul style="list-style-type: none"> * Zkoumá různé podoby slova * Rozlišuje slova dle významů 	<ul style="list-style-type: none"> * Nauka o slově * Hlásková podoba slova * Význam slova * Slova jednoznačná, mnohoznačná 	OSV 5		
<ul style="list-style-type: none"> * Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku 	<ul style="list-style-type: none"> * Poznává kořen a rozlišuje části příponové a předponové u jednoduchých slov * Rozlišování předpon a předložek 	<ul style="list-style-type: none"> * Kořen, předpona, přípona * Přepony a předložky 			
<ul style="list-style-type: none"> * Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu 	<ul style="list-style-type: none"> * Určuje slovní druhy ohebné i neohebné * Skloňuje podstatná jména * Určuje infinitiv * Určuje osobu, číslo a čas sloves * Časuje slovesa oznamovacího způsobu 	<ul style="list-style-type: none"> * Slovní druhy * Vzory podstatných jmen * Infinitiv sloves * Určité slovesné tvary * Slovesné způsoby - oznamovací * Pády podstatných jmen 			
<ul style="list-style-type: none"> * Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary 	<ul style="list-style-type: none"> * Rozlišuje slova spisovná a nespisovná * Poznává různě citově zabarvená slova a porovnává je slovy spisovnými 	<ul style="list-style-type: none"> * Slova spisovná a nespisovná * Slova citově zabarvená se 			
<ul style="list-style-type: none"> * Vyhledává základní skladební dvojici a neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty 	<ul style="list-style-type: none"> * Určuje vyjádřený podmět a přísudek 	<ul style="list-style-type: none"> * Podmět a přísudek 	OSV 1		

<ul style="list-style-type: none"> * Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí * Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje * Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách * Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> * Rozlišuje věty jednoduché a souvětí * Spojuje věty v souvětí spojovacími výrazy * Uvědoměle používá i/y po obojetných souhláskách u vyjmenovaných i příbuzných slov 	<ul style="list-style-type: none"> * Stavba věty * Stavba věty * Vyjmenovaná slova 			
<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> * Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je 	<ul style="list-style-type: none"> * Hodnotí postavy literárního díla a určuje jejich vzájemný vztah * Ví proč čte a o čem * Hledá motivy činu literárních postav * Vyjadřuje se k ilustracím * Všímá si různých vydání stejných knih * Hodnotí hrdiny dětských seriálů * Doporučuje přečtené knihy jiným 	<ul style="list-style-type: none"> * Čtení a práce s textem 	MV 1		
<ul style="list-style-type: none"> * Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma * Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů * Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární 	<ul style="list-style-type: none"> * Recituje, reprodukuje obsah textu * Odlišuje verš od prózy * Poznává základy literatury 	<ul style="list-style-type: none"> * Čtení a práce s textem * Poezie, próza * Poezie: lyrika (píseň), epika, jednoduché pojmenování, rytmus básní 	OSV 1		

<ul style="list-style-type: none"> * Reprodukuje obsah přiměřeného sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta * Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku * Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě * Volí náležitou intonaci, přízvuk pauzu a tempo podle svého komunikačního záměru * Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace * Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry * Sestaví osnovu vyprávění, na jejím základě vytváří krátký mluvený či písemný projev s dodržením časové posloupnosti 	<ul style="list-style-type: none"> * Vyplňuje tiskopisy * Orientuje se v učebnicích a zapamatuje si podstatná fakta * Pozoruje reklamu ve svém okolí, v médiích, hovoří o ní, hodnotí ji * Čte a vyjadřuje se správným přízvukem slovním i větným, s přirozenou intonací a správným frázováním * Průběžně si osvojuje jazyk jako nástroj dorozumívání * Vytváří si vztah k jazyku * Píše dopis - jeho části * Vyplňuje tiskopisy * Sestavuje osnovy textu * Odlišuje tvrzení od mínění * Procvičuje vypravování 	<ul style="list-style-type: none"> * Práce s textem z učebnice * Práce s reklamním sdělením * Výrazný přednes * Hlasité čtení * Národní (mateřský) jazyk - nejdůležitější prostředek dorozumívání * Dopis * Tiskopisy - poštovní poukázka, průvodka, podací lístek * Reprodukce jednoduchých textů * Vypravování 			
			MV 1		
			OSV 8		
			OSV 1, GV 1		
			MV 2, MV 3		
			OSV 8		
Jazyková výchova <ul style="list-style-type: none"> * Porovnává významy slov, zvláště 			OSV 1		

<p>slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová</p> <p>* Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</p>	<p>* Určuje kořen slova, předpony, přípony</p> <p>* Vyznačuje slovotvorné základy, jak byla slova odvozená</p> <p>* Užívá správných koncovek (výcvik v pravopise)</p> <p>* Doplňuje předpony podle smyslu</p> <p>* Odůvodňuje pravopis s přihlédnutím ke způsobu tvoření slov</p> <p>* Osvojuje si spisovnou výslovnost a pravopis souhláskových skupin</p> <p>* Osvojuje si základní význam předpon</p> <p>* Používá předložek s, z</p> <p>* Procvičuje učivo skupin bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně</p> <p>* Procvičuje dělení slov po slabikách</p>	<p>* Stavba slova</p> <p>* Odvozování předponami a příponami</p> <p>* Části slova, dělení slov na konci slova</p> <p>* Kořen - společný pro všechna příbuzná slova</p> <p>* Souhláskové skupiny na styku</p> <p>předpony nebo přípony a kořene</p> <p>* Zdvojené souhlásky</p> <p>* Předpony s-, z-, vz-</p> <p>* Předložky s, z</p> <p>* Skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně (bje, vje, tam, kde se setká předpona ob- a v- s kořenem na je-)</p> <p>* Dělení slov na konci řádku</p>	<p>OSV 1</p> <p>OSV 8</p>
<p>* Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</p>	<p>* Osvojuje si slovní druhy a užívá je</p> <p>* Určuje pád, číslo, rod, vzor</p> <p>* Skloňuje jména podle vzorů</p> <p>* Rozlišuje druhy přídavných jmen, pravopis tvrdých a měkkých</p> <p>* Určuje mluvnické kategorie sloves</p> <p>* Prvotně procvičuje tvary podmiňovacího způsobu</p> <p>* Nahrazuje podstatná a přídavná</p>	<p>* Tvarosloví - slovní druhy</p> <p>* Mluvnické kategorie podstatných jmen</p> <p>* Druhy přídavných jmen /pouze tvrdá a měkká/</p> <p>* Slovesa - mluvnické kategorie</p> <p>* Podmiňovací způsob</p> <p>* Zájmena - seznámení s jejich druhy</p>	<p>OSV 1</p>

	jména zájmeny			
	<ul style="list-style-type: none"> * Určuje zájmena osobní * Rozlišuje číslovky v textu * Skloňuje číslovky základní 	<ul style="list-style-type: none"> * Zájmena osobní * Číslovky * Druhy číslovek 		
* Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	* přímá a nepřímá řeč			
* Vyhledává základní skladební dvojici a neúplné základní skladební dvojice označuje základ věty	<ul style="list-style-type: none"> * Určuje základní větné členy * Určuje podmět a přísudek * Vyhledává různé podměty * Užívá podmět několikanásobný ve větách * Seznamuje se s přísudkem sloves- 	<ul style="list-style-type: none"> * Skladba - základní větné členy * Podmět a přísudek * Podmět vyjádřený i nevyjádřený * Podmět několikanásobný * Přísudek slovesný ným 		
* Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí	<ul style="list-style-type: none"> * Určuje věty jednoduché * Spojuje věty v souvětí * Využívá interpunkce ve slohovém výcviku (s pomocí Pravidel českého jazyka a Stručné mluvnice české) 	<ul style="list-style-type: none"> * Věta jednoduchá * Souvětí 		
* Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	* Spojuje věty v souvětí	* Souvětí	OSV 1	
* Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	* Užívá vyjmenovaných slov (i u frekventovaných slov příbuzných)	* Pravopis i/y po obojetných souhl. (mimo koncovku)		
* Zvládá základní příklady	* Osvojuje si shodu přísudku s	* Shoda přísudku s podmětem		

syntaktického pravopisu	podmětem	přímá a nepřímá řeč, pravopis			
Literární výchova	* Píše i/y v příchestí minulém				
* Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	* Povídá si o knihách, divadle, televizních a rozhlasových pořadech	* Co nás v knihách zajímá * Postoje literárních postav * Porovnání ilustrace různých výtv. * Porovnání různých vydání knih * Přínos rozhlasového pořadu a televizního vysílání	MV 1		
* Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	* Předčítá , recituje * Reprodukuje text - rozlišuje podstatné od méně podstatného klíčová slova a pojmy * Hledá hlavní myšlenku literárního díla nebo ukázky	* Předčítání, recitace a reprodukce textu	MV 2	OSV 8	
* Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	* Odlišuje verš od prózy	* Poezie, próza			
* Při jednoduchém rozboru lit. textů používá elementární literární pojmy	* Poznává základy literatury	* Poezie: lyrika, epika (bajka), přenesení významu: přirovnání, básnický přívlastek, zosobnění * Próza: čas a prostředí děje povídky, hlavní a vedlejší postavy, řeč autora, řeč postav * Divadlo: konflikt a jeho řešení - komické, tragické	MV 3		

		* Film: loutkový, kreslený, hraný * Televizní inscenace: scénář		
--	--	--	--	--

6. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
Jazyková výchova * rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní a jejich užití * samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami * spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	* rozlišuje útvary národního jazyka * zdůvodňuje užití spisovných a nespisovných útvarů a prostředků * samostatně vyhledává poučení o původu, výslovnosti, tvarech a pravopisu slov ve slovnících a příručkách * spisovně vyslovuje zdvojené souhlásky, krátké a dlouhé samohlásky, souhláskové skupiny	* rozvrstvení národního jazyka * spisovné a nespisovné útvary a prostředky * jazykové příručky * zvuková stránka jazyka - zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči, intonace, členění	hudební výchova literární výchova slohová výchova OSV 1 OSV 1 hudební výchova literární výchova	česká a moravská nářečí v lidových nářečí v lidových písních

		souvislé řeči	komunikační výchova	
	<ul style="list-style-type: none"> * rozlišuje souhláky znělé a neznělé * v souvislé řeči správně intonuje, používá přízvuk, důraz, pauzy * dodržuje přiměřené tempo promluvy, frázování * rozpoznává zvukovou a písemnou podobu slov 		OSV 1	
			OSV 8	
* rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	<ul style="list-style-type: none"> * vyhledává základní větné členy * rozlišuje podmět vyjádřený, nevyjádřený, holý, rozvitý, několikanásobný * rozlišuje přísudek slovesný a jmenný, holý, rozvitý, několikanásobný * rozpoznává rozvíjející větné členy - předmět, přívlastek, příslovečné určení, doplněk * rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, spojuje věty v souvětí spojovacími výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> * procvičování učiva o základních větných členech * přísudek slovesný a jmenný * rozvíjející větné členy * věta jednoduchá a souvětí 	slohová výchova OSV 1 OSV 10	
* v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznává shodu podmětu s přísudkem, zdůvodňuje ji * správně používá interpunkci ve větě jednoduché a souvětí, zdůvodňuje ji 	<ul style="list-style-type: none"> * interpunkce ve větě jednoduché a souvětí 		

<p>* správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p>	<p>* správně třídí slovní druhy</p> <p>* rozlišuje podstatná jména konkrétní, abstraktní, pomnožná, látková, hromadná</p> <p>* rozlišuje jména obecná a vlastní</p> <p>* skloňuje jména osobní a místní v regionu</p> <p>* určuje mluvnické kategorie u podstatných jmen</p> <p>* rozlišuje druhy přídavných jmen</p> <p>* rozpoznává jmenné tvary přídavných jmen, zvládá jejich pravopis</p> <p>* skloňuje a stupňuje přídavná jména</p> <p>* rozlišuje druhy zájmen</p> <p>* skloňuje zájmena ukazovací a přivlastňovací</p> <p>* rozlišuje druhy číslovek</p> <p>* skloňuje číslovky základní a řadové</p> <p>* určuje osobu, číslo, způsob a čas u sloves</p> <p>* rozpoznává tvary podmiňovacího způsobu přítomného a minulého</p>	<p>* slovní druhy</p> <p>* podstatná jména konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná, látková</p> <p>* jména obecná a vlastní</p> <p>* skloňování jmen osobních a místních</p> <p>* druhy přídavných jmen</p> <p>* jmenné tvary přídavných jmen</p> <p>* stupňování přídavných jmen</p> <p>* skloňování přídavných jmen s příponami -ský, -cký</p> <p>* druhy zájmen</p> <p>* skloňování zájmen ukazovacích a přivlastňovacích</p> <p>* druhy číslovek</p> <p>* skloňování číslovek základních a řadových</p> <p>* mluvnické kategorie sloves</p> <p>* tvary podmiňovacího způsobu přítomného a minulého</p>	<p>slohová výchova matematika zeměpis OSV 1</p> <p>OSV 10</p>	
--	--	--	---	--

<p>* porovnává významy slov, vyhledává slova stejného nebo podobného významu, slova opačného významu, slova vícevýznamová, rozpoznává přenesená pojmenování</p>	<p>* určuje významy slov a sousloví, vyhledává a vysvětluje rčení</p>	<p>* slovo, sousloví, rčení</p>	<p>komunikační a slohová výchova OSV 1 OSV 8</p>	
<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>* v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí</p> <p>* využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p> <p>* dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p>	<p>* rozlišuje slova jednoznačná a mnohoznačná</p> <p>* porovnává významy synonym, antonym, homonym</p>	<p>* slova jednoznačná a mnohoznačná</p> <p>* synonyma, antonyma, homonyma</p>		
<p>* odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p>	<p>* v písemném projevu aplikuje pravopisné jevy související s učivem 6. ročníku</p> <p>* užívá vhodných jazykových prostředků a poznatků o jazyce a stylu ve vypravování</p> <p>* dodržuje časovou posloupnost vypravování</p> <p>* sestavuje osnovu vypravování</p> <p>* dbá na výběr vhodných slov a jazykových prostředků v popisu</p>	<p>* vypravování</p> <p>* popis</p>	<p>slohová výchova OSV 1</p> <p>jazyková výchova literární výchova OSV 1 OSV 5 GV 1</p> <p>OSV 1</p>	

<p>* odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji</p>	<p>* orientuje se v tisku</p> <p>* rozlišuje v médiích zprávy a oznámení, odlišuje v nich fakta od názorů a hodnocení</p> <p>* sestavuje zprávu a oznámení, pozvánku, objednávku</p> <p>* podává informaci stručně a zřetelně</p>	<p>* zpráva a oznámení</p> <p>* pozvánka</p> <p>* objednávka</p>	<p>jazyková výchova občanská výchova masmédia OSV 1 MV 1 MV 3 MV 6</p>
<p>* rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</p>			
<p>* využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu</p>	<p>* vyhledává hlavní myšlenky textu</p> <p>* pořizuje výpisky z textu</p> <p>* pořizuje výtah ze snadného odborného textu</p> <p>* dodržuje pravidla mezivětného navazování při pořizování výtahu</p>	<p>* výpisky a výtah</p>	<p>zeměpis dějepis přírodopis fyzika OSV 1 OSV 10</p>
<p>* dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p>	<p>* rozvíjí kultivovaný písemný projev</p>	<p>* dopis - soukromý</p>	<p>jazyková výchova OSV 1 OSV 8</p>

<p>* rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení v dané komunikační situaci</p> <p>Literární výchova</p> <p>* rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p>	<p>* stylizuje dopis soukromý</p> <p>* rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení v soukromém a úředním dopisu</p>			
	<p>* vnímá lidovou slovesnost jako zdroj poznání života našich předků</p>	* lidová slovesnost - poezie	<p>výtvarná výchova slohová výchova hudební výchova</p>	<p>vlastní tvorba žáků s výtvarným doprovodem</p>
<p>* tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p>	<p>* rozlišuje žánry a formy lidové poezie</p> <p>* rozpoznává jazykové prostředky lidové poezie</p> <p>* zná sběratele české lidové poezie</p> <p>* rozvíjí svou fantazii ve vlastní literární tvorbě</p>	<p>* žánry a formy lidové poezie</p> <p>* jazykové prostředky lidové poezie</p> <p>* sběratelé lidové poezie</p>	<p>jazyková výchova</p> <p>OSV 5</p> <p>GV 1</p>	<p>doprovodem</p>
<p>* uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p>	<p>* rozlišuje žánry a formy lidové prózy</p>	* lidová próza	<p>slohová výchova hudební výchova výtvarná výchova</p>	<p>projekt "Pohádka" - tvorba vlastních pohádek s</p>
	<p>* vysvětluje, co je pohádka, jaký je její význam</p>	* pohádka	<p>dramatická výchova OSV 1</p>	<p>výtvarným doprovodem,</p>
	<p>* rozlišuje znaky pohádky klasické a moderní</p>	* pohádka klasická a moderní	<p>OSV 5</p> <p>GV 1</p> <p>MKV 1</p> <p>MKV 2</p>	<p>dramatizace</p>

* srovnává různé ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	* reprodukuje přečtený text, zhodnotí hlavní postavy	* pohádky české i jiných národů	MKV 4 MV 5	
	* uvádí sběratele i autory pohádek, ilustrátory	* autoři pohádek	MV 7	
* formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	* rozvíjí fantazii při vytváření vlastních pohádek a při dramatizaci pohádek	* pohádkové drama		
		* filmová pohádka		
* tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	* vysvětluje, co je pověst, báje, jaký je jejich význam	* pověst a báje	dějepis zeměpis přírodopis	výtvarné ztvárnění pověsti, např. formou komiksu
	* odlišuje pověst a báji od pohádky		hudební výchova výtvarná výchova	
	* reprodukuje přečtený text, rozezná fikci od reality	* pověsti české i jiných národů	OSV 1	
		* pověsti regionální	OSV 5	
		* lidové báje o světě	GV 1	
		* staré řecké a biblické báje	MKV 1	
	* uvádí autory bájí a pověstí	* autoři pověstí a bájí	MKV 2 MKV 4 MV 5	
	* vysvětluje, co je bajka, alegorie	* bajka	slohová výchova	tvorba vlastních
	* chápe význam bajky - poučení		výtvarná výchova	bajek s výtvarným

<p>* rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p> <p>* uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu i jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p>	<p>* rozeznává bajky klasické a moderní</p> <p>* reprodukuje přečtený text, chápe ponaučení</p> <p>* uvádí autory bajek</p> <p>* rozvíjí fantazii při vytváření vlastních bajek</p>	<p>* bajka klasická a moderní</p> <p>* bajky české i jiných národů</p> <p>* autoři bajek</p>	<p>občanská výchova</p> <p>přírodopis</p> <p>OSV 5</p> <p>GV 1</p> <p>MKV 1</p> <p>MKV 2</p> <p>MKV 4</p> <p>MV 7</p> <p>hudební výchova</p> <p>občanská výchova dějepis</p> <p>výtvarná výchova</p>	<p>Doprovodem</p>
	<p>* odlišuje baladu od romance</p> <p>* vyhledává jazykové prostředky balady a romance</p> <p>* uvádí autory balad a romancí</p> <p>* chápe sepětí literatury se životem</p> <p>* vysvětluje, co je povídka</p> <p>* uvádí autory povídek a příběhů o dětech</p> <p>* porovnává literární a filmové zpracování povídek a příběhů o dětech</p>	<p>* balada a romance</p> <p>* balada lidová a umělá</p> <p>* básnické prostředky balady a romance</p> <p>* autoři balad a romancí</p> <p>* příběhy ze života dětí</p> <p>* povídka</p> <p>* autoři povídek a příběhů o dětech</p> <p>* filmový scénář</p>	<p>MV 5</p> <p>OSV 1</p> <p>dějepis</p> <p>zeměpis</p> <p>přírodopis</p> <p>občanská výchova</p> <p>OSV 5</p> <p>MKV 1</p> <p>MKV 2</p> <p>MV 5</p>	<p>recitace</p> <p>čtenářské deníky -</p> <p>-</p> <p>zaznamenávání</p> <p>dojmů z četby po</p> <p>celý rok</p>

7. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
Jazyková výchova * rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí * správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	* rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího * rozlišuje věty jednočlenné a dvojčlenné * rozpoznává větné členy * rozlišuje různé typy přívlastků * rozlišuje druhy vedlejších vět * správně používá interpunkci v souvětí * správně píše vlastní jména a názvy * tvoří spisovné tvary ohebných druhů slov	* druhy vět podle postoje mluvčího * věta jednočlenná a dvojčlenná * procvičování učiva o větných členech * přívlastek postupně rozvíjející, několikanásobný, těsný, volný, přístavek * druhy vedlejších vět * interpunkce v souvětí * psaní velkých písmen * procvičování učiva o ohebných druzích slov	slohová výchova literární výchova OSV 1 OSV 10 slohová výchova zeměpis OSV 1 OSV 10	

<p>* rozlišuje a příklady z textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</p> <p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>* odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p> <p>* dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p>	<p>* rozlišuje rod činný a trpný * rozeznává v textu neohebné slovní druhy a určuje je * stupňuje příslovce</p> <p>* rozlišuje způsoby obohacování slovní zásoby</p> <p>* zná způsoby tvoření českých slov</p> <p>* rozpoznává kořen slova, předponu, příponu, koncovku</p> <p>* dbá na výběr vhodných jazykových prostředků v popisu</p> <p>* odlišuje popis osoby od charakteristiky</p> <p>* používá charakteristiku vnější i vnitřní, přímou i nepřímou</p>	<p>* slovesný rod * neohebné slovní druhy</p> <p>* stupňování příslovcí</p> <p>* slovní zásoba, způsoby jejího obohacování</p> <p>* tvoření slov - odvozování, skládání, zkracování</p> <p>* popis</p> <p>* charakteristika</p>	<p>slohová výchova OSV 1 OSV 5</p> <p>jazyková výchova výtvarná výchova pracovní činnosti rodinná výchova OSV 1 OSV 5</p> <p>jazyková výchova literární výchova OSV 1 OSV 5</p>
---	---	---	---

* rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení v dané komunikační situaci	* rozlišuje subjektivní a objektivní pohled při popisu krajiny	* subjektivně zabarvený popis - líčení	jazyková výchova přírodopis zeměpis OSV 1 EV 4	
* využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	* vyhledává hlavní myšlenky z odborného textu * pořizuje výtah z odborného textu * dodržuje pravidla mezivětného navazování při pořizování výtahu	* výtah	dějepis zeměpis přírodopis fyzika jazyková výchova OSV 1 OSV 10	
* uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	* dbá na stručnost a zřetelnost při formulování žádosti	* žádost	jazyková výchova občanská výchova OSV 1 OSV 8	
* odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	* sestavuje svůj životopis	* životopis	literární výchova jazyková výchova OSV 1	

<p>* využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p> <p>Literární výchova</p> <p>* uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p> <p>* rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p>	<p>* dodrží časovou posloupnost vypravování, vhodnými jazykovými prostředky dosahuje zajímavosti vypravování</p> <p>* rozlišuje pojmy epos, báje, mýtus, pověst</p> <p>* rozeznává formy a žánry starší české literatury</p> <p>* uvádí autory starší české literatury</p> <p>* rozlišuje literaturu věcnou a uměleckou</p>	<p>* vypravování</p> <p>Z hlubin času: * starověké mýty * eposy</p> <p>* báje * pověsti</p> <p>Ze starší české literatury: * legendy</p> <p>* kroniky</p> <p>* životopisy</p> <p>* cestopis</p> <p>* alegorický spis</p>	<p>jazyková výchova literární výchova OSV 1 OSV 5 GV 1</p> <p>dějepis přírodopis výtvarná výchova GV 2 MKV 1 MKV 2</p> <p>dějepis zeměpis přírodopis výtvarná výchova hudební výchova OSV 5 GV 2 MV 7</p>	<p>obecní, školní kronika</p> <p>výtvarné ztvárnění textu</p> <p>literární tvorba žáků</p>
---	---	--	---	--

<p>* formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p> <p>* vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p> <p>* uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře</p> <p>* tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p>	<p>* rozlišuje žánry a formy lidové slovesnosti</p> <p>* chápe význam lidové slovesnosti v době pobělohorské</p> <p>* rozvíjí svou fantazii ve vlastní literární tvorbě</p>	<p>* Setkání se starší světovou literaturou:</p> <p>* lidová slovesnost v době pobělohorské - lidová poezie, próza, drama</p>	<p>dějepis výtvarná výchova GV 2</p> <p>výtvarná výchova hudební výchova dramatická výchova OSV 5</p> <p>GV 1 GV 2 MV 7</p>	<p>čtenářský deník představení KMD</p> <p>literární tvorba žáků s výtvarným či hudebním doprovodem</p> <p>dramatizace textu</p>
---	---	---	--	---

8. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
Jazyková výchova * v písemném projevu zvládá syntaktický pravopis v souvětí * rozlišuje a příklady v textu dokládá způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření slov * spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova * tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	* rozlišuje souvětí souřadné a podřadné * uvádí způsoby obohacování slovní zásoby * uvádí způsoby tvoření slov * rozumí slovům cizího původu * samostatně pracuje se slovníky a jazykovými příručkami * rozlišuje slovesný vid dokonavý a nedokonavý	* souřadné spojovací výrazy * souvětí souřadné a podřadné * interpunkce v souvětí * obohacování slovní zásoby * způsoby tvoření slov * slova přejatá - výslovnost a pravopis, skloňování přejatých jmen * slovesný vid	 německý jazyk anglický jazyk OSV 1 OSV 10 GV 2 MKV 4 OSV 1	

<p>* rozlišuje skupiny evropských jazyků, rozdělení slovanských jazyků</p>	<p>* zařazuje evropské jazyky do skupin</p>	<p>* skupiny jazyků v Evropě</p>	<p>GV 2 MKV 4</p>	
<p>* rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití</p>	<p>* rozlišuje slovanské jazyky východní, západní, jižní</p>	<p>* slovanské jazyky</p>		
<p>* využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</p>	<p>* převádí text z nespisovné podoby do spisovného jazyka</p>	<p>* útvary českého jazyka</p>	<p>slohová výchova literární výchova OSV 1</p>	
<p>Komunikační a slohová výchova</p>	<p>* vyjadřuje se kultivovaně, výstižně na základě svých znalostí</p>	<p>* jazyková kultura</p>	<p>slohová a komunikační výchova OSV 8</p>	<p>komunikační hry a cvičení</p>
<p>* odlišuje spisovný a nespisovný projev, vyjadřuje se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro daný komunikační záměr</p>	<p>* používá charakteristiku vnější i vnitřní, přímou i nepřímou</p>	<p>* charakteristika</p>	<p>MKV 4</p>	
<p>* rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení v dané komunikační situaci</p>	<p>* dbá na výběr vhodných jazykových prostředků v subjektivně zabarveném popisu</p>	<p>* líčení</p>	<p>literární výchova jazyková výchova přírodopis OSV 1 OSV 5 EV 4</p>	

<p>* využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</p>	<p>* pořizuje jednoduchý výtah tématicky zaměřený na oblast svých zájmů</p> <p>* pořizuje výtah z odborného textu</p>	<p>* jednoduchý výklad a výtah</p>	<p>dějepis zeměpis fyzika přírodopis chemie OSV 1</p>	
<p>* uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p>	<p>* vytváří jednoduchou úvahu na základě vlastních zkušeností, názorů, postojů</p>	<p>* jednoduchá úvaha</p>	<p>občanská výchova OSV 1</p>	
<p>* v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</p> <p>Literární výchova</p> <p>* formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p>	<p>* zhodnotí význam práce spisovatelů národního obrození</p>	<p>* literatura národního obrození</p>	<p>dějepis zeměpis výtvarná výchova hudební výchova GV 2 MKV 1 OSV 5</p>	<p>čtenářský deník představení KMD</p>

<p>* rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p>	<p>* vysvětluje pojmy ohlasová poezie, milostná lyrika, přírodní lyrika, epigram, básnická satira, komedie, tragédie, činohra, povídka, romantismus, realismus</p>		OSV 1	recitace
<p>* rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora</p>	<p>* uvádí spisovatele národního obrození a jejich díla</p>			referáty o autorech, o knihách
<p>* uceleně reprodukuje přečtený text a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p>	<p>* jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla</p>			
<p>* rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p>	<p>* vysvětluje pojmy fejeton, román, vlastenecká lyrika, pohádkové drama, historické drama</p>	* česká literatura 2. poloviny 19. století	dějepis výtvarná výchova hudební výchova OSV 1 OSV 5 GV 2 MKV 1 MV 7	literární tvorba žáků - fejeton
<p>* tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p>				
<p>* rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora * porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém, filmovém zpracování</p>	<p>* uvádí spisovatele 2. poloviny 19. století</p>			referáty představení KMD

<p>* uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře</p>	<p>* uvádí světové autory romantismu a realismu a jejich významná díla</p>	<p>* světová literatura 19. století</p>	<p>dějepis výtvarná výchova hudební výchova zeměpis OSV 1 GV 2 MKV 2</p>	<p>referáty</p>
<p>* vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p>				

9. ročník

- 9

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
Jazyková výchova		<p>* procvičování a shrnutí učiva 6. - 9. ročníku</p>	MKV 1	

* spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	* v souvislé řeči vhodně intonuje, vhodně řeč člení	* zvuková stránka jazyka	literární výchova hudební výchova OSV 1
* samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami	* uvádí věcné významy slov, orientuje se v rozvoji slovní zásoby (jádro slovní zásoby, archaismy, neologismy)	* slovní zásoba a význam slova	OSV 1
* rozlišuje a příklady v textu dokládá způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	* uvádí způsoby obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov * rozpoznává kořen slova, předponu, příponu, koncovku	* slovní zásoba a tvoření slov	OSV 1
* v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	* zdůvodňuje a správně píše pravopisné jevy	* pravopis	slohová výchova OSV 1 OSV 10
* správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	* skloňuje postatná jména, skloňuje a stupňuje přídavná jména, používá správné tvary zájmen a číslovek, časuje slovesa, rozlišuje a vhodně používá neohybná slova, rozlišuje mluvnické významy jmen a sloves	* tvarosloví	slohová výchova OSV 1 OSV 10
* rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	orientuje se v členění souvětí i věty jednoduché, správně používá interpunkci	* skladba	slohová a komunikační výchova

<p>* využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</p>	<p>* rozpoznává samostatný větný člen, oslovení, vsuvku</p>	<p>* odchylky od pravidelné stavby věty</p>	OSV 1 OSV 10	
<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>* rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení v dané komunikační situaci</p> <p>* odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p> <p>* dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p>	<p>* správně používá grafické odlišení přímé řeči</p>	<p>* řeč přímá a nepřímá</p>		
	<p>* dbá na výběr vhodných jazykových prostředků při subjektivně zabarveném popisu krajiny, subjektivně zabarvené charakteristice</p>	<p>* líčení</p> <p>* charakteristika</p>	<p>přírodopis výtvarná výchova literární výchova EV 4 OSV 5</p>	<p>opačný postup - podle líčení vytvořit obrázek</p>
			OSV 1	
<p>* využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</p>	<p>* pořizuje jednoduchý výklad tématicky zaměřený na okruh svých zájmů</p>	<p>* výklad</p>	<p>dějepis zeměpis fyzika přírodopis</p>	
			<p>chemie OSV 1 OSV 10</p>	
<p>* uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p>	<p>* vytváří jednoduchou úvahu na základě vlastních zkušeností, názorů a postojů</p>	<p>* úvaha</p>	<p>občanská výchova OSV 1 OSV 10</p>	

<p>* využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>	<p>* orientuje se v tisku, vyhledává fejeton</p>	<p>* fejeton</p>	<p>literární výchova masmédia MV 3 OSV 1</p>	
<p>* rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p>	<p>* uvádí autory fejetonu v české literatuře</p>			
<p>* zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu</p>	<p>* vyjadřuje svůj postoj k danému tématu, své názory a zkušenosti</p>	<p>* diskuse</p>	<p>občanská výchova masmédia MV 3 OSV 1 OSV 8</p>	
<p>* rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</p>	<p>* doržuje pravidla dialogu a zásady komunikace</p>			
<p>* odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji</p>	<p>* přesvědčuje, uvádí věcné argumenty</p>			
<p>* rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</p>				
<p>* v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</p>	<p>* připravuje krátký proslov na dané téma</p>	<p>* proslov</p>	<p>masmédia MV 3 OSV 1 OSV 8</p>	

<p>* rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</p> <p>Literární výchova</p> <p>* uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p> <p>* rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p> <p>* rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</p> <p>* porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém, filmovém zpracování</p> <p>* tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p> <p>* rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p>	<p>* vyhledává různé funkční styly v učebnicích, beletrii, časopisech, tisku, rozhlasu, televizi</p> <p>* orientuje se v hlavních vývojových obdobích české i světové literatury 20. století</p> <p>* vysvětluje pojmy pásmo, absurdní drama, avantgarda, avantgardní divadlo, literatura faktu, realistický román, válečný román</p> <p>* uvádí spisovatele 1. poloviny 20. století a jejich díla</p> <p>* vysvětluje pojmy novela, román - typy románů, poezie všednosti, populárně vědecká literatura, sci-fi</p>	<p>* funkční styly - hovorový, odborný, umělecký, řečnický, administrativní</p> <p>* česká a světová literatura v 1. polovině 20. století</p> <p>* česká a světová literatura po 2. světové válce</p>	<p>masmédiá literární výchova OSV 1</p> <p>dějepis zeměpis OSV 1</p> <p>GV 2 MKV 1 MKV 2 MV 7</p> <p>dějepis OSV 1 GV 2 MKV 1 MKV 2</p>	<p>recitace</p> <p>referáty</p> <p>představení KMD</p> <p>volné asociace - literární tvorba žáků</p>
--	--	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora * formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo * rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty * uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře * vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<ul style="list-style-type: none"> * uvádí spisovatele po 2. světové válce a jejich základní díla * vysvětluje pojmy dobrodružná próza, detektivka, dívčí čtení * uvádí autory realismu, avantgardních směrů, sci-fi 		<p>MV 5</p>	<p>referáty</p> <p>čtenářský deník</p> <p>představení KMD</p>
---	---	--	-------------	---

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Název vyučovacího předmětu: Cizí jazyk

Obsahové vymezení

- chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkované vlastním jazykem
- poskytuje jazykový základ a předpoklady pro komunikaci v Evropě a ve světě
- přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců jak v osobním životě, tak v dalším studiu či pracovním uplatnění
- umožňuje poznávat způsob života lidí v jiných zemích, jejich kulturní tradice

Časové a organizační vymezení:

Časová dotace:

- 9 hodin na I. stupni (3 vyuč. jednotky týdně v 3. - 5. roč)
- 12 hodin na II. stupni (3 vyuč. jednotky týdně v 6. – 9. roč.)

□ vyučovací jednotka – 45 minut

□ předmět je vyučován v kmenových a odborných učebnách /jazyková učebna, učebna PC, učebna s interaktivní tabulí/

- první cizí jazyk je anglický jazyk - vyučován od 3. třídy
- druhý cizí jazyk je německý jazyk nebo ruský jazyk (dle výběru každého žáka)
- druhý cizí jazyk je zařazen od 7. třídy

časová dotace:

7. roč. 2 vyučovací hodiny týdně

8.a 9. roč. 2 vyučovací hodiny týdně

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací postupy v tomto předmětu vedou k těmto klíčovým kompetencím a na konci vzdělávacího období žák:

Kompetence k učení

- ☐ žák vybírá a využívá vhodné způsoby efektivního učení, plánuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu
- ☐ vyhledává a třídí informace, na základě jejich pochopení je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- ☐ operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- ☐ poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok
i překážky v učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, zhodnotí kriticky výsledky svého učení

Kompetence k řešení problémů

- ☐ samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- ☐ kriticky myslí, je schopen obhájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- ☐ formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně
- ☐ naslouchá promluvám druhých, porozumí jim, zapojuje se do diskuse, obhájí svůj názor, vhodně argumentuje
- ☐ rozumí různých typům textů, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji
- ☐ využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní komunikaci s okolním světem
- ☐ získané komunikativní dovednosti využívá ke spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
- podílí se na utváření pracovní atmosféry v týmu, přispívá k upevňování dobrých vztahů v týmu, poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi, chápe potřebu spolupráce, oceňuje zkušenosti druhých, čerpá z nich ponaučení
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých, váží si jejich hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění

Kompetence pracovní

- využívá znalosti a zkušenosti získané ve vyučovacím předmětu v zájmu vlastního rozvoje i přípravy na budoucnost, dalšího vzdělávání a profesního zaměření

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)

- cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium

Kreativita (OSV 5)

- cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity

Komunikace (OSV 8)

- dovednosti pro sdělování verbální i neverbální; specifické komunikační dovednosti (monolog, dialog); komunikace v různých situacích

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)

- dovednosti pro řešení problémů a rozhodování, zvládání učebních problémů vázaných na látku učebního předmětu

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (GV)

Evropa a svět nás zajímá (GV 1)

- zážitky a zkušenosti z Evropy – cestování; naši sousedé; život dětí v jiných zemích; zvyky a tradice národů Evropy

Objevujeme Evropu a svět (GV 2)

- život Evropanů a styl života v evropských rodinách

Multikulturní výchova (MKV)

Kulturní difference (MKV 1)

- poznávání cizích kultur; zvláštnosti různých etnik

Lidské vztahy (MKV 2)

- vzájemné obohacování různých kultur; tolerance, umět se vžít do role druhého

Enviromentální výchova (EV)

Vztah člověka k prostředí (EV 4)

- náš životní styl

Mediální výchova (MV)

Fungování a vliv médií ve společnosti (MV 5)

- role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na postoje a chování

ANGLICKÝ JAZYK (první cizí jazyk)

3. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> * seznamuje se s cizím jazykem ve zvukové podobě * osvojuje si základní výslovnostní návyky * ovládá fonetickou podobu abecedy * zvládá základní číslovky * rozumí obecně známým slovům a frázím * vytváří jednoduché věty * vede jednoduchý rozhovor * zvládá čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů 	<ul style="list-style-type: none"> * umí pozdravit, představit se, rozloučit * reaguje na základní pokyny učitele * určuje školní potřeby * pojmenovává barvy, udává barvu předmětu * počítá do 12, ptá se na množství, ptá se na věk * umí udat svůj věk * pojmenovává předměty ve třídě * určuje celé hodiny ve dvanáctihodinovém režimu, ptá se na čas * umí představit svoji rodinu a kamarády * vyjadřuje velikost a délku předmětu, tvoří množné číslo podstatných jmen * píše jednoduché blahopřání * umí popsat oblečení své i jiných osob * určí a popíše části těla, vyjadřuje vlastnictví (I have got ...) * vyjmenuje dny v týdnu 	<ul style="list-style-type: none"> * jednoduchá sdělení - pozdravy, poděkování * pokyny učitele * školní taška a školní potřeby * barvy * číslovky 0 - 12 * školní třída * hodiny * moje rodina a kamarádi * dětské hračky, oblečení, potraviny * Vánoce a vánoční zvyky * popis oblečení * části hlavy, části těla * dny v týdnu 	OSV 1 EV 1	

	<ul style="list-style-type: none"> * jmenuje druhy sportovních her, vyjádří vlastní dovednost hrát hru * jmenuje základní potraviny, ovoce, zeleninu * popíše své domácí zvířátko, připodobní pohybovou dovednost pomocí „like“ * vyjadřuje právě probíhající činnost * popisuje svůj domov * vytváří vlastní projekt * umí vyjmenovat abecedu, hláskovat své jméno * reaguje na pokyny uč., odpovídá na otázky, při jednoduché hře komunikuje pouze v angličtině 	<ul style="list-style-type: none"> * sportovní hry * na nákupu, ovoce, zeleniny, sestavení jídelníčku * oblíbené zvíře * vlastní dovednosti a schopnosti * kde bydlím * moje škola * abeceda * jednoduché hry <p>Rozhovory na téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> * seznámení se * moje rodina * na nákupu <p>Samostatný ústní projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> * hračky * oblečení * domácí zvířata <p>Písemný projev+obrázek na téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> * tělo * zvířecí mazlíček * ovoce, zelenina * školní taška, penál 	EV 4	
--	---	--	------	--

4.ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> * rozumí větám se vztahem k osvojovaným tématům * rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obraz. a poslechové materiály) a využívá je při své práci * čte nahlas plynule a foneticky správně * jednoduché texty obsahující známou slov. zásobu * obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu 	<ul style="list-style-type: none"> * umí se představit, reaguje na pokyny učitele * umí vyjmenovat anglickou abecedu, hláskovat jednotlivá písmena * umí představit svoji rodinu, tvoří krátkou otázku a odpověď * umí počítat do 20 * popisuje svoji třídu, zadává jednoduché pokyny pro činnost ve třídě, vyjadřuje zápor * umí popřát k narozeninám * správně užívá předložky, orientuje se v prostoru * tvoří množné číslo podstatných jmen * vyjádří svůj věk a věk svých přátel, tvoří otázky a krátké odpovědi * popíše, že je někdo nemocný * vyjadřuje své záliby, užívá kladnou i zápornou odpověď * počítá přes 20 * vyjadřuje souhlas a nesouhlas, popisuje předměty svého okolí, zadává pokyny * popisuje pracovní postup * popisuje svůj domov * popisuje oblíbené zvíře, vyjadřuje, co dělá * uvědomuje si zdravý životní styl * popíše za sebou následující činnosti * tvoří přítomný čas průběhový a užívá jej při 	<ul style="list-style-type: none"> * kdo jsem * abeceda * moje rodina * číslovky 1 - 20 * ve třídě * narozeninová párty * umístění předmětu ve třídě, na obrázku * mé hračky * rozhovor s kamarádem, předměty v okolí * zdraví - nemoc * sběratelské a další záliby * číslovky 0 - 100 * počítač, robot * míchání barev, vaření - rece * můj dům, moje adresa * oblíbené zvíře * ovoce a zelenina, sport * můj den * v parku 		

	<p>popisu činností</p> <p>* orientuje se v prostoru, popíše cestu, umí požádat o pomoc</p>	<p>* ve městě</p> <p>Rozhovory na téma:</p> <p>* ve třídě</p> <p>* rodina</p> <p>* oblečení</p> <p>* ve městě</p> <p>Samostatný ústní projev na téma:</p> <p>* hračky</p> <p>* oblečení</p> <p>* domácí zvířata</p> <p>* můj den</p> <p>Písemný projev + obr. na téma:</p> <p>* školní taška, penál</p> <p>* oblečení</p> <p>* náš dům, byt</p> <p>* jídlo a pití</p> <p>* sport</p>	<p>EV 4</p> <p>OSV 6</p> <p>OSV 2</p> <p>OSV 8, OSV 10</p> <p>EV 4</p>	
--	--	---	--	--

5. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> * se vztahem k osvojovaným tématům rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, poslech. a obrazové materiály) a využívá je při práci * čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slov. zásobu * vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku * používá dvojjazyčný slovník * sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení; vyplní své základní údaje do formulářů * reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace 	<ul style="list-style-type: none"> * používá přivlastňovací zájmena * popíše sebe, svou rodinu, své zájmy * porovná velikost, stáří a kvalitu věcí, zvířat * požádá o zapůjčení školní pomůcky * char. roční období, popíše stav počasí * zhodnotí svůj vztah k počítačům * popíše vybavení bytu nábytkem, doplňky, domácími přístroji * zeptá se na čas, datum * seznámí se s britskými svátky * hovoří o nemoci, vyjádří své pocity * popíše svůj rozvrh * vyjádří své činnosti z minulého dne * dokáže se omluvit, požádat o ... * diskutuje o ceně * klade otázky a na ně odpovídá 	<ul style="list-style-type: none"> * Ve škole * Počasí * Náš byt * Čas, datum * Moje tělo, nemoci * Domácí a divoká zvířata * Můj rozvrh * Minulý týden * Důležité zeměpisné údaje * Velká Británie, USA Rozhovory na téma: * oslovení, omluva * nákupy * zapůjčení pomůcky 	<ul style="list-style-type: none"> OSV 6 OSV 10 EV 4 MV 1 OSV 1 OSV 5 OSV 8 	

<ul style="list-style-type: none"> * obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu * aktivně se zapojí do jednoduché konverzace * pozdraví a rozlouží se s dospělým i kamarády * poskytne požadovanou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> * dodržuje pořádek slov ve větě 	<p>Samostatný ústní projev na téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> * rodina * náš byt * rozvrh * základní údaje o Velké Británii a USA <p>Písemný projev na téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> * oblíbené roční období * můj pokoj * oblíbené jídlo * zaměstnání 	GV 1, GV 2 MKV 1, MKV 2	
--	---	--	----------------------------	--

6. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
* rozumí obsahu jednoduchých textů učebnici a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory * v textech vyhledává známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky	* rozliší zákl. informace o lidech, jejich rodině jejich bydlišti, práci, koníčcích	* člověk a společnost * rodina a domov * zvířata * zájmová činnost a zábava * prázdniny a doprava * jídlo	OSV 1	

<ul style="list-style-type: none"> * čte nahlas plynule a fonet.správě texty přiměřeného rozsahu * rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci * odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu * sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými okruhy * vyžádá jednoduchou informaci * stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a konverzace * používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku * písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednod. věty a krátké texty 	<ul style="list-style-type: none"> * rozumí krátkým jednoduchým textům * odhadne význam nových slov z kontextu textu * užívá jednoduché obraty ke zdvořilému oslovení, pozvání a omluvě * objedná si jídlo, zeptá se na cenu * popíše sebe, svou rodinu a další lidi * sestaví jednoduchý popis zvířat, míst a různých předmětů * porovná počasí v naší zemi s jinými * reprodukuje přiměřeně obtížný text * napíše o své rodině, škole, koníčcích a domácích mazlíčcích * vyhledá neznámá slova ve slovníku 	<p>Čtení na téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> * domácí práce * narozeniny * zvířata * prázdniny * jídlo * Velká Británie * svět * zábava a film <p>Rozhovory na téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> * oslovení * pozvání * stravování * prázdniny <p>Samost. ústní projev na téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> * domov * rodina * škola * svět <p>Písemný projev na téma</p> <ul style="list-style-type: none"> * rodina * přátelé * prázdniny * stravování 	<p>EV 4</p> <p>OSV 8 OSV 10</p>	
---	--	--	-------------------------------------	--

7. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> * rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici a obsahu autentických materiálů s vizuální oporou * v textech vyhledá známé výrazy, fráze, odpovědi na otázky * rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci * čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu * odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu * sestaví jednoduché (úst. i pís.) sdělení týkající se situací ze života rodiny, školy a probíranými tematickými okruhy 	<ul style="list-style-type: none"> * rozliší základní informace a rozpozná, o čem se mluví * rozumí krátkým jednoduchým osobním dopisům a e-mailům * jednoduchým způsobem popíše život jedince - různé fáze života, stěhování se * domluví se s kamarády - co budou dělat, kam půjdou, kdy a kde se sejdou * rozumí názvům základních vesmírných těles a přírodních katastrof * zeptá se na cestu, kudy se kam dostane, kde co je * popíše, kde se nachází, kam chce jít * poradí cestu cizinci 	<ul style="list-style-type: none"> * životní fáze * rodina a stěhování * vesmír * budoucnost * přírodní katastrofy * Londýn <p>Čtení ná téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> * můj nový domov * budoucnost * vesmír * přírodní katastrofy * místa ve městě * Londýn <p>Rozhovory na téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> * volný čas a zájmová činnost * budoucnost ve vesmíru * životní zkušenosti a zážitky * vysvětlení cesty * problémy a udílení rad 	<p>MKV 1 MKV 2</p> <p>OSV 1 EV 4</p> <p>OSV 1 OSV 5</p>	

<ul style="list-style-type: none"> * vyžádá jednoduchou informaci * jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích * stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace * používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku * písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty 	<ul style="list-style-type: none"> * porovná své zeměpisné znalosti * porovnává různé informace * povídá o své škole, své práci ve škole, pravidlech své školy * napíše stručný osobní dopis/e-mail * popíše svého nejlepšího přítele, své město, cestu na určité místo * popíše svůj plán na příští prázdniny * vyhledá neznámá slova ve slovníku 	<p>Samost. ústní projev na téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> * můj život * moje budoucnost * školní pravidla * co bylo na obrázku <p>Písemný projev na téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> * osobní dopis a e-mail * můj nejlepší přítel * plán na příští prázdniny * moje město * popis cesty 	<p>OSV 8 OSV 10</p> <p>OSV 8 GV 1 GV 2 MKV 1</p>	
--	---	---	--	--

8. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
-------------------------	----------------	-------	---------	----------

<ul style="list-style-type: none"> * rozumí obsahu jednoduchých textů v učeb. a obsahu autentických materiálů s vizuální oporou, v textech hledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky * rozumí jednoduché a zřetelně vyslované promluvě a konverzaci * odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpozná důležité informace - z krátkých nahrávek o běžných věcech 	<ul style="list-style-type: none"> * stěhování * rodokmen * doprava * zábava - sporty a filmy * budoucnost * přírodní katastrofy - tornádo * Kanada 	OSV 1	
<ul style="list-style-type: none"> * čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu 	<ul style="list-style-type: none"> * určí význam běžných nápisů 		GV 1	
<ul style="list-style-type: none"> * rozumí obsahu jednoduchých textů v učeb. a obsahu autentických materiálů s vizuální oporou, v textech vyhledá výrazy, fráze a odpoví na otázky * odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu * používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku 	<ul style="list-style-type: none"> * vyhledá jednoduché informace na informačních letácích 		GV 2	
	<ul style="list-style-type: none"> * používá autentické materiály ze země studovaného jazyka 		MKV 1	
	<ul style="list-style-type: none"> * orientuje se v základních informacích o Kanadě 		MKV 2	
	<ul style="list-style-type: none"> * odhadne význam nových slov z kontextu textu 			
	<ul style="list-style-type: none"> * používá obraty, kterými se ptá na základní informace o novém spolužákovi 			
	<ul style="list-style-type: none"> * zeptá se, co lidé dělají v práci, ve škole nebo ve volném čase 			
<ul style="list-style-type: none"> * sestaví jednoduché sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině škole a probíranými tematickými okruhy 	<ul style="list-style-type: none"> * navrhne společné činnosti 			
<ul style="list-style-type: none"> * vyžádá jednoduchou informaci * jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> * vyjadřuje svůj názor na určité situace či návrhy činností 			
		<p>Čtení na téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> * stěhování * britské rodiny * rodokmen * filmy * budoucnost * tornádo * Kanada <p>Rozhovory na téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> * setkání - pozdrav, představení, zjištění základních informací o novém příteli, poděkování, rozloučení * minulý víkend * nabídky a návrhy společné činnosti * konverzační odpovědi 	OSV 5	
			OSV 8	
			OSV 10	

<ul style="list-style-type: none"> * sestaví jednoduché (úst. i pís.) sdělení týkající se situací souvis. s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy * stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace 	<ul style="list-style-type: none"> * reprodukuje přiměřeně obtížný text * popíše svoje plány do budoucna - zaměstnání, bydlení, rodina apod. * porovnává různé informace 	<p>Samost. ústní projev na téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> * budoucí plány <p>Písemný projev na téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> * rodokmen mé rodiny * moje budoucnost * gramatické struktury a typy vět - užití zájmen, spojek 	<p>OSV 8 OSV 10</p>	
<ul style="list-style-type: none"> * používá dvojjazyč. slovník, hledá infor. nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku * písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty 	<ul style="list-style-type: none"> * sestaví stručný popis nějaké události * vyhledá neznámá slova ve slovníku 		<p>OSV 1</p>	

9. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky

<ul style="list-style-type: none"> * rozumí obsahu jednoduch. textů v učeb. a obsahu autentických materiálů s vizuální oporou, v textech hledá výrazy, fráze a odpovědi na otázky * rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci * odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu * používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku * sestaví jednoduché sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině škole a probíranými tematickými okruhy * vyžádá jednoduchou informaci * jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích * sestaví jednoduché (úst. i pís.) sdělení týkající se situací souvis. s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy * stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace * používá dvojjazyč. slovník, hledá infor. nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku * písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty 	<ul style="list-style-type: none"> * dokáže porozumět popisu cesty * sám jednoduše poradí cestu někomu jinému * rozpozná důležité informace z historie Londýna * rozpozná nejznámější pamětihodnosti Londýna * v jednoduchých textech nachází informace ze života lidí studovaného jazyka * rozpozná typy filmů i vhodnost pro určitého diváka * z popisu pochopí hlavní děj filmu * stručně a jednoduše reprodukuje děj svého oblíbeného filmu * rozpozná pravidla a zvyklosti na britských školách * dokáže říct, jaká pravidla platí na jeho/její škole * navrhne aktivitu pro trávení společného volného času * vyjádří svůj souhlas či nesouhlas s jinými lidmi * popíše svůj sen * vyhledá neznámá slova ve slovníku 	<ul style="list-style-type: none"> * cestování * historie a pamětihodnosti Londýna * ptaní se na cestu a směřování někoho na určité místo * typy filmů * školní pravidla * snění <p>Čtení na téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> * historie a pamětihodnosti Londýna * ptaní se na cestu a směřování někoho na určité místo * typy filmů * školní pravidla * snění <p>Rozhovory na téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> * dohadování se na společných aktivitách * odmítání návrhů * udílení rad * zdůraznění některých slov ve větě <p>Samostatný ústní projev na téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> * moje budoucí plány a činnosti * naše školní pravidla <p>Písemný projev na téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> * můj oblíbený film * můj sen 	OSV 1	
			GV 1	
			MKV 1	
			OSV 8 OSV 10	

RUSKÝ JAZYK (druhý cizí jazyk)

7. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
Receptivní řečové dovednosti * vyslovuje nahlas foneticky správně jednoduché texty * čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty * rozumí jednoduchým větám * ozumí jednoduchému souvislému textu;	Produktivní řečové dovednosti tvoří věty jednoduché rozlišuje jednoduchá sdělení; správně vyslovuje nová slova dokáže představit sebe i jiné osoby čte i reprodukuje krátký souvislý text; tvoří zápor z neurčitého členu samostatně vytváří rozhovor, rozlišuje činnosti pomocí osobních koncovek sloves	Tematický okruh úvodní fonetický kurz - hlásky, říkadla, jazykolamy, fonetické hrátky pozdravy, dny v týdnu, čísla, barvy; člen určitý představování, rodina, země, město; zájmena přivlastňovací škola; člen neurčitý, zápor volný čas v rodině; 4. pád podstatných jmen; časování sloves, rozkaz	AJ; ČJ; OSV 1 AJ Z; OSV 2, GV 1 AJ, ČJ; OSV 8 ČJ; OSV 2, 3	učebnice START MIT MAX 1= 6.ročník; 1.CJ = začátek 4.ročníku

8. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
Receptivní řečové dovednosti * vyslovuje nahlas foneticky správně jednoduché texty * čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty * rozumí jednoduchým větám * ozumí jednoduchému souvislému textu;	Produktivní řečové dovednosti tvoří věty jednoduché rozlišuje jednoduchá sdělení; správně vyslovuje nová slova dokáže představit sebe i jiné osoby čte i reprodukuje krátký souvislý text; tvoří zápor z neurčitého členu samostatně vytváří rozhovor, rozlišuje činnosti pomocí osobních koncovek sloves	Tematický okruh úvodní fonetický kurz - hlásky, říkadla, jazykolamy, fonetické hrátky pozdravy, dny v týdnu, čísla, barvy; člen určitý představování, rodina, země, město; zájmena přivlastňovací škola; člen neurčitý, zápor volný čas v rodině; 4. pád podstatných jmen; časování sloves, rozkaz	 AJ; ČJ; OSV 1 AJ Z; OSV 2, GV 1 AJ, ČJ; OSV 8 ČJ; OSV 2, 3	učebnice START MIT MAX 1= 6.ročník; 1.CJ = začátek 4.ročníku

9. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
Receptivní řečové dovednosti * vyslovuje nahlas foneticky správně jednoduché texty * čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty * rozumí jednoduchým větám * ozumí jednoduchému souvislému textu;	Produktivní řečové dovednosti tvoří věty jednoduché rozlišuje jednoduchá sdělení; správně vyslovuje nová slova dokáže představit sebe i jiné osoby čte i reprodukuje krátký souvislý text; tvoří zápor z neurčitého členu samostatně vytváří rozhovor, rozlišuje činnosti pomocí osobních koncovek sloves	Tematický okruh úvodní fonetický kurz - hlásky, říkadla, jazykolamy, fonetické hrátky pozdravy, dny v týdnu, čísla, barvy; člen určitý představování, rodina, země, město; zájmena přivlastňovací škola; člen neurčitý, zápor volný čas v rodině; 4. pád podstatných jmen; časování sloves, rozkaz	AJ; ČJ; OSV 1 AJ Z; OSV 2, GV 1 AJ, ČJ; OSV 8 ČJ; OSV 2, 3	učebnice START MIT MAX 1= 6.ročník; 1.CJ = začátek 4.ročníku

NĚMECKÝ JAZYK (druhý cizí jazyk)

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
Receptivní řečové dovednosti * vyslovuje nahlas foneticky správně jednoduché texty * čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty * rozumí jednoduchým větám * ozumí jednoduchému souvislému textu;	Produktivní řečové dovednosti tvoří věty jednoduché rozlišuje jednoduchá sdělení; správně vyslovuje nová slova dokáže představit sebe i jiné osoby čte i reprodukuje krátký souvislý text; tvoří zápor z neurčitého členu samostatně vytváří rozhovor, rozlišuje činnosti pomocí osobních koncovek sloves	Tematický okruh úvodní fonetický kurz - hlásky, říkadla, jazykolamy, fonetické hrátky pozdravy, dny v týdnu, čísla, barvy; člen určitý představování, rodina, země, město; zájmena přivlastňovací škola; člen neurčitý, zápor volný čas v rodině; 4. pád podstatných jmen; časování sloves, rozkaz	AJ; ČJ; OSV 1 AJ Z; OSV 2, GV 1 AJ, ČJ; OSV 8 ČJ; OSV 2, 3	učebnice START MIT MAX 1= 6.ročník; 1.CJ = začátek 4.ročníku

<p>* rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu</p> <p>* vyslovuje a čte plynule a foneticky správně texty složené ze známé slovní zásoby</p>	<p>podle obrázku reprodukuje krátký příběh ze života</p> <p>popíše jednoduchý objekt; doplní jednoduchý dotazník</p> <p>popíše průběh narozeninové oslavy; reaguje na běžné každodenní situace</p>	<p>volný čas a zájmová činnost; pořádek slov v různých druzích vět</p> <p>roční období; nájemníci domu; číslovky</p> <p>svátky, měsíce, čas; jednoduché předložkové vazby</p>	<p>AJ; OSV 3</p> <p>ČJ; OSV 8</p> <p>ČJ; OSV 4, GV 1</p>	<p>1.CJ = začátek 5.ročníku</p>
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <p>* rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu; poskytne požadované informace</p> <p>* rozumí jednoduchým větám; vyhledá potřebnou informaci, odpoví na otázku</p>	<p>Produktivní řečové dovednosti</p> <p>sdělí základní údaje o běžných životních situacích; vypráví delší příběh; napíše dopis</p> <p>sdělí základní údaje o běžných životních situacích; zapojí se do pečlivě vyslovované konverzace; vyplní formuláře</p>	<p>Tematický okruh</p> <p>byt, bydlení; nepravidelná slovesa s odluč. předponou, předložky se 3.p.</p> <p>škola; můj den; časování způsobových sloves, počítání do 100 000; minulý čas slovesa "být"</p>	<p>ČJ; OSV 4</p> <p>M; OSV 3,5</p>	<p>učebnice START MIT MAX 2 = 7.ročník</p>

<p>* poskytne potřebné informace v konverzaci; správně používá základní gramatické struktury; rozumí základním frázím</p> <p>* popíše zážitek; vypráví podle obrázku; obměňuje rozhovor na dané téma</p>	<p>orientuje se na mapě; zjistí potřebné informace a poskytne je; rozumí jednoduchým pokynům</p> <p>reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeného textu; porovnává rozdíly; charakterizuje v jednoduché konverzaci osoby i situace</p>	<p>cestování; nemoc, části těla; slovesné a předložkové vazby</p> <p>počasí, oblečení; další nepravidelná slovesa; předložky po otázce: Kam?</p>	<p>Z, AJ; OSV 2,8,9,10,11, GV 2</p> <p>ČJ; MV 1, OSV 5,8</p>	
--	--	--	--	--

8. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <p>* rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje; v textu vyhledá potřebnou informaci; zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace; poskytne požadované informace</p>	<p>Produktivní řečové dovednosti</p> <p>* srovnává objekty a vyhledává rozdíly, rozlišuje správné a chybné údaje, spojuje související pojmy, použije nové gramatické jevy v dialogu, příkazu či informaci, vyjmenuje školní pravidla a zvyky v SRN a u nás</p>	<p>Tematický okruh</p> <p>* škola, nová třída, nové obory, školní obyčej v Německu a u nás; préteritum sein a haben, způsob slovesa, imperativ</p>	<p>ČJ; OSV 5,8; G V1</p>	<p>učebnice SPASS MIT MAX 1 = 8. ročník ; 1. CJ = začátek 6. ročníku</p>

<p>* sdělí ústně i písemně základní údaje;vypráví zážitek; poskytne potřebné informace v konverzaci;používá dvojjazyčný slovník</p>	<p>* popíše své oblíbené zvíře,předvede situaci, rozlišuje části těl různých zvířat,vlastními slovy vypráví příhodu se zvířetem,orientuje se na plátku,rozpozná tvary a význam množného čísla * charakterizuje své koníčky,popíše a zhodnotí svoji poslední narozeninovou oslavu,podle obrázků</p>	<p>* zvířata,moje zvíře-příběh,u veterináře, části těla zvířat, v zoo;další způs.slovesa,číslovky do tisíce,3.p.č.mn.</p>	<p>Př;OSV11,5,10;EV3</p>	
<p>* rozumí obsahu a smyslu přiměřeně obtížného textu,promluvy a jednoduché konverzace;reprodukuje ústně i písemně jejich obsah;poskytne požadované informace</p>	<p>objasní vikendové činnosti přátel,reprodukuje příhodu v perfektu,orientuje se na mapě Rakouska</p>	<p>* volný čas,koníčky,narozeniny, víkend,prázdniny v Rakousku;perfektum,osobní a přivlastňovací zájmena</p>	<p>Z;ČJ;MKV1,2;OSV3,4,5</p>	
<p>* sdělí ústně i písemně základní údaje o prostředí,v němž žije;zapojí se do jednoduché,pečlivě vyslovované konverzace;poskytne požadované informace</p>	<p>* pomocí předložek rozliší umístění,analyzuje výhody bydlení na venkově a ve městě,orientuje se v plátku města</p>	<p>* bydlení,zařízení bytu,stěhování,bydlení mých snů;předložky se 3.a 4.p.</p>	<p>ČJ;VV;OSV1,5,9,11;EV3</p>	
<p>* rozumí známým každodenním výrazům;používá běžné fráze v jednoduché konverzaci a pečlivě vyslovuje;používá dvojjazyčný slovník</p>	<p>* odhalí "evropské"názvy potravin a nápojů,pojmenuje druhy ptravin.obchodů a jejich typické zboží,orientuje se v cenách zboží,porovnává jeho kvalitu a kvantitu,přihadí typické druhy potravin k jednotlivým zemím Evropy</p>	<p>* jídlo,potraviny,nákupy,ceny,v restauraci,typická jídla Evropy;stupňování</p>	<p>ČJ;M;OSV2,5,MKV1,GV1,2,</p>	<p>1.CJ = začátek 7.ročníku</p>
<p>* rozumí obsahu a smyslu přiměřeně obtížného textu a promluvy, reprodukuje ústně i písemně obsah příběhu;v rámci dramatizace se zapojí do jednoduché konverzace;v textu vyhledá potřebnou informaci</p>	<p>* reprodukuje pohádkové texty v préteritu,orientuje se v textu,znázorní text výtvarnou formou,dramatizuje pohádkový příběh,charakterizuje pohádkový svět,zhodnotí vlastnosti poh.postav</p>	<p>* klasické pohádky, svět pohádek;préteritum slabých a silných sloves</p>	<p>ČJ;OSV5,7,8,GV1</p>	

<p>* v textu vyhledá potřebnou informaci a požadované informace též poskytne; sdělí ústně i písemně základní údaje o prostředí, v němž žije; zapojí se do jednoduché písemné či ústní konverzace;</p> <p>* zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace; sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě či z médií získaných informací o Evropě</p>	<p>* charakterizuje své přátele, tvoří inzeráty, opakuje si komunikační cesty a prostředky v historii Evropy, demonstruje použití moderních kom. prostředků ve světě, používá časové údaje v příběhu, vyjádří názor pomocí vedlejší věty se spojkou "že"</p> <p>* vyjmenuje druhy oblečení, objasní důvody jejich použití, diskutuje o vhodnosti různých oděvů k odlišným příležitostem za použití vedl. vět, porovná tradice odívání evrop. národů či různých věkových kategorií</p>	<p>* kontakty, dopisování, můj nejlepší přítel, komunikace a její prostředky, komiks; vedlejší věty s "dass", hodiny</p> <p>* oblečení, co se nosí při různých příležitostech, cestování, maskarní ples, nákupy, šaty dělají člověka; vedlejší věty s "wenn" a "weil"</p>	<p>VV; MKV2,3,5, GV1,2, OSV5, 7,8,11, MV1,5, 6</p> <p>MV4, MKV2, GV2, OSV56,11; VV</p>	
--	---	---	--	--

9. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
Receptivní řečové dovednosti	Produktivní řečové dovednosti	Tematický okruh		

<p>* mluví plynule a vyslovuje foneticky správně;;zapojí se do jednoduché konverzace; vyhledá potřebnou informaci v textu i v dvojjazyčném slovníku;používá správně základní gramatické struktury</p>	<p>* vyjmenuje dopravní prostředky,orientuje se na mapě světa,diskutuje o destinacích v Evropě,formou dramatizace vyzkouší chování cestujících,zopakuje a upevní znalost důležitých tlf.čísel,pojmenuje rozdíly mezi českými a německými drahami,vyloží důvody,proč se učit němčině a cizím jazykům vůbec,rozliší významy některých slov</p>	<p>* cestování,ve vlaku,na nádraží,cizí jazyky,proč se učit německy;další nepravidelná slovesa,předložkové vazby</p>	<p>GV1,2;MKV4; OSV5,6,7,8;A J</p>	<p>učebnice SPASS MIT MAX 2 = 9.ročník; 1.CJ = začátek 8.ročníku</p>
<p>* rozumí obsahu a smyslu přiměřeně obtížného textu a promluvy, reprodukuje ústně i písemně jeho obsah</p>	<p>* vyjmenuje druhy sportu;objasní, které sporty lze kde provozovat,vlastními slovy vyjádří historii a význam olymp.her, porovná text v učebnici s údaji na internetovém odkazu,uplatní gramatické znalosti v krátkém textu i dialogích;rozpozná místa v mluvě, kde lze použít neurčité zájmeno man</p>	<p>* sport, cyklistika a další oblíbené sporty, pravidla sportovní a silniční,olympijské hry,letopočty, genitiv, předložky s akuzativem,zvratná slovesa, "sich" a "man"</p>	<p>MKV1,5;GV1, 2,3;OSV2,4,7, 9;D,ČJ</p>	
<p>* rozumí obsahu a smyslu přiměřeně obtížného textu a promluvy, reprodukuje ústně i písemně jeho obsah;vyhledá potřebnou informaci v textu, v dvojjazyčném slovníku a na internetu;napiše sdělení o prostředí, v němž žije</p>	<p>* demonstruje na příkladech znečišťování život.prostředí a zaujme k němu stanovisko,diskutuje o ohrožených druzích zvířat a narušené biologické rovnováze Země;navrhne ekologický způsob života,pojmenuje organizace,zabývající se otázkami ekologie</p>	<p>* naše životní prostředí,jeho znečištění a ohrožené druhy zvířat,Sibiř a Bajkal;škodlivé látky a narušená biologická rovnováha Země;předpověď počasí;ekologie - náš život;vztažná zájmena,slovosled po souřad.spojkách,sloveso werden, další předložkové vazby</p>	<p>EV2,3,4;GV3; MKV2,5; OSV7,9,10,11; Př,Z,ČJ</p>	
<p>* mluví plynule a vyslovuje foneticky správně;;zapojí se do jednoduché konverzace; vyhledá potřebnou informaci</p>	<p>* vyjmenuje části lid.těla,uvede klady a zápory diet,zhodnotí výživnost typických českých jídel,obhájí prospěšnost sportu,reprodukuje údaje z historie Červeného kříže,dramatizací ilustruje návštěvu ordinace lékaře</p>	<p>* zdravý život,části těla,šest bodů pro zdraví,dieta nebo sport,co jí česká dívka,recepty,návštěva lékaře,Červený kříž - mezinárodní organizace;zápor,místní názvy,další spojky</p>	<p>OSV4,10;EV4 ;MV5;RV,OV, ČJ</p>	

<p>* rozumí obsahu a smyslu přiměřeně obtížného textu a promluvy, reprodukuje ústně i písemně jeho obsah;vyhledá potřebnou informaci v textu, v dvojjazyčném slovníku a na internetu;napiše sdělení o prostředí, v němž žije;mluví plynule a vyslovuje foneticky správně;;zapojí se do jednoduché konverzace</p>	<p>* vyjmenuje vlastnosti dobrého přítele,obhájí přednosti mailování oproti dopisování,formuluje důvody pro studijní pobyt v cizí zemi,dramatizací demonstruje setkání na letišti,porovná život v německé a české rodině</p>	<p>* výměna žáků,dopisování,mailové kontakty, zahraniční pobyty,na letišti;dativ,použití infinitivu, účelové věty,zvratná slovesa,příslovce místa</p>	<p>MKV2;GV1,2, OSV6,8;INF, ČJ,Z</p>	<p>1.CJ = začátek 9.ročníku</p>
<p>* rozumí obsahu a smyslu přiměřeně obtížného textu a promluvy, reprodukuje ústně i písemně jeho obsah;vyhledá potřebnou informaci v textu, v dvojjazyčném slovníku a na internetu a reaguje na ni; mluví plynule a vyslovuje foneticky správně;;zapojí se do konverzace; poskytne požadované informace</p>	<p>* rozliší a pojmenuje různé druhy médií,používá telefon a média s ním spojená k mezinárodní komunikaci,orientuje se v různých typech TV cizojazyčného vysílání,používá správné tvary podmíň.způsobu k vyjádření možnosti či podmínky, vyhledá na německých web.stránkách informace k filmům,obhájí filmy a média, jimž holduje</p>	<p>* média a jejich druhy,telefonování,televizní pořady,filmy,promítací technika ; další zájmena,předložky s 2.p.,časové údaje,konjunktiv II, opisný tvar s wuerde</p>	<p>MV1,2,3,5;GV 2;OSV5,8,11</p>	
<p>* rozumí obsahu a smyslu přiměřeně obtížného textu a promluvy, reprodukuje ústně i písemně jeho obsah;vyhledá potřebnou informaci v textu, v dvojjazyčném slovníku a na internetu a reaguje na ni; mluví plynule a vyslovuje foneticky správně; zapojí se do konverzace; poskytne požadované informace</p>	<p>* výstižnými adjektivy charakterizuje osoby a jejich oblečení,pojmenuje druhy hudby,již poslouchají lidé růz.věku a zájmů,vyjádří svůj názor na tuto hudbu a na módnost;aplikuje správně zájmena welcher a was fuer ein,derselbe a dergleiche,odhalí v textu mezinárodní slova,rozpozná a použije správné tvary adjektiv</p>	<p>* hudba a móda - jejich reciprocita, oblékání k odlišným příležitostem,individualita a auniformita,příhoda plná adjektiv,populární hudba a my, hudba v našem současném životě</p>	<p>OSV6,7,V11, MKV1,4;MV5; HV</p>	

<p>* rozumí obsahu a smyslu přiměřeně obtížného textu a promluvy, reprodukuje ústně i písemně jeho obsah;vyhledá potřebnou informaci v textu, v dvojjazyčném slovníku a na internetu a reaguje na ni; mluví plynule a vyslovuje foneticky správně;;zapojí se do konverzace; poskytne požadované informace;sdělí ústně i písemně základní údaje o prostředí,v němž žije;</p>	<p>* k činnostem přiřadí povolání,obhájí přednosti jím zvoleného povolání,charakterizuje povolání svých snů,uvede klady a zápory života v minulosti i budoucnosti,odhadne, která povolání zaniknou a která se nově vytvoří</p>	<p>* budoucnost,kdo kde pracuje,jaká povolání si vybírali naši prarodiče, dětské sny, vysněné povolání,jaký bude náš život v budoucnu;budoucí čas,časové spojky, stupňování adjektiv</p>	<p>OSV8,9,10,11; MKV1;EV4;M V5;Př,D,VV,O V, volba povolání;AJ,Č J</p>	
---	--	--	---	--

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Název vyučovacího předmětu: Matematika

Obsahové vymezení

- o Číslo a proměnná – dovednost provádět operaci, algoritmické a významové porozumění, seznámení s pojmem proměnná
- o Závislosti, vztahy a práce s daty - rozpoznávání změn a závislostí, analyzování změn z tabulek, diagramů a grafů, jejich jednoduché konstruování, pochopení pojmu funkce
- o Geometrie v rovině a prostoru – určování a znázorňování geom. útvarů, hledání podobností a odlišností, učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah, povrch a objem, zdokonalovat svůj grafický projev
- o Nestandardní aplikační úlohy a problémy – učí se řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje, podmínky, řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti

Časové a organizační vymezení

□ časová dotace:

na 1. stupni 24 hodin (4 vyučovací jednotky týdně v 1. ročníku,

5 vyuč. jednotek ve 2. – 5. ročníku)

na 2. stupni 19 hodin (5 vyučovací jednotky týdně v 6. až 8. ročníku, 4 vyučovací hodiny v 9. ročníku)

- vyučovací jednotka – 45 minut

□ vyučování v kmenových učebnách

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací postupy v tomto předmětu vedou k těmto klíčovým kompetencím a na konci vzdělávacího období žák:

Kompetence k učení

- žák vybírá a využívá vhodné způsoby a metody, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu
- vyhledává a třídí informace, na základě jejich pochopení je využívá v procesu učení
- užívá termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- získané poznatky porovnává, posuzuje a vyvozuje závěry pro další využití
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok i překážky v učení, zhodnotí kriticky výsledky svého učení

Kompetence k řešení problémů

- rozpozná a pochopí problém, promýšlí způsob řešení
- vyhledává informace vhodné k řešení problému, získané vědomosti a dovednosti využívá k různým způsobům řešení
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá logické a matematické postupy
- prakticky ověřuje správnost řešení problému, osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných problémových situací
- kriticky myslí, je schopen obhájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně
- rozumí různým typům textů a záznamů

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
- podílí se na utváření příjemné pracovní atmosféry v týmu, přispívá k upevňování dobrých vztahů v týmu, poskytne pomoc nebo o ni požádá
- chápe potřebu spolupráce a druhými při řešení úkolu, respektuje zkušenosti

a názory druhých

- ☐ vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru

Kompetence pracovní

- ☐ plní si své povinnosti a závazky
- ☐ využívá znalosti a zkušenosti získané ve vyučovacím předmětu v zájmu vlastního rozvoje i přípravy na budoucnosti

Průřezová témata

Osobností a sociální výchova (OSV)

Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)

- ☐ cvičení pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování; dovednosti pro učení a studium

Seberegulace a sebeorganizace (OSV 3)

- ☐ cvičení sebekontroly a sebeovládání, organizace vlastního času, plánování učení

Kreativita (OSV 5)

- cvičení pro základní rozvoj základních typů kreativity

Poznávání lidí (OSV 6)

- ☐ vzájemné poznávání se ve skupině, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech

Mezilidské vztahy (OSV 7)

- ☐ péče o dobré vztahy

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)

- ☐ dovednosti pro řešení problému a rozhodování, zvládání učebních problémů vázaných na látku učebního předmětu

Environmentální výchova (EV)

Lidské aktivity a problémy životního prostředí (EV 3)

- ☐ slovní úlohy – zemědělství, průmysl, odpady

1. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
Číslo a početní operace				
* Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	* čte a píše číslice do 20	* třídění předmětů do skupin * vyvození a seznámení s číslicemi 0 - 20 * nácvik psaní číslic 0 - 9	OSV 1 Prvouka	
* Čte, zapisuje a porovnává přiroz. č. do 1000, užívá a zapisuje vztah rovn. a nerovnosti	* používá vztahy menší, větší, rovná se, znaménka <,>,+,-,= * porovnává čísla, řeší a vytváří slovní úlohy na porovnávání čísel	* příprava k porovnávání čísel, porovnávání čísel, znaménka <,> , =	OSV 1	
* Užívá lineární uspořádání ; zobrazí číslo na číselné ose	* orientuje se na číselné ose od 0 - 20 * používá číselnou řadu 0 - 20	* počítání po jedné * orientace na číselné ose hned před, hned za, před, za	OSV 1	

<p>* Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</p>	<p>* sčítá a odčítá čísla v oboru do 20 bez přechodu i s přechodem přes desítku</p>	<p>* sčítání a odčítání v oboru do 5, do 10, do 20 bez přechodu přes desítku, s přechodem přes desítku</p> <p>* sčítání a odčítání s číslem 0</p> <p>* vlastnosti sčítání, záměna sčítanců</p>	OSV 1	
<p>* Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplik. a modeluje osvojené početní operace</p> <p>Geometrie v rovině a v prostoru</p> <p>* Rozezná, pojmenuje, vymodeluje</p> <p>a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa ; nachází v realitě jejich prezentaci</p>	<p>* řeší a vytváří slovní úlohy na sčítání a odčítání, o n-více, o n- méně</p> <p>* orientuje se v prostoru</p> <p>* pozná rovinné obrazce, geometrická tělesa</p>	<p>* slovní úlohy na sčítání, odčítání a porovnávání</p> <p>* orientace v prostoru, nahoře, dole, vlevo, vpravo, hned před, hned za, před, za</p> <p>* rozlišení trojúhelníku, čtverce, obdélníku, kruhu a koule, krychle, válce, kvádrů</p>	<p>OSV 1, OSV 5</p> <p>OSV 10 Český jazyk</p> <p>OSV 6 Pracovní činnosti</p> <p>Český jazyk</p>	

2. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
Číslo a početní operace * Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků * Čte, zapisuje a porovnává přirozená č. do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti * Užívá lineární uspořádání ; zobrazí č. na číselné ose	* orientuje se v číselné řadě do 100, * porovnává čísla do 100 * seznamuje se s násobením a dělením na souborech různých předmětů	* numerace 0 - 100 * hned před, hned za v číselné řadě * porovnávání čísel, užití znamének <,>, * názorné zavedení násobení a dělení	OSV 1	
	* čte a zapisuje čísla do 100 * počítá po desítkách a po jedné do 100	* numerace do 100 po desítkách, po jedné * znaménka <,>, * vyhledávání čísel na číselné ose * zaokrouhlování čísel na desítky do 100	OSV 1	Psaní
	* orientuje se na číselné ose * zaokrouhluje čísla na desítky		OSV 1	

<p>* Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</p>	<p>* sčítá a odčítá čísla do 100 s přechodem přes desítku</p> <p>* pracuje se závorkami</p> <p>* sčítá a odčítá násobky 10</p> <p>* užívá násobení, dělení čísel 1,2,3,4,5</p> <p>* seznámí se s násobením jako s opakovaným sčítáním</p> <p>* využívá záměny činitelů</p>	<p>* sčítá a odčítá po desítkách</p> <p>* rozkládá čísla na desítky a jednotky</p> <p>* sčítání a odčítání bez přechodu a s přechodem přes desítku do 100</p> <p>* řešení příkladů se závorkami</p> <p>* sčítání a odčítání násobku 10</p> <p>* řady násobků daného čísla v oboru násobílek 1 - 5</p>	OSV 1	
<p>* Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</p>	<p>* řeší a vytváří slovní úlohy na porovnávání čísel, na sčítání a odčítání do 100</p> <p>* řeší slovní úlohy s využitím vztahů o n- více, o n- méně</p> <p>* řeší a vytváří slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek 1 - 5</p> <p>* vytváří slovní úlohy s využitím n - krát více, n - krát méně</p>	<p>* slovní úlohy na sčítání a odčítání do 100</p> <p>* slovní úlohy na násobení a dělení v daném oboru násobílek 1 - 5</p> <p>* slovní úlohy s využitím vztahu o n- více, o n- méně, n- krát více, n - krát méně</p> <p>* vytváření různých typů slovních úloh</p>	OSV 1, OSV 10	Prvouka
<p>Geometrie v rovině a v prostoru</p>				
<p>* Rozezná, pojmenuje, vymodeluje</p>	<p>* modeluje tělesa, poznává</p>	<p>* koule, krychle, kvádr, jehlan, válec</p>	Pracovní činnosti	Vv

<p>a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa ; nachází v realitě jejich reprezentaci</p> <p>* Porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p>* Orientuje se v čase, provádí jednod. převody jednotek času</p> <p>* Popisuje jednoduché závislosti z praktického života</p>	<p>geometrická tělesa v praxi, užívá různých stavebnic podle obrázků</p> <p>* kreslí křivé a rovné čáry * rýsuje úsečky * měří délku úsečky * označuje bod a úsečku * seznámí se s jednotkami délky</p> <p>* čte údaje na hodinách včetně digitálních * poznává jednotky času</p> <p>* sleduje jednoduché závislosti na čase</p>	<p>* bod, lomená čára, křivá čára, rovná čára</p> <p>* rýsování úsečky * měření na centimetry * porovnávání úseček * seznámení s jednotkami délky cm, dm, m</p> <p>* den, hodina, minuta * čtení času na různých typech hodin</p>	<p>OSV 10</p> <p>Prvouka</p> <p>OSV 3 Prvouka</p>	<p>Pč</p>
---	---	---	---	-----------

3. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
Číslo a početní operace				
<p>* Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</p>	<p>* Čte a zapisuje čísla větší než milión</p> <p>* Porovnává přirozená čísla</p> <p>* Zobrazuje přirozená čísla na číselné ose</p> <p>* Řeší jednoduché nerovnice</p> <p>* Pamětně sčítá a odčítá přirozená čísla</p> <p>* Užívá vlastností početních výkonů (komutativnost, asociativnost)</p> <p>* Rozkládá čísla v desítkové soustavě</p> <p>* Zapisuje čísla v desítkové soustavě</p> <p>* Pamětně násobí a dělí přirozená čísla</p> <p>* Písemně násobí jedno a dvojciferným</p>	<p>* Přirozená čísla do miliónu a přes milión</p> <p>* Posloupnost přirozených čísel</p> <p>* Číselná osa</p> <p>* Zápis přiroz. čísla v desítkové soustavě</p> <p>* Početní výkony s přirozenými čísly a jejich vlastnostmi</p> <p>* Písemné algoritmy početních výkonů</p> <p>* Písemné násobení jedno a dvoj-</p>	<p>OSV 1</p> <p>OSV 3</p> <p>OSV 1</p>	

v oboru přirozených čísel	<p>činitelem</p> <p>* Písemně dělí jednociferným dělitelem</p> <p>* Užívá písemných algoritmů</p> <p>* Užívá písemných algoritmů násobení</p> <p>(až čtyřciferní činitelé), dělení jedno a dvojciferným dělitelem</p>	ciferným činitelem	OSV 3	
* Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	<p>* Zaokrouhluje přirozená čísla na milióny, statisíce, tisíce, sta a desítky</p> <p>* Provádí odhady a kontroly výpočtů</p>	<p>* Zaokrouhlování na milióny, statisíce, tisíce, sta a desítky</p> <p>* Odhady výsledků</p> <p>* Kontrola výpočtů</p>	OSV 1	
* Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	* Řeší slovní úlohy na porovnávání čísel, na početní výkony, na vztahy o n-více, o n-méně, n-krát více, n-krát méně	* Řešení slovních úloh	OSV 1, 5, 9	
Geometrie v rovině a v prostoru				
* Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici), užívá jednoduché konstrukce	<p>* Rýsuje obdélník a čtverec</p> <p>* Narýsuje rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník</p>	<p>* Konstrukce obdélníku, čtverce</p> <p>* Konstrukce rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku</p>	<p>VV</p> <p>OSV 3</p> <p>OSV 1</p>	
* Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod	<p>* Vypočítá obvod obdélníka a čtverce</p> <p>* Provádí odhad obvodu</p>	<p>* Obvod obdélníka a čtverce</p> <p>* Grafický součet a rozdíl úseček</p>		

<p>mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</p> <p>* Sestrojí rovnoběžky a kolmice</p> <p>* Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p>* Vyhledává, sbírá a třídí data</p> <p>* Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</p>	<p>* Rýsuje rovnoběžky a kolmice daným bodem</p> <p>* Rýsuje pravoúhlý trojúhelník</p> <p>* Určuje obsahy rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě</p> <p>* Užívá jednotky obsahu cm², mm², m², a, ha, km²</p> <p>* Vypočítá obsah obdélníka a čtverce</p> <p>* Odhaduje obsah</p> <p>* Užívá a převádí jednotky obsahu</p> <p>* Řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahů obdélníků a čtverců</p> <p>* Čte a sestavuje tabulky různých závislostí</p> <p>* Čte a sestavuje sloupkové diagramy</p> <p>* Doplňuje řady čísel, doplňuje tabulky</p>	<p>* Rovnoběžky a kolmice</p> <p>* Pravoúhlý trojúhelník</p> <p>* Obsah rovinných útvarů</p> <p>* Jednotky obsahu cm², mm², m², a, ha, km²</p> <p>* Odhady obsahu</p> <p>* Grafy</p> <p>* Soustava souřadnic</p>	<p>OSV 1</p>	
--	---	--	--------------	--

4. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
Číslo a početní operace * Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	* Počítá po statisících, desetitisících, tisících * Čte a zapisuje čísla do miliónu * Porovnává čísla do miliónu * Řeší jednoduché nerovnice s užitím číselné osy * Umí vymezit základní vlastnosti početních výkonů * Sčítá a odčítá čísla do miliónu * Využívá vlastnosti sčítání a odčítání * Zná vztahy mezi sčítáním a odčítáním, mezi dělením a násobením * Využívá vlastnosti násobení * Užívá závorek	* Posloupnost přirozených čísel do miliónu * Počítání po statisících, desetitisících, tisících * Čtení a zápis čísel do miliónu * Porovnávání čísel do miliónu * Číselná osa * Řešení jednoduchých nerovnic s užitím číselné osy * Sčítání a odčítání čísel v daném oboru * Vlastnosti sčítání a odčítání * Vztahy mezi sčítáním a odčítáním násobením a dělením	OSV 1, OSV 3	

	<ul style="list-style-type: none"> * Pamětně násobí a dělí jdnociferným číslem 	<ul style="list-style-type: none"> * Násobení a dělení přirozených čísel * Vlastnosti násobení * Pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel (sčítání nebo odčítání čísel majících nejvýše tři číslice různé od nuly) * Početní operace a jejich procvičování do miliónu * Pamětné násobení a dělení jdnociferným číslem * Vymezení základních vlastností početních výkonů * Užívání závorek 		
<ul style="list-style-type: none"> * Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> * Písemně sčítá dva sčítance, provádí kontrolu výsledků záměnou sčítanců * Písemně odčítá, kontroluje výsledek 	<ul style="list-style-type: none"> * Písemné sčítání čísel bez přechodu přes základ 10 * Písemné odčítání čísel sčítáním bez přechodu přes základ 10 * Písemné sčítání se součtem jednotek deset 	OSV 1	

<p>* Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</p>	<p>* Zaokrouhluje čísla na tisíce, sta, desítky</p> <p>* Vyznačuje intervaly na číselné ose patřících k danému zaokrouhlenému číslu</p> <p>* Písemně sčítá dva sčítance, provádí kontrolu výsledků záměnou sčítanců</p> <p>* Písemně odčítá, kontroluje výsledek sčítáním</p> <p>* jednotky délky, času, hmotnosti a převody jednotek</p> <p>* jednoduché rovnice</p>	<p>* Písemné sčítání s přechodem přes základ 10, kontrola výsledků záměnou sčítanců</p> <p>* Písemné odčítání s přechodem přes základ 10, kontrola výsledků sčítáním</p> <p>* Písemné sčítání a odčítání jednociferných, dvojciferných a trojciferných čísel</p> <p>* Zaokrouhlování čísla s danou přesností na desítky, stovky a tisíce</p> <p>* Písemné sčítání s přechodem přes základ 10, kontrola výsledků záměnou sčítanců</p> <p>* Písemné odčítání s přechodem přes základ 10, kontrola výsledků sčítáním</p> <p>* zlomky, počítání se zlomky</p>	<p>OSV 1</p>	
<p>* Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</p>	<p>* Řeší slovní úlohy na porovnávání čísel, na početní výkony, na vztahy o n-více, o n-méně, n-krát více, n-krát méně</p>	<p>* Řešení slovních úloh</p>	<p>OSV 1</p>	

Geometrie v rovině a v prostoru

* Narýsuje a znázorní základní rovinné	* Rýsuje libovolný rovnoběžník	* Kruh, kružnice, obdélník, trojúhel-	Vv
útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník,	* Rýsuje libovolný obdélník	ník, čtyřúhelník, mnohoúhelník	OSV 1
kružnici), užívá jednoduché konstrukce	* Rýsuje kružnice s daným středem a daným poloměrem	* Rýsování rovnoběžníku, obdélníku, čtverce a kružnice s daným polo- měrem a středem	
* Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	* Vypočítá obvod rovinného obrazce sečtením délek jeho stran	* Obvod * Výpočet obvodu rovinného obrazce sečtením délek jeho stran	
	* Sčítá a odčítá graficky úsečky, určuje délku	* Převod jednotek délky s užitím měnitele tisíc, sto , deset	
	* Rýsuje úsečku dané délky v cm, mm	* Odhad délky a vzdálenosti	Pč Vv
	* Provádí odhad délky a vzdálenosti	* Grafický součet úseček	
* Sestrojí rovnoběžky a kolmice	* Kreslí a rýsuje rovnoběžky a různó-	* Vzájemná poloha dvou přímek běžky v rovině, rovnoběžky, různoběžky - průsečík	
	* Vyznačuje průsečík	* Kolmice, kolmost	
* Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti	* Rýsuje kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou	* Osa souměrnosti	
jednoduché osově souměrné útvary	* Určuje osy souměrnosti překládáním	* Souměrné útvary	
a určí osu souměrnosti útvaru překládá-	papíru na názorných obrázcích - hvězda, motýl apod.	* Rovnoramenný trojúhelník	
ním papíru	* Poznává souměrné útvary ve čtvercové síti	* Rovnostranný trojúhelník	
	* Provádí konstrukci souměrného		

Nestandardní aplikační úlohy a problémy * Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	útvaru ve čtvercové síti * Modeluje souměrný útvar * Řeší praktické úlohy s neúplnými nebo nadbytečnými údaji * Řeší slovní úlohy kombinatorické povahy	* Slovní úlohy * Úlohy pro bystré hlavy	OSV 10	
---	--	--	--------	--

5. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
Číslo a početní operace * Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	* Čte a zapisuje čísla větší než milión * Porovnává přirozená čísla * Zobrazuje přirozená čísla na číselné	* Přirozená čísla do miliónu a přes milión * Posloupnost přirozených	OSV 1 OSV 3	

	<p>ose</p> <p>* Řeší jednoduché nerovnice</p> <p>* Pamětně sčítá a odčítá přirozená čísla</p> <p>* Užívá vlastností početních výkonů (komutativnost, asociativnost)</p> <p>* Rozkládá čísla v desítkové soustavě</p> <p>* Zapisuje čísla v desítkové soustavě</p> <p>* Pamětně násobí a dělí přirozená čísla</p>	<p>čísel</p> <p>* Číselná osa</p> <p>* Zápis přiroz. čísla v desítkové soustavě</p> <p>* Početní výkony s přirozenými čísly a jejich vlastnostmi</p> <p>* Písemné algoritmy početních výkonů</p>	
* Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	<p>* Písemně násobí jedno a dvojcif. činitelem</p> <p>* Písemně dělí jednociferným dělitelem</p> <p>* Užívá písemných algoritmů</p> <p>* Užívá písemných algoritmů násob. (až čtyřciferní činitelé), dělení jedno a dvojciferným dělitelem</p>	<p>* Písemné násobení jedno a dvojciferným činitelem</p> <p>* Písemné dělení jedno a dvojciferným činitelem</p>	<p>OSV 1</p> <p>OSV 3</p>
* Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí	* Zaokrouhluje přirozená čísla na mi-	<p>* Zaokrouhlování na milióny, sta-</p>	OSV 1

	*desetinná čísla, zlomky * aritmetický průměr * jednotky délky, hmotnosti, času a obsahu	
odhady a kontroluje výsledky početních tisíce, tisíce, sta a desítky operací v oboru přirozených čísel	* Provádí odhady a kontroly výpočtů	mlióny, statisíce, tisíce, sta a desítky
* Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	* Řeší slovní úlohy na porovnávání čísel, na početní výkony, na vztahy o n-více, o n-méně, n-krát více, n-krát méně	* Odhady výsledků * Kontrola výpočtů * Řešení slovních úloh OSV 1, 5, 9
Geometrie v rovině a v prostoru		
*Osově souměrné útvary *konstrukce kružnice, vzájemná poloha *povrch kváдру, krychle		
* Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici), užívá jednoduché konstrukce trojúhelník	* Rýsuje obdélník a čtverec * Narýsuje rovnostranný a rovnoramenný	* Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí * Vypočítá obvod obdélníka a čtverce délku lomené čáry, obvod mnohoúh. * Provádí odhad obvodu sečtením délek jeho stran

<p>* Konstrukce obdélníku, čtverce VV</p> <p>* Konstrukce rovnostranného OSV 3</p> <p>* Sestrojí rovnoběžky a kolmice</p> <p>* Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</p>	<p>* Rýsuje rovnoběžky a kolmice daným bodem</p> <p>* Rýsuje pravoúhlý trojúhelník</p> <p>* Určuje obsahy rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě</p>	<p>a rovnoramenného trojúhelníku OSV 1</p> <p>* Obvod obdélníku a čtverce</p> <p>* Grafický součet a rozdíl úseček</p> <p>* Rovnoběžky a kolmice</p> <p>* Pravoúhlý trojúhelník</p> <p>* Obsah rovinných útvarů</p> <p>* Jednotky obsahu cm²,</p>
--	---	--

<p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p>* Vyhledává, sbírá a třídí data</p>	<p>* Užívá jednotky obsahu cm², mm², m², a, ha, km²</p> <p>* Vypočítá obsah obdélníka a čtverce</p> <p>* Odhaduje obsah</p> <p>* Užívá a převádí jednotky obsahu</p> <p>* Řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahů obdélníků a čtverců</p> <p>* Čte a sestavuje tabulky různých závislostí</p> <p>* Čte a sestavuje sloupkové diagramy</p> <p>* Doplňuje řady čísel, doplňuje tabulky</p>	<p>mm², m², a, ha, km²</p> <p>* Odhady obsahu</p> <p>* Grafy</p> <p>* Soustava souřadnic</p>	<p>OSV 1</p>	
--	---	---	--------------	--

6. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
* využívá potřebnou mat. symboliku * charakterizuje a třídí základní rovinné útvary * načrtne a sestrojí základní rovinné útvary	* narýsuje čárkovanou, plnou a čerchov. čáru a určí, ve kterých případech ji použije * používá základní pravidla správného rýsování * sestrojí dvě rovnoběžky * sestrojí kolmici z bodu k přímce * sestrojí pomocí kružítka střed úsečky, osu úsečky * narýsuje obd., čtverec a trojúhelník * vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce * zná a umí převádět jednotky obsahu * řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníka a čtverce	<u>Opakování 5. ročníku</u> * druhy a užití čar * rýsování kolmic a rovnoběžek * střed úsečky, osa úsečky * konstrukce obdélníku, čtverce a trojúhelníku + výpočet obvodu a obsahu obd. a čtverce * převody jednotek délky, obsahu * početní operace v oboru přirozených čísel	OSV 1	Rozloha bytu, domu

	<ul style="list-style-type: none"> * sčítá, odčítá, násobí a dělí - písemně z paměti 			
<ul style="list-style-type: none"> * určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa) * analyzuje jejich vlastnosti * odhaduje a vypočítá objem a povrch těles * načrtne a sestrojí síť základní těles * načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině * analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného mat. aparátu 	<ul style="list-style-type: none"> * určí jednotky objemu, převede tyto jednotky * vysvětlí význam objemu a povrchu tělesa * pozná a popíše kvádr, krychli, načrtne je * vypočítá povrch a objem kvádru a krychle podle matematických vzorců * zapíše řešení úloh s důrazem na přesnost, přehlednost a dodržování matem. symboliky * vyřeší sl. úlohy vedoucí k výpočtům S a V těles * používá kalkulátor pro základní počet. operace * zobrazí krychli a kvádr ve volném rovnoběžném promítání 	<p><u>Objem a povrch krychle, kvádru</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * objem tělesa v krychlové síti * jednotky objemu * objem krychle a kvádru * síť krychle a kvádru * povrch krychle a kvádru * volné rovnoběžné promítání * slovní úlohy z praxe na povrch a objem <p><u>Desetinná čísla</u></p>	Fyzika - hustota	
			(jednotky objemu)	
			OSV 10	

<ul style="list-style-type: none"> * provádí početní operace v daném oboru * zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor * užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část * analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace * vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data * porovnává soubory dat 	<ul style="list-style-type: none"> * vysvětlí pojem deset. číslo a zlomek a ukáže příklady * přečte a zapíše desetinné číslo * znázorní des. číslo na ose * porovná des. čísla pomocí znamének nerovnosti * zaokrouhlí des. číslo s danou přesností * převede des. číslo na zlomek a obráceně * sečte, odečte, vynásobí des. čísla, jednoduché zpaměti, další písemně * dělí des. číslo číslem přirozeným a číslem desetinným (až trojciferným) * matematizuje jednoduché slovní úlohy z praxe a řeší je * využívá kalkulátorů při náročnějších úlohách * převádí jednotky délky a hmotn. v oboru des. čísel * řeší úlohy z praxe vedoucích k početním výkonům s deset. čísly 	<ul style="list-style-type: none"> * zlomek - celek, část * desetinný zlomek a jeho zápis desetinným číslem * porovnávání a zaokrouhlování deset. čísel * sčítání a odčítání des. čísel * násobení a dělení desetinného čísla 10, 100 a 1000 * převody jednotek délky a hmotnosti * násobení des. čísel * dělení des. čísla číslem přirozeným a desetinným * slovní úlohy * využití kalkulátoru při početních operacích s desetinnými čísly 			
---	---	---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> * využívá potřebnou matematickou symboliku * určuje velikost úhlu měřením výpočtem * načrtne a sestrojí základní rovinné útvary * analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<ul style="list-style-type: none"> * popíše úhel, vysvětlí, co je velikost úhlu, jednotka stupeň a minuta * rozliší druhy úhlů * vyznačí a narýsuje úhel pravý, přímý, libovolný ostrý a tupý * přenesení úhel, porovná je * sestrojí různé velikosti úhlů * změří velikost daného úhlu ve stupních * vyjádří velikost úhlu ve stupních a minutách, zapíše to * sestrojí osu úhlu * pozná dvojice vedlejších a vrcholových úhlů, určí jejich vlastnosti a jejich velikosti * sečte a odečte dvojici úhlů * násobí a dělí úhly dané velikosti dvěma 	<p><u>Úhel a jeho velikost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * přenášení úhlu * druhy úhlů * měření velikosti * osa úhlu * sčítání a odčítání úhlů * násobení a dělení úhlů dvěma <p><u>Dělitelnost přirozených čísel</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * násobek a dělitel 			
<ul style="list-style-type: none"> * modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> * vysvětlí pojmy násobek, dělitel, prvočíslo a číslo složené 				

<p>* analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace</p>	<p>* určí podle znaků dělitelnosti, čím je dané číslo dělitelné</p> <p>* použije znaky dělitelnosti k řešení praktických úloh</p> <p>* použije algoritmus rozkladu čísla na součin prvočísel</p> <p>* určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel</p>	<p>* znaky dělitelnosti(2,3,5,10)</p> <p>* prvočísla a čísla složená</p> <p>* rozklad čísla na prvočinitele</p> <p>* čísla soudělná a nesoudělná</p> <p>* největší společný dělitel</p> <p>* nejmenší společný násobek</p> <p><u>Osová souměrnost</u></p> <p>* shodnost geom. útvarů</p> <p>* osová souměrnost, osa souměrnosti</p> <p>* osově souměrné útvary</p> <p><u>Trojúhelník</u></p> <p>* vnitřní a vnější úhly trojúhelníku</p>			
<p>* načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru</p> <p>v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar</p>	<p>* určí vlastnosti útvarů v osově souměrnosti</p> <p>* sestrojí obraz daného geometrického útvaru v osově souměrnosti</p> <p>* rozpozná útvary souměrné podle osy, určí osu souměrnosti</p> <p>* dodržuje zásady správného rýsování</p>		OSV 3		
<p>* zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti zákl. rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduch.</p>	<p>* vymezí pojmy vnitřní a vnější úhel trojúhelníku</p>		OSV 1		

<p>prakt. problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</p> <p>* charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</p> <p>* odhaduje a vypočítá obsah a obvod zákl. útvarů</p> <p>* načrtne a sestrojí zákl. rovinné útvary</p>	<p>* určí třetí vnitřní úhel trojúhelníka výpočtem</p> <p>* rozpozná trojúhelník rovnoramenný a rovnostranný, popíše vlastnosti stran a úhlů</p> <p>* určí těžnici, výšku, popíše jejich vlastnosti, tyto prvky narýsuje</p> <p>* sestrojí kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku</p>	<p>* třídění trojúhelníků</p> <p>* výšky trojúhelníku</p> <p>* těžnice trojúhelníku, těžiště</p> <p>* kružnice opsaná a vepsaná</p> <p>* trojúhelníková nerovnost</p>		
---	---	---	--	--

7. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
* zaokrouhluje a provádí odhady s danou	* uvede daný zlomek na základní tvar	<p><u>Zlomky</u></p> <p>* celek, část, zlomek</p>	OSV 1	

<p>přesností, účelně využívá kalkulátor</p> <p>* užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přiroz. číslem, zlomkem, desetinným číslem)</p> <p>* analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát</p> <p>v oboru rac. čísel</p> <p>* zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti zákl. rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</p>	<p>* porovná dva zlomky</p> <p>* zobrazí daný zlomek na číselné ose</p> <p>* určí společného jmenovatele dvou až tří zlomků</p> <p>* sčítá a odčítá zlomky</p> <p>* násobí a dělí zlomky</p> <p>* upraví smíšené číslo na zlomek</p> <p>* určí převrácené číslo k danému zlomku</p> <p>* převede zlomek na desetinné číslo a naopak</p> <p>* upraví složený zlomek</p> <p>* užívá zlomky při řešení praktických situací</p> <p>* řeší slovní úlohy vedoucí k základním operacím se zlomky</p> <p>* vysvětlí pojem shodnost rovinných útvarů, shodnost trojúhelníků a matematicky je vyjádří</p>	<p>* zlomek, základní tvar zlomku</p> <p>* rozšiřování a krácení zlomků, rovnost zlomků</p> <p>* početní operace se zlomky</p> <p>* společný jmenovatel</p> <p>* převrácené číslo</p> <p>* smíšená čísla</p> <p>* složený zlomek</p> <p><u>Shodnost trojúhelníků</u></p> <p>* shodné útvary v rovině</p> <p>* shodnost trojúhelníků - věty sss,</p>	<p>OSV 10</p> <p>EV 3</p>
--	--	--	---------------------------

	<ul style="list-style-type: none"> * objasní věty o shodnosti trojúhelníků * využije osvojených vět o shodnosti trojúhelníků v konstrukčních úlohách - sestrojí trojúhelník podle vět sss, sus, usu 	<ul style="list-style-type: none"> sus, usu * konstrukce trojúhelníků 			
<ul style="list-style-type: none"> * načrtne a sestrojí základní rovinné útvary * užívá k argumentaci a při výpočtech vět o shodnosti trojúhelníků * analyzuje a řeší aplikační geom. úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<ul style="list-style-type: none"> * dodržuje zásady správného rýsování 				
<ul style="list-style-type: none"> * užívá početní operace v oboru celých a racionálních čísel * analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konk. situace, v nichž využ. matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel 	<ul style="list-style-type: none"> * zapíše záporné a kladné číslo a zobrazí je na čísel. ose * určí opačné číslo k danému číslu * zobrazí dané racionální č. na číselné ose * porovná dvě racionální čísla * porovná celá čísla * sečte a odečte celá čísla 	<p><u>Celá čísla, racionální čísla</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * čísla celá - kladná, záporná, nula, číselná osa * čísla navzájem opačná * absolutní hodnota čísla * porovnávání a uspořádání celých čísel * sčítání a odčítání celých čísel * násobení a dělení celých čísel 	OSV 1	EV 3	

	<ul style="list-style-type: none"> * sečte a odečte dvě racionální čísla * násobí a dělí celá čísla * násobí a dělí dvě racionální čísla * objasní praktický význam absolutní hodnoty čísla, určí tuto absolutní hodnotu * užívá početní výkony s celými a racionálními čísly v praxi * řeší slovní úlohy na užití celých a racionál. čísel 	<ul style="list-style-type: none"> * racionální čísla 			
<ul style="list-style-type: none"> * načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar 	<ul style="list-style-type: none"> * určí vlastnosti útvarů ve středové souměrnosti * sestrojí obraz daného geom. útvaru ve středové souměrnosti * rozpozná útvary souměrné podle středu, určí střed * dodržuje zásady správného rýsování 	<p><u>Středová souměrnost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * středová souměrnost * samodružný bod * středově souměrné útvary <p><u>Poměr, přímá a nepřímá úměrnost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * poměr, postupný poměr, převrácený poměr 		OSV 1	
<ul style="list-style-type: none"> * užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným č., poměrem, zlomkem, * 	<ul style="list-style-type: none"> * porovná dvě veličiny poměrem * provádí jednoduché úpravy poměru pomocí 			OSV 6	

desetinným číslem)				
* řeší modelování a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	krácení a rozšiřování * vypočítá jednotlivé díly celku určené daným poměrem * pozná přímou a nepřímou úměrnost ve vztahu	* měřítko plánu a mapy * přímá úměrnost *pravoúhlá soustava souřadnic	OSV 10 EV 3	
* analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát celých a rac. čísel	dvou veličin a rozhodnutí zdůvodní úvahou * vysvětlí pojem měřítko plánu a mapy a využívá jej při řešení slovních úloh * sestrojí grafy přímé a nepřímé úměrnosti * řeší slovní úlohy vedoucí k využití přímé a nepřímé úměrnosti * řeší slovní úlohy z praxe pomocí poměru a trojčlenky	* graf přímé úměrnosti * nepřímá úměrnost * graf nepřímé úměrnosti * trojčlenka	Zeměpis - měřítko mapy	
* zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů	* rozliší jednotlivé druhy čtyřúhelníků, rovnoběžníků a lichoběžníků a zná jejich vlastnosti	<u>Čtyřúhelníky</u> * třídění čtyřúhelníků * rovnoběžník a jeho vlastnosti	OSV 6	

<p>při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů,</p> <p>využívá potřebnou matematickou symboliku</p> <p>* charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</p> <p>* odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</p> <p>* načrtne a sestrojí základní rovinné útvary</p> <p>* analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p> <p>* užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část</p> <p>(přirozeným č., poměrem,</p> <p>zlomkem, desetinným č., procentem)</p> <p>* řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)</p>	<p>* vypočítá obvod a obsah těchto útvarů pomocí vzorců</p> <p>* přesně a pečlivě narýsuje čtyřúhelník</p> <p>* řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu obvodu, obsahu těchto obrazců</p> <p>* vysvětlí pojmy: procento, základ, procentová část,</p> <p>počet procent</p> <p>* vypočítá jedno procento z daného základu</p> <p>* použije algoritmus výpočtu procentové části, základu a počtu procent a vypočítá je</p>	<p>* výšky a úhlopříčky rovnoběžníku</p> <p>* obvod a obsah rovnoběžníku</p> <p>* obsah trojúhelníku</p> <p>* lichoběžník a jeho vlastnosti</p> <p>* obvod a obsah lichoběžníku</p> <p>* rýsování čtyřúhelníků</p> <p>* slovní úlohy</p> <p><u>Procenta</u></p> <p>* procento - základ, počet procent,</p> <p>procentová část</p> <p>* výpočet procentové části</p> <p>* výpočet počtu procent</p> <p>* výpočet základu</p>	<p>EV 3</p> <p>OSV 1</p> <p>OSV 10</p> <p>EV 3</p>	<p>průmysl, půdy obyvatelstvo - rasy, zaměstnanost, ...</p>
---	--	--	--	---

<p>* analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých čísel a racionálních čísel</p> <p>* určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa)</p> <p>analyzuje jejich vlastnosti</p> <p>* odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</p> <p>* načrtne a sestrojí sítě základních těles</p> <p>* načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině</p> <p>* analyzuje a řeší aplikační geom. úlohy s využitím osvojeného matemat. aparátu</p>	<p>* aplikuje základy jednoduchého úrokování na příkladech</p> <p>* použije získané znalosti při řešení slovní úlohy a stanoví postup řešení</p> <p>* provede kontrolu reálnosti získaného výsledku</p> <p>* definuje pojem promile a užije jej ve slovních úlohách</p> <p>* definuje hranoly s různou podstavou</p> <p>* sestrojí síť hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou základnou</p> <p>* vypočítá povrch a objem hranolu s rovnoběž. trojúhelníkovou nebo lichoběžníkov. základnou</p>	<p>* jednoduché úrokování</p> <p>* slovní úlohy</p> <p>* promile</p> <p><u>Hranol</u></p> <p>* hranol</p> <p>* objem a povrch hranolu</p> <p>* síť hranolu</p> <p>* slovní úlohy z praxe na výpočet objemu a povrchu</p>			
--	---	---	--	--	--

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<p>* provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel,</p> <p>užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</p> <p>* zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor</p> <p>* analyzuje a řeší jednoduché problémy</p> <p>* provádí početní operace v oboru celých a racionál. čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</p>	<p>* vysvětlí význam druhé mocniny a odmocniny</p> <p>* určí bez použití kalkulačky či tabulek druhou mocninu racionálních čísel (mocniny čísel od 1 do 10)</p> <p>* určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulátoru</p> <p>* vysvětlí Pythagorovu větu a objasní, kde se používá</p> <p>* vypočítá třetí stranu trojúhelníka pomocí P. v.</p>	<p><u>Mocniny</u></p> <p>* druhá mocnina</p> <p>* určování druhé mocniny z tabulek a kalkulačky</p> <p>* druhá odmocnina</p> <p>* určování odmocniny z tabulek a kalkulačky</p> <p><u>Pythagorova věta</u></p> <p>* Pythagorova věta</p> <p>* výpočet přepony</p>	<p>OSV 1</p> <p>OSV 6</p> <p>OSV 10</p>	

<p>* charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</p> <p>* analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matemat. aparátu</p> <p>* zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</p> <p>* charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</p> <p>* odhaduje a vypočítá obsah a obvod</p>	<p>* účelně používá kalkulačku a tabulky k základním výpočtům</p> <p>* řeší slovní úlohy z praxe, zakreslí reálný náčrtek, matematickou symbolikou zapíše řešení příkladu příklad vyřeší</p> <p>* odhadne výsledek a ověří jeho reálnost</p> <p>* vysvětlí rozdíl mezi kružnicí a kruhem</p> <p>* sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodu kružnice</p> <p>* sestrojí tečnu ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice</p> <p>* užije Thaletovu větu v praxi</p> <p>* určí vzájemnou polohu přímky a kružnice</p> <p>* určí vzájemnou polohu dvou kružnic</p>	<p>* výpočet odvěsny</p> <p>* praktické úlohy s využitím P. v.</p> <p><u>Kruh, kružnice, válec</u></p> <p>* kruh, kružnice, vzájemná poloha kružnice a přímky - tečna, sečna, vnější přímka</p> <p>* vzájemná poloha dvou kružnic</p> <p>* Thaletova věta</p> <p>* délka kružnice, obvod kružnice</p> <p>* obsah kruhu</p>	<p>OSV 10</p> <p>EV 3</p>
---	---	--	---------------------------

základ. rovinných útvarů					
	* vypočítá obvod a obsah kruhu, délku kružnice			* číslo π	
* určuje a charakterizuje základní prost. útvary, analyzuje jejich vlastnosti	* načrtne válec			* válec, jeho síť	
* odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	* sestrojí síť válce			* objem a povrch válce	
	* vypočítá objem a povrch válce			* slovní úlohy z praxe	
* načrtne a sestrojí síť základních těles	* užívá pojmy kruh, kružnice, válec v praktic. situacích				
* načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	* vyhledá potřebné informace pro práci v tabulkách				
v rovině	* řeší slovní úlohy z praxe s využitím znalostí o kružnici či válci, ve slovní úloze provede náčrt, matematizaci problému, jeho řešení				
* analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matem. aparátu	ověření reálnosti výsledku				
				<u>Mocniny s přirozeným mocnitelem</u>	
* provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	* vypočítá mocniny s přirozeným exponentem, některé z paměti, těžší na kalkulačce			* n-tá mocnina	
	* použije pravidla a algoritmy pro počítání s mocninami			* sčít. a odč. mocnin s přiroz. m.	
* zaokrouhluje a provádí odhady s danou	* provádí základní početní operace (+, -, ., :) s			* násobení a dělení mocnin s př. m.	
				* mocnina součinu, podílu	

<p>přesností, účelně využívá kalkulátor</p> <p>* analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</p> <p>* provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</p> <p>* matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním</p> <p>* analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</p>	<p>mocninami</p> <p>* umocní součin, podíl, mocninu</p> <p>* zapíše dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti ve tvaru $a \cdot 10^n$</p> <p>* vysvětlí pojmy výraz číselný, s proměnnou, jednočlen, mnohočlen, člen výrazu, rovnost dvou výrazů a uvede příklady</p> <p>* určí hodnotu daného číselného výrazu</p> <p>* zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými</p> <p>* provede základní operace (sčítání, odčítání) s mnohočleny</p> <p>* násobí výraz jednočlenem</p> <p>* násobí dvojčlen dvojčlenem, trojčlenem</p> <p>* upraví výraz vytýkáním před závorku</p> <p>* užívá vzorce $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$ ke</p>	<p>* umocňování mocnin</p> <p>* zápis čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$</p> <p><u>Výrazy</u></p> <p>* číselný výraz, hodnota čísel. výrazu</p> <p>* výraz s proměnnou, určování hodnoty</p> <p>* jednočlen, mnohočlen</p> <p>* sčítání a odčítání mnohočlenů</p> <p>* násobení mnohočlenu jednočlenem</p> <p>* násobení mnohočlenů</p> <p>* druhá mocnina dvojčlenu</p> <p>* rozdíl druhých mocnin</p> <p>* vytýkání, rozklad vytýkáním</p> <p>* úprava mnohočlenů pomocí vzorců</p>	OSV 10		
---	--	--	--------	--	--

	zjednodušování výrazů	* rozklad výrazů na součin pomocí vzorců	
* formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic	* vysvětlí pojmy rovnost, dvou výrazů, proměnná, neznámá, řešení rovnice	<u>Lineární rovnice</u>	OSV 1
* analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá	* vyřeší rovnice pomocí základních ekvivalentních úprav	* jednoduché rovnice	OSV 3
		* ekvivalentní úpravy rovnic	OSV 6
aparát v oboru celých a racionálních čísel	* používá algoritmus řešení rovnice ke správnému řešení	* provádění zkoušky správnosti řešení	OSV 10
	* matematicky správně a účelně zapíše postup řešení	* řešení rovnic - se závorkami	
	* provede zkoušku řešení dosazením do rovnice	a jednoduššími zlomky	EV 3
	* vyřeší slovní úlohy - provede rozbor slovní úlohy, její řešení a ověření si reálnosti získaného výsledku	* řešení slovních úloh vedoucích k řešení lineárních rovnic	
	* užije řešení lineární rovnice v praxi	* výpočet neznámé ze vzorce	
	* vyjádří neznámou ze vzorce a vypočítá její hodnotu po dosazení		
		<u>Konstrukční úlohy</u>	

<ul style="list-style-type: none"> * zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů * využívá potřebnou matematickou symboliku * využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstr. úloh * načrtne a sestrojí základní rovinné útvary * analyzuje a řeší aplikační geom. úlohy s využitím osvojeného matemat. aparátu * vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data 	<ul style="list-style-type: none"> * používá základní pravidla správného rýsování s důrazem na přesnost a čistotu projevu * sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané několika prvky * využívá vztahů mezi geometrickými útvary k řešení konstrukčních úloh * zakreslí náčrtek zadaného úkolu * správně zapíše konstr. postup s použitím matematické symboliky * vysvětlí základní pojmy ze statistiky - jednotka, soubor, znak, četnost, průměr, modus, medián 	<ul style="list-style-type: none"> * množiny bodů dané vlastnosti * základní konstrukční úlohy * konstrukce trojúhelníků * konstrukce čtyřúhelníků <p><u>Základy statistiky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * statistický soubor * statistické šetření 	OSV 10	
			EV 3	vlastní průzkumy a znázornění

<ul style="list-style-type: none"> * porovnává soubory dat * matematizuje jednoduché reálné sit. s využitím funkčních vztahů 	<ul style="list-style-type: none"> * vypočítá aritmetický průměr * určí z dané tabulky modus a medián * provede jednoduchá statistická šetření a zapíše jeho výsledky formou tabulky nebo je vyjádří sloupcovým, popř. kruhovým diagramem * čte tabulky a grafy - interpretuje výsledky v praxi * čte a sestojí diagramy a gragy - bodové, sloupcové, spojnicové, kruhové 	<ul style="list-style-type: none"> * jednotka, znak, četnost * aritmetický průměr * medián, modus * grafy, diagramy * statistika v praxi 	do grafu
---	--	---	----------

9. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<p>* matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu,</p> <p>* sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním</p> <p>* analyzuje a řeší jednoduché problémy,</p>	<p>* určí podmínky, za kterých má lomený výraz smysl</p> <p>* krátí a rozšíří lomené výrazy</p> <p>* sčítá a odčítá dva až tři lomené výrazy</p> <p>* násobí a dělí dva lomené výrazy</p> <p>* převede složený lomený výraz na násobení dvou lomených výrazů</p>	<p><u>Lomený výraz. Řešení</u> <u>lineárních rovnic s neznámou</u> <u>ve jmenovateli</u></p> <p>* lomený výraz</p> <p>* podmínky lomeného výrazu</p> <p>* rozšiřování a krácení</p> <p>* sčítání a odčítání lomených výrazů</p> <p>* násobení a dělení lomených výrazů</p> <p>* úprava složených lomených výrazů</p>		

<p>modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</p>	<p>* řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli</p> <p>* řeší slovní úlohy vedoucí k jednoduchým lineárním rovnicím s neznámou ve jmenovateli</p>	<p>* řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli</p> <p>* řešení slovních úloh</p>		
<p>* určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</p> <p>* odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</p> <p>* načrtne a sestrojí síť základních těles</p> <p>* načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině</p> <p>* analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p>	<p>* vysvětlí pojmy a základní vlastnosti jehlanu, kužele a koule</p> <p>* sestrojí síť jehlanu a kužele</p> <p>* načrtne tato tělesa</p> <p>* vypočítá povrch a objem jehlanu, kužele a koule s využitím vzorce</p> <p>* využívá kalkulátor k základním početním operacím</p> <p>* řeší slovní úlohy a reálné příklady z praxe</p>	<p><u>Jehlan, kužel, koule</u></p> <p>* jehlan, kužel</p> <p>* síť jehlanu a kužele</p> <p>* objem a povrch jehlanu a kužele</p> <p>* koule, poloměr koule</p> <p>* objem a povrch koule</p> <p>* slovní úlohy a praktické příklady</p>	<p>OSV 10</p> <p>EV 3</p>	
<p>* formuluje a řeší reálnou situaci pomocí</p>	<p>* vyřeší alespoň jednou metodou řešení *</p>	<p><u>Soustava lineárních rovnic se dvěma neznámými</u></p> <p>řešení soustav dvou lineárních</p>	<p>OSV 1</p>	

rovníc a jejich soustav	soustavy dvou rovnic se dvěma neznámými	rovníc se dvěma neznámými	OSV 6		
* analyzuje a řeší jednoduché problémy,	* provede zkoušku řešení	- metoda sčítací a dosazovací	OSV 10		
modeluje konkrétní situace, využívá	* řeší slovní úlohy z praxe - provede rozbor slovní úlohy	* slovní úlohy řešené soustavou	EV 3		
matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	její řešení a ověří si reálnost získaného výsledku	rovníc * slovní úlohy (na pohyb, na spol. práci, na směsi)			
		<u>Opakování a prohlubování učiva k přijímacím zkouškám</u>			
	* pozná rovinné útvary, jmenuje jejich vlastnosti	* rovinné útvary, tělesa			
	* řeší slovní úlohy za využití geometrických znalostí -	* geometrické úlohy řešené výpočty			
	vlastností útvarů, obvodů a obsahů	* konstrukční úlohy			
	* sestrojí geometrický útvar a zapíše konstrukci pomocí matematické	* slovní úlohy řešené rovnicemi			
	symboliky	* slovní úlohy logického charakteru			
	* řeší slovní úlohy vyjádřením rovnice či soustavou rovnic	* testy základních znalostí a dovedností			
	* řeší slovní úlohy, zapíše matematickým				

	aparátem znění, výpočet a zkoušku			
	* vysvětlí základní pojmy a poučky učiva probíraného v předchozích ročnících			
		<u>Funkce</u>		
* vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	* rozezná funkční vztah od jiných vztahů	* definiční obor funkce		
* porovnává soubory dat	* vysvětlí pojem lineární funkce	* obor hodnot funkce		
* určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti	* určí definiční obor funkce a množinu hodnot funkce	* fce rostoucí, klesající, konstantní		
* vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	* vyjádří danou lineární funkci tabulkou, rovnicí i grafem	* lineární funkce a její vlastnosti		
* matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	* sestrojí graf lineární funkce, kvadratické funkce $y = ax^2$ a, nepřímé úměrnosti $y = k/x$	* graf lineární funkce		
	* řeší graficky soustavu dvou lineár. rovnic s důrazem na přesnost rýsování	* grafické řešení soustavy rovnic		
	* užívá probrané funkce při řešení úloh z praxe	* přímá úměrnost jako zvláštní případ lineární funkce		
		* kvadratická funkce a její graf		
		* nepřímá úměrnost a její graf		
* zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti zákl. rovinných	* vysvětlí pojmy podobnost rovinných útvarů,	* praktické příklady na lineární funkci		
		<u>Podobnost</u>		
		* podobnost útvarů		
			OSV 1	

<p>útvárů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů</p> <p>* využívá potřebnou matematickou symboliku</p> <p>* využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh</p> <p>* užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků</p>	<p>podobnost trojúhelníků a matematicky je vyjádří</p> <p>* rozpozná podobné rovinné útvary, správně podobnost zapíše pomocí matematické symboliky</p> <p>* určí poměr podobnosti</p> <p>* na základě poměru podobnosti určí velikosti dalších útvarů</p> <p>* sestrojí podobný útvar danému</p> <p>* rozdělí úsečku dané délky v daném poměru</p> <p>* použije poměr podobnosti při práci s plány a mapami</p>	<p>OSV 10</p> <p>* poměr podobnosti</p> <p>* podobnost trojúhelníků</p> <p>* věty o podobnosti</p> <p>* dělení úsečky v daném poměru</p> <p>* podobnost v praxi</p>	
--	---	---	--

* analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

Goniometrické fce

Vyjádří funkční vztah lineární funkce tabulkou, rovnicí, grafem.

Vyjádří funkční vztah nepřímé úměrnosti.

Vyjádří goniometrické funkce jako poměr příslušných stran pravoúhlého trojúhelníku.

Provádí výpočty délek stran a velikostí úhlů v pravoúhlém trojúhelníku s užitím goniometrických funkcí.

Učivo:

- funkce – základní pojmy (definice funkce, závisle, nezávisle proměnná, definiční obor, obor hodnot, funkce rostoucí, klesající, konstantní, graf funkce)
- lineární funkce (obecná rovnice, přímá úměrnost, konstantní funkce)
- grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic
- nelineární funkce (nepřímá úměrnost)
- goniometrické funkce – $\sin$, $\cos$, $\tan$ (definice, hodnota funkce příslušná danému úhlu – tabulky hodnot, graf)

Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Název vyučovacího předmětu: INFORMATIKA

Obsahové vymezení

- umožňuje žákům získat základní dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky, orientovat se ve světě informací a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Dovednosti získané v tomto předmětu umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech vzdělávacích oblastech základního vzdělávání

Informační technologie na 2. stupni navazují na získané znalosti z 1. stupně (základy práce s počítačem, vyhledávání informací a komunikace, zpracování a využití informací).

Hlavní tématické okruhy jsou:

- o Vyhledávání informací a komunikace
- o Zpracování a využití informací

Časové a organizační vymezení

Časová dotace:

- 1 hodina týdně v 4. - 9. ročníku
- vyučovací jednotka trvá 45 minut
- předmětu se vyučuje v odborné učebně

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací postupy v tomto předmětu vedou k těmto klíčovým kompetencím a na konci vzdělávacího období žák:

Kompetence k učení

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické a přírodní jevy

Kompetence k řešení problémů

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problému logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problému a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní

- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění.
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

Kompetence občanské

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Kompetence pracovní

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí

o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Rozvoj schopností a poznávání (OSV 1)

Kooperace a kompetice (OSV 9)

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)

Enviromentální výchova (EV)

Základní podmínky života (EV 2)

Lidské aktivity a problémy životního prostředí (EV 3)

Vztah člověka k prostředí (EV 4)

INFORMATIKA

3

1. období(4. -5. ročník)

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<p>* Využívá základní standartní funkce počítače a jeho nejběžnější periférie</p>	<p>* Zapne a správně počítač vypne</p> <p>* Popíše počítač, vysvětlí jeho funkci</p> <p>* Rozliší, popíše a určí, k čemu se využívají přídatná vstupní a výstupní zařízení</p> <p>* Aktivně pracuje s myší</p> <p>* Zadává vstupní informace pomocí kláves, popíše funkci a význam některých kláves (enter, esc, del, shift...)</p>	<p>HARDWARE:</p> <p>* Struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení (monitor, myš, klávesnice, tiskárna)</p> <p>* Přídatná zařízení - vstupní a výstupní (tiskárna, skener, modem, reproduktory, mikrofon, dataprojektor, interaktivní tabule, CD-ROM, DVD mechaniky)</p> <p>* Myš - práce s ní</p> <p>* Klávesnice - funkce kláves, práce s ní</p>	<p>OSV 1</p> <p>OSV 10</p>	<p>Český jazyk</p>

<p>* Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a pos-</p>	<p>* Vysvětlí pojem informatika, informace a uvede příklady informací a zdrojů (klasických a digitálních), z nichž se informace získává</p> <p>* Vysvětlí základní pojmy z oblasti PC - základní jednotky, operační jednotka, paměť</p> <p>* Orientuje se v základním uživatelském prostředí (Windows), tzn. pozná a označí základní prvky</p> <p>* Ovládá práci s okny - zavření, minimalizace, maximalizace</p> <p>* Ovládá pohyb v hlavní nabídce, otevře v ní program, pohybuje se po hlavní nabídce, opustí ji</p> <p>* Vysvětlí pojem hardware, uvede příklady</p>	<p>* Informatika - základní pojmy (informace, informační zdroje, informační instituce)</p> <p>* Základní pojmy z oblasti PC</p> <p>* Operační systém a jeho funkce - základní pojmy a prvky (ikony, okna, složky, soubory, hlavní nabídka, plocha, hlavní panel...)</p> <p>* Hardware</p>	<p>OSV 1</p> <p>OSV 1</p>	

<p>tupuje poučeně v případě jejich závady</p>	<ul style="list-style-type: none"> * Vysvětlí pojem software * Provádí základní operace se složkami * Vysvětlí základní pravidla bezpečnosti práce s počítačem a aktivně je dodržuje * Zná základní pravidla bezpečnosti práce s počítačem a aktivně je dodržuje * Ví, jak postupovat, či na koho se obrátit v případě závady počítače 	<p>SOFTWARE:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Základy práce se soubory a složkami * Bezpečnost a hygiena práce, prevence zdravotních rizik * Bezpečnost práce a rizika, prevence rozik péče o počítač, závady, poruchy 	<p>OSV1</p>	
<p>* Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím</p> <p>VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE</p>	<ul style="list-style-type: none"> * Vysvětlí, co je počítačový virus, co způsobuje, jak se proti němu bránit * Jmenuje alespoň dva typy antivirových programů * Spustí antivirový program a ověří, zda není počítač nakažen virem 	<ul style="list-style-type: none"> * Viry, antiviry 	<p>OSV 11</p>	
<p>* Při vyhledávání informací na intern.</p>	<p>* Žák vysvětlí co je internet, jaký je jeho</p>	<p>* Internet jako zdroj informací</p>	<p>OSV 1</p>	

používá jednoduché a vhodné cesty	význam a objasní způsob přenosu informací v celosvětové síti	* Internet jako celosvětová počítačová síť		
	* Ovládá práci s internetovým prohlížečem	* Základy práce s internetovým prohlížečem		
	* Pohybuje se na stránkách pomocí hypertextu, aktivně využívá jeho vlastnosti	* Jednoduché a vhodné cesty vyhl. na internetu	MV 4,MV 5,MV 6, MV 7	
	* Napíše do adresového políčka danou adresu a stránku otevře			
	* Formuluje a zapíše požadavek na vyhledání dané informace	* Formulace požadavku vyhledávací atributy		
* Vyhledává informace na portálech, v knihovnách a v databázích	* Vyhledá požadovanou informaci za pomoci učitele (adresa, kde hledat)	* Vyhledávání informací na internetu		
* Komunikuje pomocí internetu i jiných běžných komunikačních zařízení	* Za pomoci učitele založí svou emailovou adresu a napíše email	* Základní způsoby komunikace (E-mail, chat, telefonování)		
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ		GRAFICKÝ EDITOR:		
* Pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	* V grafickém programu vytvoří obrázek,	* Vytvoření a úprava obrázku	OSV 1	

	<p>upraví jej, uloží a vytiskne</p> <p>* Otevře jednoduchý grafický program, nakreslí obrázek, uloží a vytiskne jej</p> <p>* Nakreslí daný obrázek za použití kreslících nástrojů a nástrojů pro kreslení geometrických tvarů</p> <p>* Napíše jednoduchý text v text. editoru opraví případné chyby, kterých se v textu dopustí</p> <p>* V nastavení stránky upraví vzhled dokumentu</p> <p>* Označí různé bloky myší a některé (řádek, slovo, celý dokument) klávesnicí</p> <p>* Vloží do dokumentu obrázek a upraví jej dle potřeby</p> <p>* Zpracovaný dokument uloží a vytiskne</p> <p>* Žák aktivně pracuje s různými typy výukových programů - spustí, ovládá, zavře</p>	<p>* Malování</p> <p>TEXTOVÝ EDITOR:</p> <p>* Zobrazení stránky</p> <p>* Základy psaní a editace textu</p> <p>* Nastavení stránky</p> <p>* Označování bloků</p> <p>* Vkládání a úpravy obrázků</p> <p>* Tisk a úpravy před tiskem</p> <p>VÝUKOVÉ PROGRAMY:</p> <p>* Práce s nimi</p>	OSV 1	<p>Vv</p> <p>Čj</p> <p>Vv</p> <p>Čj,M, Prv, VI, Př</p>
--	--	--	-------	--

2. období(6. - 7. ročník)

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<p>* Využívá základní standartní funkce počítače a jeho nejběžnější periférie</p>	<p>* Popíše počítač, vysvětlí jeho funkci</p> <p>* Rozliší, popíše a určí, k čemu se využívají přídavná vstupní a výstupní zařízení</p> <p>* Aktivně pracuje s myší</p> <p>* Vysvětlí základní pojmy z oblasti PC - základní jednotky, operační jednotka, paměť</p> <p>* Vyjmenuje jednotky paměti, pozná je prakticky, určí jejich hodnoty, uvede příklady</p> <p>* Provádí základní operace s ikonou -</p>	<p>HARDWARE:</p> <p>* Přídavná zařízení - vstupní a výstupní (tiskárna, skener, modem, reproduktor, mikrofón, dataprojektor, interaktivní tabule, CD-ROM, DVD mechanika)</p> <p>* Myš - práce s ní</p> <p>* Základní pojmy z oblasti PC</p> <p>* Jednotky paměti</p> <p>* Principy ovládání - tj. operace</p>	<p>OSV 1</p> <p>OSV 10</p> <p>MV 4</p> <p>OSV 1</p>	<p>Český jazyk</p>

<p>VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE</p> <p>* Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty</p>	<p>práce s počítačem a aktivně je dodržuje</p> <p>* Ví, jak postupovat, či na koho se obrátit v případě závady počítače</p> <p>* Vysvětlí a pojme softwarové pirátství a etické kódy využívané softwarem</p> <p>* Žák vysvětlí pojem informace a informatika, ukáže, kde se dají informace získat, odliší spolehlivé a nespolehlivé zdroje, zhodnotí informaci z hlediska závažnosti</p>	<p>ce rizik, péče o počítač, závady, poruchy</p> <p>* Ochrana práv k duševnímu vlastnictví informační etika</p> <p>* Informatika jako vědní obor</p> <p>* Ověření věrohodnosti informací, závažnosti a vzájemné návaznosti</p>	<p>OSV 11</p> <p>OSV 1</p>	
--	--	--	----------------------------	--

<p>* Vyhledává informace na portálech, v knihovnách a v databázích</p> <p>* Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení</p>	<p>* Vysvětlí a uvede příklad, jak informace vzniká, jak ji lze přenášet, zpracovat a dále využít</p> <p>* Uvede na příkladech, jak se informace (a její spol. tok) v průběhu historie mění</p> <p>* Formuluje a zapíše požadavek na vyhledání daní informace</p> <p>* Informaci uloží pro další zpracování nebo ji vytiskne</p> <p>* Vyhledá požadovanou informaci za pomoci učitele (adresa, kde hledat)</p> <p>* Vyhledá na internetu informační zdroj podle adresy</p> <p>* Aktivně komunikuje pomocí chatu</p>	<p>* Společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací)</p> <p>* Vývojové trendy inform. technologií (historie a budoucnost)</p> <p>* Formulace požadavku a vyhledávací atributy</p> <p>* Uložení pro další zpracování, tisk</p> <p>* Vyhledávání informací na internetu</p> <p>* Metody vyhledávání na internetu</p> <p>* Komunikace (E-mail, chat, telefonování)</p>	<p>MV 4,MV 5,MV 6, MV 7</p>
<p>ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ</p>			

* Pracuje s textem a obrázkem
v textovém a grafickém editoru

* Vysvětlí rozdíly mezi typy grafických
editorů (bitmapovými a vektorovými)

* V grafickém programu vytvoří obrázek

* V nastavení stránky upraví vzhled
dokumentu

* Označí různé bloky myší a některé
(řádek, slovo, celý dokument) kláves- nicí

* Zformátuje text a odstavce

* Využije schránky při práci s textem
- při kopírování, přesouvání

* Za pomoci tabulátoru napíše text ve
formě tabulky

* Vloží do dokumentu obrázek a upraví
dle potřeby

* Použije ozdobné prvky - ozdobné
písmo,

GRAFICKÝ EDITOR:

* Rozdělení grafických editorů na
bitmapové a vektorové

* Vytvoření a úprava obrázku v
bitmapové a vektorové grafice

TEXTOVÝ EDITOR:

* Nastavení stránky

* Označování bloků

* Formátování textu, formáty
odstavce

* Práce se schránkou

* Tabulátory a jejich užití

* Vkládání a úpravy obrázků jej

* Grafické prvky, písmo

OSV 1

OSV 1

Vv

Čj

	<p>grafické prvky ke grafické úpravě dokumentů</p> <p>* Vytvoří jednoduchou tabulku</p> <p>* Zpracovaný dokument uloží a vytiskne</p>			Vv
	<p>* Vysvětlí, k čemu se užívá tabulkový editor, jaké informace zpracovává a jmenuje příklad takového editoru</p> <p>* Vysvětlí základní pojmy - buňka, list, typy dat</p> <p>* Provádí základní operace s buňkami - vyplňování, editace</p> <p>* Vytvoří jednoduchý vzorec, pomocí něj zpracuje číselná data</p> <p>* Vytvoří tabulku</p> <p>* Vytvořenou tabulku prezentuje v podobě grafu</p>	<p>* Tabulky</p> <p>* Tisk a úpravy před tiskem</p> <p>TABULKOVÝ EDITOR:</p> <p>* Tabulkový editor</p> <p>* Základy práce: popis okna, základní pojmy</p> <p>* Vkládání a editace dat</p> <p>* Jednoduché výpočty, jednoduché vzorce (suma, průměr)</p> <p>* Vytvoření tabulky</p> <p>* Prezentace výsledků v podobě grafů</p>	OSV 1	
	<p>* Ukáže na příkladech způsoby prezentace informací</p>	<p>PREZENTACE INFORMACÍ:</p> <p>* Způsoby prezentace informací - webové stránky, prezentační prog-</p>	OSV 1 MV 6	M

	<ul style="list-style-type: none"> * Spustí prezentační program a prohlédne si již vytvořenou prezentaci * Žák aktivně pracuje s různými typy výukových programů - spustí, ovládá, zavře 	ramy, multimédia * Prezentační program - ukázka a použití VÝUKOVÉ PROGRAMY: * Práce s nimi	MV 7	Čj,M, Prv, VI, Př
--	--	--	------	----------------------

3. období (8. - 9. ročník)

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Dílčí školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> * ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost 	VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE <ul style="list-style-type: none"> * vysvětlí pojmy: informace a informatika * uvede, kde se dají informace získat, odliší spolehlivé a nespolehlivé zdroje, zhodnotí informace z hlediska 	<ul style="list-style-type: none"> * vývojové trendy informačních technologií 		

závažnosti

- * vysvětlí, co je internet a objasní způsob přenosu informací v celosvětové síti, vyhledá informační zdroj podle adresy
  - aktivně využívá vlastností hypertextu
- * formuluje a zapíše požadavek na vyhledání dané informace v internetovém prohlížeči
- informaci uloží, vytiskne
  - * vysvětlí, co je počítačový virus, co může virus způsobit a jak se lze proti němu účinně bránit
  - * vyjmenuje alespoň dva antivirové programy
  - * spustí antivirový program a ověří, zda není počítač nakažen virem
  - * uvede příklad významné, méně významné a bezvýznamné informace k zadanému tématu
  - * k aktuální společenské nebo politické otázce najde více informačních zdrojů a posoudí jejich relaci
  - * uvede příklady nevěrohodných informačních zdrojů
  - * přistupuje k vyhledávání s jasným záměrem a předem zvolenou strategií

vyhledávání je již zacíleno na určitou formu zpracování a využití vyhledaných informací, což ovšem nevylučuje při vyhledávání určitou formu "heuristického tápání".

* hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody nástroje jejich ověřování

* internet

OSV 11

EV 3, EV 4

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

* ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využíva vhodných aplikací

* dále zdokonaluje dovednosti
s editory na zpracování grafické
i textové informace (MS Word,
Malování, Zoner Callisto, MS Excel)

* vysvětlí rozdíly mezi typy grafických editorů (bitmapové a vektorové grafické editory)

* v grafickém programu vytvoří
obrázek; obrázek upraví, uloží
a vytiskne

* napíše požadovaný text, opraví v textu chyby

* v nastavení stránky upraví vzhled dokumentu

* označí různé bloky textu myši a některé (řádek, slovo, celý dokument) klávesnicí

* zformátuje text a odstavce
----

* využije schránku při práci s textem (při kopírování, přesouvání)

* za pomoci tabulátoru napíše text ve formě tabulky

* vloží do dokumentu obrázek,
upraví obrázek podle potřeby

* použije ozdobné písmo a různé grafické prvky ke grafické úpravě dokumentu

* vytvoří jednoduchou tabulku

vytiskne zpracovaný dokument

* vysvětlí, k čemu se užívá tabulkový editor, jaké informace zpracovává a uvede příklad tabulkového editoru
--

* vysvětlí základní pojmy: buňka, list, typy dat

* počítačová grafika, rastrové a vektorové programy

MV 1, 2, 3, 6

* tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce

<p>* uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem</p> <p>* pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví</p>	<p>* předvede základní operace s buňkami (vyplňování, editace)</p> <p>* vytvoří jednoduchý vzorec a s jeho pomocí zpracuje číselná data</p> <p>* vytvoří tabulku</p> <p>* danou tabulku prezentuje v podobě grafu</p> <p>* respektuje a dodržuje estetická, typografická a stylistická pravidla</p> <p>* zaujímá odpovědný etický postoj k mediálním obsahům nesoucím často neověřené, ale nezřídka i záměrně matoucí, negativní nebo dokonce eticky závadné informace.</p> <p>* dbá na respektování zákonů o duševním vlastnictví</p> <p>* ve srovnání s 1. stupněm žák klade větší důraz na hodnocení informací a informačních zdrojů z hlediska jejich věrohodnosti a pravdivosti</p> <p>* žák je veden k tomu, aby dříve než informace získané z internetu či jiných médií použije, ověřoval jejich věrohodnost tím, že je:</p> <p>* konfrontuje se svými vědomostmi a zkušenostmi;</p> <p>* využívá k posouzení věrohodnosti alternativních informačních zdrojů;</p> <p>* rozlišuje informační zdroje s přihlédnutím k ohodnocení informačního zdroje, významu autora, doporučení autorit apod.</p>	<p>* ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika</p>		
--	--	--	--	--

<p>* používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji</p> <p>* zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě</p>	<p>* získané informace smysluplně interpretuje a aplikuje je v reálných situacích</p> <p>* ukáže na příkladech způsoby prezentace informací</p> <p>* spustí prezentační program a prohlédne si již vytvořenou prezentaci</p> <p>* vytvoří vlastní (ppt, web, aj.) prezentaci na zadané téma</p> <p>* vysvětlí pojmy: softwarové pirátství, etické kódy využívání software</p> <p>* objasní, proč Internet ne-vždy zaručuje pravdivost informací a že obsahuje informace eticky závadné, uvede příklady</p> <p>* v textech regionálních tiskovin vyhledá porušení typografických pravidel a vyjádří se k celkovému estetickému zpracování textu a obrazu</p> <p>* na vybrané téma ze vzdělávacího obsahu některého vyučovacího předmětu vytvoří vlastní prezentaci (ppt, web, aj.) která bude sloužit jako výukový materiál pro nižší ročníky (<i>u ppt prezentace minimálně 10 snímků</i>), výsledek (srozumitelnost, estetický dojem) prezentace ověří na vybrané skupině žáků, účasti v soutěži o nejlepší prezentaci, apod.</p>	<p>* prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimedia)</p>		
--	--	--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST : ČLOVĚK A JEHO SVĚT NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: PRVOUKA

Obsahové vymezení:

- o poznávání nejbližšího okolí, místo, kde žijeme
- o rodina, život společnost
- o lidé kolem nás, vhodné chování, jednání kolem lidmi
- o lidé a čas
- o orientace v ději a čase
- o rozmanitost přírody, proměnlivost živé a neživé přírody
- o poznání sama sebe, člověk a jeho zdraví
- o vývoj člověka od narození, denní režim, hygiena, výživa, mezilidské vztahy
- o zdraví je nejcennější hodnota lidského zdraví
- o dopravní výchova

Časové a organizační vymezení

Časová dotace:

- 1. –2. ročník 2 vyučovací hodiny týdně
- 3. ročník 3 vyučovací hodiny týdně
- vyučovací hodina 45 min., možná výuka v blocích
  - kmenová třída
  - okolí školy
  - okolí obce

Klíčové kompetence:

Výchovné a vzdělávací postupy v tomto předmětu vedou k těmto klíčovým kompetencím a na konci vzdělávacího období žák:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává
poznává smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrozumnější problémové situace ve škole i mimo ni
- vyhledá informace vhodné k řešení problémů
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných situací

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory
- naslouchá promluvám druhých lidí
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívá informační a komunikační prostředky
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém

Kompetence občanské:

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- chápe základní principy
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

Kompetence pracovní

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium (*OSV1*)

Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mně, moje tělo, moje psychika (*OSV2*)

Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání i prožívání, vůle, organizace vlastního času, plánování učení a studia (*OSV3*)

Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému (*OSV4*)

Poznávání lidí – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, vzájemné poznávání se ve skupině/třídě (*OSV6*)

Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy (*OSV7*)

Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu, dovednost odstoupit od vlastního nápadu (*OSV9*)

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích (*OSV10*)

Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí, vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost (*OSV11*)

Výchova demokratického občana (VDO)

Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole (*VDO1*)

Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnosti za své postoje a činy (*VDO2*)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (GV)

Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, naši sousedé v Evropě (*GVI*)

Multikulturní výchova (MKV)

Kulturní difference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti

(MKV1)

Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podíle se na spolupráci *(MKV2)*

Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, postavení národnostních menšin *(MKV3)*

Enviromentální výchova (EV)

Ekosystémy – les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo – město – vesnice, kulturní krajina
(*EV1*)

Základní podmínky života – voda, ovzduší, půda, energie, přírodní zdroje, vliv na prostředí, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí *(EV2)*

Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství, doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s nimi *(EV3)*

Vztah člověka k prostředí – naše obec, příroda kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany prostředí v obci *(EV4)*

Mediální výchova (MV)

Fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na uspořádání dne *(MV5)*

PRVOUKA

1. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
Místo, kde žijeme * Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	* Poznává prostory školy * Orientuje se ve škole a v nejbližším okolí * Popisuje domova a jeho okolí * Vykládá, kreslí a dramatizuje zážitky z návštěvy kulturních a historických míst, ze společenských, kulturních a sportovních akcí v obci * Vytváří kartičky s důležitými telefon. čísly	* Vstup do školy - změna v dosavadním způsobu života * Prostory školy a jejich funkce - učebny, šatny, ředitelna, sborovna, kabinety, odpočinkové prostory, sportoviště, okolí školy * Domov - místo, kde bydlím, kde nalézám ochranu, pochopení, soukromí, radost * Bydliště - adresa, telefon * Dům - jeho označení, členění, * Byt - jednotlivé místnosti, jejich funkce a vybavení * Okolí bydliště - nejbližší ulice, parky, náměstí, významné budovy, místo pro hry, nejbližší stanice hromadné dopravy, zdravotní zařízení, obchody * Kulturní a společenský život v obci - škola, knihovna, muzeum, kostel, kino, divadlo, sportoviště aj. * Důležitá telefonní čísla	OSV1,VDO1 OSV 6 * Kresba dramatizace	

<p>* Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</p>	<p>* Poznává běžný život na vycházkách v obci a okolí, na výletech, ve filmech</p> <p>* Řeší některé praktické činnosti (odeslání dopisu, nákup aj.) v modelových případně ve skutečných situacích</p>	<p>* Jak se lidé baví a tráví volný čas</p> <p>* Informace v životě lidí, noviny, časopisy, televize, rozhlas, dopisy, počítače</p> <p>* Jak lidé nakupují - různé obchody a cíchy</p> <p>* Služby - lékař, veterinář, knihovna,</p>	<p>* Vycházky</p>
<p>* Rozliší přírodní a umělé prvky a okolí krajiny a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost</p>	<p>* Poznává co v okolí jeho bydliště zlepšuje, zhoršuje životní prostředí</p> <p>* Jak může přispět (výměna nápadů, vlastní zkušenosti, ukázka vhodných a nevhodných příkladů na vycházkách)</p>	<p>* Prostředí v okolí bydliště, činnosti zlepšující a zhoršující prostředí - ochrana zeleně, úklid; odpady, ničení budov, soch apod.</p>	<p>* Projekt Den Země EV 4</p>
<h2>Lidé kolem nás</h2>			
<p>* Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi</p>	<p>* Vyjadřuje příbuzenské vztahy v rodině a činnosti jednotlivých členů rodiny (slovem, kresbou, dramatizací)</p>	<p>* Příbuzenské vztahy v rodině - otec, matka, syn, dcera, bratr, sestra, prarodiče</p> <p>* Vztahy mezi členy rodiny - úcta, pomoc, vzájemné pochopení, ochrana, chování mladších členů k starším členům rodiny, komunikace s blízkým členem rodiny</p> <p>* Život rodiny - řád (pravidla) rodiny. života, rozdělení rolí v rodině, práva a povinnosti členů rodiny, jejich podíl na chodu v domácnosti, společné činnosti rodiny, péče o nemocné a handicapované členy</p>	<p>OSV1,OSV2</p> <p>OSV 7</p>

<p>* Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p>	<p>* Vyjadřuje vlastní zážitky slovem, kresbou apod. z významných událostí v rodině</p> <p>* Sleduje základní role a vztahy jednotlivých členů rodiny</p> <p>* Poznává jednotlivá povolání</p> <p>* Znázorňuje představy o jednotlivých profesích (slovem, kresbou, pohy- dramatizací)</p> <p>* Předává vzájemné informace, zkušenosti z provozování v různých pracovních a zájmových činnostech</p> <p>* Kreslí a vypráví v jakém prostředí pracuje, hraje si</p> <p>* Předvádí, kreslí, ukazuje vlastní výtvary o tom co dělá ve volném čase</p> <p>* Seznamuje se s použitím a obslu-</p>	<p>rodiny, péče o domácí zvířata a rostliny, péče o vybavení bytu, majetek apod.</p> <p>* Významné události v rodině - narození nového člena, setkávání, oslavy</p> <p>* Rodina, kdo do ní patří, funkce rodiny typy rodin, rodinná atmosféra</p> <p>* Pracovní činnosti lidí, různá povolání, tělesná a duševní práce, stálá a sezónní práce, dělba práce, nezaměstnanost</p> <p>* Výsledky práce a jejich ochrana - předměty, nápady, jiné hodnoty bem,</p> <p>* Práce pro sebe, pro jiné, organiz. práce, pracovní vztahy, vedoucí a podřízení, odpovědnost za výsledky práce</p> <p>* Pracovní režim, doba práce, odpočinku, pracovní volno, dovolená, prázdniny</p> <p>* Pracovní prostředí a jeho vliv na kvalitu práce, vhodné a nevhodné (škodlivé) prostředí</p> <p>* Volný čas a jeho využití - hry, kulturní zájmy, koníčky, cestování a poznávání cizích zemí</p> <p>* Vhodně a nevhodně trávený volný čas, aktivní a pasivní odpočinek, způsoby rekreace, dostatek pohybových aktivit</p> <p>* Technika jako výsledek lidského</p>	<p>* Vycházky OSV 1 MKV 1</p> <p>EV 3</p>
---	---	---	---

<p>* Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům</p>	<p>hou jednoduchých přístrojů - telefon, radiopřijímač, televizor</p> <p>* Sleduje činnosti různých strojů na vycházkách do okolí školy, odhaduje rychlosti dopravních prostředků apod.</p> <p>* Osvojuje si vhodné chování ke spolužákům (chlapcům, dívkám), k učitelům a jiným osobám</p> <p>* Osvojuje si způsoby vstupu do různých místností ve škole, chování v jídelně</p> <p>* Osvojuje si způsoby a možnosti vyjádřit svá přání, názory, problémy</p> <p>* Řeší příklady v konfliktních situacích mezi lidmi ve třídě dohodou, nenásilným způsobem</p> <p>* Seznamuje se a komunikuje mezi lidmi</p> <p>* Procvičují základy společenského chování v modelových i konkrétních situacích ve škole i mimo školu</p> <p>* Osvojuje si způsoby přátelského (uctivého) chování ve třídě a mimo školu - ke kamarádům, k dívkám, k těhotným ženám, k novorozencům, starým lidem apod.</p> <p>* Osvojuje si asertivní chování, vyjednávání v kontaktu se spolužáky (interakční hry)</p>	<p>vývoje, snahy vyřešit problém - objevy a vynálezy</p> <p>* Různé druhy techniky</p> <p>* Nástroje a stroje, pracovní postupy</p> <p>* Zásady bezpečnosti při práci se známými nástroji a přístroji</p> <p>* Příklady bezpečnosti při práci v různých profesích</p> <p>* Nové vztahy - ke spolužákům, učitelům, pracovníkům školy</p> <p>* Prostory školy a její funkce</p> <p>* Vzájemná komunikace</p> <p>* Vztahy mezi lidmi - přátelské, neutrální, nepřátelské, konflikty mezi lidmi smírné a násilné řešení</p> <p>* Člověk jako tvor společenský, potřeba vzájemné pomoci, dorozumění, poznávání jiných</p> <p>* Vzájemné seznamování lidí - blízkých, známých, cizích</p> <p>* Vztahy mezi lidmi - kamarádství, láska</p>	<p>* PČ</p> <p>* Vycházka vlastní zkuš. obrázky</p> <p>OSV 2,6,9 OSV7, OSV10 MKV1, MKV2</p> <p>OSV 3</p> <p>OSV 8</p> <p>VDO 1</p> <p>MKV 2</p>
--	--	---	---

Lidé a čas

* Využívá časové údaje při řešení

různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

* Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije

* Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka,

* Orientuje se v čase podle hodin

a kalendáře, podle pravidelných denních činností

* Sestavuje vlastní režim dne (s pomocí učitele a rodičů), poznává výhody pravidelnosti v denním režimu a možnosti řídit se časem - skutečným, fyziologickým

* Navyká si na pravidelně opakované činnosti ve škole

* Sleduje významná data (rodiny, školy, státu) v kalendáři

* Vyjadřuje zkušenosti ze světa, který žáky obklopuje a události, které za-

* Den, části dne - činnosti v průběhu dne, noc, dny v týdnu, pracovní dny, dny volna, svátky - Vánoce, Velikonoce aj., nejznámější regionální slavnosti

* Hodiny

* Měsíce, roční období, rok - kalendářní, školní

* Kalendář, datum

* Základní orientace v čase: teď, před chvílí, za chvíli, dříve, později, včera, zítra, před týdnem, za týden,

* Rytmus života- fáze života od

narození do stáří, pravidelně opakované činnosti lidí - práce, odpočinek, spánek, strava aj.

* Časové vztahy v životě - vrstevníci, mladý, dospělý, starý

* Respektování časových potřeb vlastních, ale i jiných lidí ve škole

* Kalendář - významná data

* Jak se lidé baví a tráví volný čas - divadla, kina, muzea, sportoviště,

OSV4

* Vyprávění dramatizace

o lidské společnosti soužití, zvyčích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	žili	<p>cesty do přírody</p> <p>* Informace v životě lidí - noviny, časopisy, televize, rozhlas, dopisy, počítače</p> <p>* Jak lidé cestují - kola, auta, vlaky, tramvaje atd.</p> <p>* Jak lidé nakupují - různé obchody, prodavač, zákazník, různé způsoby nákupu (přímo, podle katalogu, internet) a úhrady zboží (penězi, platební kartou apod.)</p> <p>* Služby - lékař, veterinář, knihovna, opravny, úklid, odvoz odpadků, půjčovny apod.</p> <p>* Vkusné a nevkusné, vhodné a nevhodné věci kolem nás</p>	<p>kresba</p> <p>OSV6</p>	
<p>Rozmanitost přírody</p> <p>* Pozoruje, popíše a porovná viditelně proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p>	<p>* Konkrétně pomáhá při udržování životního prostředí obce např. starost o část zeleně v blízkosti školy</p> <p>* Pozoruje proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích, pravidelně pozoruje počasí - průběžně ho zaznamenává do kalendáře přírody</p> <p>* Pozoruje práci na poli, v sadu, v parku, zahradě apod. popisuje pozorované skutečnosti</p> <p>* Pozoruje a porovnává životní projevy různých živočichů v přírodě v různých ročních obdobích - vyjadřuje pozorované skutečnosti slovem nebo kresbou</p>	<p>* Životní prostředí v obci - ochrana zeleně, péče o památky, znečišťující vlivy</p> <p>* Proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích, reakce organismů na roční období</p> <p>* Známé a snadno dostupné druhy rostlin, stavba těla a jeho částí u některých druhů rostlin, funkce jednotlivých částí rostlin</p> <p>* Průběh a způsob života živočichů v jednotlivých ročních obdobích</p>	<p>EV 1</p> <p>EV 4</p> <p>* Slovo, kresba ku,</p>	<p>* Den</p> <p>Země</p>

<p>* Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p> <p>* Provádí jednoduché pokusy u skupin známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p>	<p>* Popisuje a určuje některé rostliny a jejich částí podle charakteristických znaků</p> <p>* Popisuje a určuje známá zvířata typických znaků</p> <p>* Péče o drobná nenáročná zvířata ve škole, doma - zaznamenávání a projevu živočichů</p>	<p>* Význam rostlin pro člověka - okrasné, užitkové; péče o rostliny v přírodě, v domácnosti; chráněné, ohrožené rostliny</p> <p>* Základní skupiny živočichů, stavba těla vybraných živočichů, funkce jednotlivých částí těla</p> <p>* Živočichové ve volné přírodě</p> <p>* Živočichové chování lidmi - užitková, hospodářská, domácí zvířata růstu</p> <p>* Chráněné a ohrožené druhy živočichů, péče o ohrožené živočichy v zajetí</p>	<p>EV1</p> <p>* Práce s obrazy modely květů plodů</p> <p>* Práce s obrazy, podle modely zvířat</p>
<p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>* Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p>	<p>* Pracuje a manipuluje s předměty denní potřeby</p> <p>* Určuje jednotlivé části těla, které je vidět, popisuje nebo modeluje podle skutečnosti</p> <p>* Pozoruje lidi, nalézá rozdíly a podobnosti mezi nimi, hledá rozdíly mezi lidmi a jinými živočichy</p> <p>* Sleduje vlastní projevy, dovednosti,</p>	<p>* Předměty denní potřeby - oblečení, hygienické potřeby, potřeby na vaření a stolování, psací potřeby</p> <p>* Člověk jako nejinteligentnější živočich na zemi; společné a odlišné znaky, potřeby a projevy člověka a jiných živočichů - řeč, myšlení</p> <p>* Vrozené biologické rozdíly mezi lidmi, věk, pohlaví, výška, barva pleti, barva vlasů a očí</p> <p>* Lidská postava, stavba těla a jeho</p>	<p>OSV3, OSV4,</p> <p>* Kresba, modely</p> <p>obrazy MKV 1</p> <p>MKV 1</p> <p>MKV 2</p> <p>MKV 3</p>

	<p>vlastnosti, rozpoznává a porovnává rozdíly</p> <p>* Pravidelně provádí základní hygienické návyky a pečuje o zevnějšek v průběhu denního režimu</p> <p>* Nacvičuje dechová a pohybová kompenzační cvičení, využitelná ve vyuč. hodinách i při sedavých činnostech doma</p> <p>* Zařazuje jednotlivé potraviny do skupin - masové, mléčné výrobky, obiloviny, luštěniny, zelenina, ovoce aj.</p> <p>* Sestavení seznamu potravin a nápojů prospívajících a neprospívajících zdraví</p> <p>* Seznamuje se s nejvhodnějšími a pracovními polohami, správně nosí aktovku, vhodně relaxuje</p> <p>* Upevňuje základní režimové návyky stravování, pitný režim, osobní hygiena</p> <p>* Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a jiných</p>	<p>částí,</p> <p>* Zdravý denní režim - práce, odpočinek, pohyb, stravování, spánek</p> <p>* Základní hygienické návyky, intimní hygiena, péče o zevnějšek</p> <p>* Rozmanitost stravy - potraviny rostlinné a živočišné, tekutiny, pochutiny</p> <p>* Vliv stravy na zdraví, preference určitých druhů potravin - celozrnné pečivo, ryby, ovoce, zelenina</p> <p>* Denní stravovací a pitný režim, jeho význam pro zdraví</p> <p>* Rodinný stůl a stolování</p> <p>* Nákup, přenášení a skladování potravin</p> <p>* Školní režim a řád, rozvrh hodin, přestávky, volné dny, stravování, pohyb v prostorách školy</p> <p>* Vhodné prostředí pro práci a odpočinek ve škole, zdravé pracovní a odpočinkové návyky - sezení, stání, nošení školní tašky, pohybová aktivita</p> <p>* Zdraví a nemoc, běžné nemoci a jejich obvyklé příznaky, ochrana proti nemocem, očkování</p> <p>* Chování nemocného doma, u léka-</p>	<p>* Jiné hodiny</p> <p>OSV 3</p> <p>OSV 4</p> <p>OSV4</p>	
--	--	---	--	--

	poranění	ře, v nemocnici		
		* Základní pravidla při užívání léků, nebezpečí nevhodného užívání léků		
	* Poznává jedovaté rostliny	* Zdravotnická zařízení v nejbližším okolí a jejich činnosti	* Vycházky obrazy léčivé modely	
		* Přírodní látky, jejichž prospěšnost, škodlivost - léčivé minerální vody, rostliny, jedovaté rostliny a houby		
	* Poznává základní údaje o domácích přípravcích v domácnosti podle údajů obalech	* Běžné léky, vitamíny, zásady jejich užívání, riziko užívání léků na bez doporučení lékaře a vědomí rodičů		
* Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	* Nacvičuje dovednosti odmítat cigarety	* Nácvičení odmítání nebezpečných látek	OSV4	
	alkohol a drogy, řeší modelové situace			
	* Osvojuje si dovednosti říci "NE" nabídkám neznámých osob, chování a dotýkání, které nechci	* (Sexuální) chování mezi lidmi - mazlení, objímání, líbání	OSV 10	
		* Sexuální zneužívání, zásady bezpečného chování na přístupných místech	OSV 11, 8	
	* Nacvičuje vhodné chování při snaze neznámého člověka o navazování kontaktu	* Nebezpečí zneužití mladšího a slabšího - šikanování, týrání, zastrasování	* Modelové situace	
	* Osvojuje si a nacvičuje si rozhodné způsoby odmítání, různých návrhů a lákání cizími osobami	* Nebezpečí pramenící z neznalosti věcí, prostředí, situace osob		
		* Brutalita ve filmech a kreslených seriálech		
* Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu	* Nacvičuje bezpečný příchod a odchod ze školy podle dopravních značek a světelné signalizace	* Bezpečná cesta ze školy a do školy, činnosti chodce v silničním provozu	OSV 10	

	<ul style="list-style-type: none"> * Osvojuje si způsoby bezpečného chování při různých činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> * Bezpečné chování v různých prostředích, sám doma, sám na ulici, sám v dopravních prostředcích, ve výtahu apod. 	<ul style="list-style-type: none"> * Vycházka modelové situace mimo školu EV 3 	
<ul style="list-style-type: none"> * Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> * Ošetřuje drobná poranění 	<ul style="list-style-type: none"> * Drobná poranění, první pomoc, uložení materiálu pro první pomoc v domácnosti, ve škole, přivolání pomoci dospělého 	<ul style="list-style-type: none"> OSV 10 	
	<ul style="list-style-type: none"> * Učí se komunikovat s linkou důvěry, dětské krizové centrum 	<ul style="list-style-type: none"> * Instituce pomáhající při problémech s návykovými látkami - dětská krizová centra, linky důvěry 	<ul style="list-style-type: none"> * Model. situace 	
	<ul style="list-style-type: none"> * Procvičuje dovednosti přivolat pomoc dospělého a policie 	<ul style="list-style-type: none"> * Telefoní čísla 	<ul style="list-style-type: none"> OSV 8 	

2. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
Místo, kde žijeme <ul style="list-style-type: none"> * Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí 	<ul style="list-style-type: none"> * Popisuje domova a jeho okolí 	<ul style="list-style-type: none"> * Domov - místo, kde bydlím, kde nalézám ochranu, pochopení, soukromí, radost 	<ul style="list-style-type: none"> OSV1, VDO1 	<ul style="list-style-type: none"> Čj - popis

a vztahy mezi nimi	rodiny (slovem, kresbou, dramatizací)	sestra, prarodiče, širší příbuzenské vztahy; podobnosti ve vzhledu, zvycích apod. * Vztahy mezi členy rodiny - úcta, pomoc, vzájemné pochopení, ochrana, chování mladších členů k starším členům rodiny, komunikace s blízkým členem rodiny * Život rodiny - řád (pravidla) rod. života, rozdělení rolí v rodině, práva a povinnosti členů rodiny, jejich podíl na chodu v domácnosti, společné činnosti rodiny, péče o nemocné a handicapované členy rodiny, péče o domácí zvířata a rostliny, péče o vybavení bytu, majetek apod. * Narození nového člena, setkávání, oslavy * Problémy v rodině - rozchod rodičů, smrt člena rodiny * Rodina, kdo do ní patří, funkce rodiny, typy rodin, rodinná atmosféra		
* Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	* Hovoří a uvědomuje si významné události v rodině * Sleduje základní role a vztahy jednotlivých členů rodiny * Poznává jednotlivá povolání * Znázorňuje představy o jednotlivých profesích (slovem, kresbou, pohybem, dramatizací)	* Pracovní činnosti lidí, různá povolání, tělesná a duševní práce, stálá a sezónní práce, dělba práce, nezaměstnanost * Výsledky práce a jejich ochrana - předměty, nápady, jiné hodnoty * Práce pro sebe, pro jiné, organizace	* Vycházky OSV 7	Vv Vv Čj Tv

	<ul style="list-style-type: none"> * Předává vzájemné informace, zkušenosti z provozování v různých pracovních a zájmových činnostech * Kreslí a vypráví v jakém prostředí pracuje, hraje si * Předvádí, kreslí, ukazuje vlastní výtvořky o tom co dělá ve volném čase * Seznamuje se s použitím a obsluhou jednoduchých přístrojů - telefon, radiopřijímač, televizor * Sleduje činnosti různých strojů na vycházkách do okolí školy, odhaduje rychlosti dopravních prostředků apod. 	<ul style="list-style-type: none"> práce, pracovní vztahy, vedoucí a podřízení, odpovědnost za výsledky práce * Pracovní režim, doba práce a odpočinku pracovní volno, dovolená, prázdniny * Pracovní prostředí a jeho vliv na kvalitu práce, vhodné a nevhodné (škodlivé) prostředí * Volný čas a jeho využití - hry, kulturní zájmy, koníčky, cestování a poznávání cizích zemí * Vhodně a nevhodně trávený volný čas, aktivní a pasivní odpočinek, způsoby rekreace, dostatek pohybových aktivit * Technika jako výsledek lidského vývoje, snahy vyřešit problém - objevy a vynálezy * Různé druhy techniky * Nástroje a stroje, pracovní postupy * Zásady bezpečnosti při práci se známými nástroji a přístroji * Příklady bezpečnosti při práci v různých profesích 			<p>Vv</p> <p>Čj</p> <p>Tv</p> <p>M</p>
* Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	<ul style="list-style-type: none"> * Vhodně se chová ke spolužákům (chlapcům, dívkám), k učitelům a jiným osobám * Osvojuje si způsoby a možnosti vyjádřit svá přání, názory, problémy * Řeší příklady v konfliktních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> * Vztahy - ke spolužákům, učitelům, pracovníkům školy * Vzájemná komunikace * Vztahy mezi lidmi - přátelské, ne- 	<ul style="list-style-type: none"> * Prac. Činnosti * Vycházka vlastní zkušen. obrázky OSV2, OSV6 OSV 7, OSV9 OSV 10 MKV1 MKV 2 	Čj	

	<p>mezi lidmi ve třídě dohodou, nenásilným způsobem</p> <p>* Seznamuje se a komunikuje mezi lidmi</p> <p>* Procvičují základy společenského chování v modelových i konkrétních situacích ve škole i mimo školu</p> <p>* Osvojuje si způsoby přátelského (uctivého) chování ve třídě a mimo školu - ke kamarádům, k dívkám, k těhotným ženám, k novorozencům, starým lidem apod.</p> <p>* Osvojuje si asertivní chování, vyjednávání v kontaktu se spolužáky (interakční hry)</p>	<p>trální, nepřátelské, konflikty mezi lidmi smírné a násilné řešení</p> <p>* Člověk jako tvor společenský, potřeba vzájemné pomoci, dorozumění</p> <p>poznávání jiných</p> <p>* Vzájemné seznamování lidí - blízkých, známých, cizích</p> <p>* Vztahy mezi lidmi - kamarádství, láska</p>		
<p>Lidé a čas</p> <p>* Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p>	<p>* Orientuje se v čase podle hodin a kalendáře, podle pravidelných denních činností</p>	<p>* Den, části dne - činnosti v průběhu dne, noc, dny v týdnu, pracovní dny,</p> <p>dny volna, svátky - Vánoce, Velikonoce aj., nejznámější regionální slavnosti</p> <p>* Hodiny, minuty, sekundy - měření času</p> <p>* Měsíce, roční období, rok - kalendářní, školní</p> <p>* Kalendář, datum, letopočet</p> <p>* Základní orientace v čase: teď, před chvílí</p> <p>za chvíli, dříve, později, včera, zítra, před týdnem, za týden, loni</p>	OSV4	<p>M</p> <p>M</p> <p>M</p>

	<ul style="list-style-type: none"> * Sestavuje vlastní režim dne (s pomocí učitele a rodičů), poznává výhody pravidelnosti v denním režimu a možnosti řídit se časem - skutečným, fyziologickým * Navyká si na pravidelně opakované činnosti ve škole * Sleduje významná data (rodiny, školy, státu) v kalendáři * Vyjadřuje zkušenosti ze světa, který žáky obklopuje a události, které zažili 	<ul style="list-style-type: none"> letos, příští rok, v budoucnu, dávno * Rytmus života - fáze života od narození do stáří, pravidelně opakované činnosti lidí - práce, odpočinek, spánek, strava aj. * Časové vztahy v životě - vrstevníci, mladý, dospělý, starý * Respektování časových potřeb vlastních, ale i jiných lidí ve škole * Kalendář - významná data * Jak se lidé baví a tráví volný čas <ul style="list-style-type: none"> - divadla, kina, muzea, sportoviště, cesty do přírody * Informace v životě lidí - noviny, časopisy, televize, rozhlas, dopisy, počítače * Jak lidé cestují - kola, auta, vlaky, tramvaje atd. * Jak lidé nakupují - různé obchody, prodáváč, zákazník, různé způsoby nákupu (přímo, podle katalogu, internet) a úhrady zboží (penězi, platební kartou apod.) * Služby - lékař, veterinář, knihovna, opravny, úklid, odvoz odpadků, půjčovny apod. * Vkusné a nevkusné, vhodné a nev- 	<ul style="list-style-type: none"> * Vyprávění kresba dramatizace OSV6 	<ul style="list-style-type: none"> Vv Čj M
<ul style="list-style-type: none"> * Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije * Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost 				

Rozmanitost přírody

* Pozoruje, popíše a porovná viditelně proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

* Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě

* Provádí jednoduché pokusy u skup. známých látek, určuje jejich společné

* Konkrétně pomáhá při udržování životního prostředí obce např. starost o část zeleně v blízkosti školy
 * Pozoruje proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích, pravidelně pozoruje počasí - průběžně ho zaznamenává do kalendáře přírody
 * Pozoruje práci na poli, v sadu, v parna zahradě apod. popisuje pozorované skutečnosti
 * Pozoruje a porovnává životní projevy různých živočichů v přírodě v různých ročních obdobích - vyjadřuje pozorované skutečnosti slovem nebo kresbou

* Popisuje a určuje některé rostliny a jejich částí podle charakteristických znaků

* Popisuje a určuje známá zvířata podle typických znaků

* Péče o drobná nenáročná zvířata ve škole, doma - zaznamenávání a projevu živočichů

hodné věci kolem nás

* Životní prostředí v obci - ochrana zeleně, péče o památky, znečišťující vlivy
 * Proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích, reakce organismů na roční období
 * Známé a snadno dostupné druhy rostlin, stavba těla a jeho částí u některých druhů rostlin, funkce jednotlivých částí rostlin
 * Průběh a způsob života živočichů v jednotlivých ročních obdobích

* Význam rostlin pro člověka - okrasné, užitkové; péče o rostliny v přírodě, v domácnosti; chráněné, ohrožené rostliny

* Základní skupiny živočichů, stavba těla vybraných živočichů, funkce jednotlivých částí těla
 * Živočichové ve volné přírodě
 * Živočichové chovaní lidmi - užitková, hospodářská, domácí zvířata
 * Chráněné a ohrožené druhy živočichů, péče o ohrožené živočichy v zajetí

EV 1, EV 4

EV 2

EV 3

* Slovo, kresba ku,

* Práce s obrazy, modely
 květů a plodů
 EV1
 EV 2

* Práce s obrazy
 modely zvířat

* Den
 Země
 Vv
 Čj - popis

Vv

Čj - popis

<p>a rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p>					
<p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>* Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p>	<p>* Pracuje a manipuluje s předměty denní potřeby</p> <p>* Určuje jednotlivé části těla, které je vidět, popisuje je podle skutečnosti nebo modelu</p> <p>* Pozoruje lidi, nalézá rozdíly a podobnosti mezi nimi, hledá rozdíly mezi lidmi a jinými živočichy</p> <p>* Sleduje vlastní projevy, dovednosti, vlastnosti, rozpoznává a porovnává rozdíly</p> <p>* Provádí činnosti přibližující význam smyslů, činnosti s omezením smyslů (poznávání věcí se zavázanýma očima, v rukavicích apod.)</p> <p>* Pravidelně provádí základní hyg. návyky a pečuje o zevnějšek v průběhu denního režimu</p> <p>* Nacvičuje dechová a pohybová kompenzační cvičení, využitelná ve vyuč. hodinách i při sedavých činnostech doma</p> <p>* Zařazuje jednotlivé potraviny do skupin - masové, mléčné výrobky, obiloviny, luštěniny, zelenina, ovoce aj.</p>	<p>* Předměty denní potřeby - oblečení, hygienické potřeby, potřeby na vaření a stolování, psací potřeby</p> <p>* Člověk jako nejinteligentnější živočich na zemi; společné a odlišné znaky, potřeby a projevy člověka a jiných živočichů - řeč, myšlení</p> <p>* Vrozené biologické rozdíly mezi lidmi, věk, pohlaví, výška, barva pleti, barva vlasů a oči</p> <p>* Lidská postava, stavba těla a jeho částí,</p> <p>* Nejdůležitější vnější a vnitřní ústr. nejdůležitější orgány, jejich funkce</p> <p>* Lidské smysly - zrak, sluch, čich, hmat, chuť</p> <p>* Zdravý denní režim - práce, odpočinek, pohyb, stravování, spánek</p> <p>* Základní hygienické návyky, intimní hygiena, péče o zevnějšek</p> <p>* Rozmanitost stravy - potraviny rostlinné a živočišné, tekutiny, pochutiny</p>	<p>OSV3,4 MV5</p> <p>* Kresba, modely, obrazy</p> <p>* MV</p> <p>* Jiné hodiny</p>	<p>Vv Pč</p> <p>Čj</p> <p>Tv Hv</p>	

<p>* Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p>	<p>* Sestavení seznamu potravin a nápojů prospívajících a neprospívajících zdraví</p> <p>* Sestavuje jednoduchý jídelníček z potravin podporujících zdraví, jeho porovnávání s vlastním jídelníčkem (s pomocí učitele)</p> <p>* Nacvičuje přivolání první pomoci a komunikaci s lékařem - výstižně popisuje poranění</p> <p>* Umí si změřit teplotu, ošetřit drobné poranění, stavění krvácení</p> <p>* Poznává jedovaté rostliny</p> <p>* Poznává základní údaje o domácích přípravcích v domácnosti podle údajů obalů</p>	<p>* Vliv stravy na zdraví, preference určitých druhů potravin - celozrnné pečivo, ryby, ovoce, zelenina</p> <p>* Denní stravovací a pitný režim, jeho význam pro zdraví</p> <p>* Rodinný stůl a stolování</p> <p>* Nákup, přenášení a skladování potravin</p> <p>* Zdraví a nemoc, běžné nemoci a jejich obvyklé příznaky, ochrana proti nemocem, očkování</p> <p>* Chování nemocného doma, u lékaře, v nemocnici</p> <p>* Základní pravidla při užívání léků, nebezpečí nevhodného užívání léků</p> <p>* Zdravotnická zařízení v nejbližším okolí a jejich činnosti</p> <p>* Přírodní látky, jejichž prospěšnost, škodlivost - léčivé minerální vody, léčivé rostliny, jedovaté rostliny a houby</p> <p>* Běžné léky, vitamíny, zásady jejich užívání, riziko užívání léků na bez doporučení lékaře a vědomí rodičů</p>	<p>OSV4</p> <p>* Ajax</p> <p>* Vycházky obrazy modely</p>	<p>čj - sloh</p>
<p>* Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která mu je nepříjemná v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě</p>	<p>* Nacvičuje dovednosti odmítat cigarety, alkohol a drogy, řeší modelové situace</p> <p>* Osvojuje si dovednosti říci "NE" nabídkám neznámých osob, chování</p>	<p>* Nacvik odmítání nebezpečných látek</p> <p>* (Sexuální) chování mezi lidmi - mazlení, objímání, líbání</p>	<p>* Ajax</p> <p>OSV4</p>	<p>Čj</p>

<p>* Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu</p> <p>* Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<p>a dotýkání, které nechci</p> <p>* Nacvičuje vhodné chování při snaze neznámého člověka o navazování kontaktu</p> <p>* Osvojuje si a nacvičuje si rozhodné způsoby odmítání, různých návrhů a lákání cizími osobami</p> <p>* Nacvičuje bezpečný příchod a odchod ze školy podle dopravních značek a světelné signalizace</p> <p>* Osvojuje si způsoby bezpečného chování při různých činnostech</p>	<p>* Sexuální zneužívání, zásady bezpečného chování na přístupných místech</p> <p>* Nebezpečí zneužití mladšího a slabšího - šikanování, týrání, zastrašování</p> <p>* Nebezpečí pramenící z neznalosti věcí, prostředí, situace osob</p> <p>* Brutalita ve filmech a kreslených seriálech</p> <p>* Bezpečná cesta ze školy a do školy, činnosti chodce v silničním provozu</p> <p>* Bezpečné chování v různých prostředích, sám doma, sám na ulici, sám v dopravních prostředcích, ve výtahu apod.</p> <p>* Drobná poranění, první pomoc, uložení materiálu pro první pomoc v domácnosti, ve škole, přivolání pomoci dospělého</p> <p>* Instituce pomáhající při problémech s návykovými látkami - dětská krizová centra, linky důvěry</p> <p>* Telefonní čísla</p>	<p>* Ajax</p> <p>* Model. situace OSV 4</p> <p>OSV 10</p> <p>* Vycházka model. situace mimo školu</p> <p>OSV 10</p> <p>* Model. situace</p>	<p>Čj</p> <p>Čj</p> <p>ČJ</p>

3. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
Místo, kde žijeme * Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	* Vypráví a kreslí zážitky z návštěvy kulturních a historických míst, ze společenských, kulturních akcí v obci * Vytváří jednoduché orientační náčrtky obce * Pozoruje a popisuje místní krajinu * Určuje světové strany podle přírodních úkazů, kompasů nebo buzoly * Vyhledává orientační body v krajině, zhotovuje jednoduché náčrtky, jde k blízkému objektu podle kompasu, turistického značení * Pracuje s mapou, plánem – porovnává se skutečností,	* Významná místa v obci a jejich význam * Kulturní a společenský život v obci * Historická a památná místa v obci * Krajina v okolí obce, typ krajiny - rovina, pahorkatina, hory * Povrch krajiny - tvárnost krajiny, vodní toky a plochy, rostlinný kryt, živočichové v místní krajině * Osídlení, doprava, průmyslové stavby, využití půdy, rekreační oblasti * Lidské zásahy v krajině, její vliv na životní prostředí, ochrana krajiny, chráněné oblasti * Orientace ve volné krajině podle přírodních úkazů, kompasu, buzoly, určování světových stran	OSV1, VDO1	

<ul style="list-style-type: none"> * Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) * Rozliší přírodní a umělé prvky a okolí krajiny a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost 	<p>čte základní údaje z plánů, turistické mapy</p> <ul style="list-style-type: none"> * Orientuje se v obci nebo v její nejbližší části, poznává významná místa <p>* Poznává co v okolí jeho bydliště zlepšuje, zhoršuje životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> * Jak může přispět (výměna nápadů, vlastní zkušenosti, ukázka vhodných a nevhodných příkladů na vycházkách) 	<ul style="list-style-type: none"> * Název obce a jejích částí, poloha v krajině, směry do sousedních obcí * Prostředí v okolí bydliště, činnosti zlepšující a zhoršující prostředí - ochrana zeleně, úklid; odpady, ničení budov, soch apod. 	<ul style="list-style-type: none"> * Vycházky fotografie * Projekt Den Země EV4 	
<p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> * Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi * Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností * Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům 	<ul style="list-style-type: none"> * Vhodně se chová ke spolužákům (chlapcům, dívkám), k učitelům a jiným osobám * Osvojuje si způsoby a možnosti vyjádřit svá přání, názory, problémy * Řeší příklady v konfliktních situacích mezi lidmi ve třídě dohodou, nenásilným způsobem * Seznamuje se a komunikuje mezi lidmi * Procvičují základy společenského chování v modelových i konkrétních situacích ve škole i mimo školu * Osvojuje si způsoby přátelského 	<ul style="list-style-type: none"> *Vztahy - ke spolužákům, učitelům, pracovníkům školy * Vzájemná komunikace * Vztahy mezi lidmi - přátelské, neutrální, nepřátelské, konflikty mezi lidmi smírné a násilné řešení * Člověk jako tvor společenský, potřeba vzájemné pomoci, dorozumění poznávání jiných * Vzájemné seznamování lidí - blízkých, známých, cizích * Vztahy mezi lidmi - kamarádství, 	<p>OSV2, 6, 7 OSV9, OSV10 MKV1, MKV2</p>	

	<p>(uctivého) chování ve třídě a mimo školu - ke kamarádům, k dívkám, k těhotným ženám, k novorozencům, starým lidem apod.</p> <p>* Osvojuje si asertivní chování, vyjednávání v kontaktu se spolužáky (interakční hry)</p>	láska		
<p>Lidé a čas</p> <p>* Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p> <p>* Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije</p> <p>* Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člov., o lidské společnosti soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</p>	<p>* Sleduje významná data (rodiny, školy, státu) v kalendáři</p> <p>* Seznamuje se s fázemi života od narození do stáří</p> <p>* Vyjadřuje zkušenosti ze světa, který žáky obklopuje a události, které zažili</p>	<p>* Sledování významných dat</p> <p>* Rytmus života</p> <p>* Jak se lidé baví a tráví volný čas - divadla, kina, muzea, sportoviště, cesty do přírody</p> <p>* Informace v životě lidí - noviny, časopisy, televize, rozhlas, dopisy, počítače</p>	<p>* Vypráv., kresba, dramatizace OSV6</p>	
<p>Rozmanitost přírody</p> <p>* Pozoruje, popisuje a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p>	<p>* Konkrétně pomáhá při udržování životního prostředí obce např. starost o část zeleně v blízkosti školy</p> <p>* Pozoruje proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích, pravidelně pozoruje počasí - průběžně ho zaznamenává do kalendáře přírody</p> <p>* Pozoruje práci na poli, v sadu, v par-</p>	<p>* Životní prostředí v obci - ochrana zeleně, péče o památky, znečišťující vlivy</p> <p>* Proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích, reakce organismů na roční období</p> <p>* Známé a snadno dostupné druhy</p>		* Den
			* Slovo, kresba	

<p>* Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p> <p>* Provádí jednod. pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p>	<p>ku, na zahradě apod. popisuje pozorované skutečnosti</p> <p>* Pozoruje a porovnává životní projevy různých živočichů v přírodě v různých ročních obdobích - vyjadřuje pozorované skutečnosti slovem nebo kresbou</p> <p>* Popisuje a určuje některé rostliny a jejich částí podle charakteristických znaků</p> <p>* Popisuje a určuje známá zvířata typických znaků</p> <p>* Péče o drobná nenáročná zvířata ve škole, doma - zaznamenávání a projevu živočichů</p> <p>* Pozoruje a porovnává vlastnosti vody, vzduchu, přírodnin</p> <p>* Provádí jednoduché fyzikální a chemické pokusy s použitím základních měřících pomůcek : váh, teploměrů, měřítka, zkumavek, kalibrovaných nádobek apod., vyjadřuje a zaznamenává zjištěné skutečnosti slovem a písemně</p> <p>* Pozoruje a porovnává předměty a jevů vlastnosti</p>	<p>rostlin, stavba těla a jeho částí u některých druhů rostlin, funkce jednotlivých částí rostlin</p> <p>* Průběh a způsob života živočichů v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>* Význam rostlin pro člověka - okrasné, užitkové; péče o rostliny v přírodě, v domácnosti; chráněné, ohrožené rostliny</p> <p>* Základní skupiny živočichů, stavba těla vybraných živočichů, funkce jednotlivých částí těla</p> <p>* Živočichové ve volné přírodě</p> <p>* Živočichové chování lidmi - užitková, hospodářská, domácí zvířata růstu</p> <p>* Chráněné a ohrožené druhy živočichů, péče o ohrožené živočichy v zajetí</p> <p>* Neživá příroda, přírodniny</p> <p>* Voda, její výskyt, vlastnosti, formy, čistota a úprava vody, ochrana vodních zdrojů</p> <p>* Vzduch, jeho vlastnosti, proudění vzduchu, čistota a ochrana ovzduší - počasí, změny počasí</p> <p>* Oheň , jeho vlastnosti, ochrana před požáry, popálením, ochrana jich před bleskem</p> <p>* Nejznámější nerosty a horniny, které se vyskytují v blízkém okolí, jejich vlastnosti a výskyt, hospo-</p>	<p>* Práce s obrazy modely květů a plodů EV 1</p> <p>* Práce s obrazy podle modely zvířat</p>
--	--	--	---

Člověk a jeho zdraví

* Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví

* Poznává různé materiály a seznamuje se s jejich využitím

* Upevňuje základní režimové návyky - stravování, pitný režim, osobní hygiena

* Pracuje a manipuluje s předměty denní potřeby

* Určuje jednotlivé části těla, které je vidět, popisuje je podle skutečnosti nebo modelu

* Pozoruje lidi, nalézá rozdíly a podobnosti mezi nimi, hledá rozdíly mezi lidmi a jinými živočichy

* Sleduje vlastní projevy, dovednosti,

dářsky důležité horniny a nerosty

* Půda, její vznik a vlastnosti, využívání a ochrana půdy

* Vztah člověka a přírody, citlivé a účelné využívání přírody, necitlivé zásahy do přírody, ochrana přírody, péče o přírodu

* Základní vlastnosti předmětů: skupenství, tvar, rozměr, hmotnost, teplota, barva, lesk, povrch (struktura), vůně aj.

* Různé materiály kolem nás, dřevo, papír, látka, kov, umělá hmota - jak se získávají, vyrábí a k čemu se používají

* Upevňování základních režimových návyků

* Předměty denní potřeby - oblečení, hygienické potřeby, potřeby na vaření a stolování, psací potřeby

* Člověk jako nejinteligentnější živočich na zemi; společné a odlišné znaky, potřeby a projevy člověka a jiných živočichů - řeč, myšlení

* Vrozené biologické rozdíly mezi lidmi, věk, pohlaví, výška, barva pleti, barva vlasů a oči

* Lidská postava, stavba těla a jeho

OSV3,4, MV5

* Kresba, modely obrazy

* MV

	<p>vlastnosti, rozpoznává a porovnává rozdíly</p> <p>* Provádí činnosti přibližující význam smyslů, činnosti s omezením smyslů (poznávání věcí se zavázanýma očima, v rukavicích apod.)</p> <p>* Seznamuje se s průběhem lidského života</p> <p>* Poznává základní životní potřeby a projevy člověka</p> <p>* Nacvičuje dechová a pohybová kompenzační cvičení, využitelná ve vyuč.ovacích hodinách i při sedavých činnostech doma</p> <p>* Zařazuje jednotlivé potraviny do skupin - masové, mléčné výrobky, obiloviny, luštěniny, zelenina, ovoce aj.</p> <p>* Sestavení seznamu potravin a nápojů prospívajících a neprospívajících zdraví</p> <p>* Sestavuje jednoduchý jídelníček z potravin podporujících zdraví, jeho porovnávání s vlastním jídelníčkem (s pomocí učitele)</p>	<p>částí,</p> <p>* Nejdůležitější vnější a vnitřní ústrojí,</p> <p>nejdůležitější orgány, jejich funkce</p> <p>* Lidské smysly - zrak, sluch, čich, hmat, chuť</p> <p>* Etapy lidského života</p> <p>* Zdravý denní režim - práce, odpočinek, pohyb, stravování, spánek</p> <p>* Základní hygienické návyky, intimní hygiena, péče o zevnějšek</p> <p>* Rozmanitost stravy - potraviny rostlinné a živočišné, tekutiny, pochutiny</p> <p>* Vliv stravy na zdraví, preference určitých druhů potravin - celozrnné pečivo, ryby, ovoce, zelenina</p> <p>* Denní stravovací a pitný režim, jeho význam pro zdraví</p> <p>* Rodinný stůl a stolování</p> <p>* Nákup, přenášení a skladování potravin</p> <p>* Zdraví a nemoc, běžné nemoci</p> <p>a jejich obvyklé příznaky, ochrana proti nemocem, očkování</p> <p>* Chování nemocného doma, u lékaře, v nemocnici</p> <p>* Základní pravidla při užívání léků, nebezpečí nevhodného užívání léků</p>	<p>* Jiné hodiny</p> <p>OSV4</p>	
<p>* Dodržuje zásady bezpeč. chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných lidí</p>	<p>* Nacvičuje přivolání první pomoci</p> <p>a komunikaci s lékařem - výstižně popisuje poranění</p> <p>* Umí si změřit teplotu, ošetřit drobné poranění, stavění krvácení</p>			

	<ul style="list-style-type: none"> * Poznává jedovaté rostliny * Poznává základní údaje o domácích přípravcích v domácnosti podle údajů obalech * Nacvičuje dovednosti odmítat cigarety, alkohol a drogy, řeší modelové situace * Osvojuje si dovednosti říci "NE" nabídkám neznámých osob, chování a dotýkání, které nechci * Nacvičuje vhodné chování při snaze neznámého člověka o navazování kontaktu * Osvojuje si a nacvičuje si rozhodné způsoby odmítání, různých návrhů a lákání cizími osobami	<ul style="list-style-type: none"> * Zdravotnická zařízení v nejbližším okolí a jejich činnosti * Přírodní látky, jejichž prospěšnost, škodlivost - léčivé minerální vody, léčivé rostliny, jedovaté rostliny a houby * Běžné léky, vitamíny, zásady jejich užívání, riziko užívání léků na bez doporučení lékaře a vědomí rodičů * Návčik odmítání nebezpečných látek * (Sexuální) chování mezi lidmi - mazlení, objímání, líbání * Sexuální zneužívání, zásady bezpečného chování na přístupných místech * Nebezpečí zneužití mladšího a slabšího - šikanování, týrání, zastrašování * Nebezpečí pramenící z neznalosti věcí, prostředí, situace osob * Brutalita ve filmech a kreslených seriálech * Bezpečná cesta ze školy a do školy, činnosti chodce v silničním provozu * Bezpečné chování v různých prostředích, sám doma, sám na ulici, sám v doprav. prostředcích, ve výtahu apod. * Drobná poranění, první pomoc,	<ul style="list-style-type: none"> * Vycházky obrazy modely OSV4 * Modelové situace * Vycházka, mod. situace mimo školu
<ul style="list-style-type: none"> * Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě			
<ul style="list-style-type: none"> * Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu	<ul style="list-style-type: none"> * Nacvičuje bezpečný příchod, odchod ze školy podle dopravních značek a světelné signalizace * Osvojuje si způsoby bezpečného chování při různých činnostech		
<ul style="list-style-type: none"> * Reaguje adekvátně na pokyny dospělých	<ul style="list-style-type: none"> * Ošetřuje drobná poranění		

lých při mimořádných událostech	<ul style="list-style-type: none"> * Učí se komunikovat s linkou důvěry, dětské krizové centrum * Procvičuje dovednosti přivolat pomoc dospělého a policie 	<ul style="list-style-type: none"> uložení materiálu pro první pomoc v domácnosti, ve škole, přivolání pomoci dospělého * Instituce pomáhají při problémech s návykovými látkami - dětská krizová centra, linky důvěry * Telefonní čísla 	* Modelové situace	
---------------------------------	--	---	--------------------	--

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Název vyučovacího předmětu: PŘÍRODOVĚDA

Obsahové vymezení:

- o poznávání nejbližšího okolí, okolní krajina, místní oblast a region
- o lidé kolem nás, základní globální problémy, významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí
- o rozmanitost přírody, proměnlivost živé a neživé přírody, nerosty a horniny, půda, vesmír a země, rostliny, houby a živočichové, životní podmínky, rovnováha k přírodě, ochrana přírody, podnebí a počasí
- o poznání sama sebe, člověk a jeho zdraví, lidské tělo, partnerství, rodičovství a základy sexuální výchovy, péče o zdraví, zdravá výživa, návykové látky, osobní bezpečí a situace hromadného ohrožení
- o zdraví je nejcennější hodnota lidského zdraví

Časové a organizační vymezení

Časová dotace:

- 4. ročník – 2 vyučovací hodiny týdně
- 5. ročník – 2 vyučovací hodiny týdně
- vyučovací hodina – 45 min., možná výuka v blocích
  - kmenová třída
  - okolí školy
  - okolí obce

Klíčové kompetence:

Výchovné a vzdělávací postupy v tomto předmětu vedou k těmto klíčovým kompetencím a na konci vzdělávacího období žák:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává
- poznává smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni
- vyhledá informace vhodné k řešení problémů
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných situací
- kriticky myslí, činní uvážlivá rozhodnutí a je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory
- naslouchá promluvám druhých lidí
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívá informační a komunikační prostředky
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- chápe základní principy
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

Kompetence pracovní

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium (*OSV1*)

Sebezpoznání a sebezpojetí – já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mně, moje tělo, moje psychika (*OSV2*)

Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání i prožívání, vůle, organizace vlastního času, plánování učení a studia (*OSV3*)

Poznávání lidí – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, vzájemné poznávání se ve skupině/třídě (*OSV6*)

Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy (*OSV7*)

Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu, dovednost odstoupit od vlastního nápadu (*OSV9*)

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích (*OSV10*)

Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí, vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost (*OSV11*)

Enviromentální výchova (EV)

Ekosystémy – les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo – město – vesnice, kulturní krajina (*EVI*)

Základní podmínky života – voda, ovzduší, půda, energie, přírodní zdroje, vliv na prostředí, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí (*EV2*)

Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství, doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s nimi (*EV3*)

Vztah člověka k prostředí – naše obec, příroda kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany prostředí v obci (*EV4*)

Mediální výchova (MV)

Fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na uspořádání dne (*MV5*)

PŘÍRODOVĚDA

4. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<p>Rozmanitost přírody</p> <p>* Objevuje a zjišťuje propojenosti prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</p> <p>* Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením</p>	<p>* Poznává vybrané nerosty např. sůl, kamennou, křemen a horniny např. žulu, pískovec</p> <p>* Změří hmotnost tělesa na vahách (v gramech, kilogramech), měří objem odměrným válcem (v ml, l), teplotu teploměrem, čas hodin-kami a stopkami</p> <p>* Zachází s kompasem a s magnety a využívá je v praxi (např. při pochodu terénem, při dělení směsí)</p> <p>* Popíše některé základní práce v zemědělství, vodní hospodářství a lesnictví (např. sázení stromků) podle regionální praxe a sezónního principu</p> <p>* Uvede důsledky pohybu Země kolem své osy a kolem Slunce na život a jeho rytmus</p>	<p>* Vlastností vzduchu, vody, hornin a nerostů, půdy (opakování a rozšiřování vědomostí)</p> <p>* Praktické měření hmotnosti, objemu, času, teploty, rozpouštění látek, zjištění vztlakovosti</p> <p>* Magnet, magnetická síla, kompas</p> <p>* Práce v zemědělství a lesnictví</p> <p>* Vlivy člověka na přírodní společenstva</p> <p>* Význam přírodních celků pro člověka (zemědělství, lesnictví a vodní hospodářství)</p> <p>* Pohyb Země kolem Slunce a otáčení Země kolem osy, střídání ročních období a střídání</p>	EV1	Mat.

<p>času a střídáním ročních období</p> <p>* Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí</p>	<p>* Popíše některé změny v přírodě k nimž dochází v průběhu dne i roku</p> <p>* Pozoruje život rostlin a živočichů v zimě a vyvodí z pozorování závěry (přizpůsobení nepříznivým podmínkám, výživa, úkryty, vztahy mezi organizmy)</p> <p>* Pozoruje přírodní společenstva v lese, u lidských obydlí, na poli, na louce, ve vodě a v okolí vody, jaře, v létě, na podzim i v zimě</p> <p>* Rozlišuje základní ekosystémy</p> <p>* Rozeznává některé z vybraných rostlin a hub</p> <p>* Vysvětlí vztahy organismu a neživé přírody (např. získávání potravy, úkryty, ochrana před nepřáteli)</p>	<p>dne a noci</p> <p>* Roční období, délka dne</p> <p>* Živočichové v přírodě v zimě, stavba těla, způsob života, význam v přírodě a pro člověka na vybraných případech s využitím regionálních možností</p> <p>* Rostliny v přírodě v zimě, např. jehličnany, trvalky (přecházení nepříznivých podmínek na příklatdech)</p> <p>* Lesní podrost, stromy jehličnaté a listnaté, savci a ptáci v lese, plazi, obojživelníci, hmyz v lese</p> <p>* Živočichové u lidských obydlí, hospodářská, domácí zvířata kočka, pes</p> <p>* Polní plodiny, plevely, křoviny, živočichové na poli</p> <p>* Trávy, luční květiny, živočichové na louce</p> <p>* Rostliny a živočichové ve vodě a okolí</p>	<p>EV1</p>	
<p>* Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</p>	<p>* Rozliší vybrané jedovaté a jedlé druhy hub, kulturní a plané rostliny (z nich některé jednoleté, dvouleté a vytrvalé byliny), některé keře, listnaté a jehličnaté stromy, jedovaté rostliny (zná jejich nebezpečnost), léčivky a běžné plevely (podle místních podmínek)</p> <p>* Rozliší některé rostliny podle diakritických znaků (např. jablono - smrk - modřín), uvede</p>	<p>* Rozmanitost rostlin a hub</p> <p>* Poznávání stavby těla a způsobu života, životní podmínky, přizpůsobování změnám prostředí, závislost výskytu na podmínkách prostředí</p> <p>* Výživa rostlin, rostlina kulturní a planá, bylina jednoletá, dvouletá, vytrvalá, dřeviny (keře, stromy jehličnaté a listnaté) hrušeň,</p> <p>* Rostliny jedovaté, užitkové, léči-</p>	<p>EV2</p>	

Člověk a jeho zdraví

- * Využívá poznatků o liském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
- * Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- * Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- * Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události

- * Vhodně naplňuje svůj denní režim, uplatňuje zásady zdravé výživy, dostatek odpočinku, optimální délky spánku, přiměřeného množství přiměřeného pohybu aj.
- * Uplatňuje odpovědné chování chodce při přesunech a činnostech žáků mimo budovu školy
- * Procvičuje způsoby tísňového volání
- * Umí vytypovat nebezpečná místa a situace
- * Umí vytypovat důvěryhodné osoby (doma, ve škole, v nejbližším okolí)
- * Seznámí se s ochranou člověka

- * Sestavení návrhu denního režimu žáka
- * Vzájemné posuzování záznamu žáků o využívání volného času
- * Návěk některých relaxačních a regeneračních postupů
- * Pracovní den žáka a jednotlivých členů rodiny, střídání práce (zá- těže) a odpočinku, hygiena práce pracovní prostředí, duševní hygiena, pohybový režim žáka, mas- média, videotechnika, PC v de- ním režimu žáka
- * Krizové situace - šikanování, kontakt s deviantní osobou, dealerem
- * Přivolání pomoci v sitacích ohro- žení osobního bezpečí
- * Dětská krizová centra
- * Simulační hry typu "Co kdyby" zaměřené na osvojování sebejis- toty a schopnosti zvládat různé lí) nebezpečné situace
- * Modelové situace zaměřené

OSV3

OSV4

<p>* Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p>	<ul style="list-style-type: none"> * Uvědomuje si rozdíly mezi stravovacími zvyklostmi v rodině a mezi doporučovanými zásadami zdravé výživy * Umí zhodnotit reklamu z hlediska podporující zdraví (s pomocí učitele) * Zkontroluje při nákupu a skladování poživatin v domácnosti datum výroby, záruční lhůtu, neporušenost obalu aj. * Uplatňuje základní společenská pravidla při stolování * Chrání své zdraví dodržováním základních hygienických zásad některých zdravotně preventivních opatření a uplatňováním zdravého způsobu života (za pomoci rodičů a učitele) * Poskytne první pomoc u lehkých poranění a ovládá lehčí obvazovou techniku 	<ul style="list-style-type: none"> * Situační hry zaměřené na praktické uplatňování zásad zdravé výživy (odmítání sladkostí aj.) * Nabídka rychlého občerstvení, preferování potravin zdravé výživy * Posuzování konkrétní reklamy výživy v souvislosti s platnými zásadami zdravé výživy * Praktické posuzování informací na potravinářských výrobcích (posuzování jakosti, nezávadnosti apod.) * Rodinný stůl, způsob podávání stravy, kultura stolování * Osobní, intimní hygiena dívek a chlapců v období dospívání, péče o pleť, vlasy, ruce, nohy apod. * Prostředky osobní hygieny a kosmetické přípravky * Hygiena odívání * Vytváření samostatných návrhů propagující zdravý životní styl * Praktická cvičení zaměřená na ošetření pleti, vlasů, rukou aj. * Zdraví a jeho ochrana, vlastní péče o zdraví, lékařská péče (preventivní, léčebná) * Nemoci, její příznaky, cesty přenosů, imunitní systém * Infekční nemoci * Očkování, karanténa, izolace * Měření teploty, příprava bylinného čaje * Ošetření drobných poranění 	<p>Mat., Čj</p>
---	---	---	-----------------

<p>* Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku</p>	<p>* Zvládá modelové situace zaměřené na osvojování projevů respektu, úcty, vzájemné pomoci, vcítění se do problémů druhých</p>	<p>* Přivolání lékařské pomoci * Zásady při poskytování první pomoci, základy obvazové techniky * Vztahy mezi lidmi - kamarádství, láska, manželství, rodičovství</p>	<p>OSV6, OSV7</p>	
<p>Lidé kolem nás</p> <p>* Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)</p> <p>* Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních</p>	<p>* Chápe význam dobrého soužití pro vytváření mravních zásad a pravidel chování v rodině - vzájemná pomoc, důvěra a úcta, zabezpečení zdravého vývoje dětí, jejich ochrana a péče o ně</p> <p>* Porozumí skutečnosti, že složení rodiny se v průběhu života mění, všichni členové rodiny nemusí žít stále pohromadě; že většina lidí se rozhoduje s někým trvale žít a uzavřít manželství, které někdy selže a v krajním případě se řeší rozvodem</p> <p>* Uvědomuje si základní práva a povinnosti jednotlivých členů rodiny a ví, že její naplňování přispívá k dobrým rodinným vztahům</p> <p>* Orientuje se ve vztazích mezi lidmi a chápe, že přátelství</p>	<p>* Rodina - funkce a vývoj rodiny, výchovné vlivy, rodinné role, náhradní rodinná péče</p> <p>* Komunikace v rodině, mezi lidmi * Modelové situace zaměřené na nácvik dovedností kultivované komunikace ve vztazích chlapců a dívek</p> <p>* Vztahy mezi lidmi - kamarádství, láska</p>	<p>OSV6, OSV10, 11 VDO2</p> <p>OSV7, MKV3</p>	<p>ČJ</p>

<p>činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky</p> <p>* Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokuratické principy</p> <p>* Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích</p> <p>* Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)</p>	<p>je založeno na důvěře, pomoci, společných zájmech a umění odpouštět</p> <p>* Chová se asertivně, to je umí otevřeně a klidně říci, jak se cítí, co potřebuje, co chce a nechce, umí ustoupit nebo řešit situaci kompromisem</p> <p>* Rozpozná možná nebezpečí ohrožující zdraví a ví, že dítě má právo na své bezpečí a nikdo mu nesmí ubližovat ani ho týrat, svěří se důvěryhodné dospělé osobě</p> <p>* Účelně se chová v případě osobního ohrožení, křičí, rychle odejde, uteče, použije nečekaný protiútok</p> <p>* Zná hodnotu peněz</p> <p>* Charakterizuje stav životního prostředí regionu, uvede příklady poškozování ochrany a tvorby životního prostředí, jmenuje příklady chráněných území přírody v regionu</p> <p>* Popíše současný stav a aktuální problémy životního prostře-</p>	<p>* Konflikty v mezilidských vztazích mezi přáteli i v rodině</p> <p>* Model. situace zaměřené na osvojování projevů respektů, úcty, vzájemné pomoci vcítění se do problémů druhých aj.</p> <p>* Diskuse o příkladech dobrých vzta- hů mezi dětmi a dospělými</p> <p>* Modelové situace zaměřené na asertivní chování</p> <p>* Výběr kamarádů z hlediska osobního bezpečí a bezpečné chování v sociálním kontaktu s vrstevníky- při hrách, pohybových aktivitách, výletech</p> <p>* Ochrana dítěte a jeho bezpečné chování v různých prostředcích –vý- tah, schodiště, sklep, veř. toalety, dopravní prostředky aj.</p> <p>* Modelové situace zaměřené na poznávání hodnoty peněz</p> <p>* Současný stav životního prostředí v ČR</p>	<p>VDO 2,3,4 MKV5, OSV7</p> <p>EV 4, EV 3</p>	<p>Čj</p> <p>Čj</p>
--	---	--	---	---------------------

	dí v ČR * Uvede nejvýznamnější velkoplošná chráněná území přírody v ČR			Vlastivěda
--	---	--	--	------------

5. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
Rozmanitost přírody * Objevuje a zjišťuje propojenosti prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka * Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	* Popíše některé změny v přírodě k nimž dochází v průběhu dne i roku * Vede si o pozorování stručný záznam * Vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi a popíše postavení Země ve vesmíru * Uvede důsledky pohybu Země kolem své osy a kolem Slunce na život a jeho rytmus * Ukáže pohyb Země a jeho důsledky	* Změny neživé přírody, roční období, délka dne * Slunce a jeho planety, postavení Země * Pohyb Země kolem Slunce a otáčení Země kolem osy * Střídání ročních období a stří-	EV1 OSV 1 EV 2	

	na globusu	dání dne a noci * Model země - globus		
* Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	* Uvede příklady organismů žijících v různých oblastech Evropy a světa * Uvede některé z příčin přizpůsobování organismů k vnějším podmínkám	* Slunce jako zdroj světla a tepla - základních podmínek života * Základní oblasti Země (studené, mírné, teplé) a rozdíly v rozvoji života v těchto oblastech * Podnebí, počasí * Rozmanitost přírody v Evropě a ve světě * Botanické a zoologické zahrady * Samostatné vyhledávání organismů žijící v různých částech světa (atlasy, mapy, literatura) * Soutěže, kvízy (zařazování organismů do jednotlivých podnebních pásmů) * Třídění organismů	EV1 OSV 1	* Návštěva planetária
* Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	* Cíleně pozoruje přírodniny * Rozliší vybrané jedovaté a jedlé druhy hub, kulturní a plané rostliny (z nich některé jednoleté, dvouleté a vytrvalé byliny), některé keře, listnaté a jehličnaté stromy, jedovaté rostliny (zná jejich nebezpečnost), léčivky a běžné plevely (podle místních podmínek)		EV2	
* Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat * Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí	* Uvede příklady zásad ochrany přírody a životního prostředí jako celku a uplatňuje je v praktickém životě * provádí jednoduché pokusy	* Člověk a přírodní zdroje, živé a neživé zdroje a jejich využívání - výroba skla, papíru, plastů * Vlivy člověka na prostředí, ochrana přírody a prostředí	EV3 EV 4	

A vysvětlí výsledky pokusu

Člověk a jeho zdraví

* Využívá poznatků o liském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života

* Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození

* Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob

* Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události

* Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek

* Uplatňuje základní dovednosti

* Popíše základní stavbu a funkce povrchu těla člověka, jeho trávicí soustavy a řídicích soustav

* Orientuje se v otázkách vývoje dítěte před narozením a při jeho příchodu na svět

* Charakteristické znaky člověka
* Lidský organismus a jeho vztahy k prostředí; povrch těla, opora těla, pohyb, řízení těla; příjem sobu látek - soustava trávicí, význam zdravé potravy a čisté vody; soustava dýchací, význam čis- tého vzduchu, soustava vylučova- cí, význam čistoty a hygieny prostředí
* Pozorování povrchu těla lupou
* Sledování dýchání ve vztahu k námaze
* Praktické rozlišování kostí (plo- ché, krátké, dlouhé)
* Zjišťování reakcí těla a jeho čidel na podráždění

* Vznik života a jeho dítěte; péče o novorozence a kojence v rodině

OSV3, 4, MV5
OSV 1

OSV 3

OSV 3, OSV 4

OSV 9, OSV 10
OSV 11

<p>a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</p> <p>* Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p>	<p>* Poskytne první pomoc u lehkých poranění a ovládá lehčí obvazovou techniku</p>	<p>* Zdraví a jeho ochrana, vlastní péče o zdraví, lékařská péče (preventivní, léčebná)</p> <p>* Nemoci, její příznaky, cesty přenosů, imunitní systém</p> <p>* Infekční nemoci</p> <p>* Očkování, karanténa, izolace</p> <p>* Měření teploty, příprava bylinného čaje</p> <p>* Ošetření drobných poranění</p> <p>* Přivolání lékařské pomoci</p> <p>* Zásady při poskytování první pomoci, základy obvazové techniky</p>	OSV 11		
<p>* Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku</p>	<p>* Zná základní rozdíly ve stavbě těla muže a ženy včetně pohlavních orgánů</p> <p>* Uvědomuje si změny probíhající v těle chlapců a dívek v době puberty (druhotné pohlavní znaky, menstruace, poluce) a chápat změny v jejich chování</p> <p>* Uvědomuje si, že dospělí lidé, kteří mají rádi a patří k sobě se často líbají, objímají a laskají a dávají si najevo svou lásku</p> <p>* Ví, že o intimních záležitostech se veřejnosti běžně nehovoří, uvědomuje si nevhodnost vulgárních především v souvislosti s pojmenováním pohlavních orgánů</p> <p>* Zná základní příčiny onemocnění AIDS - virus HIV a cesty přenosu</p>	<p>* Etika dospívání - anatomicko-fyziologické a psychosociální změny v pubertě, tělesný vzhled, menstruace, poluce</p> <p>* Sexuální chování - pocity, představy, touhy, láska a její přirozené projevy</p> <p>* Pohlavně přenosné choroby - HIV/AIDS původce nákazy se cesty přenosu, ochrana</p> <p>* Sexuální zneužívání - ochrana tak před sexuálním a jiným zneužíváním, linky důvěry, krizová centra</p> <p>* Sexualita a násilí ve sdělovacích slovech, prostředcích</p> <p>* Modelové situace zaměřené na nácvik kultivované komunikace v sexuálních vztazích chlap-</p>	OSV 6, OSV 7 OSV 8		

	<ul style="list-style-type: none"> * Uvědomuje si, že jen někteří dospělí jsou oprávněni dotýkat se těla dítěte - rodiče při koupání, oblékání nebo lékař při vyšetřování * Uvědomuje si, že k pohlavnímu zneužití dochází, jestliže starší nebo silnější osoba si prohlíží nebo se dotýká pohlavních orgánů dítěte aniž by k tomu byla oprávněna * Uvědomuje si, že všechny pohlavní aktivity s dítětem, které nedovršilo 15 let, jsou trestné * Ví, že některé informace o lásce, přátelství a rodičovství ztvárněné v televizi, časopisech apod. neodpovídají skutečnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ců a dívek * Model. situace rozvíjející dovednosti otevřeně hovořit o intimních záležitostech s rodiči, učiteli a vrstevníky * Modelové situace zaměřené na nácvik dovedností odbít rázně cizího člověka v souvislosti s ochranou vlastní osoby 	OSV 11	
--	--	---	--------	--

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Název vyučovacího předmětu: VLASTIVĚDA

Obsahové vymezení

- o místo, kde žijeme, poznávání nejbližšího okolí, okolní krajina, místní oblast a region, regiony ČR, naše vlast, Evropa a svět, mapy
- o lidé kolem nás, významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí
- o lidé a čas, učí se orientovat v dějích a v čase, nejdůležitější okamžiky v historii naší země

Časové a organizační vymezení

Časová dotace:

- 4. ročník 2 vyučovací hodiny týdně
- 5. ročník 2 vyučovací hodiny týdně
- vyučovací hodina – 45 min., možnost výuky v blocích
  - kmenová třída
  - okolí školy
  - okolí obce

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací postupy v tomto předmětu vedou k těmto klíčovým kompetencím a na konci vzdělávacího období žák:

Kompetence k učení:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody
- vyhledává a třídí informace
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- poznává smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů:

- vnímá nejrozumnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky

Kompetence komunikativní:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů
- využívá informační a komunikační prostředky
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém

Kompetence občanské:

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví
- chápe základní ekologické souvislosti

Průřezová témata:**Osobnostní a sociální výchova (OSV)****Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)**

- cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium

Seberegulace a sebeorganizace (OSV 3)

- cvičení sebekontroly, sebeovládání

Poznávání lidí (OSV 6) – vzájemné poznávání lidí

Mezilidské vztahy (OSV 7) – péče o dobré vztahy

Výchova demokratického občana (VDO)

Občanská společnost a škola

- škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole (VDO 1)

Občan, občanská společnost a stát

- občan jako odpovědný člen společnosti, listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana, úloha občana v demokratické společnosti (VDO 2)

Formy participace občanů v politickém životě

- volební systémy a demokratické volby a politika, obec jako základní jednotka samosprávy státu, společenské organizace a hnutí (VDO 3)

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

- demokracie jako protiváha diktatury a anarchie, principy demokracie, základní kategorie fungování demokracie, význam Ústavy jako základního zákona země, demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti (VDO 4)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (GV)

Objevujeme Evropu a svět

- naše vlast a Evropa, evropské krajiny, Evropa a svět, mezinárodní setkávání, státní a evropské symboly, Den Evropy, život Evropanů a styl života v evropských rodinách, životní styl a vzdělávání mladých Evropanů (GV2)

Jsme Evropané

- kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie, Evropská integrace, instituce Evropské unie a jejich fungování, čtyři svobody a jejich dopad na život jedince, co Evropu spojuje a co ji rozděluje (GV3)

Multikulturní výchova (MKV)

Etnický původ

- rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, postavení národnostních menšin, základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti, různé způsoby života, odlišné myšlení vnímání světa, projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku (MKV 3)

Princip sociálního smíru a solidarity

- odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků

vůči etnickým skupinám, nekonfliktní život v multikulturní společnosti, aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin, otázka lidských práv, základní dokumenty (MKV 5)

VLASTIVĚDA

4. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<p>Místo, kde žijeme</p> <p>* Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</p> <p>* Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</p> <p>* Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli</p>	<p>* Konkretizuje pojmy území, poloha, místní krajina, místní oblast, územní a správní celek</p> <p>* Vyjádří svými slovy územně správní pojmy obec, okres, region</p> <p>* Vyjádří polohu místní krajiny a místní oblasti vzhledem k vyšším územním a správním celkům České republiky</p> <p>* Pracuje s turistickou mapou místní krajiny, porozumí její grafice a smluvním značkám</p> <p>* S pomocí vhodných map charakterizuje zeměpisné a přírodní prvky místní krajiny a oblasti</p>	<p>* Obec ve vyšším územním a správním celku; místní krajina, místní oblast, okres, region</p> <p>* Zeměpisná poloha a přírodní tvářnost místní krajiny, regionu a ČR</p> <p>povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo</p> <p>živočišstvo, využití půdy</p> <p>* Česká republika, poloha ČR</p> <p>* Místo v němž žijeme</p> <p>* Práce s turistickou mapou</p> <p>* Práce s buzolou</p> <p>* Poloha našeho domova</p> <p>* Seznámení s mapou místní oblasti</p> <p>* Práce s mapou</p>	EV4	

<p>* Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářské kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického</p>	<p>* Charakterizuje zvláštnosti osídlení místní krajiny</p> <p>* Uvede a charakterizuje významná města, místa a stavby regionu</p> <p>* Uvede a charakterizuje významné zemědělské, průmyslové, rekreační a chráněné oblasti místní oblasti, regionu</p> <p>* Uvede a charakterizuje významné hospodářské aktivity v místní krajině a v místní oblasti, uvede některé významné podniky a služby v regionu</p> <p>* Stručně charakterizuje přírodní tvářnost území ČR</p>	<p>* Významné obce a města, společenské, hospodářské, historické dědictví a technické objekty v místní krajině; dopravní síť, cestovní ruch v regionu, atraktivita cestovního ruchu regionu</p> <p>* Významné zemědělské, průmyslové, rekreační a chráněné oblasti regionu, významná kulturní střediska regionu, místní stavební, umělecké aj. památky</p> <p>* Hospodářské aktivity v krajině známé významné výrobní podniky a služby v regionu; práce, bydlení a zájmové využití v regionu</p> <p>* Vodstvo, počasí, podnebí, nerostné suroviny, průmysl, pohory, hory, nížiny</p> <p>* ČR v Evropě a sousední státy ČR</p>	EV1		
<p>* Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích</p> <p>* Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam</p>	<p>* Popíše polohu České republiky v Evropě</p> <p>* Rozlišuje s porozuměním pojmy vlast, cizina</p> <p>* Vyjmenuje a popíše státní symboly ČR</p> <p>* Používá s porozuměním základní státoprávní pojmy: stát, prezident, parlament, vláda, volby, demokracie</p>	<p>* Domov, vlast, národ, národní hrdost, vlastenectví, cizina</p> <p>* Česká státnost, státní symboly (znak, hymna, vlajka), státní svátky, státní instituce, základní státoprávní pojmy (prezident, parlament, poslanec, vláda, ministr, pre-</p>	GV 2, MKV 4	Čj	
			VDO 1, VDO 3 VDO 4		

Lidé a čas

* Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy

* Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek

* Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik

* Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

* Uvede jména prezidenta a premiéra ČR

* Charakterizuje svými slovy způsob života starých Slovanů,
* Vyjádří rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností

* Jmenuje první státní útvar na našem území

* Charakterizuje hospodářský a kulturní rozvoj českého státu za vlády Karla IV., popíše způsob života jednotlivých vrstev obyvatelstva (život ve středověké vsi, na hradě, v klášteře)

* Popíše období husitských válek, jmenuje významné osobnosti této doby (Hus, Žižka) a nastíní způsob života lidí v této době a za vlády Jiřího z Poděbrad

* Popíše způsob života lidí, nejvýznamnější události, nejvýznamnější osobnosti období habsburské monarchie (Rudolf II., Valdštejn, Komenský, Marie Terezie, Josef II.)

miér, volby)
* Významné osobnosti politického života ČR

* Nejstarší osídlení naší vlasti, způsob života Slovanů, staré české pověsti a historická skutečnost

* První státní útvary na našem území, Velká Morava, český přemyslovský stát, počátky křesťanství, Cyril a Metoděj, Svatý Václav, počátky českého království

* Český stát za vlády Karla IV., hospodářský rozkvět, rozvoj vzdělanosti a kutury, způsob života lidí

* České země a způsob života v době husitství a Jiřího z Poděbrad

* České země a způsob života v období habsburské monarchie, nejvýznamnější události a osobnosti

MKV 1

obrázky
audio
písemnosti
literatura

MKV 1

M

Čj - čtení

* Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	* Seznamuje se se státními svátky a významnými dny ČR	* Státní svátky a významné dny ČR		
---	---	-----------------------------------	--	--

5. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
Místo, kde žijeme * Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí * Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	* Popíše polohu ČR v Evropě * Orientuje se na mapách střední Evropy a Evropy * Určí a lokalizuje na mapách sousední státy ČR * Popíše polohu sousedních států ČR, sturčně posoudí jejich přírodní tvářnost jejich hospodářskou a společenskou vyspělost * Vyjmenuje a vyhledá na mapách významné evropské státy, významná evropská města a střediska cestovního ruchu	* Sousední státy ČR, jejich poloha, přírodní podmínky, hospodářská a společenská vyspělost (Rakousko, Německo, Polsko, Slovensko) * Oblasti cestovního ruchu na území sousedních států ČR, vzájemné vztahy mezi ČR a jejími sousedy (Evropa - poloha	EV4, GV1 GV 2, GV 3	

<p>* Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického</p>	<p>* Vyjmenuje a vyhledá na mapě světa jednotlivé světadíly a oceány na zemi</p> <p>* Vyhledá na mapách známé oblasti cestovního ruchu na území sousedních států ČR</p> <p>* Stručně charakterizuje přírodní tvářnost území ČR</p> <p>* Orientuje se na vlastivědné mapě ČR, vyhledá zde jednotlivé oblasti ČR, vyjádří jejich polohu a charakterizuje významné a typické přírodní prvky</p> <p>* Popíše převažující charak. sídel v jednotlivých oblastech ČR, vyhledá na mapě hlavní sídelní střediska</p> <p>* Uvede a popíše hlavní přírod. a společenské atraktivity cestovního ruchu a rekreace v oblastech ČR</p>	<p>na Zemi, nížiny a hory, podnebí v Evropě, vodstvo v Evropě, fauna a flóra v Evropě)</p> <p>* Významné evropské státy, významná evropská města a střediska cestovního ruchu</p> <p>* Orientační seznámení s polohou světadílů a oceánů na Zemi</p> <p>* Naše vlast - ČR, její poloha v Evropě, přírodní podmínky území, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo</p> <p>* Oblasti ČR, jejich zeměpisná tvářnost, přírodní podmínky, významná místa, významné památky</p> <p>* Významná města, významná zemědělská, průmyslová, rekreační a kulturní střediska, chráněné oblasti přírody naší vlasti</p> <p>* Přírodní a společenské atraktivity cestovního ruchu a rekreace v jednotlivých oblastech ČR - Praha, střední Čechy, Českomoravská vrchovina, východní Čechy, severní Čechy, západní Čechy, jižní Čechy, severní Morava, střední a jižní Morava, Brno</p>	<p>EV1</p> <p>EV 4</p>	
--	--	---	------------------------	--

<p>Lidé a čas</p> <p>* Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p> <p>* Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek</p> <p>* Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik</p> <p>* Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</p> <p>* Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</p>	<p>* Posoudí změny ve způsobu života v novověku, vyloží význam vědy a techniky pro rozvoj výroby</p> <p>* Charakterizuje svými slovy společenský, politický a kulturní život českých zemí koncem 19. a počátkem 20. století</p> <p>* Objasní vznik Československé republiky a posoudí s porozuměním demokratické principy budování státu, uvede nejvýznamnější osobnosti (Masaryk, Beneš)</p> <p>* Posoudí život v českých zemích v době nacistické okupace a význam obnovení Československé republiky</p> <p>* Charakterizuje způsob života v poválečném období, v období totality a po obnovení demokracie</p> <p>* Charakterizuje současné vývojové etapy ČR</p> <p>* Seznamuje se a objasňuje historické důvody státních svátků a významných dnů</p>	<p>* Počátky utváření novodobého českého národa, národní obrození a jeho významní představitelé</p> <p>* České země v druhé polovině 19. století, nástin hospodářského, politického, společenského a kulturního rozvoje</p> <p>* První světová válka, vznik Československé republiky, nástin hospodářského, společenského, politického a kulturního života, významné osobnosti</p> <p>* Druhá světová válka, zánik Československé republiky, české země v období nacistické okupace, obnovení republiky</p> <p>* Československá republika po druhé světové válce, poválečná léta, období totality, obnova demokratického vývoje, vznik a rozpad České a Slovenské Federativní Republiky, vznik ČR</p> <p>* Státní svátky a významné dny ČR</p>	<p>OSV 1</p> <p>EV 4</p> <p>MKV 4, MKV 5</p>	
--	--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Název vyučovacího předmětu: DĚJEPIS

D

Obsahové vymezení

- o základní poznatky o konání člověka v minulosti
- o předávání historické zkušenosti
- o poznávání skutků a jevů, jež ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti
- o kladení otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po charakteru možné budoucnosti
- o důraz na dějiny 19. a 20. století
- o zřetel na základní hodnoty evropské civilizace

Časové a organizační vymezení

Časová dotace:

- 2 vyučovací jednotky týdně v 6.– 9. ročníku
- vyučovací jednotka – 45 minut
- předmět je vyučován v poloodborné učebně

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací postupy v tomto předmětu vedou k těmto kompetencím a na konci základního vzdělání žák:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné metody a strategie, plánuje a organizuje vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu vzdělávání
- vyhledává a třídí informace, které propojí a systematizuje a využívá je v procesu učení, při tvůrčích činnostech a v praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí do souvislostí poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na

společenské a kulturní jevy

- samostatně pozoruje, získané poznatky kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry
- má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok i překážky bránící v učení, diskutuje o nich a naplňuje si, jak své učení zdokonalit

Kompetence k řešení problémů

- vnímá problémové situace, přemýšlí o příčinách a na základě vlastního úsudku naplňuje způsob řešení problému
- vyhledává informace vhodné k řešení problému, porovnává je a objevuje různé varianty řešení, nenechá se odradit případným nezdarem
- ověřuje správnost řešení problému, osvědčené postupy aplikuje v dalších problémových situacích
- kriticky myslí, postupuje uvážlivě, je schopen svá rozhodnutí obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotí

Kompetence komunikativní

- vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, výstižně a kultivovaně mluví i píše
- naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, vhodnou argumentací obhájí své názory
  - rozumí různým typům textů a obrazových záznamů, běžně užívaných gest, zvuků, informačních a komunikačních prostředků, reaguje na ně adekvátně a tvořivě jich využívá k zapojení do společenského dění a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce týmu a tím pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
  - pomáhá utvářet příjemnou atmosféru v týmu, jedná ohleduplně a uctivě s druhými, čímž přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
  - přispívá k diskusi ve skupině i ve třídě, oceňuje zkušenosti spolužáků i pedagogů a čerpá z nich poučení
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, řídí svoje jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí
- chápe principy společenských norem a zákonů

Kompetence pracovní

- využívá znalosti a zkušenosti z jednotlivých vzdělávacích oblastí v zájmu vlastního rozvoje
- adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Cvičení dovednosti zapamatování a soustředění (OSV 1)

Cvičení dovednosti zapamatování a soustředění (OSV 1)

Plánování učení a studia (OSV 3)

Dobrá organizace času (OSV 4)

Cvičení schopnosti vidět věci jinak (OSV 5)

Hledání výhod při odlišnostech, chyby při poznávání lidí (OSV 6)

Empatie a pohled na svět očima druhého, lidská práva jako regulativ vztahů (OSV 7)

Monologické formy – rétorika, dovednosti komunikační obrany proti agresi, řešení konfliktů, vyjednávání, cvičení aktivního naslouchání (OSV 8)

Dovednost navazovat na druhé, pozitivní myšlení, podřízení se, organizování práce skupiny (OSV 9)

Sociální role a problémy v mezilidských vztazích, řešení problémů (OSV 10)

Analýza vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí (OSV 11)

Výchova demokratického občana (VDO)

Volební systémy a demokratické volby, společenské organizace a hnutí (VDO 3)

Demokracie jako protiváha diktatury a anarchie, základní kategorie fungování demokracie, demokratické způsoby řešení konfliktů ve společenském životě, význam

Ústavy jako základního zákona státu (VDO 4)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (GV)

Místa a události v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu, naši sousedé v Evropě (GV 1)

Kořeny evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie, co Evropu spojuje a rozděluje, mezinárodní organizace, instituce Evropské unie (GV 3)

Multikulturní výchova (MKV)

Člověk jako součást etnika (MKV 1)

Předsudky a vžitě stereotypy, lidská solidarita (MKV 2)

Rovnocennost všech etnických skupin a kultur, postavení národnostních menšin (MKV 3)

Otázka lidských práv, přispění jedince k odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám (MKV 5)

Enviromentální výchova (EV)

Zemědělská půda jako zdroj obživy lidí (EV 2)

Zemědělství, průmysl a doprava versus životní prostředí (EV 3)

Nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné přírodní podmínka a společenský vývoj, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů (EV 4)

Mediální výchova (MV)

Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství (MV 1)

Rozdíl mezi faktickým a fiktivním obsahem sdělení (MV 2)

Role médií v politických změnách (MV 5)

DĚJEPIS

6. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Dílčí školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<p>* uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány</p> <p>* uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků</p> <p>* používá metody kritického myšlení při učení</p> <p>* orientuje se na časové ose a v historické mapě</p> <p>POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI</p>	<p>* vyjmenuje historické prameny, uvede několik muzeí včetně regionálních a odliší je od galerií a archivů, pojmenuje některé pomocné historické vědy</p> <p>* diskutuje o teoriích zabývajících se vznikem světa a člověka</p> <p>* demonstruje na časové přímce historický čas, na mapách vymezí historický prostor, načrtne schéma či graf</p>	<p>* Jak se lidé dovídají o minulosti</p> <p>* Významní historikové</p> <p>* Kde se vzal na Zemi člověk?</p> <p>* Jak se učit?</p> <p>* Jak měříme čas, Důležitost map, schémat a grafů</p>	<p>Z, Př, Vv</p> <p>Př GV 3</p> <p>Z, M</p>	

* charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců , jejich materiální a duchovní kulturu	* popíše život pravěké tlupy a porovná ho se životem dnešní rodiny (bydlení, obživa, komunikace, vztahy, předměty denní potřeby);	* Od člověka zručného,přes neandrtálce, až k člověku dnešního typu; V pravěkých obrazárnách;Čemu se říká pravěké umění	Př,Vv OSV 1, 8	
* objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	* vyvodí, proč se z lovců a sběračů stali pastevci a zemědělci;		EV 2 OSV 1	
	* vyjádří vlastními slovy 1. a 2. dělbu práce, časoprostorově vymezí doby kovů a shrne význam zpracování železa pro tehdejší i dnešní společnost	* Zemědělství na Blízkém východě a v Evropě; Neolit a eneolit ve střední Evropě; Doba bronzová;	Z	
* uvede význam architektonických kultur na našem území	* odhadne tajemství megalitických staveb; * rozliší a srovnává pravěká obydlí	* Doba železná * Náboženství a kultury v západní Evropě; * Na návštěvě pravěkých osad v evropských skanzenech; České země a Evropa za vlády Keltů	GV 1,3 Z,Ov MKV1, EV2	
* rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	* vymezí území nejstarších mimoevropských civilizací; vysvětlí souvislost mezi přírodními podmínkami,vznikem prvních velkých zemědělských civilizací a vývojem náboženství; porovná náboženství nejst.ciivilizací; uvede klady a zápory vzniku státu	* Nejstarší civilizace: Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína, Fénicie, Palestina	Z	

7. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Dílčí školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<p>* popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států</p> <p>*porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti</p> <p>*objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech</p>	<p>* orientuje se na mapě Evropy v období po stěhování národů a odhadne vývoj raně středověkých států ;</p> <p>*pomocí společenské pyramidy popíše skupiny obyvatel raně středověkého státu a vysvětlí feudální systém</p> <p>*ocení přínos římské kultury Byzantské říši v 6. -12.století a charakterizuje nové náboženství vstupující do Evropy</p> <p>*zhodnotí přínos prvních říší na území Evropy</p> <p>*vymezí první stát na našem území a objasní život obyvatel hradišť;</p>	<p>* Od bájného věku k prvním státům Evropy; Neklidný světadíl; Vládcové svěštří a církevní; Nové uspořádání Evropy a první zákony</p> <p>* Dědictví Východořímské říše - Byzanc;</p> <p>* Arabská říše a islám</p> <p>* První středověké říše a státy v Evropě; U dvora Karla Velikého v Cáchách</p> <p>* Velká Morava; Vesničané a obyvatelé hradišť; Na velkomoravském hradišti</p>	<p>GV 3</p> <p>GV 3 MKV</p> <p>GV 3</p> <p>VDO</p>	

		*přiblíží počátky českých dějin, vývoj českého knížectví za prvních Přemyslovců a jeho vztahy k sousedním státům	* Prvních 300 let Českého státu; Germáni, Slované a Maďaři ve střední Evropě; Státy jižních a východních Slovanů; Expanze Vikingů a vznik států v západní Evropě	OSV11	
*vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí		*popíše organizaci církve v 1.-8.stol. a objasní působení a činnost katolické církve v raném středověku	* Papežský stát a války ve jménu Krista; Na křížové výpravě	OSV11	
*uvede příklady románské a gotické kultury na našem území		*porovná románský sloh s antikou a odhalí počátky gotické kultury v souvislosti s vývojem společnosti	* Rotundy a baziliky v Českém státě; Gotika kolem nás	GV	
*ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti		*zdůvodní proměny venkova před tisícem let, porovná život poddaných a šlechty se životem ve městech v období vrcholného středověku	* Venkované v období kolonizace; Urození s erby; Řemeslníci a obchodníci v nových městech	OSV 5; Vv	
*uvede příklady gotické kultury na našem území		*zhodnotí vzdělanost a životní styl v období gotiky	* Vzdělanost a životní styl gotiky; Gotické výtvarné umění; Čteme z dobových listin a rukopisů	OSV 5;Vv	
*vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka		*analyzuje spory a války v Evropě 13.a 14.století	* Soupeření velmocí západní Evropy; Východní Evropa po útoku Mongolů	OSV 9	
*objasní vnitřní vývoj českého státu v evropských souvislostech		*demonstruje růst významu Českého státu jako středoevropské velmoci za Přemyslovců a Lucemburků	* Středoevropská velmoc Přemyslovců; Lucemburkové a země Koruny české; Na Karlštejně	GV 2	
*vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky		*posoudí myšlenky reformátorů církve a jejich vliv na husitské hnutí	* Mistr Jan Hus a počátky husitské revoluce; Na Karlově univerzitě v Praze	VDO 4	

*vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	*popíše průběh husitských válek a zhodnotí jejich přínos pro tehdejší i dnešní kulturu	* Husitská vítězství; Důsledky husitských válek	VDO 4	exkurze do Muzea Jiřího z Poděbrad - Poděbrady
*objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center	*zhodnotí význam mírové mise Jiřího z Poděbrad i jeho osobní přínos českému království, charakterizuje politiku, hospodářství a kulturu v době vlády posledních slovanských králů na našem trůně;	* České království v době Poděbradské; Jagellonci ve střední Evropě	GV	
*vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka	*ilustruje na příkladech proměny na nové projevy životního stylu	* Státy na Apeninském poloostrově; Italská renesance a humanismus; Za dobou hradů, rytířů a katedrál	GV 3; Vv	
*popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	*charakterizuje proměny Evropy a světa ve století objevných plaveb	* Koráby na světových oceánech; Oceány s Francisem Drakem; Evropané s novými zkušenostmi	GV 2; Z	
*vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky,	*vysvětlí pojem reformace a popíše její šíření v Evropě 16. a 17. století	Svatá říše římská - luteráni a kalvinisté; Soupeření velmocí a šíření reformace	VDO 4, OSV11	
*na příkladech evrop. dějin konkretizuje absolutismus, konstit. monarchie, parlamentarismus	*srovná situaci v Rusku a Polsku v 16. stol. s vládou Habsburků u nás a situací v Nizozemí	Evropské velmoci na východě; Habsburkové na českém trůně; Království české v době rudolfínské; Nizozemská revoluce	OSV 9	
*objasní příčiny a důsledky vzniku 30 - ti leté války a postavení čes. státu	*zdůvodní vypuknutí čes. stavovského povstání jako důsledek národnostních a náboženských rozporů v Rakouské monarchii, odliší fáze 30 - ti leté války a vymezí její důsledky pro naše země	České stavovské povstání; Třicetiletá válka; České země za 30 - ti leté války	VDO4	

8. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Dílčí školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<p>*posoudí důsledky třicetileté války</p> <p>*vysvětlí podstatné ekonomické a sociální změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují moderní společnosti</p> <p>*rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů, uvede jejich představitele a příklady významných kult.památek</p> <p>*vysvětlí podstatné kulturní změny ve vybraných zemích, které charakterizují moderní společnosti</p> <p>*na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii a parlamentarismus</p>	<p>*rozebere důsledky 30-ti leté války pro Evropu</p> <p>*vysvětlí rozdíl mezi venkovem a městem na životě společenských vrstev, výrobě a obchodu</p> <p>*charakterizuje základní znaky baroka a rokoka, vymezí ho časově a pojmenuje některé představitele a památky</p> <p>*vybere nejdůležitější vědní obory a velké badatele 17. a 18.století</p> <p>*objasní příčiny vzniku osvícenství, rozliší poznávání empirické a racionální, formuluje zásady osvícenského absolutismu</p> <p>*analyzuje anglickou společnost v 17.stol. a vyvodí příčiny občanské války, vyloží průběh angl. revoluce a porovná monarchii, konstituční monarchii a diktaturu</p>	<p>* Evropané po 30-ti leté válce</p> <p>* Lesk a sláva baroka a rokoka</p> <p>* Velké století vědy</p> <p>* Sny o osvíceném rozumu</p> <p>* Občanská války a slavná revoluce v Anglii, vznik Velké Británie</p>	<p>Z, GV3</p> <p>Z,Vv</p> <p>F,CH,M,Př,Z</p> <p>VDO4</p>	

<p>*vysvětlí podstatné ekonomické, politické, sociální a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují moderní společnosti</p>	<p>*porovná absolutistickou monarchii ve Francii za Ludvíka XIV. a v Rusku za Romanovců</p> <p>*definuje osvětské reformy habsburských a pruských panovníků jako prostředek k upevnění absolutistické monarchie</p> <p>*pochopí kroky amerických osadníků vedoucí ke vzniku USA, porovná válku za nezávislost s občanskou válkou v USA, vysvětlí podstatu demokratického státního zřízení v USA, osvětlí černošskou a indiánskou otázku v 19.stol.</p> <p>*uvede vynálezy a objevitele, jež přivolali věk páry a objasní, jak se proměnil život v 1.pol.19.stol.</p>	<p>* Velmoci v 17. a 18.století</p> <p>* Osvícenský absolutismus Marie Terezie, Josefa II. a pruských králů</p> <p>* Vznik USA; Od otroctví k počátkům nové velmoci; U účastníků občanské války v USA</p> <p>* Ve věku páry; Průmyslová revoluce v Čechách a na Moravě</p> <p>* Velká francouzská revoluce; Evropa v období napoleonských výbojů</p>	<p>F,CH; GV1</p> <p>VDO4,2</p>		
<p>*objasní souvislost mezi událostmi Velké francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé</p>	<p>*vysvětlí příčiny a popíše průběh a výsledky VFR, objasní její revoluční ideály; odhadne klady a zápory Napoleonových tažení pro ostatní národy Evropy</p>				

<p>*rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů, uvede jejich představitele a příklady významných kult.památek</p> <p>*porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů</p> <p>*uvede požadavky formulované ve vybraných evrop.revolucích</p> <p>*na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy</p> <p>*vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubání nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, k nimž tato nerovnoměrnost vedla</p> <p>*na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy</p> <p>*vysvětlí podstatné kulturní změny ve vybraných zemích, které charakterizují moderní společnosti</p> <p>*na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy</p> <p>*rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů, uvede jejich představitele a příklady významných kult.památek</p> <p>*vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubání nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, k nimž tato nerovnoměrnost vedla</p>	<p>*objasní vztah mezi osvícenstvím a klasicismem a empírem, charakterizuje romantismus a biedermeier jako odraz společenského dění 1. pol.19.století</p>	<p>* Umění klasicismu a romantismu (+ empír a biedermeier)</p> <p>* V českém království mezi velkými evrop.revolucemi; Mezi českými buditeli; Neklidná mladá Evropa</p> <p>* Revoluce 1848-49 v českých zemích a v Evropě</p> <p>* Západoevropské mocnosti po r.1848; Nové státy na mapě Evropy; České země v Rakousku-Uhersku;</p> <p>* Nová světová velmoc USA; Od manufaktur k monopolům; v evropských průmyslových městech; Rusko a Balkán v 19.stol.</p> <p>* Počátky dělnického hnutí, feminismus a pacifismus</p> <p>* Přírodní věda a její úspěchy; Technicko-vědecká revoluce</p> <p>* Nové myšlenkové proudy přelomu století</p> <p>* Od realismu k modernímu umění; České umění konce 19. a poč. 20.stol.</p> <p>* Rusko za posledních Romanovců; Západní a severní Evropa; Proměny v habsburské monarchii; Zápas o obč. a nár.práva</p>	<p>VDO2</p> <p>GV3 MKV1,2,4,5; GSV7</p> <p>MKV4</p> <p>VDO3</p> <p>OSV8; MKV5</p>		
		<p>* Afrika kořistí bílého muže; Počátky</p>			

*na příkladech demonstruje zneužití techniky a jeho důsledky v 1.světové válce	*pochopí příčiny a důsledky 1.svět.války, vylmenuje její fáze a válčící strany, časově ji vymezí	* První světová válka	MKV2,5; VDO4; GV3	
--	--	-----------------------	-------------------	--

9. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Dílčí školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<p>* na příkladech demonstruje důsledky 1. sv. války</p> <p>* zhodnotí postavení ČSR v evrop.souvislostech a jeho vnitřní soc., polit., a hosp. prostředí;</p> <p>* rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů</p> <p>* charakterizuje jednotlivé</p>	<p>* orientuje se v poválečném uspořádání světa</p> <p>* objasní průběh vzniku samostat. Československa</p> <p>* odhalí klady a zápory demokratického vývoje USA</p> <p>* pochopí podstatu diktatury proletariátu a definuje pojem totalitní stát</p>	<p>* Versailleský mírový systém</p> <p>* Vznik samostatné ČSR a její vývoj ve 20. letech</p> <p>* USA světovou velmocí</p> <p>* SSSR - nový stát na 1/6 světa</p>	<p>všude GV3</p> <p>GV1,2</p> <p>VDO2</p> <p>VDO4, OSV6</p>	<p>knihy, dokumenty</p> <p>video</p>

totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších polit. a ekon.souvislostech;	* chápe odhodlání asijských národů v boji za nezávislost	* Komunistická diktatura	MKV5,GV2	
* vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí světa		* Asie se probouzí		
* vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa	* popíše meziválečnou ekonomickou situaci	* Evropa dvou ekonomických systémů	Př, F, CH	
* rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu; na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jeho nepřijatelnost z hlediska lidských práv	* porovná hlavní myšlenkové proudy šířící meziválečnou Evropou (demokracie, komunismus, fašismus, nacionalismus a rasismus)	* Nové úspěchy ve vědě a technice mezi válkami		
* zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	* charakterizuje umělecké směry mezi válkami	* Nové myšlenky a ideologie	VDO4, OSV6	video
* vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa	a objasní postavení Československa v Evropě 30. let	* Nacizmus v Německu		
		* Evropská dramata ve 30.letech	Vv	
	* vymezí časově a prostorově důležitá období 2.světové války, na příkladech vyloží holocaust, porovná cíle válčících stran,provede kritiku zrádnosti Hitlerových světových teorií,	* ČSR - ostrov demokracie ve střední Evropě	OSV11,F,CH	video
		* Mnichov, U spisovatele Karla Čapka		

<p>* na příkladech demonstruje zneužití techniky a jeho důsledky v 2.světové válce</p> <p>* vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků</p> <p>* posoudí postavení rozvojových zemí, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu</p> <p>* vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské spolupráce</p> <p>* vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků</p>	<p>zhodnotí aktivitu armád a politiků Východu a Západu, posoudí účast Čechů a Slováků v boji proti fašismu, zhodnotí soupeření velmocí v oblasti vědy a techniky</p> <p>* vysvětlí soupeření mezi velmocemi, posoudí jejich</p> <p>* vliv na poválečný svět a uvede příklady uvolňování napětí od 60. let</p> <p>* objasní válečné konflikty v Asii, pojmenuje diktátorské režimy Latinské Ameriky, odhalí kořeny afrických konfliktů 60. - 80. let</p> <p>* pojmenuje mírová hnutí a ocení poválečné úsilí o rozšíření lidských a občanských práv</p> <p>* objasní využití i ohrožení evropské krajiny</p> <p>* chápe mnohotvárnost moderního umění konce tisíciletí</p> <p>* shrne důvody k rozdělení světa na Západ a východ, provede rozbor poválečné situace v ČSR</p>	<p>* Češi a Slováci po Mnichovu a za války</p> <p>* 2.svět.válka, Český domácí a zahraniční odboj, Konečné řešení židovské otázky,</p> <p>* Heydrichiáda, V terezínském ghetu</p> <p>* Vědci pro válku nebo mír, Čteme ze vzpomínek a dokumentů protektorátní éry</p> <p>* Svět po válce, OSN a spolupráce států, Velmocí v době studené války</p> <p>* Spory v asijských zemích v 2. polovině 20. století, Proměny Latinské Ameriky, Afrika na politické scéně světa</p> <p>* Obnova zemí poválečné Evropy, Mezinárodní spolupráce a evropská hnutí</p> <p>* Péče o kulturní krajinu Evropy</p> <p>* Umění odrazem světa</p> <p>* Evropa rozdělená železnou oponou, 50. léta v ČSR</p>	<p>OSV7, MKV1,5</p> <p>F</p> <p>GV2 - Ov</p> <p>OSV11,8,1 --Z</p> <p>OSV7, EV3 - Ov</p> <p>OSV5 - Vv</p> <p>VDO3,4, OSV8</p>	<p>video, knihy a dokum.</p> <p>video</p>
---	---	---	--	---

<p>* vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské spolupráce</p> <p>* zhodnotí postavení ČSR v evrop.souvislostech a jeho vnitřní soc., polit., a hosp. prostředí</p> <p>* vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské spolupráce</p> <p>* prokáže základní orientaci v problémech současného světa</p> <p>* posoudí postavení rozvojových zemí</p>	<p>* zaujme stanovisko k vývoji socialismu u nás</p> <p>* uvědomí si potřebu spolupráce mezi státy Evropy a světa</p> <p>* na základě dobových dokumentů vyvodí nutnost vítězství demokracie nad totalitním režimem socialistických zemí</p> <p>* odhalí úspěchy a potíže ČR a Evropy na přelomu tisíciletí, popíše cestu od EHS k EU, odhalí kořeny extrémismu a pojmenuje teroristické agresory</p> <p>* zaujme stanovisko k zápasům lidstva o lepší zítřky</p>	<p>* Evropa a ČSR - převratné změny 60.let, Normalizace - období nesvobody v naší zemi</p> <p>* Evropa v ovzduší helsinských dohod, Svět po skončení studené války, Období globalizace</p> <p>* Krize a pád kmunistických režimů, U diplomata a chartisty Jiřího Hájka</p> <p>* Rozdělení Československa</p> <p>* Evropa - domov rozmanitých etnických, sociálních a náboženských skupin</p> <p>* Na přelomu 2. a 3. tisíciletí</p> <p>* Ohlédnutí za 20. stoletím</p>	<p>VDO3</p> <p>GV2, OSV9 - Ov</p> <p>VDO4,3</p> <p>MKV3</p> <p>MKV3</p> <p>MKV5, EV4</p>	<p>video</p> <p>knihy a dokum.</p>

Vzdělávací oblast: Výchova k občanství

Název vyučovacího předmětu: Občanská výchova

Obsahové vymezení

- orientovat se v sociální realitě a začleňovat se do různých společenských vztahů a vazeb
- otevřít cestu k sebepoznání i poznávání druhých v kontextu různých životních situací
- seznámit žáky se vztahy v rodině a v širších společenstvích, s hospodářským životem, s činnostmi důležitých politických institucí
- respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití
- přebírat odpovědnost za vlastní názory a jednání i jejich důsledky
- rozvíjet občanské a právní vědomí žáků
- motivovat k aktivní účasti na životě demokratické společnosti

Časové a organizační vymezení

Časová dotace:

- 4 hodiny - 1 vyučovací jednotka týdně v 6. – 9. ročníku
- vyučovací jednotka – 45 minut
- předmět je vyučován v poloodborné učebně

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací postupy v tomto předmětu vedou k těmto kompetencím a na konci vzdělávacího období žák:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné metody a strategie, plánuje a organizuje vlastní

učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu vzdělávání

- vyhledává a třídí informace, které propojí a systematizuje a využívá je v procesu učení, při tvůrčích činnostech a v praktickém životě

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí do souvislostí poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

- samostatně pozoruje, získané poznatky kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry

- má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok i překážky bránící v učení, diskutuje o nich a naplňuje si, jak své učení zdokonalit

Kompetence k řešení problémů

- vnímá problémové situace, přemýšlí o příčinách a na základě vlastního úsudku naplňuje způsob řešení problému

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, porovnává je a objevuje různé varianty řešení, nenechá se odradit případným nezdarem

- ověřuje správnost řešení problému, osvědčené postupy aplikuje v dalších problémových situacích

- kriticky myslí, postupuje uvážlivě, je schopen svá rozhodnutí obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, výstižně a kultivovaně mluví i píše

- naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, vhodnou argumentací obhajuje své názory

- rozumí různým typům textů a obrazových záznamů, běžně užívaných gest, zvuků, informačních a komunikačních prostředků, reaguje na ně adekvátně a tvořivě jich využívá k zapojení do společenského dění a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce týmu a tím pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

- pomáhá utvářet příjemnou atmosféru v týmu, jedná ohleduplně a uctivě s druhými, čímž přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

- přispívá k diskusi ve skupině i ve třídě, oceňuje zkušenosti spolužáků i pedagogů a čerpá z nich poučení
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, řídí svoje jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům
- chápe základní ekologické souvislosti a enviromentální problémy
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí
- chápe principy společenských norem a zákonů

Kompetence pracovní

- využívá znalosti a zkušenosti z jednotlivých vzdělávacích oblastí v zájmu vlastního rozvoje
- adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění a řešení problémů (OSV 1)
- jak se promítá mé já v mém chování, můj vztah k sobě samému, moje vztahy k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí (OSV 2)
- cvičení sebekontroly, sebeovládání (OSV 3)
- sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích (OSV 4)
- tvořivost v mezilidských vztazích (OSV 5)
- vzájemné poznávání se ve skupině/třídě, chyby při poznávání lidí (OSV 6)
- péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, empatie, respekt, podpora, pomoc (OSV 7)
- cvičení pozorování a emfatického a aktivního naslouchání, komunikace v různých situacích, asertivní komunikace (OSV 8)
- rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro spolupráci (OSV 9)
- dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích (OSV 10)
- pomáhající a prosociální chování (OSV 11)

Výchova demokratického občana (VDO)

Občanská společnost a škola (VDO 1)

Občan, občanská společnost a stát (VDO 2)

Formy participace občanů v politickém životě (VDO 3)

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (VDO 4)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (GV)

Evropa a svět nás zajímá (GV 1)

Objevujeme Evropu a svět (GV 2)

Jsme Evropané (GV 3)

Multikulturní výchova (MKV)

Člověk jako součást etnika (MKV 1)

Předsudky a vžitá stereotypy, lidská solidarita (MKV 2)

Rovnocennost všech etnických skupin a kultur, postavení národnostních menšin (MKV 3)

Multikulturalita (MKV 4)

Otázka lidských práv, příspěvek jedince k odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám (MKV 5)

Enviromentální výchova (EV)

energie a přírodní zdroje, principy hospodaření s nimi, jejich vliv na společenský rozvoj (EV 2)

odpady a hospodaření s nimi, ochrana přírody a kulturních památek, programy zaměřené k růstu ekologického vědomí společnosti (EV 3)

Vztah člověka k životnímu prostředí (EV 4)

Mediální výchova (MV)

Fungování a vliv médií ve společnosti (MV 5)

Občanská výchova

6. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<p>Člověk ve společnosti</p> <p>*posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování cílů ve škole *zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje</p> <p>*posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování cílů v obci</p> <p>*rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu;objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání; objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje odlišné názory, zájmy způsoby chování, myšlení a kulturní zvláštnosti; zaujímá tolerantní postoj k menšinám</p>	<p>* charakterizuje život ve škole, specifikuje společná pravidla a normy, objasní význam žákovské samosprávy, prokáže na příkladech vklad vzdělání pro život</p> <p>* vymezí práva a povinnosti žáků</p> <p>* rozliší důležité instituce v obci, regionu a kraji; pojmenuje památná a zajímavá místa v regionu; charakterizuje místní tradice;</p> <p>* vlastními slovy vyjádří pojmy vlast a vlastenectví, objasní, co naši vlast v minulosti proslavilo, které významné osobnosti zde žily a pracovaly, kdo a co činí naši vlast slavnou dnes a co jejímu jménu neprospívá;pojmenuje státní svátky a významné dny; charakterizuje státní symboly</p>	<p>* Naše škola</p> <p>* Naše obec, region a kraj</p> <p>* Naše vlast</p>	<p>VDO 1</p> <p>OSV 2,3,5-11</p> <p>D, Vv,Př; VDO 1;GV 1; EV 4</p> <p>D, návaznost na VI; OSV 7,11;VDO 1,2;GV 2; MKV 1,3;EV 1</p>	

<p>*zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, jež ho zajímají; rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy chování</p> <p>*kriticky přistupuje k mediálním informacím, vytváří svůj postoj k působení propagaandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</p>	<p>* pojmenuje kulturní instituce, rozliší rozmanitost kulturních projevů, rozpozná kult.hodnoty a kulturní tradice;vyjádří</p> <p>* vlastními slovy pojem masová kultura, charakterizuje prostředky masové komunikace, vyloží funkci masmédií</p>	* Kulturní život	Vv,D,Z; MKV 1,2,3,4;GV 1;OSV 5,6,7,10,11;MV 1,2,5	
--	--	------------------	---	--

7. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
Člověk ve společnosti				

<p>*uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem;objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje odlišné názory, zájmy způsoby chování, myšlení a kulturní zvláštnosti; zaujímá tolerantní postoj k menšinám;zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi,vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení</p> <p>*objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje odlišné názory, zájmy způsoby chování, myšlení a kulturní zvláštnosti; zaujímá tolerantní postoj k menšinám;posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování cílů v rodině, ve škole, v obci;aktivně vystupuje proti projevům vandalismu;zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi;uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem</p>	<p>* diskutuje o přirozených a sociálních rozdílech mezi lidmi, o rovnosti a nerovnosti, o rovném postavení mužů a žen; objasní pojem lidská solidarita, vysvětlí nutnost pomoci lidem v nouzi, charakterizují potřebné lidi ve společnosti</p> <p>* rozliší osobní a neosobní vztahy, odhalí pravidla mezilidské komunikace, pojmenuje konflikty v mezilid.vztazích, posoudí problémy lid.nesnášenlivosti</p> <p>* objasní pojmy morálka a mravnost, vysvětlí, co je svoboda a vzájemná závislost, definuje pravidla chování; demonstruje na příkladech dělbu práce; zformuluje výhody mezilid.spolupráce</p>	<p>* Lidská setkání</p> <p>* Vztahy mezi lidmi</p> <p>* Zásady lidského soužití</p>	<p>ČJ - literatura,média; OSV 1,2,3,4,6,7,9,10,11;MKV 1,2,4,5;MV 1,2,5</p> <p>D; OSV 1,2,3,4,6,7,9,10,11;MKV 1,2,4,5;MV 1,2,5</p> <p>D, Pč; OSV 7,9,10,11;VDO 2;MKV 2;MV 5</p>	
---	--	---	--	--

*přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí; uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	* pojmenuje základní lidská práva, vyloží práva dítěte a objasní jejich ochranu; vymezí pojmy šikana a diskriminace	* Lidská práva	D; OSV 6,7; MKV 2,5; VDO 2	
---	---	----------------	----------------------------	--

8. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
Člověk jako jedinec *objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi a kvalitu života; posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů	* identifikuje projevy chování, vyloží rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; analyzuje osobní vlastnosti a charakter člověka, rozliší dovednosti, schopnosti a osobní předpoklady; vysvětlí pojem osobní potenciál	* Podobnost a odlišnost lidí	OSV 1,,2,3,4,6,7,10; MKV 2	

<p>*rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých,kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání; popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p>	<p>* specifikuje vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých; navrhne systém osobních hodnot a vyzkouší sebehodnocení; provede kritiku stereotypů v posuzování druhých lidí</p>	<p>* Vnitřní svět člověka - citový život</p>	<p>OSV 2,3,4,11; MKV 1,2</p>		
<p>*objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování; objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek; popíše, jak překonávat osobní nedostatky, pěstovat zdravou sebedůvěru, usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, jak rozvíjet osobní přednosti</p>	<p>* vyloží své životní cíle a plány,odhadne svou životní perspektivu, diskutuje o adaptaci na životní změny,charakterizuje sebezměnu; obhájí význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji</p>	<p>* Osobní rozvoj - člověk na prahu samostatného života</p>	<p>OSV 3,4,5,9,10,11</p>		
<p>Stát a hospodářství</p> <p>*rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady</p> <p>*objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání</p> <p>*dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi, se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi</p>	<p>* objasní pojmy majetek, rozliší formy vlastnictví</p> <p>* porovná hmotné a duševní vlastnictví,prokáže nutnost jejich ochrany</p> <p>* vysvětlí funkci a rozliší podoby peněz, vyloží formy placení</p>	<p>* Hospodářská úloha státu</p>	<p>OSV 9,10,11; VDO 4</p>		

<p>*uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané a rozlišuje, do kterých oblastí stát směřuje své výdaje</p> <p>*rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu, rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti</p> <p>*na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu</p>	<p>* sestaví a rozebere rodinný rozpočet; odůvodní nutnost sociálních příspěvků; zdůvodní význam daní</p> <p>* vyloží pojmy výroba, obchod, služby, podrobně popíše jejich funkci a na příkladech vysvětlí jejich návaznost</p> <p>* orientuje se v principech tržního hospodářství- odhalí podstatu fungování trhu; vyjmenuje nejčastější právní formy podnikání</p>		OSV 10,11	
			OSV 9	

9. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
Stát a právo				

<p>*rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich vztahy</p> <p>*rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí</p> <p>*uveďte příklady institucí a orgánů, jež se podílejí na správě obcí, krajů a státu</p> <p>*objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů</p> <p>*vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat život občanů</p> <p>*právo v každodenním životě</p> <p>Lidská práva</p> <p>*objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství</p> <p>*provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci</p>	<p>* vyjmenuje znaky státu, jeho typy a formy, charakterizuje státní občanství ČR; orientuje se v Ústavě ČR</p> <p>* rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí</p> <p>* vyloží úkoly státní správy a samosprávy</p> <p>* vyjmenuje znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu</p> <p>* objasní pojem politický pluralismus, sociální dialog a zdůvodní jejich význam; popíše formy voleb do zastupitelstev a rozebere jejich výsledky</p> <p>* vyjádří vlastními slovy význam právních vztahů a formuluje závazky z nich vyplývající; popíše styk s úřady</p> <p>* zopakuje učivo 7.roč. o základních lidských právech a právech dítěte; provede kritiku poškozování lid.práv, šikany a diskriminace</p> <p>* specifikuje význam a funkci právního řádu ČR</p> <p>* vyjádří jinou formou pojmy právní norma a předpis, zdůvodní publikování právních předpisů</p>	<p>* Bez práva je bezpráví</p>	<p>VDO 2,3,4</p> <p>VDO 3</p> <p>VDO 4</p> <p>VDO 3,4</p> <p>VDO 2; MKV 2,5</p> <p>MV 1,2</p>	
---	---	--------------------------------	---	--

<p>*dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování</p>	<p>* zopakuje učivo nižších ročníků o právech a povinnostech žáka, občana v silničním provozu,křesťanský mravní kodex</p>			VDO 2, OSV 10; MKV 2	
<p>*rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady</p>	<p>vyjmenuje druhy a postihy protiprávního jednání,vyloží trestní postižitelnost a porušování práv k duševnímu vlastnictví</p>			MKV 2	
<p>*rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů,uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činnů</p>	<p>pojmenuje orgány právní ochrany občanů, orientuje se v soustavě soudů, vyloží trestní postižitelnost, popíše spolupráci orgánů v trestním řízení</p>			VDO 2,4	
<p>Mezinárodní vztahy, globální svět</p>					
<p>*uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy</p>	<p>* vyjmenuje významné mezinárodní organizace a společenství, časově je zařadí a připomene si historické důvody jejich založení; charakterizuje jejich soudobou úlohu a přínos světové bezpečnosti, politické a ekonomické spolupráci mezi státy</p>			GV 3	
<p>*popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</p>	<p>* objasní význam začlenění ČR do EU, podstatu práce této organizace, naši úlohu v ní a výhody plynoucí pro nás z členství</p>	* O otevřenosti světa		GV 3, MKV 4,5	
<p>*uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva</p>	<p>* odhalí významné globální problémy a naznačí způsoby jejich řešení</p>			EV 3,4	
<p>*objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů jejich řešení na lokální úrovni</p>	<p>* zaujme stanovisko k lokálním problémům globálního charakteru a navrhne způsoby jejich řešení</p>			OSV 10,11;EV 4	

*uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	* vysvětlí termín globalizace, orientuje se v jejích projevech, kladech a záporech		EV 4	
*uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání	* diskutuje o mezinárodním terorismu a jeho kořenech, zdůvodní nutnost jeho likvidace, navrhne způsoby jeho potírání a zaujme stanovisko k dosavadním postupům velmocí i OSN		MKV 2,3,4,5	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Název vyučovacího předmětu: FYZIKA

Obsahové vymezení

- o předmět poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem
- o umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů
- o žáci si osvojují dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry
- o žáci se učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování

Hlavní tématické okruhy jsou:

- o Látky a tělesa
- o Pohyb těles
- o Mechanické vlastnosti tekutin (kapaliny a plyny)
- o Energie
- o Zvukové děje
- o Elektromagnetické a světelné děje
- o Vesmír

Časové a organizační vymezení

Časová dotace:

- 1 hodina týdně v 6. ročníku
- 2 hodiny týdně v 7. – 9. ročníku
  - vyučovací jednotka trvá 45 minut
  - předmět se vyučuje v odborné učebně
  - žáci se dělí na skupiny při laboratorních pracích (podle počtu žáků ve třídě)

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací postupy v tomto předmětu vedou k těmto klíčovým kompetencím a na konci vzdělávacího období žák:

Kompetence k učení

- žák vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- žák operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické a přírodní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrozličnější problémové situace ve škole i mimo ní, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problému logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problému a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném a ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Rozvoj schopností a poznávání (OSV1)

Kooperace a kompetice (OSV9)

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)

Environmentální výchova (EV)

Základní podmínky života (EV 2)

Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech (GV)

Evropa a svět nás zajímá (GV 1)

FYZIKA

F - 6

6. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Dílčí školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
* změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	* rozliší na příkladech těleso a látka	* měřené veličiny - délka, hmotnost, objem, teplota a její změna, čas	OSV1	
	* určí, zda daná látka (těleso) patří mezi látky (tělesa) plynná, kapalná či pevná			
	* uvede hlavní jednotku délky, její díly a násobky (m, mm, cm, dm, km)	* délka	OSV1, OSV9	
	* změří danou délku délkovým měřidlem a запиše výsledek (s určením odchylky měření)			
	* vyjadřuje výsledek měření veličiny číselnou hodnotou a jednotkou			
	* určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny			
	vyjadřuje délku při dané jednotce jinou jednotkou délky			
	* uvede hlavní jednotku hmotnosti její díly a násobky	* hmotnost		
	* zvaží dané těleso na rovnoramenných vahách a hmotnost			
	zapiše číselnou hodnotou a jednotkou		OSV1	
	* určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny			

<p>* využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů</p>	<p>* vyjadřuje hmotnost při dané jednotce jinou jednotku hmotnosti</p> <p>* uvede hlavní jednotku objemu, její díly a násobky (m^3, dm^3, cm^3, mm^3, hl, l, ml)</p> <p>* změří objem (kapalného, pevného tělesa) při použití odměrného válce a zapíše výsledek (s určením odchylku měření)</p> <p>* vyjadřuje výsledek měření veličiny číselnou hodnotou a jednotkou</p> <p>* vyjadřuje objem při dané jednotce jinou jednotkou objemu</p> <p>* uvede jednotku hustoty a vyjádří hustotu při dané jednotce jinou jednotkou hustoty</p> <p>* experimentálně určí hustotu látky ze změřené hmotnosti a objemu</p> <p>* vyhledává hustotu v tabulkách</p> <p>* používá vztahů $\rho = m/V$, $m = \rho V$ k výpočtům</p> <p>* uvede hlavní jednotky času, její díly a násobky (s, min, h, den, rok)</p> <p>* změří čas a zapíše výsledek (číselnou hodnotou a jednotkou)</p> <p>* vyjadřuje čas při dané jednotce jinou jednotkou času</p> <p>* vyjadřuje výsledek měření veličiny</p> <p>* objasní, které fyz. veličiny jsou doplňkové a které odvozené</p> <p>* popíše princip teploměru, uvede některé typy</p> <p>* uvede jednotky teploty ($^{\circ}\text{C}$, K)</p>	<p>* objem</p> <p>* čas</p> <p>* teplota a její změna</p>	<p>OSV1, OSV9</p> <p>OSV 1</p> <p>OSV1</p>	
---	--	---	--	--

<p>* předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty</p> <p>* uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí</p>	<p>* změří teplotu i rozdíl teplot teploměrem a zapíše výsledek</p> <p>* posoudí, zda se objem tělesa při dané změně teploty zvětší či zmenší</p>	<p>* skupenství látek - souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difúze</p>	OSV1	
	<p>posoudí, zda se délka kovové tyče při dané změně teploty zvětší či zmenší</p> <p>* charakterizuje pojem neustálého a neuspořádaného pohybu částic a uvede jevy, které ji potvrzují (Brownův pohyb, difúze)</p> <p>* charakterizuje hlavní rozdíly mezi částicovým složením látek pevných, kapalných a plyných</p>		OSV1	

7. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Dílčí školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
* změří velikost působící síly	<p>* charakterizuje gravitační sílu, jako působení gravitačního pole, které je kolem každého tělesa</p> <p>objasní pojem grav. pole Země, určí směr grav. síly</p> <p>* porovná velikost grav. síly působící na dvě různá tělesa, na těleso v různé vzdálenosti od Země</p>	* gravitační pole a gravitační síla - přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa		

<p>* určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici</p>	<p>* uvede přibližnou charakteristiku hlavní jednotky Newton (síla, kterou země přitahuje těleso přibližně o hmotnosti 0,1 kg, uvede násobky či dílky této jednotky)</p> <p>* změří danou sílu siloměrem a zapíše výsledek</p> <p>* pracuje s veličinou g a její jednotkou N/kg</p> <p>* určuje pomocí olovnice svislý směr</p> <p>* používá vztah mezi grav. silou a hmotností $F_g = m \cdot g$</p> <p>* znázorní orientovanou úsečkou sílu o známé velikosti, směru, působíšti</p> <p>* posoudí v konkrétní situaci, která dvě tělesa na sebe působí</p> <p>* rozliší zda působením síly došlo ke změně tvaru či pohybu tělesa experimentálně určí polohu těžiště</p> <p>* využívá poznatek, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese při objasňování praktických situací</p> <p>* vysvětlí kdy dochází k rovnováze sil a určí jakou velikost má v tomto případě výslednice</p> <p>* určí graficky výslednici dvou a více sil různého směru</p> <p>* používá a využívá poznatek, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle a souvisí s drsností stykových ploch</p> <p>* měří velikost třecí síly a zapíše jednotky</p> <p>* vysvětlí jak můžeme třecí sílu zvětšit (zmenšit) a popíše na konkrétních příkladech</p>	<p>* výslednice dvou sil stejných a opačných směrů</p> <p>* třecí síla - smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi</p>	<p>OSV1, OSV9</p> <p>OSV1</p> <p>OSV1</p> <p>OSV1, OSV9</p> <p>OSV1, OSV9</p>	
---	--	--	---	--

<p>* využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích</p>	<p>* objasní podstatu prvního pohybového zákona</p>			
	<p>* objasní podstatu druhého pohybového zákona</p>			
	<p>* objasní podstatu třetího pohybového zákona</p>			
	<p>* doloží na příkladech, že působení dvou těles je vždy vzájemné</p>			
	<p>* použije znalostí pohybových zákonů při objasňování běžných situací</p>			
<p>* aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů</p>	<p>* určí rameno síly, je-li dáno působišť síly a osa otáčení</p>			
	<p>* používá vztah pro moment síly $M = F$</p>			
	<p>* uvede jednotku momentu sil (M.m)</p>			
	<p>* vyjádří rovnováhu na páce, kladce pomocí momentu sil</p>			
	<p>* objasní funkci páky, kladky v praxi, objasní princip vážení na rovnoramenných vahách</p>			
	<p>* porovná pevnou a volnou kladku</p>			
	<p>* objasní klid a pohyb tělesa jako stálost jeho polohy vzhledem k jinému tělesu</p>			
<p>* rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu</p>	<p>* na konkrétní příkladu pozná, zda je těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu</p>			
	<p>* objasní vztah trajektorie (křivky) a dráhy (délka křivky)</p>			
	<p>* podle tvaru trajektorie rozezná, zda jde o pohyb přímočarý či křivočarý</p>			
		<p>* Newtonovy zákony - první, druhý (kvalitativně), třetí</p>	OSV1	
			OSV1	
			OSV1	
		<p>* rovnováha na páce a pevné kladce</p>	OSV1, OSV9	
			OSV1	
		<p>* pohyby těles - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý</p>		
			OSV1	
			OSV1	

<p>* využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles</p> <p>* využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu při řešení problémů a úloh</p>	<p>* popíše pohyb posuvný a otáčivý</p> <p>* rozezná, na základě znalostí dráhy a času, zda se jedná o pohyb rovnoměrný či nerovnoměrný</p> <p>* používá s porozuměním vztah $v = s:t$ a $v = s/t$ pro rychlost pohybu tělesa při řešení problémů a úloh a pro měření této rychlosti</p> <p>* experimentálně určí rychlost rovnoměrného či průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu</p> <p>* vyjadřuje rychlost při dané jednotce jinou jednotkou rychlosti</p> <p>* vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a odečítá z něj hodnoty času nebo rychlosti</p> <p>* charakterizuje zdroj světla jako těleso, jež samo vysílá světlo</p> <p>* rozliší zdroj světla od tělesa, které světlo odráží</p> <p>* charakterizuje bodový a plošný zdroj světla</p> <p>* správně určí příklady optických prostředí (průhledné, průsvitné, neprůhledné)</p> <p>* objasní a načrtne vznik rozbíhavého a rovnoběžného svazku paprsku pomocí clony</p>	<p>* vlastnosti světla - zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem</p>	<p>OSV1</p> <p>OSV1, OSV9</p> <p>OSV1</p> <p>OSV1</p> <p>OSV1</p>	
--	--	---	---	--

<p>* rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami</p>	<p>* objasní vznik stínů za tělesem</p> <p>* objasní vznik zatmění Slunce a Měsíce</p> <p>* správně stanoví vlastnosti rychlosti světla</p> <p>* vysvětlí zákon odrazu světla (odražený a dopadající paprsek leží v jedné rovině a úhel odrazu se rovná úhlu dopadu)</p> <p>* aplikuje tento zákon při objasňování principu zobrazení předmětu rovinným zrcadlem</p> <p> * rozpozná duté a kulové zrcadlo a určí na nich pojmy jako ohnisko a ohnisková vzdálenost</p> <p>* popíše, jak se chovají paprsky význačného směru na kulovém zrcadle a aplikuje je při principu zobrazení předmětu kulovým zrcadlem</p> <p>* určí ze znalostí úhlu dopadu a úhlu lomu paprsku na rozhraní dvou prostředí nebo ze znalostí rychlosti světla v těchto prostředích zda nastává lom od kolmice či ke kolmici</p> <p>* charakterizuje pojem mezní úhel a objasní, co nastane při jeho překročení</p> <p>* rozpozná spojku a rozptylku a určí u nich ohnisko a ohniskovou vzdálenost</p> <p>* popíše jak se chovají paprsky význačného směru na tenké spojce a rozptylce a aplikuje je při principu zobrazení tenkou čočkou</p> <p>* objasní princip zobrazení lupou a oční čočkou</p>		<p>OSV1</p> <p>OSV1</p> <p>OSV9</p> <p>OSV1</p> <p>OSV9 OSV1</p>	
---	---	--	--	--

<p>* využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů</p>	<p>* objasní krátkozrakost a dalekozrakost oka a podstatu jejich odstranění</p> <p>* objasní lom světla na optickém hranolu a objasní rozklad bílého světla optickým hranolem</p> <p>* popíše užití čoček v optických přístrojích</p> <p>charakterizuje tlakovou sílu, používá vztah pro výpočet tlaku $p=F/S$</p>		OSV1	
<p>* předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní</p>	<p>* uvede příklady jak můžeme zvětšit (zmenšit) tlak na praktických příkladech, uvede hlavní jednotku tlaku její dílky a násobky</p> <p>* popíše účinky gravitační síly na kapalinu</p> <p>* vypočítá hydrostatický tlak $p_h = h \cdot \rho \cdot g$</p> <p>* objasní podstatu Pascalova zákona</p> <p>* ukáže využití Pascalova zákona v hydraulickém zařízení a vypočítá v příkladech konkrétní hodnoty</p> <p>* objasní vznik vztlačové síly při ponoření tělesa do kapaliny</p>	<p>* tlaková síla a tlak - vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí</p> <p>* hydrostatický tlak - souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny</p> <p>* Pascalův zákon - hydraulická zařízení</p>	OSV1, OSV9	
<p>* využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů</p>	<p>* objasní podstatu Archimédova zákona</p> <p>* určí z porovnání vztlačové a gravitační síly, zda se těleso potopí, vznáší či bude plovat</p> <p>* charakterizuje atmosférický tlak</p>	<p>* Archimédův zákon - vztlačová síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách</p> <p>* atmosférický tlak - souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře</p>	OSV1, OSV9 OSV9	

	<ul style="list-style-type: none"> * určí ze znalostí tlaku v uzavřené nádobě a tlaku atmosférického, zda bude v nádobě přetlak či podtlak * objasní princip rtuťového tlakoměru, aneroidu * určí, jak se mění atmosférický tlak s nadmořskou výškou, zná tzv. normální tlak * vysvětlí proudění vzduchu v atmosféře a popíše praktické využití v meteorologii (teplá a studená fronta) 		OSV1	
--	---	--	------	--

8. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Dílčí školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> * určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa * využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem 	<ul style="list-style-type: none"> * uvede hlavní jednotku práce Joule, resp. výkonu watt, uvede některé jejich díly a násobky * používá vztah $W = F \cdot s$ při řešení problémů a úloh * vysvětlí vliv práce na změnu energie tělesa * vyjádří práci, resp. výkon při dané jednotce jinou jinou jednotkou 	<ul style="list-style-type: none"> * formy energie - pohybová a polohová energie; výkon; výroba a přenos elektrické energie 	OSV1, OSV9	

<p>* využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh</p>	<p>* používá vztah $P = W/t$ při řešení problémů a úloh</p> <p>* určí vlastní výkon</p> <p>* užívá vztahu $E_p = m \cdot g \cdot h$ pro polohovou gravitační energii tělesa při řešení problémů a úloh.</p> <p>* užívá přibližně vztah $E_k = 1/2 \cdot m \cdot v^2$ pro pohybovou energii tělesa při řešení problémů a úloh.</p>		OSV1, OSV9	
<p>* sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu</p>	<p>* objasní souvislost mezi konáním práce a pohybovou, resp. polohovou energii tělesa</p> <p>* určí ze vzrůstu (poklesu) polohové energie tělesa v gravitačním poli Země pokles (vzrůst) jeho energie pohybové</p> <p>* uvede hlavní jednotku el. náboje, některé její díly s vyjadřuje náboj při dané jednotce jinou jednotku el. náboje</p>		OSV1	
	<p>* rozhodne na základě znalostí druhu náboje, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat</p> <p>ověří, zda na těleso působí el. síla a zda v daném místě existuje elektrické pole</p> <p>* popisuje elektrické pole pomocí siločar</p> <p>* charakterizuje stejnosměrné el. pole</p>	<p>* elektrické a magnetické pole - elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními</p>	OSV9 OSV1 OSV1	

<p>* rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí</p>	<p>* rozhodne, jak se chová částice se záporným (kladným) el. nábojem ve stejnosměrném el. poli</p> <p>* uvede zdroje napětí</p> <p>* uvede hlavní jednotku napětí, některé díly a násobky</p> <p>* měří stejnosměrné napětí el. obvodu</p>	<p>* elektrický obvod - zdroj napětí, spotřebič, spínač</p>	<p>OSV1, OSV9</p>	
<p>* rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností</p>	<p>* objasní (kvalitativně) mechanismus vedení el. proudu v kovech, jako usměrněný pohyb volných elektronů podle schématu sestaví elektrický obvod</p> <p>* rozliší pokusně vodič a izolant</p> <p>* rozlišuje mezi pojmy uzavřený a otevřený elektrický obvod</p> <p>* obecně charakterizuje elektrický proud</p> <p>* uvede hlavní jednotku elektrického proudu</p> <p>* stanoví, jaký proud bude procházet obvodem při vyšším napětí</p> <p>* rozliší izolant a vodič</p>		<p>OSV1, OSV9</p>	
	<p>* stanoví nezbytné podmínky vzniku el. proudu v obvodu</p> <p>* ověří pokusně podmínky průchodu el. proudu obvodem</p> <p>uvede hlavní jednotku el. proudu, některé její díly a násobky, vyjadřuje proud při dané jednotce jinou jednotkou proudu</p>		<p>OSV1, OSV9</p>	

* ozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí

* využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů

* měří el. proud ampérmetrem

* vymezí rozdíl mezi rozvětveným a nerozvětveným elektrickým obvodem

* uvede hlavní jednotku el. odporu, některé její násobky, vyjadřuje odpor při dané jednotce jinou jednotkou odporu

* používá s porozuměním poznatek, že odpor vodiče se zvětšuje se zvětšující se délkou a teplotou vodiče, zmenšuje se zvětšujícím se obsahem jeho průřezu a souvisí s druhem materiálu vodiče

* ověří tepelné účinky el. proudu

* uvede příklady tepelných spotřebičů

* vysvětlí pojem zkrat, objasní princip pojistky a uvede schematickou značku

* objasní Ohmův zákon

* používá vztah $R = U/I$ pro odpor vodiče při řešení problémů a úloh

* ovládá zásady správného použití elektrického spotřebiče

OSV1, OSV9

OSV1, OSV9

OSV9

OSV1

<p>* porovná celkový odpor při paralelním, sériovém zapojení odporů</p> <p>* určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem</p> <p>* charakterizuje vnitřní energii tělesa jako celkovou, polohovou a pohybovou energii jeho částic</p>	<p>* porovná vnitřní energii tělesa ze znalosti teplot tělesa</p> <p>* určí v jednoduchých případech, zda změna vnitřní energie nastala tepelnou výměnou nebo konáním práce</p> <p>* rozpozná v přírodě i v praktickém životě některé formy tepelné výměny</p> <p>* přeměny skupenství - tání</p> <p>o (vedením, tepelným zářením)</p> <p>* určí přijaté či odevzdané teplo tělesem (při stálém skupenství) ze znalosti hmotnosti a změny teploty tělesa a měrné tepelné kapacity</p> <p>* vyhledá v tabulkách měrné tepelné kapacity látek</p> <p>* rozpozná základní skupenské přeměny (tání, tuhnutí, zkapalnění, vypařování, sublimace, desublimace, var) ve svém okolí i v přírodě</p> <p>* určí skupenské teplo tání tělesa</p> <p>* vymezí hlavní faktory, na nichž závisí rychlost vypařování kapaliny a teplota varu kapaliny a využívá tyto poznatky k řešení problémů a úloh</p>	<p>vlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny</p>	<p>OSV9</p> <p>OSV1, OSV9</p> <p>OSV1</p>
---	---	--	---

9. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Dílčí školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<p>* využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh</p>	<p>* rozpozná v jednoduchých případech vzájemnou přeměnu jedné formy energie na jinou a využívá těchto znalostí při objasňování procesů v přírodě a praktickém životě</p> <p>* objasní pojmy jaderná síla, jaderná energie</p> <p>* určí co udává protonové a nukleonové číslo</p> <p>* rozliší přirozené radionuklidy a umělé radionuklidy</p> <p>* objasní pojem řetězová reakce</p> <p>* vysvětlí princip jaderného reaktoru a jaderné elektrárny</p> <p>* popíše ochranu lidí předradioaktivním zářením</p>	<p>* formy energie - vnitřní energie a výkon; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením</p>	<p>EV 2, EV 3, OSV9</p>	
<p>* zapojí správně polovodičovou diodu</p>	<p>* vysvětlí pojmy čistý a příměsový polovodič</p> <p>* objasní (kvalitativně) mechanismus vedení el. proudu v polovodičích jako usměrněný pohyb volných elektronů a děr</p>	<p>chybí učivo</p>	<p>OSV9</p>	

<p>* určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem</p>	<p>* zapojí správně polovodičovou diodu</p> <p>* nakreslí voltampérovou charakteristiku diody</p> <p>* zdůvodní užití diody v praxi</p> <p>* charakterizuje vnitřní energii tělesa jako celkovou polohovou a pohybovou energii jeho částic</p> <p>* porovná vnitřní energii tělesa ze znalosti teplot tělesa</p> <p>* určí v jednoduchých případech, zda změna vnitřní energie nastala tepelnou výměnou nebo konáním práce</p> <p>* rozpozná v přírodě i v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením)</p> <p>* určí přijaté či odevzdané teplo tělesem (při stálém skupenství) ze znalosti hmotnosti a změny teploty tělesa a měrné tepelné kapacity</p> <p>* vyhledá v tabulkách měrné tepelné kapacity látek</p> <p>* rozpozná základní skupenské přeměny (tání, tuhnutí, zkapalnění, vypařování, sublimace, desublimace, var) ve svém okolí i v přírodě</p> <p>* určí skupenské teplo tání tělesa</p> <p>* vymezí hlavní faktory, na nichž závisí rychlost vypařování kapaliny a teplota varu kapaliny a využívá tyto poznatky k řešení problémů a úloh</p>	<p>* přeměny skupenství - tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny</p>	<p>OSV9</p> <p>OSV9</p> <p>OSV1, OSV9</p> <p>OSV1</p>	
---	--	---	---	--

<p>* zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p> <p>* rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření</p>	<p>* vymezí podmínky, za nichž nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu a využívá tyto poznatky k řešení problémů a úloh</p> <p>* uvede vlastnosti, kterými se voda liší od ostatních kapalin</p> <p>* uvede různé druhy neobnovitelných a obnovitelných zdrojů energie</p> <p>* zhodnotí výhody a nevýhody jejich využívání z hlediska vlivu na životní prostředí</p> <p>* uvede příklady periodických dějů z praxe a přírody a správně k nim určí periodu</p> <p>* je schopen vysvětlit pojem frekvence (perioda) a na čem závisí tyto veličiny u kmitavého pohybu tělesa na pružině popíše z čeho se skládá matematické kyvadlo a na čem závisí jeho perioda (frekvence)</p> <p>* odlišuje tón od hluku</p> <p>* využívá s porozumění poznatku, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet</p> <p>* vymezí některé možnosti zmenšování škodlivých vlivů nadměrně hlasitého zvuku na člověka</p>	<p>* obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie</p> <p>* vlastnosti zvuku - látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu</p>	<p>OSV9 , GV1</p> <p>OSV9, GV1</p> <p>OSV9</p> <p>OSV9</p> <p>OSV1, OSV9</p> <p>EV2</p>	
---	---	---	---	--

<p>* posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí</p> <p>* objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet</p> <p>* odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností</p>	<p>* rozpozná ve svém okolí, co je zdrojem zvuku a vyčlení přítomnost látkového prostředí, jako nezbytnou podmínku pro šíření zvuku</p> <p>* objasní odraz zvuku, jako odraz zvukového rozruchu od překážky a objasní vznik ozvěny</p> <p>* využívá s porozumění poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, v němž se zvuk šíří</p> <p>* vymezí sluneční soustavu jako soustavu tvořenou Sluncem a jeho planetami</p> <p>* objasní střídání dne a noci otáčením Země kolem své osy a střídání ročních období obíháním Země kolem Slunce</p> <p>* vymezí hlavní složky sluneční soustavy (soustava tvořena Sluncem, jeho planetami , měsíci planet, planetkami a kometami)</p> <p>* vymezí základní strukturu sluneční soustavy: planety či planetky obíhají Slunce pod vlivem jeho gravitačního pole a měsíce planet obíhají kolem planet pod vlivem jejich gravitačních polí</p> <p>* objasní (kvalitativně) vznik měsíčních fází</p> <p>* odliší hvězdu od planety</p> <p>* využívá mapu hvězdné oblohy k vyhledání vyznačených nebeských objektů</p>	<p>* sluneční soustava - její hlavní složky; měsíční fáze</p> <p>* hvězdy - jejich složení</p>	<p>OSV1, OSV9</p> <p>OSV1, OSV9</p>	
--	---	--	-------------------------------------	--

* využívá prakticky poznatky
o působení magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí
v ní

používá s porozuměním vztahy pro el.
práci či výkon $P = U \cdot I$; $W = U \cdot I \cdot t$

* stanoví rozdíl mezi magnety přírodními a umělými

* popíše póly magnetu a stanoví, jaké póly magnetu se vzájemně přitahují
a jaké se odpuzují

* vysvětlí pojem magnetické pole a určí, jak se projevuje

* objasní pojem magnetizace látky

* rozlišuje magneticky tvrdou, měkkou ocel

* vysvětlí pojem indukční čáry

* stanoví umístění severního a jižního magnetického pólu Země

<p>* rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí</p>	<p>* uvede, že kolem elektrického vodiče s proudem je magnetické pole</p>	OSV1		
	<p>* popíše cívku, schéma cívky</p>			
	<p>* znázorní průběh magnetického pole v okolí * cívky indukčními čarami, označí severní a jižní pól cívky</p> <p>popíše princip galvanometru, uvede schematickou značku galvanometru</p>	OSV9		
	<p>* určí, jaké bude magnetické pole při větším proudu</p>			
	<p>* uvede příklady využití elektromagnetu v praxi</p>	OSV9		
	<p>* objasní princip elektrického zvonku</p>			
	<p>* ověří, zda je v okolí cívky magnetické pole a znázorní grafický průběh indukčních čar</p> <p>* určí jak se mění magnetické pole prochází-li obvodem větší proud</p>	OSV1		
	<p>* využívá s porozuměním poznatek, že mag. pole působí na cívku s proudem, především pro objasnění činnosti stejnosměrného elektromotoru</p> <p>objasní pojmy elektromagnetická indukce, indukovaný proud, indukované napětí</p>	OSV9		

	<ul style="list-style-type: none"> * popíše princip vzniku střídavého proudu (napětí) 			
	<ul style="list-style-type: none"> * charakterizuje střídavé napětí pomocí periody a kmitočtu * rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu * určí periodu střídavého proudu (napětí) z jeho kmitočtu a naopak * objasní činnost transformátoru * používá s porozuměním transformační vztah uvede příklady použití transformátoru v praxi * objasní el. proud v kapalinách, jako usměrněný pohyb volných iontů * objasní el. proud v plynech jako usměrněný pohyb volných iontů a elektronů * uvede příklady elektrického proudu ve vzduchu a vysvětlí jejich vznik * rozlišuje pojmy blesk a hrom * vyjmenuje základní zásady bezpečné práce s el. zařízeními 		OSV1, OSV9	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Název vyučovacího předmětu: **CHEMIE**

Obsahové vymezení

- o předmět poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem
- o umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů
- o žáci osvojují dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry
- o žáci se učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Vyučovací předmět je utvořen z těchto vzdělávacích obsahů:

- o Pozorování, pokus a bezpečnost práce
- o Směsi
- o Částicové složení látek a chemické prvky
- o Chemické reakce
- o Anorganické sloučeniny
- o Organické sloučeniny
- o Chemie a společnost

Časové a organizační vymezení

Časová dotace:

- 2 hodiny týdně v 8. a 9. ročníku
- vyučovací jednotka trvá 45 minut

- předmětu se vyučuje v odborné učebně
- žáci se dělí na skupiny při laboratorních pracích

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací postupy v tomto předmětu vedou k těmto kompetencím a na konci vzdělávacího období žák:

Kompetence k učení

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické a přírodní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrozumnější problémové situace ve škole i mimo ní, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problému logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problému a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném a ústním projevu.
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje

- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Rozvoj schopností a poznávání (OSV 1)

Kooperace a kompetice (OSV 9)

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)

Enviromentální výchova (EV)

Základní podmínky života (EV 2)

Lidské aktivity a problémy životního prostředí (EV 3)

Vztah člověka k prostředí (EV 4)

CHEMIE

8. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Dílčí školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<p>* určí společné a rozdílné vlastnosti látek</p>	<p>* uvede základní fyzikální a chemické vlastnosti látek (barva, zápach, hustota, teplota tání, teplota varu, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, rozpustnost v rozpouštědlech)</p> <p>* rozliší známé látky podle jejich různých vlastností (barva, zápach, rozpustnost ve vodě)</p> <p>* popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek</p> <p>* vyhledá v tabulkách (u vybraných látek) hodnoty hustoty, teploty tání, teploty varu a orientuje se v jejich hodnotách</p>	<p>* vlastnosti látek - hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek</p>	<p>OSV 1, OSV9</p>	
			OSV1, OSV9	
			OSV1	
<p>* pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí</p>	<p>* klasifikuje a charakterizuje nebezpečné látky podle jejich zařazení (výbušné, vysoce toxické, toxické, žíravé, dráždivé, zdraví škodlivé, nebezpečné pro životní prostředí) podle zákona 157/1998 o chemických látkách a chemických přípravcích</p>	<p>* zásady bezpečné práce - ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě</p> <p>* nebezpečné látky a přípravky - R-věty, S-věty, varovné značky a jejich význam</p>		

	<p>* vyhledá význam R a S-vět umístěných na obalu chemikálie</p>		OSV9	
	<p>* popíše a dodržuje zásady bezpečné práce ve školní pracovně i v běžném životě</p>			
<p>* objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek</p>	<p>* objasní nejefektivnější jednání při haváriích chemických provozů a při úniku nebezpečných látek</p>	<p>* mimořádné události - havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek</p>	GV1	
<p>* rozlišuje směsi a chemické látky</p>	<p>* rozliší různorodé a stejnorodé směsi</p>	<p>* směsi - různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)</p>	OSV1, OSV9	
	<p>* rozliší různé druhy různorodých směsí (suspenze, emulze, pěna, dým, mlha), uvede příklady z běžného života</p> <p>uvede příklad pevné, kapalně a plynné stejnorodé směsi</p>		OSV1, OSV9	
	<p>* správně (v souvislostech) použije pojmy: složky roztoku, rozpouštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok</p>		OSV9	

<p>* vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek</p> <p>* vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení</p>	<p>* aplikuje poznatky o vlivu teploty, míchání a plošného obsahu povrchu rozpouštěné látky na rychlost jejího rozpouštění při vysvětlení známých situací z běžného života</p> <p>* s pomocí vzorce spočítá hmotnostní zlomek, hmotnost roztoku, hmotnost rozpouštěné látky</p> <p>* s pomocí křížového pravidla či přímé úměrnosti spočítá příklad na ředění roztoku a připraví z koncentrovanějšího roztoku požadovaný zředěnější roztok</p> <p>* vysvětlí pojem nasycený a nenasycený roztok</p> <p>* připraví roztok o požadované procentualitě</p>		OSV9	
			OSV1, OSV9	
			OSV9	
<p>* navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi</p>	<p>* sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci</p> <p>* popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace</p> <p>* navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě</p>		OSV1, OSV9	
			OSV1	

	<p>* vysvětlí princip usazování a krystalizace</p>				
	<p>* uvede příklad chemické výroby založené na oddělování složek směsi</p>				
<p>* rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití</p>	<p>* rozezná a pojmenuje různá skupenství vody v přírodě</p> <p>* na příkladech uvede význam vody pro existenci života</p> <p>* uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi</p> <p>* rozliší vodu destilovanou, pitnou (včetně stolní), užitkovou, odpadní, uvede příklady jejich výskytu a využití</p> <p>* vysvětlí pojem měkká, tvrdá a minerální voda</p> <p>* popíše oběh vody v přírodě, vysvětlí jeho princip</p>	<p>* voda - destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody</p>	<p>OSV1, EV1, EV2</p> <p>EV2</p>		

	<p>* napíše chemický vzorec vody</p>				
	<p>* uvede příklady znečišťování vody v přírodě i v domácnosti</p>			OSV1, OSV9	
	<p>* uvede příklady, jak lze v nejbližším okolí omezovat znečišťování vody</p>				
	<p>* uvede význam vody pro chemickou výrobu</p>				
<p>* uvede příklady znečišťování a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění</p>	<p>* popíše složení vzduchu (dusík a kyslík kvantitativně v procentech)</p>	<p>* vzduch - složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva</p>			
	<p>* popíše, co je teplotní inverze a smog, a uvede příklady zdrojů informací o čistotě ovzduší</p>			EV3, GV1	
	<p>* vysvětlí pojem skleníkový efekt, uvede jeho příčinu a důsledky</p>			EV3, GV1	
	<p>* uvede příklady znečišťování vzduchu v přírodě i v domácnosti</p>			EV3, OSV9	

<p>* používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech</p>	<p>* uvede příklady, jak lze v nejbližším okolí omezovat znečišťování vzduchu</p> <p>* uvede význam vzduchu pro chemickou výrobu</p> <p>* vysvětlí, že všechny látky se skládají z pohybujících se částic</p> <p>* používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech</p> <p>* slovně popíše složení atomu a vznik kationtu a aniontu z neutrálních atomů</p> <p>* popíše vliv valenční vrstvy na průběh chemické reakce</p>	<p>* částicové složení látek - molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony</p>	<p>OSV1, OSV9</p>	
<p>* orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti</p>	<p>* používá značky a názvy nejznámějších chemických prvků: Br, Sn, K, N, F, P, He, Al, Mg, Cl, I, Si, O, Li, Mn, Cu, Pb, Pt, S, Na, Ag, C, Ca,</p> <p>* H, Zn, Au, Fe, Rb, Cs, Fr, Ra, Ti, V, Cr, W, U, Os, Co, Ni, Hg, B, Ga, In, Ge, As, At, Ne, Ar, Kr, Xe, Rn</p> <p>* vysvětlí, co udává protonové číslo</p>	<p>* prvky - názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo</p>	<p>OSV1, OSV9</p>	

	<p>* vyhledá v tabulkách názvy prvků ke známým (daným) protonovým číslům a naopak., zapíše správně ke značce prvku protonové číslo</p> <p>* uvede příklady praktického využití kovů (Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au)</p>		OSV1		
	<p>* uvede základní složky slitin kovů (mosaz, bronz, dural) a příklady využití těchto slitin</p>		OSV1		
	<p>* uvede příklady praktického využití nekovů (H, O, N, Cl, S, C)</p>		OSV1		
	<p>* popíše hlavní rozdíly mezi kovy a nekovy a jednoduchými pokusy ověří jejich vlastnosti</p>		OSV1		
	<p>* rozliší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků, vyhledá prvky s podobnými vlastnostmi</p>		OSV1		
	<p>* popíše periodickou soustavu prvků a podle umístění prvku odhadne jeho vlastnosti</p>				
<p>* rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech</p>	<p>* používá pojmy chemické látky, chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba ve správných souvislostech</p>	<p>* chemické sloučeniny - chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin</p>	OSV1, OSV9		

<p>* rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání</p>	<p>* rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny</p> <p>* ze vzorce (a z modelu molekuly) chemické sloučeniny odvodí kvalitativní i kvantitativní složení chemické látky (počet prvků a jejich název, počet atomů jednotlivých prvků v molekule)</p> <p>* rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních příkladech</p>	<p>* klasifikace chemických reakcí - slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní</p>	<p>OSV1</p>	
<p>* přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu</p>	<p>* provede jednoduché chemické reakce (včetně jednoduché přípravy plynů a jejich jímání)</p> <p>* uvede příklady chemických reakcí probíhajících v přírodě a chemických reakcí používaných při chemické výrobě</p> <p>* uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení úloh</p>	<p>* chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost</p>	<p>OSV1, OSV9</p>	
	<p>* provede jednoduché chemické reakce</p> <p>* zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce</p>		<p>OSV9</p>	

* porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	* přečte chemické rovnice (včetně použití látkového množství)		OSV9
	* provede jednoduché výpočty z chemických rovnic, s využitím vztahů pro n, M, m		
	* posoudí význam zákona zachování hmotnosti pro chemickou výrobu		
	* určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech	* oxidy - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů	OSV1, OSV9
	* zapíše z názvů vzorce oxidů a naopak ze vzorců jejich názvy		
* popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí (siřičitý, sírový, uhličitý, uhelnatý, vápenatý, dusnatý, dusičitý, křemičitý)			OSV1
* bezpečně ředí roztoky kyselin, poskytne první pomoc při zasažení těmito látkami			
* zapíše z názvů vzorce kyslíkatých kyselin a naopak ze vzorců jejich názvy		* kyseliny a hydroxidy - kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů	

<p>* vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet</p>	<p>* zapíše z názvů vzorce vybraných bezkyslíkatých kyselin (HCl, HF, HBr, HI) a naopak ze vzorců jejich názvy</p> <p>* popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin (sírová, chlorovodíková, dusičná, uhličitá)</p> <p>* vysvětlí, jak vznikají kyselé deště a jak jim lze předcházet</p> <p>* bezpečně rozpouští hydroxidy, poskytne první pomoc při zasažení těmito látkami</p> <p>* zapíše z názvů vzorce hydroxidů a naopak ze vzorců jejich názvy</p> <p>* popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů (sodný, draselný, vápenatý, amonný)</p> <p>* rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH</p> <p>* orientuje se na stupnici pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem</p>		<p>OSV1</p> <p>OSV1, OSV9</p> <p>OSV1</p> <p>OSV1</p> <p>OSV1, OSV9</p>	
---	---	--	---	--

<p>* porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí</p>	<p>* bezpečně provede neutralizaci zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a запиše je chemickými rovnicemi * uvede příklady uplatnění neutralizace v praxi</p> <p>* rozliší, které látky patří mezi soli</p> <p>* provede jednoduché přípravy solí</p> <p>* uvede význam průmyslových hnojiv</p> <p>* popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojiv (vápenná malta, sádra, beton)</p> <p>* vysvětlí pojem keramika, uvede příklady využití keramiky</p>	<p>* soli kyslíkaté a nekyslíkaté - vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů</p>	<p>OSV1</p> <p>OSV9</p> <p>OSV1</p> <p>OSV9</p>	
--	---	--	---	--

9. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Dílčí školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<p>* rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</p> <p>* zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy</p>	<p>* sestaví a popíše elektrický článek složený ze dvou různých kovů a elektrolytu</p> <p>* rozliší anorganické a organické sloučeniny</p> <p>* popíše nejjednodušší alkany, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití</p> <p>* popíše nejjednodušší alkeny, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití</p> <p>* popíše nejjednodušší alkiny, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití</p> <p>* popíše nejjednodušší areny, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití</p> <p>* uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy</p> <p>* uvede příklady průmyslově vyráběných paliv z ropy, černého uhlí a zemního plynu</p> <p>* zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie</p>	<p>* chemie a elektřina - výroba elektrického proudu chemickou cestou</p> <p>* uhlovodíky - příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků</p> <p>* paliva - ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva</p> <p>* (koks, brikety, topné oleje, nafta, svítiplyn, propan-butan, vysokopeční plyny)</p>	<p>OSV1, OSV9</p> <p>OSV1</p> <p>OSV1</p> <p>OSV9</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> * popíše vlastnosti a použití fosilních a průmyslově vyráběných paliv * posoudí globální vliv spalování různých paliv (včetně pohonných látek pro automobily) na životní prostředí 		GV1	
* rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	<ul style="list-style-type: none"> * rozliší pojmy „uhlovodíky“ a „deriváty uhlovodíků“ * na příkladech vzorců známých derivátů uhlovodíků rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční (charakteristickou) skupinu * rozliší a zapíše vzorce methanolu, ethanolu, fenolu, glycerol. Uvede vlastnosti a příklady použití těchto látek * rozliší a zapíše vzorce kyseliny mravenčí, octové a vyšších mastných kyselin. Uvede vlastnosti a příklady použití těchto látek. * uvede výchozí látky, produkty a podmínky fotosyntézy 	<ul style="list-style-type: none"> * deriváty uhlovodíků - příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin 	OSV1, OSV9	
			OSV1	
			OSV9	
			OSV9	
* orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů	<ul style="list-style-type: none"> * rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitaminy a posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy * uvede názvy, vzorce a vlastnosti běžných sacharidů, tuků a bílkovin * uvede koncové produkty biochemického zpracování bílkovin, tuků, sacharidů * určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu 	<ul style="list-style-type: none"> * přírodní látky - zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v lidském těle 	OSV1	
* určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu		* sacharidy	OSV9	

<p>* uveďte příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v lidském těle</p> <p>* zhodnotí využívání prvotných a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi</p>	<p>* uveďte příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v lidském těle</p> <p>* uveďte názvy běžných vitamínů a jejich význam pro člověka</p> <p>* rozliší prvotní suroviny (vápenec, sádrovec, břidlice, písek, štěrk, kaolín, minerály, sůl, uhlí, rašelina, hnojiva, ropa, plyn, rudy) od druhotných (odpady vznikající při výrobách)</p> <p>* uveďte příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby</p> <p>* vyjmenuje druhotné suroviny vhodné pro recyklaci</p> <p>* vyjmenuje nejdůležitější chemické závody v ČR a pojmenuje jejich výrobky</p> <p>* objasní rizika při výrobě chemických látek v souvislosti se znečištěním životního prostředí</p> <p>* vysvětlí pojem „koroze“, uveďte příklady činitelů ovlivňujících její rychlost, uveďte způsoby ochrany ocelových výrobků před korozí</p> <p>* experimentálně ověří vliv různých činitelů na průběh koroze</p> <p>* vyjmenuje třídy nebezpečnosti hořlaviny</p> <p>* používá bezpečně spotřebiče na topné plyny v domácnosti a plynové kahany při školních experimentech</p> <p>* rozpozná označení hořlavých látek, uveďte zásady bezpečné manipulace s těmito látkami</p>	<p>* vitamíny</p> <p>* chemický průmysl v ČR - výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze</p> <p>* hořlaviny - význam tříd nebezpečnosti</p>	<p>EV2, OSV1</p> <p>OSV1</p> <p>EV3</p> <p>OSV9</p> <p>OSV1</p>		
---	---	--	---	--	--

* orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	* uvede, jak postupovat při vzniku požáru, zná telefonní číslo pro přivolání hasičů, poskytne první pomoc při popálení		OSV1	
	* uvede rozdělení průmyslových hnojiv a jejich význam		OSV1, EV2	
	* posoudí vliv nadměrného používání průmyslových hnojiv na životní prostředí	* průmyslová hnojiva		
	* popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních hnojiv (vápenná malta, sádra, beton)		OSV1	
	* vysvětlí pojem keramika, uvede příklady využití keramiky	* tepelně zpracovávané materiály - cement, vápno, sádra, keramika		
	* rozpozná plasty od dalších látek, uvede příklady názvů, vlastností a použití		OSV1	
	* posoudí vliv používání plastů na životní prostředí (výhody a nevýhody)	* plasty a syntetická vlákna - vlastnosti, použití, likvidace		
	* charakterizuje detergenty		OSV1	
	* bezpečně zachází s běžnými mycími a čisticími prostředky používanými v domácnosti	* detergenty a pesticidy, insekticidy		
	* charakterizuje pesticidy, uvede jejich rozdělení (alespoň 4 druhy), význam a vliv na životní prostředí		OSV9	
	* charakterizuje léčiva, uvede jejich rozdělení (alespoň 4 druhy), význam a vliv nadměrného užívání člověkem	* léčiva a návykové látky		

	* uveďte příklady volně i nezákonně prodáváných drog a popíšte příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument		OSV9	
--	--	--	------	--

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Název vyučovacího předmětu: PŘÍRODOPIS

Obsahové vymezení

- o Obecná biologie a genetika
- o Biologie hub
- o Biologie rostlin
- o Biologie živočichů
- o Biologie člověka
- o Neživá příroda
- o Základy ekologie
- o Praktické poznávání přírody

Časové a organizační vymezení

Časová dotace:

- 2 hodiny týdně v 6. – 9. ročníku
- vyučovací jednotka trvá 45 minut
- předmětu se vyučuje v poloodborné učebně, v terénu v okolí školy (les, pole, louka, rybník)

Klíčové kompetence:

Výchovné a vzdělávací postupy v tomto předmětu vedou k těmto klíčovým kompetencím a na konci vzdělávacího období žák:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá vhodné způsoby, metody a strategie učení, plánuje a řídí vlastní učení
- vyhledává a třídí informace, efektivně je využívá v procesu učení a praktickém životě
- uvádí věci do souvislostí a propojuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- získané znalosti posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problému

- vnímá problémové situace, pozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách a snaží se je řešit
- hledá způsob řešení problému
- volí vhodné způsoby řešení
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení nových problémů
- kriticky myslí, svá rozhodnutí je schopen obhájit, je zodpovědný za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívá informačních a komunikačních prostředků a tvořivě je využívá ke svému rozvoji

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu a pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska

Kompetence občanské

- chápe základní ekologické a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)___

- Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)
- Sebepoznání a sebepojetí (OSV 2)
- Kooperace a kompetice (OSV 9)
- Řešení problémů s rozhodovací dovedností (OSV 10)

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech (GV)

- Jsmo Evropané – co Evropu spojuje (GV 3)

Multikulturní výchova (MKV 3)

- Etnický původ (MKV 3)

Enviromentální výchova (EV)

- Ekosystémy (EV 1)
- Základní podmínky života (EV 2)
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (EV 3)
- Vztah člověka k prostředí (EV 4)

PŘÍRODOPIS

6. ročník

Žák podle svých schopností

Očekávané výstupy z RVP	Dílčí školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<p>* Rozliší základní projevy a podmínky života (orientuje se v daném přehledu vývoje organismů)</p> <p>* Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel</p> <p>* Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů</p>	<p>* zná význam atmosféry a hydrosféry</p> <p>* vysvětlí základní projevy života</p> <p>* pozná látku organickou a anorganickou</p> <p>* uvědomuje si vývoj života od jednobuněčných k mnohobuněčným</p> <p>* umí zacházet s lupou, mikroskopem (připraví mikroskopický preparát)</p> <p>* dokáže nakreslit schéma živočišné, rostlinné a bakteriální buňky, umí vysvětlit jejich různý způsob výživy</p> <p>* ví, co je organela, zná funkce základních organel</p> <p>* zná základní strukturu života jednobuněčných a mnohobuněčných organismů</p> <p>* objasní funkci orgánů a orgánových soustav bezobratlých živočichů</p>	<p>* organické a anorganické látky</p> <p>* vznik a vývoj atmosféry a hydrosféry - fotosyntéza, ozonospféra, význam Slunce</p> <p>* názory na vznik Země</p> <p>* vzájemné vztahy org. v přírodě</p> <p>* pozorování lupou a mikroskopem, zhotovení mikroskopického preparátu, vedení protokolu</p> <p>* buňka - základní stavební jednotka organismů</p> <p>* nejdůležitější součásti buňky rostlinné, živočišné a bakteriální</p> <p>* buňka - tkáň - orgán - orgánová soustava -organismus</p> <p>* jednobuněčný organismus, kolonie, mnohobuněčný organismus</p>	<p>EV2,OSV1,9,10</p> <p>EV2,OSV1</p> <p>EV1,OSV1</p> <p>OSV1</p> <p>OSV1</p> <p>OSV1</p> <p>OSV1</p> <p>EV2</p>	<p>hygiena</p>

<p>* Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek</p>	<p>* uvědomuje si rozdíl mezi říšemi mezi organismem jednobuněčným, mnohobuněčným</p> <p>* zná zjednodušený systém živočichů (po členovce) s hlavními zástupci skupin</p> <p>* vysvětlí význam třídění organismů</p>	<p>* říše mikroorganismů, hub, rostlin a živočichů</p>	OSV1
	<p>* vysvětlí rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním</p> <p>* zná dělení buněk jednobuněčných organismů</p>	<p>* producent, konzument, reducent</p> <p>* viry, bakterie</p> <p>* houby</p> <p>* rostliny jednobuněčné, řasy</p> <p>* jednobuněční , mnohobuněční živočichové (prvoci, žahavci, ploštěnci, kroužkovci, měkkýši, členovci)</p> <p>* dělení řas</p>	<p>EV2</p> <p>OSV1</p> <p>OSV1</p> <p>OSV1</p> <p>EV1, OSV1</p> <p>OSV1</p>
<p>* Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti</p>		<p>* spájení trepek</p> <p>* pučení kvasinek</p> <p>* pohlavní buňky řas</p> <p>* výtrusy hub</p> <p>* rozmnožování žahavců, obojetníků</p> <p>* rozmnožování ploštěnců, vnitřní cizopasník</p> <p>* rozmnožování ostatních bezobratlých</p>	<p>OSV1</p> <p>OSV1</p> <p>OSV1</p> <p>OSV1</p> <p>OSV1</p> <p>OSV1</p> <p>OSV1</p>

<p>* Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka</p>	<p>* má představu, co je to vir, které onemocnění způsobuje</p> <p>* vnímá bakterii jako jednoduchou buňku</p> <p>* vysvětlí výskyt, význam a praktické využití bakterií</p>	<p>* viry - rozmnožování</p>	OSV1	
		<p>* virová onemocnění</p>	EV3, OSV10	
		<p>* bakterie - primitivní buňka, spora</p>	EV2	
		<p>* bakterie - výskyt, význam a praktické využití (symbióza, půdní bakterie, paraziti)</p>	EV1, EV2, EV3, OSV1, OSV10	
	<p>* dodržuje hlavní hygienické zásady</p> <p>* uvědomuje si význam očkování a užívání léků</p>	<p>* ochrana před bakteriemi</p>	EV2, OSV1	
<p>* Rozpozná naše neznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků</p>		<p>* kvasinky a jejich význam</p>	OSV1	
<p>* Vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích</p>	<p>* uvědomuje si význam jednobuněčných hub a mnohobuněčných hub bez plodnic</p>			
<p>* Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků</p>		<p>* plíseň hlavičková, štětičkovec</p>	OSV1, OSV9	
		<p>* reducenti (hniložijné a cizopasně houby)</p>	EV2, EV3, OSV1	
		<p>* muchomůrka červená, hřib dubový (výživa, stavba těla, rozmnožování)</p>	OSV1	
		<p>* naše běžné houby, jejich význam a prostředí</p>	EV1, OSV1, 9	
	<p>* umí popsat a nakreslit houbu s plodnicí</p> <p>* pozná naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby</p> <p>* zná význam hub, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami</p> <p>* objasní symbiosu u lišejníků, jejich výskyt a význam</p>	<p>* zásady správného houbaření a zpracování hub</p>	OSV1, OSV10	
		<p>* lišejníky - stavba těla, zástupci, jejich význam a výskyt</p>	OSV1	
<p>* Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</p>	<p>* popíše stavbu a život nižších rostlin - řas</p>		OSV1	

<p>* Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p>	<p>* vnímá rozšíření, význam a ochranu živočichů, jejich hospodářský a epidemiologický význam, důležitou úlohu v potravním řetězci, společenství hmyzu</p>	<p>* členovnici - vnější kostra, článkované končetiny, taxonomie; vodní ekosystém - potravní řetězec, pyramida</p>	EV1, OSV1	
<p>* Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>	<p>* poznává chování živočichů, ví jak se k nim chovat, uvědomuje si jejich význam v příslušném ekosystému -ekologická rovnováha</p>	<p>* korýši (svinky, stínky - přechod na souš; perloočky, buchanky - plankton; rak říční - stavba, orgánové soustavy; ochrana raků, mořští zástupci</p>	EV1, OSV1	
	<p>* ukáže na příkladech necitlivé zásahy člověka do přírody a jejich vliv na hmyz</p>	<p>* pavoukovci - pavouci - stavba těla, mimotělní trávení, instinkt, kokon, projevy života; sekáči; roztoči - klišťe obecné - přenašeč nemocí</p>	EV1, EV2, OSV1, OSV10	
	<p>* zná přednosti biologické a mechanické ochrany před chemickou</p>	<p>* hmyz - různý způsob výživy (přizpůsobení pohybu, přijímání potravy), dýchání, rozmnožování (pohlavní dvojtvárnost)</p>	EV1, EV2, OSV1	
		<p>* škůdci - škodlivost a užitečnost, biologická rovnováha, biologické postupy proti škůdcům</p>	EV3, OSV1, OSV10	
		<p>* životní prostředí hmyzu (přizpůsobivost a obrovská rozmnožovací schopnost) užitkové a chráněné druhy hmyzu</p>	EV1, EV2, OSV1 EV, OSV1	
<p>* Aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>	<p>* užívá praktické metody poznávání přírody</p>	<p>* práce s lupou a mikroskopem, atlasy, zjednodušené určovací klíče, odchyt některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů</p>	OSV1, OSV9	
<p>* Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p>	<p>* zná významné biology a jejich objevy</p>	<p>* R. Hooke - drobnohled * Ch. Darwin - přírodní výběr</p>	OSV1 OSV1	

		* J.Barrande -paleontolog (trilobiti)	OSV1	
--	--	---	------	--

7. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Dílčí výstupy (školní)	Učivo	Přesahy	Poznámky
* Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek * Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti * Odvodí, na základě pozorování, uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	* zná zjednodušený systém rostlin (říše, podříše, oddělení, třída, čeleď); živočichů (říše, podříše, kmen, podkmen, nadtřída, třída, čeleď) * ukáže na příkladu pohlavní a nepohlavní rozmnožování rostlin	* význam zásady třídění organismů * mechorosty, kaprad'orosty, nahosemenné a krytosemenné rostliny * kmen strunatci, třída - paryby, ryby, obojživelníci, plazy, ptáci	EV1, EV2, OSV1 EV1, EV2, OSV1	
	* rozliší základní orgány vyšších rostlin - mechů (kořínek, lodyžka, lístek), kapradin (kořen, podzemní stonek, list), semenných rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)	* anatomie a morfologie rostlin	OSV1, OSV9	

<p>* Porovnává vnější a vnitřní stavu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku</p> <p>* Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</p>	<p>* uvědomuje si rozlišení cévních svazků na dřevní a lýkovou část</p>		OSV1	
	<p>* objasní pojem vyšší rostliny v porovnání s nižšími</p>		OSV1	
<p>* Rozliší základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p>	<p>* zná základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování</p>	* fyziologie rostlin	OSV1	
<p>* Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</p>	<p>* určí několik druhů mechů (ploník, měřík, rašeliník) a kapradin (kaprad' samec, plavuň vidlačka, přeslička rolní)</p>	* systém rostlin	EV1, EV2, OSV1, OSV9	
	<p>* objasní pojem nahosemenná, krytosemenná, jednoděložná, dvouděložná, jednodomá, dvoudomá rostlina (uvede příklad), ekosystém, botanika</p>		EV1, EV2, OSV1	
	<p>* pozná naše běžné nahosemenné rostliny, určí některé druhy bylin a dřevin krytosemenných rostlin ze svého okolí</p>	* význam rostlin a jejich ochrana	GV3, EV1, OSV1, OSV9, OSV10	
	<p>* popíše stavbu a funkci kořene, stonku, listu rostlin; rozliší druhy stonků (stéblo, stvol, lodyha, kmen)</p>			
	<p>* umí popsat květ (okvěti, kalich, koruna, tyčinky, pestík)</p>			
	<p>* rozliší některá květenství (klas, úbor, okolík) a plody (dužnaté, suché)</p>			
	<p>* vysvětlí rozdíl mezi opylením a oplozením</p>			

<p>* Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p> <p>* Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>* Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p>* Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>	<p>* vysvětlí význam lesa, ochrany přírody, zakládání botanických a zoologických zahrad</p> <p>* zná hlavní znaky strunatců, vysvětlí rozdíl mezi strunatci a obratlovci</p> <p>* třídí obratlovce do tříd: kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazy, ptáci, savci</p> <p>* nakreslí a popíše tělo ryby, zná funkci vnitřních orgánových soustav a dokáže je srovnat s bezobratlými</p> <p>* určí zástupce našich i mořských ryb</p> <p>* srovná diakritické znaky různých druhů ryb, zjišťuje jejich odlišnosti ve srovnání s obojživelníky</p> <p>* uvědomuje si význam obojživelníků v přírodě, jejich nutnou ochranu, určí některé zástupce</p> <p>* porovnává a vidí rozdíly mezi obojživelníky a plazy (vnější a vnitřní stavba)</p> <p>* zná základní zástupce našich i jinde žijících plazů</p> <p>* třídí plazy na želvy, ještěry, hady a krokodýly</p> <p>* umí poskytnout první pomoc při uštknutí hadem</p>	<p>* ekosystém - les, louka, pole, rybník</p> <p>* stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla</p> <p>* vývoj, vývin a systém živočichů</p> <p>* rozšíření, význam a ochrana živoč.</p> <p>* projevy chování živočichů</p>	<p>GV3, EV1, EV3, OSV1, OSV9</p> <p>OSV1</p> <p>EV1, OSV1</p> <p>EV1, EV2, OSV1</p> <p>EV1, EV2, OSV1</p> <p>EV1, EV2,</p> <p>EV1, EV2</p>	
---	--	---	--	--

<p>* Aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>* Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p>	<p>* uvědomuje si vývin ptáků z plazů (Archeopteryx - znaky plazů i ptáků)</p> <p>* popíše stavbu těla ptáků (vnitřní a vnější), ptačího pera, ptačí vajíčko, vidí rozdíly a shody s jinými obratlovci, rozliší zdroje potravy ptáků,</p> <p>* určí běžné ptáky, zejména našeho regionu</p> <p>* užívá praktické metody poznávání přírody</p> <p>* uvědomuje si význam třídění a poznávání organismů</p>	<p>* jednoduché poznávací klíče a atlasy</p> <p>* založení herbáře, odchyt a pozorování některých živočichů</p> <p>* jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů</p> <p>* Významní biologové a jejich objevy - Linné Carl</p>	<p>GV3, EV1, OSV1</p> <p>OSV1, OSV9</p> <p>OSV1</p> <p>OSV1</p>	
--	--	---	---	--

8. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Dílčí výstupy (školní)	Učivo	Přesahy	Poznámky
-------------------------	------------------------	-------	---------	----------

<p>* Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek</p> <p>* Uvede na příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů</p> <p>* Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p> <p>* Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>* Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p>* Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>	<p>* orientuje se ve zjednodušeném přehledu třídy savců</p> <p>* vypráví o životě vybraných druhů savců, jejich přizpůsobení prostředí a o jejich výživě s ohledem na potravní řetězec</p> <p>* pozná kostru, orgány a orgánové soustavy vybraných savců</p> <p>* dokáže porovnat kostry a orgánové soustavy ostatních tříd obratlovců se savci, najít rozdíly</p> <p>* uvědomuje si vývoj savců od druhohor</p> <p>* určí zástupce savců z jednotlivých ekosystémů našeho regionu, ČR i ve světě</p> <p>* uvede některé z kriticky ohrožených druhů savců u nás i ve světě</p> <p>* objasní pojmy predátor, reducent (destruent), zoologie, paleontologie</p> <p>* ví, jak pečovat o vybrané domácí živočichy</p> <p>* objasní pojmy domestikovaný živočich, zná hospodářsky a epidemiologicky významné druhy</p>	<p>* význam a zásady třídění savců</p> <p>* třídění savců</p> <p>* stavba a funkce jednotlivých částí těla savců</p> <p>* vývoj, vývin a systém živočichů</p> <p>* rozšíření, význam a ochrana živoč.</p> <p>* projevy chování živočichů</p>	<p>OSV1</p> <p>EV1, EV2, EV3, OSV1</p> <p>OSV1, OSV9</p> <p>OSV1</p> <p>GV3, EV1, EV2, EV3, OSV1, OSV9</p> <p>EV1, EV2, OSV1</p> <p>EV2</p> <p>EV1, EV2, EV3</p>		
---	--	--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> * uvědomuje si význam chráněných oblastí a národních parků pro záchranu kriticky ohrožených druhů * zná podstatu, původ a vývoj člověka 		GV3, EV1, EV2 MKV3, EV1, OSV1	
<ul style="list-style-type: none"> * Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy 	<ul style="list-style-type: none"> * zná stavbu a funkci opěrné a pohybové soustavy * umí poskytnout první pomoc při zlomeninách a dalších poraněních, ví jak pečovat o zdravý vývoj kostí a svalů 	<ul style="list-style-type: none"> * anatomie a fyziologie - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy, vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti 	OSV1, OSV2, OSV9	
<ul style="list-style-type: none"> * Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka * Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří 	<ul style="list-style-type: none"> * určí polohu, objasní stavbu a funkci orgánů trávicí soustavy 	<ul style="list-style-type: none"> * fylogeneze a ontogeneze člověka 	OSV1, OSV2	
<ul style="list-style-type: none"> * Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje jejich prevence a léčby 	<ul style="list-style-type: none"> * vysvětlí rozvoj civilizačních chorob vznikajících jako důsledek nesprávné výživy 	<ul style="list-style-type: none"> * nemoci, úrazy a prevence - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy 	OSV1, OSV2, OSV9, OSV10	
<ul style="list-style-type: none"> * Aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla 	<ul style="list-style-type: none"> * uplatňuje v denním režimu zásady zdravého stravování, včetně pravidelné pohybové aktivity * zná rizika spojená s poruchami v příjmu potravy, ví kde hledat odbornou pomoc * určí polohu, objasní stavbu a funkci dýchací soustavy * vysvětlí význam pohybu a pobytu na čerstvém vzduchu * objasní škodlivý vliv kouření, práce v prašném prostředí * vysvětlí pojmy alergen, astma, kapénková infekce 	<ul style="list-style-type: none"> * životní styl - pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka 	OSV1, OSV10	

<p>* Aplikuje prakt. metody pozn. přírody</p>	<p>* ví, jak a kdy provádět umělé dýchání z plic do plic, jak zajistit průchodnost dýchacích cest</p> <p>* určí polohu, objasní stavbu a funkci oběhové soustavy</p> <p>* objasní pojmy imunita, transfuze, prevence, infarkt, AIDS, sedimentace, poskytne pomoc při zástavě krevního oběhu, ošetří krvácení</p> <p>* určí polohu, objasní stavbu a funkci vylučovací a rozmnožovací soustavy</p> <p>* orientuje se ve vývoji plodu</p> <p>* ví, jak předcházet pohlavním chorobám</p> <p>* zná charakteristické znaky různých období života člověka</p> <p>* určí stavbu a funkci kůže, zná nebezpečí jejího poškození</p> <p>* určí stavbu a funkci smyslových orgánů, zná jejich poruchy a ví jak je chránit</p> <p>* zná stavbu a funkci nervové soustavy a žláz s vnitřní sekrecí</p> <p>* ví, jak se zachovat při podezření na poranění páteře</p> <p>* orientuje se v nervové činnosti (reflexy)</p> <p>* umí postiženého uložit do stabilizované polohy, ošetřit při úrazu chladem, teplem</p> <p>* porovnává části těl savců</p>	<p>* pozorování lupou a mikroskopem, vedení protokolu</p>	<p>OSV1</p>
---	---	---	-------------

<ul style="list-style-type: none"> * Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody * Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů. * srovnává chlupy, chrup, kostry savců a dokáže vyhledat znaky přizpůsobení savců prostředí * umí zakreslit pozorované objekty * poznává jednotlivé druhy vybraných savců pomocí atlasů * dokáže připravit krátký referát, informace čerpá z literatury, internetu,... * zná podstatu dědičnosti a přenos dědičných informací * vysvětlí pojmy chromozóm, proměnlivost, gen, křížení, genetika, mutace * objasní princip pohlavního rozmnožování i přenosu dědičných vlastností a jeho důsledků ve šlechtitelství a chovatelství - uvede příklady 	<ul style="list-style-type: none"> * praktické metody poznávání přírody * prof. Jan Jánský, lékař a vědec Ivan Petrovič Pavlov dědičnost a proměnlivost organismů EV2,OSV1 	OSV1, OSV9		
--	---	------------	--	--

9. ročník

Žák podle svých schopností:

[illegible]

	<ul style="list-style-type: none"> * naznačí pohyb alespoň jednoho prvku v přírodě * zná geologické éry, vysvětlí pojem geologie * uvědomuje si vliv geologických změn na vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí * ukáže na mapě Český masiv a Západní Karpaty, objasní rozdíl 	<ul style="list-style-type: none"> * vývoj zemské kůry a organ. na Zemi 	OSV1	
<ul style="list-style-type: none"> * Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi * Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému 	<ul style="list-style-type: none"> * zná neživé složky životního prostředí a jejich vliv na organismy 	<ul style="list-style-type: none"> * geologický vývoj a stavba území ČR * podnebí a počasí ve vztahu k životu 	EV1, EV2, EV3, OSV1, OSV9	
<ul style="list-style-type: none"> * Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> * uvědomuje si vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím 		EV1, EV2, EV3, OSV1	
<ul style="list-style-type: none"> * Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému 	<ul style="list-style-type: none"> * vysvětlí pojmy populace, společenstvo, přirozený a umělý ekosystém, potravní řetězec 		EV2, EV3, OSV1	
	<ul style="list-style-type: none"> * objasní důležitost biologické rovnováhy v ekosystému * doloží fakty závislost člověka na přírodě a nutnost její ochrany * zaujímá stanoviska k ekologickým problémům současného světa, v rámci svých možností přispívá k jejich řešení (péče o životní prostředí, ochrana přírody) 	<ul style="list-style-type: none"> * ochrana přírody a životního prostředí 	EV1, EV3, EV4, EV2, EV3, EV4, OSV1, OSV10	
			EV2, EV3, EV4	

<ul style="list-style-type: none"> * Aplikuje praktické metody poznávání přírody * Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody 	<ul style="list-style-type: none"> * dokáže hodnotit poznatky o přírodě a o životním prostředí z jiných než školních zdrojů, zpracovávat je a písemně nebo ústně je předkládat spolužákům * umí určit hustotu nerostu * dokáže pracovat s určovacím klíčem nerostů * rozliší horniny podle původu 	<ul style="list-style-type: none"> * praktické metody poznávání přírody 	EV4 OSV1	
---	---	--	-------------	--

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Název vyučovacího předmětu: ZEMĚPIS

Obsahové vymezení

- o základní znalosti zeměpisných pojmů
- o předávání geografických zkušeností
- o poznávání přírodního obrazu Země, regionů světa jejich společenské, hospodářské a životní prostředí
- o kladení otázek, jimiž se současná společnost zabývá
- o důraz na globální problémy a environmentální výchovu
- o zřetel na celosvětové postoje ke globálním problémům
- o vyzkoušení geografických znalostí v praxi

Časové a organizační vymezení

Časová dotace:

- 6 hodin - 2 vyuč. hodiny týdně v 6. - 9. ročníku

- vyučovací jednotka – 45 minut

- předmět je vyučován v poloodborné učebně

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací postupy v tomto předmětu vedou k těmto kompetencím a na konci vzdělávacího období žák:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné metody a strategie, plánuje a organizuje vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu vzdělávání
- vyhledává a třídí informace, které propojí a systematizuje a využívá je v procesu učení, při tvůrčích činnostech a v praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí do souvislostí poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje, získané poznatky kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry
- má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok i překážky bránící v učení, diskutuje o nich a naplánuje si, jak své učení zdokonalit

Kompetence k řešení problémů

- vnímá problémové situace, přemýšlí o příčinách a na základě vlastního úsudku naplánuje způsob řešení problému
- vyhledává informace vhodné k řešení problému, porovnává je a objevuje různé varianty řešení, nenechá se odradit případným nezdarem
- ověřuje správnost řešení problému, osvědčené postupy aplikuje v dalších problémových situacích, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, postupuje uvážlivě, je schopen svá rozhodnutí obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně mluví i píše
- naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, vhodnou argumentací obhájí své názory
- rozumí různým typům textů a obrazových záznamů, běžně užívaných gest, zvuků, informačních a komunikačních prostředků, reaguje na ně adekvátně a tvořivě jich využívá k zapojení do společenského dění a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce týmu a tím pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

- pomáhá utvářet příjemnou atmosféru v týmu, jedná ohleduplně a uctivě s druhými, čímž přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi ve skupině i ve třídě, oceňuje zkušenosti spolužáků i pedagogů a čerpá z nich poučení
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, řídí svoje jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům
- chápe základní ekologické souvislosti a enviromentální problémy- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí
- chápe principy společenských norem a zákonů, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni

Kompetence pracovní

- využívá znalosti a zkušenosti z jednotlivých vzdělávacích oblastí v zájmu vlastního rozvoje
- adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality a funkčnosti, ale i z hlediska ochrany zdraví svého i ostatních, ochrany životního prostředí

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- cvičení dovednosti zapamatování a soustředění (OSV 1)
- plánování učení a studia (OSV 3)
- dobrá organizace času (OSV 4)
- cvičení schopnosti vidět věci jinak (OSV 4)
- hledání výhod při odlišnostech, chyby při poznávání lidí (OSV 6)
- empatie a pohled na svět očima druhého, lidská práva jako regulativ vztahů (OSV 7)

monologické formy – rétorika, dovednosti komunikační obrany proti agresi, řešení konfliktů, vyjednávání, cvičení aktivního naslouchání (OSV 8)

dovednost navazovat na druhé, pozitivní myšlení, podřízení se, organizování práce skupiny (OSV 9)

sociální role a problémy v mezilidských vztazích, řešení problémů (OSV 10)

analýza vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí (OSV 11)

Výchova demokratického občana (VDO)

demokracie jako protiváha diktatury a anarchie, základní kategorie fungování demokracie, demokratické způsoby řešení konfliktů ve společenském životě, význam Ústavy jako základního zákona státu (VDO 4)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (GV)

místa a události v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu, naši sousedé v Evropě, život v jiných zemích (GV 1)

naše vlast a Evropa, evropské krajiny, Evropa a svět, život Evropanů (GV 2)

Evropská unie a její instituce, co Evropu spojuje a rozděluje, mezinárodní organizace (GV 3)

Multikulturní výchova (MKV)

člověk jako součást etnika, respektování zvláštností různých etnik, základní problémy sociokulturních rozdílů v ČR, Evropě i ve světě (MKV 1)

vztahy mezi kulturami, předsudky a vžitá stereotypy (MKV 2)

rovnocennost všech etnických skupin a kultur, postavení národnostních menšin, základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české, evropské i světové společnosti (MKV 3)

nekonfliktní život v multikulturní společnosti (MKV 5)

Enviromentální výchova (EV)

ekosystémy v geografickém pojetí, jejich světový a regionální význam, lidská sídla a kulturní krajina (EV 1)

význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, problém pitné vody, možnosti jejich řešení, klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší, rekultivace půdy, nové funkce zemědělství v krajině, vliv energických zdrojů na společenský rozvoj, surovinové a energetické zdroje jejich výskyt a význam, trvale udržitelný rozvoj (EV 2)

zemědělství, průmysl a doprava versus životní prostředí, ochrana přírody a kulturních památek (EV 3)

naše obec a životní prostředí, aktuální ekologické problémy (jejich příčiny a důsledky, možnosti a způsoby řešení), nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné přírodní podmínka a společenský vývoj, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů) (EV 4)

Mediální výchova (MV)

pěstování kritického přístupu ke zpravodajství, hledání rozdílů mezi informativním, zábavným a reklamním sdělením (MV 1)

rozdíl mezi faktickým a fiktivním obsahem sdělení (MV 2)

role médií v každodenním životě a v politických změnách (MV 3)

ZEMĚPIS

6. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<p>Přírodní obraz země</p> <p>* zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovná podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy</p> <p>* prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země</p> <p>* zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů</p>	<p>* charakterizuje postavení Slunce ve vesmíru a objasní planetární systém společně s jinými tělesy Sluneční soustavy</p> <p>* popíše polohu a pohyby Měsíce a objasní jednotlivé měsíční fáze</p> <p>* dokáže vysvětlit pojmy planeta, hvězda, planetka, měsíce, meteorit, meteor, kometa, galaxie, souhvězdí</p> <p>* orientuje se v přírodě podle Slunce a hvězdné oblohy</p> <p>* charakterizuje tvar Země a jeho praktické důsledky</p> <p>* rozliší pohyby Země a zhodnotí následky těchto pohybů na život lidí a organismů na Zemi</p> <p>* vlastními slovy vyjádří vývoj lidského poznání o vesmíru</p>	<p>* Planeta Země</p>	<p>Fy- Sluneční soustava, skupenství látek</p> <p>Př - život ve vesmíru, roční doby</p> <p>De- existence života na Zemi a jeho vývoj</p> <p>Ma - vzdálenost ve vesmíru, porovnávání, měřítka</p> <p>MDV- vesmír na internetu</p>	<p>možnost exkurze do planetária</p>

<p>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</p> <p>* organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>* rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p> <p>* přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost</p> <p>* používá s porozuměním, geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p>	<p>* dovede v praxi použít glóbus jako zmenšený model Země (vzdálenosti, rozmístění pevnin a oceánů)</p> <p>* umí používat mapy, má znalosti polohopisu a výškopisu a dovede přepočítávat vzdálenosti na mapě podle měřítek</p> <p>* zná mapové značky, vrstevnice a hloubnice a umí je aktivně používat</p> <p>* umí zacházet s atlasem jako se zdrojem informací</p> <p>* užívá zeměpisnou síť k určování geografické polohy</p> <p>* porozumí důvodům rozdílného času na různých místech na Zemi a změnám data na 180. poledníku</p> <p>* objasní pojmy poledník, místní poledník, hlavní poledník, rovnoběžka, zemský rovník, nadhlavník, obratník, polární kruh, datová hranice</p>	<p>* Glóbus a mapa</p>	<p>Ma - měřítka</p> <p>Př - tématické mapy</p> <p>Vv- estetika mapy</p> <p>Ov - režim dne Čj- psaní cizích slov</p> <p>EV2</p> <p>MV3</p>	<p>možnost zeměpisné vycházky</p>
---	--	------------------------	---	-----------------------------------

<p>* vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu</p>	<p>* umí nakreslit jednoduchý plánec krajiny a umí vysvětlit rozdíl mezi plánkem a mapou okolí</p>	Krajinná sféra		
<p>* rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnousouvislost a podmíněnost</p>	<p>* interpretuje pojem krajinná sféra a objasní vzájemnou provázanost jejich složek</p>		<p>Př -horniny a nerosty, geologie, rozmístění bioty na Zemi, půda a její živé složky, fotosyntéza</p>	<p>možnost aktualit ze světa, problémy s ekologickou zátěží, globální problémy</p>
<p>* rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu</p> <p>* porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost</p>	<p>* charakterizuje stavbu zemského tělesa a mořského dna</p> <p>* posoudí vliv endogenních a exogenních činitelů a člověka na zemský reliéf (se znalostí základních pojmů)</p> <p>* dovede rozčlenit povrch za pomoci výškových rozdílů</p> <p>* rozliší pojmy počasí a podnebí a blíže je charakterizuje</p>	<p>* Litosféra</p> <p>* Atmosféra</p>	<p>Fy - změny skupenství, teplota, tlak, hustota</p> <p>Ov - ekologické zacházení se zdroji</p> <p>Ma - nadmořská výška</p> <p>EV3</p>	<p>možnost projektu- živá a neživá příroda v našem okolí</p>

<p>* rozlišuje a posovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnousouvislost a podmíněnost</p>	<p>* porovná jednotlivé podnebné pásy a nalezne je na mapě</p> <p>* vysvětlí proudění vzduchu v atmosféře</p>		EV4/5	
<p>* porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost</p>	<p>* uvede vztah mezi skleníkovými plyny (spalování fosilních paliv) a globálním oteplením</p> <p>* umí interpretovat pojmy oceán, moře, ostrov, březní čára, záliv, poloostrov, průliv, průplav a v atlase vyhledá příklady</p>	* Hydrosféra	OSV6/7	
<p>* porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost</p>	<p>* specifikuje příčiny vzniku pohybů mořské vody a popíše blíže jednotlivé druhy</p> <p>* objasní pojmy vodní tok, jezero, bažina, umělá vodní nádrž, pramen, přítok, povodí, úmoří, průtok, ledovec, sněžná čára, podpovrchová voda</p>			
<p>* rozlišuje a posovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnousouvislost a podmíněnost</p>	<p>* charakterizuje složení půd, půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití, rozumí pojmům mateční hornina, humus, eroze půdy</p>	* Pedosféra		
<p>* porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost</p>	<p>* zdůvodní, které činnosti jsou nebezpečné, protože ohrožují půdu u nás i ve světě</p>			
<p>* rozlišuje a posovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnousouvislost a podmíněnost</p>	<p>* vysvětlí rozmístění fauny a flóry v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce a uvede jednotlivá šířková pásma na Zemi, blíže je charakterizuje</p>	* Biosféra		

<p>* porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost</p> <p>Regiony světa</p> <p>* lokalizuje na mapách oceány podle zvolených kritérií, srovná jejich postavení</p> <p>* porovná a přiměřeně hodnotí a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry vybraných makro regionů</p> <p>* zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají a nastat mohou a co je jejich příčinou zásadních změn v nich</p> <p>* lokalizuje na mapách světadíly a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovná jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</p> <p>* porovná a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní a kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry vybraných makro regionů a vybraných modelových států</p>	<p>* vlastními slovy vyjádří vliv člověka na přírodní prostředí</p> <p>* určí geografickou polohu jednotlivých oceánů a světadílů z hlediska zeměpisných souřadnic i polohy na zemských polokoulích a v podnebných pásích, porovná rozlohy kontinentů a oceánů a jejich přírodní poměry</p> <p>* popíše význam a hospodářské využití oceánů, zamyslí se nad</p> <p>* ekologickými hrozbami ze strany člověka</p> <p>* umí nalézt na mapě významné geografické pojmy, s kterými se seznámil</p> <p>* rozčlení jednotlivé kontinenty na regiony, vytyčí znaky regionu a s ostatními regiony je vzájemně porovná</p> <p>* je schopen charakterizovat nejvýznamnější státy jednotlivých oblastí na základě tabulek, grafů a jiných informačních zdrojů</p>	<p>* Zeměpis světadílů a oceánů</p> <p>* Oceány</p> <p>* Afrika, Austrálie a Oceánie</p>	<p>De - objevné cesty, vývoj osídlení</p> <p>Ov - rasismus, lidská práva, vzdělávání</p> <p>Rv - životní styl Př - podmínky pro zemědělství, nerostné suroviny</p> <p>Ma - četba z grafů a tabulek</p>	<p>možnost aktualit ze světa</p>
EV2				

<p>* zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají a nastat mohou a co je jejich příčinnou zásadních změn v nich</p> <p>* lokalizuje na mapách světadíly a srovná jejich postavení</p>	<p>* formuluje globální problémy polárních oblastí</p> <p>* zamyslí se nad zvláštností polárních oblastí z hlediska výzkumu, politiky, hospodářství a osídlení</p> <p>* zopakuje si a doplní probrané učivo, utřídí si nové znalosti a dovednosti a v celém přehledu látky si udělá systém</p>	<p>* Polární oblasti</p> <p>*Opakování</p>	<p>GV3</p> <p>MV3</p> <p>MKV3</p> <p>OSV7</p> <p>VDO2</p>	
--	--	--	---	--

7. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
Zeměpis světadílů a oceánů		* Amerika, Asie, Evropa		

<p>* lokalizuje na mapách světadíly a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovná jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</p> <p>* porovná a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní a kulturní poměry, společenské, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry vybraných makoro regionů a vybraných modelových států</p> <p>* porovná a přiměřeně hodnotí společenské, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry vybraných makoro regionů a vybraných modelových států</p> <p>* porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</p> <p>* rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria, pro vymezení, ohraničení a lokalizaci vybraných regionů a makroregionů</p>	<p>* provede regionalizaci jednotlivých kontinentů, vytyčí znaky daného regionu a porovná jej s ostatními</p> <p>* charakterizuje blíže zvolené modelové státy z přírodních, společenských a kulturních hledisek</p> <p>* se zamyslí nad souvislostí přírodních podmínek s hospodářskou činností člověka a osídlením v modelových státech</p> <p>* specifikuje různé integrační struktury (mezinárodní organizace), v nejrozumnějších regionech</p> <p>* na mapě vyhledá významné turistické cíle v různých regionech a zdůvodní důvody jejich přitažlivosti</p> <p>* dokáže v mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s nimiž se seznámil</p>	<p>Př - lidská populace, rasy, osídlení krajiny, produkty rostlinné i živočišné</p> <p>De - historie lidského osídlení, průmyslová revoluce, objevné plavby</p> <p>Ov - lidská práva, náboženství</p> <p>Ma - grafy a tabulky</p> <p>Ch - nerostné suroviny, petrochemie</p> <p>Jazyky- informace o anglicky a německy mluvících zemích</p> <p>Fy - doprava, elektrárny</p> <p>EV1</p> <p>VDO4</p>	<p>možnost aktualit ze světa</p> <p>možnost referátů, tvorba projektu k střední Evropě, postavení ČR v EU</p>
--	---	--	---

--	--	--	--	--

8. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<p>Česká republika</p> <p>* vymezí a lokalizuje ČR</p> <p>* hodnotí na přiměřené úrovni polohu</p> <p>* honotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu České republiky v evropském kontextu</p>	<p>* uvede s pomocí mapy absolutní geografickou polohu ČR</p> <p>* zamyslí se nad relativní geografickou polohou ČR a rozliší ji podle nejružnějších kritérií</p> <p>* porovná rozlohu ČR se sousedními státy a s vybranými státy světa</p>	<p>* Poloha ČR</p>	<p>Př - geologická stavba, ochrana přírody</p> <p>Ma - porovnávání rozlohy</p> <p>Ov - ochrana přírody</p>	

<p>* hohnotí a lokalizuje na přiměřené úrovni přírodní poměry ČR, porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny</p>	<p>* za pomoci map vyjádří vlastními slovy vznik a vývoj reliéfu, blíže charakterizuje významné horopisné celky a vyhledá je na mapě, objasní klimatické a hydrologické podmínky státu a uvede vzájemný vztah mezi nimi a půdou a biotou ČR</p> <p>* orientuje se na fyzicko-geografické mapě ČR</p> <p>* provede kritiku stavu životního prostředí z vlastní zkušenosti, v mapě nalezne NP a CHKO, specifikuje důvody ochrany a zdůvodní význam ochrany životního prostředí z republikového i celoevropského hlediska</p> <p>* za pomoci map a demografických charakteristik popíše osídlení ČR a zamyslí se nad důvody malého/velkého soustředění obyvatel v různých oblastech</p> <p>* porovná různé demografické charakteristiky ČR s vybranými evropskými státy</p> <p>* v mapě nalezne nejvýznamnější sídla ČR a určí jejich lokalizační faktory</p> <p>* uvede vztah mezi přírodními a hospodářskými podmínkami a osídlením své vlastní obce</p>	<p>* Přírodní podmínky ČR</p>	<p>EV1</p> <p>EV2</p> <p>OSV9</p>		
<p>* uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p> <p>* posoudí na přiměřené úrovni prostorovou orientaci populace v ČR</p> <p>* posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel</p>		<p>* Obyvatelstvo a sídla</p>	<p>Ma - hustota obyvatel</p> <p>Př - vliv osídlení na krajinu</p> <p>De - historické osídlení ČR</p> <p>OSV8</p> <p>EV1</p> <p>MV2/3</p> <p>MKV1</p>		

<p>* hodnotí a na porovnává na přiměřené úrovni přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál</p> <p>* hodnotí a porovnávána přiměřené úrovni přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál jednotlivých regionů ČR</p>	<p>* popíše rozmístění hospodářských aktivit v ČR a zhodnotí budoucí vývoj hospodářství</p> <p>* objasní stav českého hospodářství po jednotlivých odvětvích (průmysl, zemědělství, doprava, spoje, služby, cestovní ruch a zahraniční obchod)</p> <p>* zhodnotí roli místního regionu v hospodářství celé ČR</p>	<p>* Hospodářství</p>	<p>Ch - využití nerostných surovin, chemický průmysl</p> <p>De - historické souvislosti v hospodářství ČR</p> <p>Př - zemědělství, suroviny pro textilní výrobu, potravinářství</p> <p>Fy - typy elektráren a jejich provoz</p> <p>GV3</p> <p>OSV8</p> <p>EV3</p>	<p>možná exkurze do průmyslového podniku v regionu</p>
<p>* vymezí a lokalizuje regiony ČR</p>	<p>* vysvětlí správní členění ČR a lokalizuje ho v mapě</p>	<p>* Regiony ČR</p>	<p>De - historie správního členění, dějiny regionu</p>	<p>možnost projektů k jednotlivým krajům, popřípadě pouze k některým částem charakteristiky</p>

<p>* hodnotí a porovnávána přiměřené úrovni přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál jednotlivých regionů ČR, přiměřeně analyzuje vazby regionu k vyšším územním celkům</p>	<p>* charakterizuje jednotlivé kraje ČR z hlediska přírodních, hospodářských a kulturních zvláštností a zajímavostí, vzájemně regiony porovná</p>		GV2	
<p>* vymezí a lokalizuje místní oblast podle svého bydliště nebo školy</p>	<p>* zjistí základní statistické údaje o své obci a vlastními slovy popíše její historii</p>	* Místní region	MDV- sběr informací De - historie obce/regionu	možnost projektu Naše obec, náš region
	<p>* specifikuje a posoudí regionální zvláštnosti své obce (příroda, osídlení, hospodářství, kultura) a posoudí její možnosti do budoucna</p> <p>* aktivně pracuje s mapami a plány místního regionu</p>		Ov - Náš domov	možnost mezinárodní spolupráce s partnerskými školami na projektu (porovnání života přes hranice států, dřívější a dnešní vazby)
			Čj - osobnosti, rodáci Ma - práce s daty	

			OSV10/11 MV1 VDO2 GV3 EV1	
	* zopakuje si a doplní probrané učivo, utřídí si nové znalosti a dovednosti a v celém přehledu látky si udělá systém	* Opakování		

9. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
	* dovede formulovat hlavní etapy vývoje lidského poznání o světě a vesmíru	* Historie lidského poznání	De - zeměpisné objevy Fy - vesmír a Sluneční soustava MKV- civilizační střety, kulturní rozdíly GV2	možnost krátkých referátků

<p>* organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat, používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p> <p>* posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí navybraných příkladech mozaiku multikulturního světa</p> <p>* zhodnotí přiměřeně struktury, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní surovinové zdroje</p>	<p>* prohlubuje vědomosti převážně ze 6. třídy (Sluneční soustava, Země ve vesmíru, Vývoj neživé přírody, Živá příroda)</p> <p>* umí aktivně pracovat s glóblem</p> <p>* orientuje se v demografických charakteristikách a umí je vyhodnotit za pomoci tématických map</p> <p>* charakterizuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel</p> <p>* vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství a blíže je popíše, rozčlení hlavní a vedlejší oblasti světového hospodářství a vzájemně je porovná</p>	<p>* Planeta Země a její zobrazování</p> <p>* Člověk žije na Zemi</p>	<p>MV3</p> <p>Př - živá a neživá příroda</p> <p>Ma - měřítko map</p> <p>Fy - Sluneční soustava a vesmír</p> <p>Ch - neživá příroda, minerály a nerostné zdroje</p> <p>EV3</p> <p>EV2</p> <p>Př - globální problémy</p> <p>Ch - skleníkový efekt</p> <p>Fy - změny klimatu</p>	<p>možnost zeměpisné vycházky</p>
---	---	---	---	-----------------------------------

	<p>* vymezí kritéria hodnocení vyspělosti států a ke každému typu vyhledá příklady, které blíže charakterizuje</p> <p>* uvede vztahy mezi lidskou činností a změnou krajiny, popíše snahy člověka o nápravu</p>		Ov- mezinárodní spolupráce	
* uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	<p>* posoudí globální problémy lidstva a jejich nebezpečnost, hledá příčiny a navrhne možnosti řešení</p> <p>* orientuje se na mapě světa</p>	* Cestujeme po Zemi	De - kultura a společnost zemí s jiným náboženstvím (Arabové, Indiáni, hinduisté, šintoisté...)	
	<p>* prohlubuje své vědomosti z kapitoly Zeměpis světadílů a oceánů (6., 7., 8. ročník ZŠ)</p> <p>* vyhledá v politické mapě světa nově vzniklé státy a závislá území</p> <p>* dovede státy porovnávat z hlediska státního zřízení, formy vlády, míry demokracie</p>		MKV1	možnost projektu Náš svět
	<p>* lokalizuje aktuální politické, národnostní a náboženské konflikty, objasní důvody jejich vzniku navrhne a možnosti řešení</p>	* Vztahy mezi národy a státy	GV3	
* lokalizuje politické problémy v konkrétních světových regionech			Ov - demokracie a formy vlády	
* lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny	* charakterizuje změny na politické mapě Evropy v průběhu 20. století		De - 20. století na politické mapě	
			VDO- formy vlády	
			OSV8/11	

<p>* porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</p>	<p>* uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení a vybrané blíže charakterizuje a uvede vztahy mezi organizacemi</p>	
<p>* ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</p>	<p>* ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu (azimut, buzola, panoramatické a schématické náčrtky ...)</p>	<p>* Cvičení a pozorování v terénu a místní krajině</p>
<p>* aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování a hodnocení krajiny</p>	<p>* využívá aktivně mapy, atlasy a jiné zdroje informací (klasické i internetové)</p>	
<p>* aplikuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v volné přírodě</p>	<p>* orientace v terénu, práce s mapou</p>	
	<p>* zopakuje si a doplní probrané učivo, utřídí si nové znalosti a dovednosti a v celém přehledu látky si udělá systém</p>	<p>* Opakování</p>

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

Název vyučovacího předmětu: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Obsahové vymezení

- o vokální činnosti - práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluvního projevu, posilování správných pěveckých návyků
- o instrumentální činnosti – hra na hudební nástroje a jejich využívání při hudební produkci
- o hudebně pohybové činnosti – ztvárňování hudby pomocí pohybu, tanci a gest
- o poslechové činnosti – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů a stylů hudby, analýza a interpretace hudby

Časové a organizační vymezení:

Časová dotace:

- 1 vyučovací jednotka týdně v 1. – 9. ročníku
- předmět je vyučován ve vyučovacích jednotkách 45 minut

- předmět je vyučován v odborné učebně hudební výchovy

Klíčové kompetence:

Výchovné a vzdělávací postupy v tomto předmětu vedou k těmto klíčovým kompetencím a na konci vzdělávacího období žák:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá vhodné způsoby efektivního učení, plánuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu

- vyhledává a třídí informace, na základě jejich pochopení je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok i překážky v učení, zhodnotí kriticky výsledky svého učení

Kompetence k řešení problémů

- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení problémů
- kriticky myslí, je schopen obhájit svá rozhodnutí, uvědomuje si zodpovědnost za tato rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně
- naslouchá promluvám druhých, porozumí jim, zapojuje se do diskuse, obhájí svůj názor, vhodně argumentuje
- získané komunikativní dovednosti využívá ke spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
- podílí se na vytváření říjené atmosféry v týmu, poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi, chápe potřebu spolupráce při řešení úkolu, respektuje zkušenosti a názory druhých, čerpá z nich poučení
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebevědomí

Kompetence občanské

- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění

Kompetence pracovní

- využívá znalosti a zkušenosti získané ve vyučovacím předmětu v zájmu vlastního rozvoje i přípravy na budoucnost, dalšího vzdělávání a profesního zaměření

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, dovednosti pro učení a studium (OSV 1)

psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému (OSV 4)

cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích (OSV 5)

vnímání a utváření mimouměleckého estetického chování a mezilidských vztahů (OSV 7)

chápaní umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa (OSV 8)

Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech (GV)

lidová hudba, zvyky a tradice národů Evropy (GV 1)

naše vlast a Evropa – vývoj evropské hudby, zapojení české hudby do evropských souvislostí; mezinárodní setkávání – hudební festivaly, soutěže (GV 2)

Multikulturní výchova (MKV)

poznávání cizích kultur, zvláštností různých etnik, poznávání vlastního

kulturního zakotvení, respektování svébytnosti národních a regionálních kultur (MKV 1)

vzájemné obohacování různých kultur, jejich odlišnosti, význam kultur. dědictví (MKV 2)

Mediální výchova (MV)

vliv médií na kulturu (hudba), role televize, tisku, rozhlasu v kulturním životě (MV 5)

Environmentální výchova (EV)

uvědomování si přírodního i sociálního prostředí jako zdroje inspirace pro vytváření kultur. a um. hodnot, vnímání estetických kvalit prostředí (EV 4)

HUDEBNÍ VÝCHOVA

1.ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<p>* Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</p> <p>* Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</p> <p>* Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</p> <p>* Rozlišuje jednotlivé kvality tónů,</p>	<p>* Pracuje nejméně s deseti písněmi</p> <p>* Používá nejjednodušší doprovody na nástroje Orffovského instrumentáře</p> <p>* Pracuje nejméně se 2 hudebně pohybovými hrami</p> <p>* Je schopen pohybově vyjádřit hudební kontrasty</p> <p>* Je schopen sluchově rozlišit a slov-</p>	<p>* Dýchání, výslovnost, sjednocování hlasového rozsahu (c1 - a1), hlavový tón, ukolébavka</p> <p>* Zvuk - tón</p> <p>* Řeč - zpěv</p> <p>* Tón - dlouhý, krátký</p> <p>* Hluboko - vysoko</p> <p>* Vesele - smutně</p> <p>* Rytmické (ve 2/4 a 3/4 taktu), melodické (prodleva, dudácká kvinta, ostináto) nástroje</p> <p>* Pohyb dle hudby na místě, vpřed i vzad (ve 2/4 taktu), hra "na tělo" (ve 2/4 a 3/4 taktu), pohybové vyjádření vlastností tónu, tempa a emočního zážitku z hudby</p> <p>* Vokální a instrumentální hry s rytmickou a melodickou ozvěnou i při rytimizaci a melodizaci slov a krátkých textů, hudebně pohybové hry</p> <p>* Silně - slabě</p>	OSV 1	

rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	ně vyjádřit hudební kontrasty	* Pomalu - rychle		
* Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	* Je schopen sluchově rozlišit a instrumentálně realizovat hudební kontrasty	* Rozlišování hlasů při poslechu vokální hudby, u instrumentální hudby rozlišování hry na zobcovou flétnu, klavír, housle a elektrickou kytaru, poslech české státní hymny * Hlas mužský, ženský a dětský * Hudba vokální a instrumentální		

2.ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
* Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	* Pracuje nejméně s 10 písněmi * Je schopen sluchově rozlišit, pěvecky realizovat jednoduchou melodii	* Rozvíjení hlavového tónu, měkké nasazení, výslovnost samohlásek na konci slov, vyrovnávání vokálů, sjednocování hlasového rozsahu (c1 - a1), volný nástup 1. a 5. st. * Melodie stoupá - klesá (sledování obrysu melodie v notovém zápisu) * Melodie - doprovod * Lidová píseň, píseň vytvořená skla-	OSV 4 OSV 8	

<ul style="list-style-type: none"> * Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem 	<ul style="list-style-type: none"> * Při rytimizaci textu pracuje s čtvrtovými a osminovými hodnotami, dvoučtvrtečním a tříčtvrtečním taktu 	<ul style="list-style-type: none"> datelem (pro děti) * Nota čtvrt'ová, osminová a půlová, pomlka čtvrt'ová a osminová * Hra rytm. doprovodů, rytmický kánon, hra melodických doprovodů s využitím 1. a 5. stupně (v souhlase s T a D) * Kánon 		
<ul style="list-style-type: none"> * Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie 	<ul style="list-style-type: none"> * Pracuje nejméně se 3 hudebně pohybovými hrami * Je schopen pohybově vyjádřit charakter jednoduché melodie 	<ul style="list-style-type: none"> * Poskočný krok, držení rukou při tanečním pohybu (v bok, vedle a proti sobě), pohybové vyjádření stoupání a klesání melodie a její ukončenosti, kvapík jednotlivě i ve dvojci, pohybové vyjádření tempa, dynam. a emocionálního zážitku z hudby * Hudba k tanci * Vokální a instrumentální hry s využitím pentatoniky a kvintakordu (5-6- 5, 3-2-1, 1-3-5,1-5-3 a obraty), crescendo a decrescenda, hudebně pohybové hry 	OSV 8	Tv
<ul style="list-style-type: none"> * Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby 	<ul style="list-style-type: none"> * Je schopen sluchově rozlišit jednoduchou melodii 	<ul style="list-style-type: none"> * P - mf - f * Zesilování - zeslabování * Zrychlování - zpomalování * Opakování * Takt 2/4 a 3/4 	OSV 8	Tv
<ul style="list-style-type: none"> * Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	<ul style="list-style-type: none"> * Pracuje nejméně se 4 poslechovými skladbami 	<ul style="list-style-type: none"> * Poslech dětského sboru a cappella a s doprovodem, poslech hry - trubka, klarinet, pozoun, kontrabas, bas.kytara, velký a malý buben 	OSV 4	

3.ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<p>* Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</p> <p>* Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem</p> <p>* Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</p> <p>* Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</p>	<p>* Pracuje nejméně s 10 písněmi v durové a mollové tónině</p> <p>* Při rytmizaci a melodizaci textu pracuje čtvrtřovými a osminovými hodnotami ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu</p> <p>* Využívá jednoduché hudební nástroje k vokálním a instrumentálním hrám</p> <p>* Pracuje nejméně se 3 hudebně poh. hrami</p>	<p>* Dýchání (v pauze, mezi frázemi), pěvecké dělení slov, sjednocování hlasového rozsahu (c1 - c2), volný nástup 3. stupně v Dur, jednoduchý kánon</p> <p>* Noty c1, d1, e1, f1, g1, a1</p> <p>* Notová osnova, taktová čára</p> <p>* Nota celá, půlová pomlka</p> <p>* 4/4 takt</p> <p>* Hra doprovodu s použitím souzvuku dvou tónů, rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu (s využitím hodnot čtvrtřových, osminových a půlových), hra dvoutaktových meziher při zpěvu spolužáků</p> <p>* Vokální a instrumentální hry s obm. a doplňováním čtyřtaktové fráze, melodizace textu v rozsahu sexty, využití durového kvintakordu při melodizaci</p> <p>* Dvoudobá chůze a tanec – v průpletu, přísuvný krok, pohyb podle hudby na místě vpřed i vzad ve 3/4 taktu,</p>	<p>OSV 4</p> <p>OSV 8</p> <p>OSV 8</p> <p>OSV 3</p>	

<ul style="list-style-type: none"> * Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby * Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	<ul style="list-style-type: none"> * Rozlišuje charakter melodie (vzest. sestupná, lomená) * Odlišuje hudbu určenou k slavnostním příležitostem od hudby populární 	<p>pohybové vyjádření melodie, jejího charakteru, tempa, dynamiky a emočního zážitku hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> * Rozvážně - živě * Melodie postupující v krocích a skocích, melodie lomená * Motiv (dvojtaktí) * Převětí - závětí (čtyřtaktová) * Rozlišování hry na violoncello, akordeon, lesní roh, tubu, cembalo (spinet), syntetizátor, činely * Menuet, polonéza, rocková hudba * Hudba k slavnostním příležitostem * Orchestr - sólo 		
---	--	--	--	--

4.ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> * Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké doved- 	<ul style="list-style-type: none"> * Pracuje alespoň s 10 písněmi v durové i mollové tónině 	<ul style="list-style-type: none"> * Prodlužování výdechu, vázání tónů, sjednocování hlasového rozsahu (c1 - d2), přenášení slyšených hlubokých a vysokých tónů do hlas. polohy žáků, průprava dvojhlasu, 	<p>OSV 4</p> <p>OSV 8</p>	

nosti		8. stupeň a spodní 5. stupeň * Dvojhlas * Stupnice dur * Osmínová nota s tečkou, čtvrt'ová s tečkou, G-klíč, noty h1, c2, d2 * Repetice * Legáto - staccato * Tvořivé hudební hry v dur - oktáva a využití durového a moll. kvintakordu * Hra lidových písní na orff. hud. nástroje, doprovod dvěma tóny na nástroje melodické a rytmické * Hra čtyřtaktové přede hry, meziher a do hry * Vztah předvětí a závětí * Téma * Tónika * Předznamenání - bé, křížek * Hudební forma malá (a, b;a, b, a) a rondo * Hra lidových písní na orff. Hud. nástroje, doprovod dvěma tóny na nástroje melodické a rytmické * Hra čtyřtaktové přede hry, meziher a do hry * Pikola, hoboje, fagot, saxofon, pěv. sbor (dětský, mužský, ženský, smíšený) poslech písně lyrické, žertovné a hymnické, pochod, polka a valčík (od B. Smetany a A. Dvořáka) * Epizody ze života skladatelů	OSV 8		
* Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not * Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduchých motivů skladeb a písní	* Vypracovává notový záznam "svých" melodií * Aktivně využívá hudebně pohybové hry * Hraje lidové písně na orffovské hud. ní nástroje (melodie v rozsahu sexty)				
* Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	* Rozlišuje melodii od doprovodů * Rozpoznává dvoudílnost a trojdílnost v hudbě (a, b;a, b, a), rondo: sledování vztahu předvětí a závětí, ukončení závětí, odlišování durového a mollového tónorodu * Hraje lidové písně na orffovské hud. nástroje (melodie v rozsahu sexty)		OSV 8		
* Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezi hry a provádí elementární hudební improvizace * Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	* Pracuje alespoň s 8 poslechovými skladbami (v dur a moll) * Postupně nabývá povědomí o významu B. Smetany a A. Dvořáka		OSV 4		

* Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	* Aktivně využívá hudebně pohybové hry	poslouchané hudby * Kroky se zhoupnutím ve 3/4 taktu (například sousedská) * Předvětí - závětí a celá perioda, realizované hrou " na tělo" * Vyjádření charakteru poslouchané hudby a emocionálního zážitku pohybem * Taktování na dvě a tři doby	OSV 8	Tv
--	--	--	-------	----

5.ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
* Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v dur. i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	* Pracuje nejméně s 10 písněmi (v dur i v moll)	* Upevňování vokálních dovedností osvojených v nižších ročnících * Střídavý dech, sjednocování hlas. rozsahu h - d2 * Počátky dvojhlasu (lidový dvojhlas) * 4. spodní a vrchní 7. stupeň * Zpěv české hymny-okolnosti vzniku * Stupnice moll (aiolská) * Celý tón a půl tón * Noty h, e2	OSV 1, 2, 3, 4 OSV 6, 7, 8	

<ul style="list-style-type: none"> * Realizuje podle svých ind. schopností a dovedností (zpěvem, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not * Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduchých motivů skladeb a písní * Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby * Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehledy, mezihry dohry a provádí elementární hudební improvizace * Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny 	<ul style="list-style-type: none"> * Aktivně využívá hudebně pohybové hry * Hraje jednoduché lidové písně na orffovské nástroje * Rozlišuje melodii od doprovodů * Obměňuje a tvoří hudební motivy a aplikuje je při hře předvětí a závětí, pracuje přitom s notovým záznamem * Pracuje nejméně s 8 poslechovými skladbami (v dur i v moll) * Nabývá povědomí o skladatel. významu J. S. Bacha, W. A. Mozarta a L. Janáčka, V. Nováka 	<ul style="list-style-type: none"> * Skupiny not (osminových a šesnáctinových) * Koruna * Tvořivé hud. hry v dur s rozsahem větší než oktáva, v moll s rozsahem hrou, sexty * Hra jednoduchých lidových písní na orffovské nástroje melodické (v dur v rozsahu oktávy, v moll sexty) a rytmické * Dominanta * Variace (princip) * Improvizace předvětí a závětí * Doprovod písní tónikou a dominantou * Rozlišování hudby polyfonní a homofonní * Hudba v chrámu, na zámku, v koncertní síni a k tanci (dříve i dnes) * Varhany, harfa * Lidová kapela, symfonický orchestr, velký jazzový orchestr, rocková kapela 	<p>OSV 8</p> <p>OSV 8</p>		
---	--	---	---------------------------	--	--

<p>* Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</p>	<p>* Aktivně využívá hudebně pohybové hry</p>	<ul style="list-style-type: none"> * Poslech lidové kapely, menuetu, swingové hudby 30. let a rockové hudby z 60. let * Epizody ze života skladatelů poslouchané hudby * Hudební výraz * Symfonický orchestr * Dirigent, sbormistr, kapelník * Polyfonie * Synkopa <ul style="list-style-type: none"> * Skupinové pohybové vyjádření polyfonní hudby * Pohybové projevy odvozené z rytm. složky hudby populární * Vyjádření charakteru poslouchané hudby a emocionálního zážitku z ní pohybem * Pohybové prvky menuetu, regionálního lidového tance a "jazzového" společenského tance (např. charleston) * Taktování na 4 doby 	<p>OSV 4</p>	
---	---	--	--------------	--

6. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Dílčí školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<p>* využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>* reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p>	<p>* rozlišuje dvoučtvrtěový, tříčtvrtěový a čtyřčtvrtěový takt</p> <p>* doprovází melodie taktováním, tanečními kroky</p> <p>* vytváří jednoduché rytmické doprovody hrou "na tělo", na orffovské hudební nástroje</p>	<p>* rytmus v hudbě, označení taktu, pohybový doprovod hudby, vyjadřování rytmických představ pomocí hudebního nástroje, hry "na tělo", tvorba rytmických doprovodů</p>	<p>literární výchova OSV 1 OSV 5 OSV 8 GV 1 MKV 1 EV 4</p>	<p>nácvik lidových píní</p>
<p>* realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů</p> <p>* uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého</p>	<p>* rozlišuje pojmy stupnice - tónina</p> <p>* rozpoznává tóninu dur - moll</p> <p>* intonuje v durovém i mollovém tónorodu</p>	<p>* stupnice a tónina dur a moll</p> <p>* tónika, dominantna, subdominanta</p> <p>* kánon, jednoduchý dvojhlas</p>	<p>komunikační výchova OSV 1 OSV 5 GV 1 MKV 1 EV 4</p>	<p>nácvik lidových píní</p>

	<ul style="list-style-type: none"> * vytváří jednoduché melodické doprovody s využitím tóniky, dominanty, subdominanty * orientuje se notovém záznamu vokální skladby * při zpěvu dodržuje správné dýchání, hlasovou hygienu 			
<ul style="list-style-type: none"> * orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku * zařazuje na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou skladbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami 	<ul style="list-style-type: none"> * vnímá hudebně výrazové prostředky, sémantické prvky ve skladbě (pravidelnost hudební formy, hlavní téma, mezivěty, obměna melodie) * zařazuje skladbu do stylového období, do kontextu s dobou vzniku, se životem autora 	<ul style="list-style-type: none"> * skladebná věta v cyklické skladbě - rondo, variace 	dějepis OSV 1 MV 5	
<ul style="list-style-type: none"> * orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku 	<ul style="list-style-type: none"> * orientuje se v komorních seskupeních hudebních nástrojů (duo, trio, kvarteto, kvinteto, sexteto) 	<ul style="list-style-type: none"> * hudba komorní a symfonická 	výtvarná výchova dějepis OSV 1 MV 5	výtvarné ztvárnění hudby - Musorgskij: Obrázky z výstavy

<p>* zařazuje na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou skladbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami</p>	<p>* třídí hudební nástroje symfonického orchestru do skupin podle způsobu tvoření tónu (smyčcové, dechové, bicí)</p> <p>* vnímá hudebně výrazové prostředky, sémantické prvky ve skladbě (zvukomalba, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy, barva hudby)</p> <p>* zařadí skladbu do stylového období, do kontextu s dobou vzniku, se životem autora</p>	<p>* skupiny hudebních nástrojů v symfonickém orchestru</p>			
<p>* rozpoznává některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu</p>	<p>* rozpoznává některé lidové tance evropských národů (polka, furiant, polonéza, mazurka)</p>	<p>* národní lidové tance</p>	OSV 1 OSV 5 GV 1 MKV 1 MV 5		
<p>* využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p>	<p>* vhodně pohybově vyjadřuje poslouchanou hudbu tanečními kroky, vlastním improvizovaným pohybovým ztvárněním</p>	<p>* hudební díla inspirovaná lidovými tanci - období romantismu</p>			
<p>* vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p>	<p>* orientuje se v prostoru při reprodukci pohybů prováděných při tanci</p> <p>* uvádí příklady využití lidových tanců v díle některých hudebních skladatelů</p>	<p>* mateník</p>			

<p>* vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p> <p>* orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p> <p>* zařazuje na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou skladbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami</p>	<p>* orientuje se v některých druzích umění spojených s hudbou (opera, opereta, balet, výrazový tanec, muzikál, melodram, filmová hudba, hudba v divadelní hře)</p> <p>* chápe důležitost vzniku české národní opery v době národního obrození</p> <p>* uvádí významné opery B. Smetany, A. Dvořáka</p> <p>* uvádí významné autory světového baletu</p> <p>* vhodně pohybově vyjadřuje poslouchanou hudbu vlastní pohybovou improvizací, reaguje na tempové, dynamické, rtmické změny</p>	<p>* hudba spojená s jinými druhy umění</p> <p>* opera - česká národní opera</p> <p>balet</p> <p>* melodram</p> <p>* muzikál</p>	<p>literární výchova film dějepis výtvarná výchova OSV 1 OSV 5 MKV 1 MV 5</p>	
--	---	--	---	--

7.ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Dílčí školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<p>* využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>* reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p> <p>* uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého</p>	<p>* převádí melodie z nezpěvné do zpěvné polohy</p> <p>* zazpívá zahrané tóny, motivy</p> <p>* zachytí rytmus pomocí notového zápisu</p> <p>* vytváří jednoduché melodické i rytmické doprovody - rozvíjí svou hudební představivost</p> <p>* dbá na hlasovou hygienu v době mutace</p>	<p>* transpozice melodie</p> <p>* reprodukce tónů, melodických i rytmických motivů</p> <p>* notový zápis</p> <p>* tvorba melodických i rytmických doprovodů</p> <p>* písně lidové i umělé, písně z oblasti tzv. vážné i populární hudby</p>	<p>OSV 1 OSV 5</p> <p>komunikační výchova OSV 1 OSV 5 MKV 1 MKV 2</p>	<p>použití orffovských rytmických i melodických nástrojů</p>

<p>* realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů</p> <p>* zařazuje na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou skladbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami</p> <p>* orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p> <p>* rozpoznává některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě</p>	<p>* hledá možnosti nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie)</p> <p>* porovnává vlastní vokální projev a vokální projev ostatních</p> <p>* zařazuje skladbu do stylového období, do kontextu s dobou vzniku, se životem autora</p> <p>* uvádí renesanční, barokní a klasické hudební formy</p> <p>* uvádí světové i české skladatele jednotlivých období</p> <p>* vytváří vlastní soudy o slyšené hudbě</p> <p>* vyjadřuje poslouchanou hudbu vlastním improvizovaným pohybovým ztvárněním</p>	<p>* hudba renesanční, barokní a klasická</p> <p>* polyfonie</p> <p>* preludium, fuga, sonáta, symfonie</p> <p>* symetrie, gradace, kontrast v hudbě</p> <p>* představitelé renesanční, barokní a klasické hudby</p>	<p>MV 5</p> <p>dějepis literární výchova občanská výchova výtvarná výchova</p> <p>OSV 1 OSV 5 GV 2 GV 3 EV 4</p> <p>MV 5 MKV 1 MKV 2</p> <p>MKV 4</p>	<p>počítačová prezentace, referáty o skladatelích</p> <p>výtvarné ztvárnění vybrané poslouchané hudby</p>
--	---	--	---	---

8. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Dílčí školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<p>* využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>* uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého</p> <p>* reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p> <p>* realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů</p> <p>* orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p>	<p>* porovnává vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledá možnosti nápravy hlasové nedostatečnosti (využití jiné hudební činnosti, transpozice melodie)</p> <p>* dbá na správnou techniku vokálního projevu a hlasovou hygienu</p> <p>* na základě své hudební představivosti vytváří jednoduché doprovody, přede hry, mezihry</p> <p>* zařazuje poslouchanou skladbu do stylového období, do kontextu s dobou vzniku, se životem autora</p>	<p>* písně vytvořené skladateli z oblasti hudby tzv. vážné i populární</p> <p>* tvorba melodických i rytmických doprovodů s využitím melodických i rytmických nástrojů</p> <p>* hudba romantická</p>	<p>komunikační výchova OSV 1 OSV 5 GV 2 GV 3</p> <p>MKV 1 MKV 2 MV 5</p> <p>dějepis literární výchova občanská výchova výtvarná výchova OSV 1</p>	<p>počítačová prezentace, referáty o skladatelích</p>

<p>* zařazuje na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou skladbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami</p> <p>* vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p>	<p>* uvádí hudební formy hudby programní</p> <p>* uvádí představitele evropských romantických škol i představitele českého romantismu</p> <p>* vytváří vlastní soudy o slyšené hudbě</p> <p>* vyjadřuje poslouchanou hudbu vlastním improvizovaným pohybovým ztvárněním</p>	<p>* hudba programní a hudba bez mimohudebního programu</p> <p>* národní hudební romantické školy a jejich představitelé</p> <p>* virtuosové</p> <p>* symfonická báseň, melodram, opera</p> <p>* cyklická skladba</p> <p>* inspirace lidovou hudbou</p>	<p>OSV 5 GV 2 GV 3 MKV 2</p> <p>MKV 4 EV 4 MV 5</p>	<p>výtvarné ztvárnění vybrané poslouchané hudby</p>
---	---	---	---	---

9. ročník

Žák dle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Dílčí školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
* využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	* dbá na správnou techniku vokálního projevu, rozšiřuje svůj hlasový rozsah	* umělé písně z oblasti tzv. populární hudby	OSV 1 OSV 5 GV 2	

<p>* uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého</p> <p>* realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů</p> <p>* reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p>	<p>* na základě své hudební představivosti vytváří jednoduché doprovody, pomocí hudebních nástrojů zachytí melodii i rytmus jednoduchých skladeb</p> <p>* odhaluje vzájemnou souvislost rytmu řeči a hudby, využívá rytmické zákonitosti při vokálním projevu</p> <p>* pomocí hudebního nástroje vyjadřuje své hudební i nehudební představy (rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální)</p>		<p>GV 3 MKV 1 MKV 2 MV 5</p>	
<p>* orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p> <p>* zařazuje na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou skladbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami</p> <p>* vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p>	<p>* zařazuje skladbu do stylového období, do kontextu s dobou vzniku, se životem autora</p> <p>* uvádí představitele jednotlivých období rozvoje populární hudby</p> <p>* slovně charakterizuje hudební dílo</p>	<p>* hudba populární - kramářská píseň, lidovka, kabaretní píseň, jazz, country and western, rock</p> <p>* podněty mimoevropských kultur pro evropskou populární hudbu</p> <p>* vztahy mezi hudbou "vážnou" a populární</p>	<p>dějepis literární výchova občanská výchova výtvarná výchova OSV 1</p> <p>OSV 5 GV 2 GV 3 MKV 1</p> <p>MKV 2 MKV 4</p>	<p>počítačová prezentace, referáty o skladatelích</p> <p>výtvarné ztvárnění vybrané poslouchané hudby</p>

	* chápe funkci stylů a žánrů populární hudby vzhledem k životu společnosti, kulturním tradicím a zvykům vyjadřuje poslouchanou hudbu vlastním improvizovaným pohybovým ztvárněním	* osobnosti populární hudby * modernost a módnost, hodnoty v populární hudbě, umění a kýtě, proměnlivost estetických norem v umění * muzikál * hudba a technika, zvukový záznam hudby
--	--	--

Vzdělávací oblast: **UMĚNÍ A KULTURA**

Název vyučovacího předmětu: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA**

Obsahové vymezení

- o rozvíjení smyslové citlivosti – tyto činnosti vedou k rozvíjení schopnosti rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality, výběru a uplatnění vhodných prostředků pro její vytváření
- o uplatňování subjektivity – tyto činnosti vedou k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci obrazných vyjádření
- o ověřování komunikačních účinků – tyto činnosti umožňují utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií
- o výtvarné vyjádření, vlastní tvorba, využívání různých výtvarných technik

Časové a organizační vymezení

Časová dotace:

- 1. a 3. ročník – 1 vyučovací jednotka
  - 4. – 5. ročník – 2 vyučovací jednotky
  - 6. a 8. ročník – 2 vyučovací jednotky
  - 7. a 9. ročník – 1 vyučovací jednotka
- předmět je vyučován ve vyučovacích jednotkách 45 min., možnost výuky v blocích
- předmět je vyučován v kmenových třídách, v odborné učebně a v okolí školy

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací postupy v tomto předmětu vedou k těmto klíčovým kompetencím a na konci vzdělávacího období žák:

Kompetence k učení

- na konci základního vzdělávání žák vybírá a využívá vhodné způsoby efektivního učení, plánuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu
- vyhledává a třídí informace, na základě jejich pochopení je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení problémů
- kriticky myslí, je schopen obhájit svá rozhodnutí, uvědomuje si zodpovědnost za tato rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně
- naslouchá promluvám druhých, porozumí jim, zapojuje se do diskuse, obhajuje svůj názor, vhodně argumentuje
- získané komunikativní dovednosti využívá ke spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
- podílí se na vytváření říjené atmosféry v týmu, poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi, chápe potřebu spolupráce při řešení úkolu, respektuje zkušenosti a názory druhých, čerpá z nich poučení
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebevědomí

Kompetence občanské

- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění

Kompetence pracovní

- využívá znalosti a zkušenosti získané ve vyučovacím předmětu v zájmu vlastního rozvoje i přípravy na budoucnost, dalšího vzdělávání a profesního zaměření

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění a řešení problémů (OSV 1)

jak se promítá mé já v mém chování, můj vztah k sobě samému, moje vztahy k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí (OSV 2)

cvičení sebekontroly, sebeovládání (OSV 3)

sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích (OSV 4)

tvořivost v mezilidských vztazích (OSV 5)

vzájemné poznávání se ve skupině/třídě, chyby při poznávání lidí (OSV 6)

péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, empatie, respekt, podpora, pomoc (OSV 7)

cvičení pozorování a emfatického a aktivního naslouchání, komunikace v různých situacích, asertivní komunikace (OSV 8)

rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro spolupráci (OSV 9)

dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích (OSV 10)

pomáhající a prosociální chování (OSV 11)

Multikulturní výchova (MKV)

Kulturní teferecne – jedinečnost každého člověka (MKV 1)

Lidské vztahy (MKV 2)

Mediální výchova (MV)

Kritické vnímání mediálního sdělení (MV 1)

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (MV 1)

Stavba mediálních sdělení (MV 3)

Vnímání autora mediálních sdělení (MV 4)

Fungování a vliv médií ve společnosti (MV 5)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (GV)

Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa (GV 2)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

1. období (1. - 3. ročník)

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
* Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	* Uvědoměle zachází s některými prostředky a materiály, ovládá základní technické dovednosti, užívá důležité pojmy, týkající se výtvarné formy, výtvarných materiálů a technik, vyvozené na základě vlastních výtvarných činností	<p>* Výtvarné vyjádření vjemů a postojů ke skutečnosti na základě vlastního prožitku dítěte, případně podle vyprávění, četby, filmu, pozorování přírody a činnosti lidí, vztah postavy a prostředí</p> <p>* Barvy základní a podvojně, barevný kontrast a harmonie</p> <p>* Sledování základních přírodních zákon. na tvarově zajímavých rostlinách, stromech, apod.</p> <p>* Poznávání vlast. barev, vyvozování elementárních poznatků o vlastnostech barev a jejich výraz. vlastnostech, barvy základní, husté, řídké, světlé a tmavé, barvy kontrastní, doplňkové, symbolické funkce barev</p> <p>* Poznávání různých druhů linií a jejich výrazových možností, ověřování a kultivace vedení linie v různých plastických materiálech - přítlak,</p>	<p>OSV 1</p> <p>OSV 4, EV 4</p> <p>OSV 5</p> <p>OSV 5</p>	<p>Čj</p> <p>Pč, Prv</p> <p>M - geometrie</p>

<p>* V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, objekty a další prvky a jejich kombinace</p>	<p>* Řeší přiměřené úkoly v plošných i prostor. pracích, chápe vzájemné souvisl. zobrazovaných předmětů a uplatňuje při práci představivost a fantazii</p> <p>* Rozeznává různý charakter lineární kresby</p> <p>* Využívá základní klasifikaci barev, světlostní a teplotní kontrast, chápe výrazové vlastnosti barvy</p>	<p>odlehčení, rovnoběžnost, křížení, apod., zhušťování a zředování čar, násob. linie při vyhledávání správného tvaru</p> <p>* Výtvarné vyprávění, od popisu děje k charakteristice postav, jejich vztahů, k vyjádření prostoru</p> <p>* Poznávání a zobrazování tvarů a fcí věcí jako záměrných lidských výtvorů, pozorování tvaru a jeho závislosti na funkci a materiálu, grafický záznam pohybu (kružnice, ovály, elipsy, svislé, vodorovné a šikmé čáry jako prostředky rozvoje kreslířského pohybu ruky</p> <p>* Pozorování tvaru různých užitečných předmětů z hlediska jejich funkce a materiálu, pokusy o jejich výt. vyjádření v ploše i prostoru</p> <p>* Sledování a srovnávání tvarů předmětů stejného charakteru a funkce, rozvíjení pozorovací schopnosti a paměti, přibližné vystižení proporčních vztahů zobrazovaných prvků</p> <p>* Poznávání základních vlastností plastických materiálů, vytváření objemu modelováním, poznávání a zkoušení pevnosti, tažnosti, ohebnosti, plastických materiálů a jejich výrazové možnosti, vyjadřování se na základě představ a fantazie</p> <p>* Rozvíjení citu pro prostor, poznávání základních prostorových útvarů, modelování podle skutečnosti, zís-</p>	<p>OSV 5</p> <p>OSV 5 EV 4 OSV 2</p> <p>OSV 1</p>	<p>Čj - lit.</p> <p>M - geom.</p> <p>Pč</p> <p>Čj - sloh</p>
---	--	--	---	--

		<p>kávání a uplatňování poznatků po reliéfní kompozici a jednoduchých architektonistických formách na základě modelování a konstruování</p> <p>* Rozvíjení smyslu pro výtvarný rytmus (rytmické řazení různých přírodních prvků, jejich otisky do plastických materiálů a odlití v sádře, řazení tvarů vystřihovaných apod.)</p> <p>* Rytmičné řešení plochy s využitím různých prvků ve dvou až třech světlých barvách</p> <p>* Kompozice plochy s použitím libovolných prvků např. geometrických</p> <p>* Otiskování v barvě, frotáž, kresba, vrypy, dotváření a kombinace přírodních materiálů volí</p>	OSV 1	Pč Prv
<p>* Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření vhodné prostředky</p> <p>* Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností</p>	<p>* Pozoruje přírodní útvary, rozlišuje a hodnotí tvary, barvy, struktury</p> <p>* Poznává krásy živé i neživé přírody na vycházkách</p> <p>* Poznává rozdíly ve výt. vyjadřování malířů, zvláště ilustrátorů dětských knih, uvědomuje si, že výtvarné umění patří ke kultur. bohatství národa</p>	<p>* vyhledávání a výtvarné dotváření přírodnin na základě představ, vytváření prostor. útvarů seskupováním a kombinováním přírod. materiálů</p> <p>* Akt. práce s ilustrací, doporučení ilustrátoři: Josef Lada, Jiří Trnka, Josef Čapek, Ota Janeček, Daisy Mrázková, Zdeněk Smetana, Adolf Born, Helena Zmatlíková a další</p> <p>* Hračka, loutka, maňásek v životě dítěte, hračky současné i minulé, krajové varianty lidových hraček</p> <p>* Funkce ilustrací a jejich výrazových prostředků (barva, linie, prostor), poznávání různých vyjadřovacích</p>	OSV 4, EV 4 OSV 1	M - geom.
			OSV 1 EV 4 GV 2	M Prv
				Čj - lit.
<p>* Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných</p>	<p>* Organizuje vlastní výtvarnou práci</p> <p>* Poznává rozdíly ve výt. vyjadřování malířů, zvláště ilustrátorů dět-</p>		OSV 1, OSV 8	Pč Čj - lit. (lid. kul.) Čj - lit.

<p>vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p> <ul style="list-style-type: none"> * Doporučené výtvarné prostředky a materiály: * Kresba (uhlí, hrudka, tužka, dřívko, tuš, křída aj.) * Malba (temperové a krycí vodové barvy, pastel, voskový pastel) * Modelovací hlína, modurit, těsto, přírodní materiály (kaménky, kůra, tráva, plody, aj.) * Papír, dřevěné odřezky, špejle, krabičky, aj. * Jednoduché grafické techniky * Panelové stavebnice, makety domů, stromů, obytný prostor 	<p>ských kních, uvědomuje si, že výtvarné umění patří ke kultur. bohatství národa;</p>	<p>prostředků porovnáváním ilustrací</p>		
---	--	--	--	--

2. období(4. + 5. ročník)

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
-------------------------	----------------	-------	---------	----------

<p>* Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)</p>	<p>* Vyjádří dějový celek se vztahem k prostředí, používá redukované barevné škály, využívá základní kompoziční zákonitosti, vyjadřuje prostorové vztahy</p> <p>* Výtvarně vyjadřuje věci, pozoruje a vyjádří základní tvarové znaky a prostorové principy při zobrazování umělých forem, řeší barevné vztahy objektů a prostředí</p> <p>* Poznává smysl, organizaci, funkci</p>	<p>* Malba vycházející ze skutečnosti a představ</p> <p>* Funkce barev světlých a tmavých, teplých a studených jako prostorových činitelů</p> <p>* Výtvarné vyjádření kontrastu přírodních forem a pozadí, základní kompoziční principy</p>	OSV 1	
--	--	---	-------	--

<p>* Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a sopečurální postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model</p> <p>* Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy</p> <p>* Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje</p>	<p>a výtvarně estetický účinek reliéfního řešení plochu v architektuře na základně hravých a experimentálních výtvarných činností</p> <p>* Uplatňuje výrazové vlastnosti linie, experimentuje s různými druhy linie, orientuje se v prostorových a barevných vztazích</p> <p>* Seznámí se s proporcemi lidského těla a hlavy</p> <p>* Orientuje se v řazení prvků v tvarové a barevné kompozici, řeší úlohy dekorativního charakteru v ploše (symetrická, asymetrická řešení)</p> <p>* Projevuje smysl a cit pro prostorové formy a jejich výtvarné kvality, různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů (hmotvaru, struktury, světla, barvy)</p> <p>* Na základě pozorování skutečnosti se volně vyjadřuje ve svém výt. projevu</p> <p>* Uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky: s kresbou, různými</p>	<p>* Zpřesňování vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy konfrontací představy se skutečností, výtvarné vyjádření hlavy pohádkových bytostí (využití tvarové a barevné nadsázky)</p> <p>* Výtvarné vyjádření morfologických znaků, tvarů, barevnosti přírodních objektů, lineární a barevné vyjádření vnitřní stavby a vnitřního členění vnitřních objektů</p> <p>* Vyjádření morfologie růstu při kresbě a malbě rostlin s možností dotvářet přírodní formy na základě fantazie, sledování rozvoje citlivé výtvarné linie</p> <p>* Uplatnění výtvarného výrazu linie vytvářené různými nástroji v různých materiálech, uplatnění kontrastu a vztahu tvarů, ploch a barev v plošné kompozici</p> <p>* Expresivní volný výtvarný projev doplňovaný pozorováním skutečnosti</p> <p>* Rozvíjení prostorového vidění, citění a vyjadřování na základě prostorových jevů a vztahů (rovnoběžné zobrazování, perspektiv-</p>	<p>OSV 5</p>	<p>OSV 4</p>
---	--	---	--------------	--------------

je je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	grafickými materiály a technikami, malbou temperovými a krycími vodovými barvami, pastelem, křídou, akvarelem, koláží, mozaikou, textilní aplikací * Používá běžné pojmy z nauky o barvě	ní jevy v uměleckých dílech), ověřování výtvarného výrazu vlastní činností * Rozvíjení citlivého vztahu k materiálu a k jeho zpracování s ohledem na účel, užití a výtvarný výraz na základě experimentálních činností, využívání výrazových možností linie, plochy, tvaru a struktury * Vytváření jednoduchých prostorových objektů		
* Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a intervizuálně obrazného vyjádření pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) * Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	* Vyjadřuje jednoduché prostorové objekty a poznává výtvarný výraz pretací v jednoduchých a prostorových tvarech ní, na základě hry a experimentování * Poznává různé způsoby uměl. vyjádření skutečnosti v malbě (figura, portrét, krajina, zátiší), v sochařství (socha, plastika, sousoší, busta, reliéf), ve volné grafice (základní a techniky) * Poznává různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů (hmoty tvarů, struktury, světla, barvy), používá běžných pojmů nauky o barvě	* Rozvíjení elementárního chápání odlišnosti uměleckého vyjadřování skutečnosti od vnější optické podoby světa na základě poznávání a srovnávání druhů, případně druhů žánrů současného a historického výtvarného umění, vztahy umění a skutečnosti (proces a podmínky vzniku uměleckého díla)	OSV 1, EV 4	
* Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	* Seznamuje se s různými způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti	* Malířství - figura, portrét, krajina, zátiší * Sochařství a příroda - tvar přírodní a tvar opracovaný člověkem, socha,	GV 2 OSV 8	

		plastika, sousoší, busta, reliéf * Volná grafika - základní druhy a techniky * Architektura a užité umění * Kultura bydlení - umění v bytě (volné i užité) * Design a estet. úroveň předmětů denní potřeby * Lidové umění a jeho dekór * Současná oděvní kultura, mládež a odívání * Výtvarná úprava knih, ilustrátoři dětských knih a učebnic, druhy ilustrace * Krásy přírody a vztah k životnímu prostředí * Návštěvy galerií, výstav, ateliérů, region. památek a zajímavostí		Čj Čj Přírod. Vlast.
--	--	--	--	---

6. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
* uplatňování zákl. dovedností při realizaci tvůrč. záměru uplaňovat linie, barvy a tvary a objekty v ploše i prostoru	* rozvíjení smyslové citlivosti experimentuje s materiály, vytváří neobvyklé kombinace uplatňuje své zkušenosti, vjemy,	* kombinace různých materiálů, plošné a prostorové vyjádření, koláž, hlína, sklo, sádra, kov, dřevo, papír kůže, plast, drát aj.	OSV 1 - 11 MKV 1-2 EV 1-4 MV 1-5	

<p>využívat jejich vlastnosti a vztahy pojmenovat je ve výsledcích</p> <p>* vnímat a porovnávat jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci</p> <p>* při tvorbě vycházet ze svých zkušeností, představ a myšlenek, hledání prostředků a postupů zhodnotit a prezentovat výsledek své tvorby, porovnávat s výsledky ostatních</p> <p>* vnímat a porovnávat výsledky běžné i um. produkce, slovně vyjádřit své pocity a postřehy</p>	<p>představy a poznatky používá k tomu různé techniky</p> <p>* uplatňování subjektivity</p> <p>k výtvarnému ztvárnění užívá zkušenosti získané jinými smysly používá techniku dostupnou podle možností školy- film, video, foto, PC</p> <p>používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ hledá jejich kombinace poznává a navrhuje desing jednotlivých předmětů rozvíjí vztah k estetice, užité tvorbě a životnímu prostředí</p> <p>* ověřování komunikačních účinků</p> <p>seznamuje se se základními díly národního a světového umění zdůvodní vlastní výtvarné vyjádření, podílí se na způsobu jejich interpretace, pokouší se interpretovat tvorbu druhých, učí se je tolerovat sleduje proměny vlastního okolí plánuje a instaluje šk. výstavu</p> <p>* doplňuje a používá portfolio</p>	<p>* malba temperou, suchým pastelem, kresba tužkou, perem, uhlím, fixem</p> <p>* tělo ve výtvarném umění (portrét, figurální kompozice), originalita, projekce vlastních prožitků</p> <p>* výt. vyjádřený pocit z různorodých povrchů vnímaných hmatem, výtvarně vyjádřený pocit z hudby, meditační hudba současné zobrazovací prostředky - PC, fotografie, video, pohyb těla (tanec, sport, pantomima gesta)</p> <p>* desing - tvar a funkce, Logo, plakát, reklama, tisk, písmo, odívání, bytová architektura, lidové umění</p> <p>* rozdílná interpretace v různých hist. obdobích</p> <p>* tolerance k odlišnému vnímání</p> <p>* klasická umělecká díla v porovnání se současnými, sebeprosazení</p> <p>* návštěva regionálních památek a zajímavostí</p> <p>* prezentace ve veřejném prostoru instalace</p>		
---	--	---	--	--

7. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<p>* uplatňování zákl. dovedností při realizaci tvůrč. záměru</p> <p>* uplaňovat linie, barvy a tvary a objekty v ploše i prostoru</p> <p>* využívat jejich vlastnosti a vztahy pojmenovat je ve výsledcích vnímat a porovnávat jejich uplatnění</p> <p>v běžné i umělecké produkci</p> <p>* při tvorbě vycházet ze svých zkušeností, představ a myšlenek hledání prostředků a postupů zhodnotit a prezentovat výsledek své tvorby, porovnávat s výsledky ostatních</p> <p>* vnímat a porovnávat výsledky</p> <p>běžné i um. produkce, slovně vyjádřit své pocity a postřehy</p>	<p>* rozvíjení smyslové citlivosti</p> <p>experimentuje s různými materiály, vytváří v ploše i prostoru jejich kombinace</p> <p>zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ</p> <p>ověřuje a využívá kompoziční principy</p> <p>rozliší vjemy od fantazijních představ</p> <p>porovnává různé přístupy ke zvolenému tématu, snaží se odhalit kulturní a historické kontexty</p> <p>* uplatňování subjektivity</p> <p>seznamuje se s jednotlivými typy vizuálně obrazných vyjádření a zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům</p> <p>zkoumá vztah vlastního těla a pohybu, estetiku pohybu a pohyb v umění, využívá sluchové a hmatové podněty</p> <p>používá současné zobrazovací</p>	<p>* kombinace neobvyklých materiálů plošné a prost. vyjádření, koláž, tisk malba temperou. Suchým pastelem, kresba tužkou, fixem, perem, uhlem originalita, projekce vlastních prožitků</p> <p>* využití skic a náčrtů</p> <p>* kompozice, nauka o barvách - jas,</p> <p>tón, míchání barev, kontrast,</p> <p>* modelace, akumulace</p> <p>* alternativní řešení vyjádření osobního prožitku, tělo a prostor (tanec, pantomoma, gesta), tělo ve výt. umění (portrét, figurální kompozice) fotomontáž, konstruktivní forma, výtvarné vyjádření pocitu z hudby (barevné rytmy, grafické partitury) a různorodých povrchů vnímaných hmatem</p> <p>desing, Logo, plakát, reklama, tisk,</p>	<p>OSV 1 - 11</p> <p>MKV 1-2</p> <p>EV 1-4</p> <p>MV 1-5</p>	

	<p>prostředky (PC, foto, video) porovnává a navrhuje desing jednotlivých předmětů * ověřování komunikačních účinků zdůvodní vlastní výtvarné ztvárnění, podílí se na způsobu jejich prezentace pokouší se interpretovat tvorbu druhých, snaží se pojmenovat různé způsoby vyjádření, učí se toleranci hledá a analyzuje skraté a tušené zákonitosti v přírodě, technických výtvorech a výtvarných dílech, ověřuje si vliv svých činností na okolí * dolňuje a používá portfolio</p>	<p>piktogramy, písmo odívání, bytová architektura, idové umění a jeho zvyky, osvojení vkusu, architektura</p> <p>* rozdílná interpretace v různých hist. obdobích * tolerance k odlišnému vnímání, empatie * klas. um. díla v porovnání se současnými * řád ve výtvarné geometrii (ulity, labyrinty) * sebehodnocení * sebeprosazení, zdůvodnění výt. vyjádření</p>		
--	--	--	--	--

8. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<p>* uplatňování zákl. dovedností při realizaci tvůrč. záměru * uplaňovat linie, barvy a tvary a objekty v ploše i prostoru * využívat jejich vlastnosti a vztahy</p>	<p>* rozvíjení smyslové citlivosti plošně a prostorově vyjádří dějové prostorové vztahy, zákl. proporce a pohyb lidské postavy, profil a anfas lidské hlavy</p>	<p>* grafické techniky, náčrty, perokresba, malba, kreba, otisk, komb. techniky koláž, monotyp, rytiny, prostor. vytváření reliéf,</p>	<p>OSV 1 - 11 MKV 1-2 EV 1-4</p>	

<p>pojmenovat je ve výsledcích vnímat a porovnávat jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci</p> <p>* při tvorbě vycházet ze svých zkušeností, představ a myšlenek hledání prostředků a postupů zhodnotit a prezentovat výsledek své tvorby, porovnávat s výsledky ostatních</p> <p>* vnímat a porovnávat výsledky běžné i um. produkce, slovně vyjádřit své pocity a postřehy</p>	<p>experimentuje, výtvarně použije zajímavé a neobvyklé přír. tvary výtvarně aplikuje velké prostorové útvary a krajinné motivy na základě prožitku a pozorování, prožitků a poznatů</p> <p>* uplatňování subjektivity využívá zákonitosti a užití písma, uplatní řazení a kompozice písma uplatňuje hlavní zásady užití graf. tvorby ve spojení písma a motivu</p> <p>zná a osvojuje si estetickou hodnotu výrobků uplatňuje výtv. zjednodušení - stylizace dokáže využívat sluchové a hmatové podněty</p> <p>* ověřování komunikačních účinků interpretuje umění současnosti I minulosti vychází přitom ze svých znalostí obhájí si vlastní výtv.vyjádření, prezentuje se interpretuje tvorbu jiných, pojmenovává toleruje ostatní výtv. vyjádření ověřuje si vliv svých činností na okolí doplňuje a používá portfolio</p>	<p>modelování, akumulace (trorozměrné objekty) kompozice, perspektiva, kontrast, struktura, land- art ozvláštnění přírody</p> <p>* písmové typy, typografie - antika, grotesk, latinka * plakát,tiskoviny,reklama,tv, foto,PC est. úroveň reklamy, Logo,piktogram jak všeset obrazy - pasparta, rám, sklo ekologické výtv. umění * barvy v kruhu * Tajemná řeč barev - grafické partitury,stopy zvukaře, pantomima</p> <p>* umění a jeho proměny v souvislosti s historickým vývojem lidské společnosti, význam osobnosti umělce ve vztahu k době a společnosti * orientace v oblasti výtvarné kultury ilustrační tvorba * školní výstava a aktivní účast na ní návštěva region. památek</p>	<p>MV 1-5</p>	
---	---	--	---------------	--

9. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<p>* uplatňování zákl. dovedností při realizaci tvůrč. záměru</p> <p>uplaňovat linie, barvy a tvary a objekty v ploše i prostoru využívat jejich vlastnosti a vzta- hy, pojmenovat je ve výsledcích vnímat a porovnávat jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci</p> <p>* při tvorbě vycházet ze svých zkušeností, představ a myšlenek hledání prostředků a postupů zhodnotit a prezentovat výsledek své tvorby, porovnávat s výsledky ostatních</p> <p>* vnímat a porovnávat výsledky běžné i um. produkce, slovně vyjádřit své pocity a postřehy</p>	<p>* Rozvíjení smyslov citlivosti</p> <p>vybírání a využívání různorodý materiál</p> <p>vytváří v ploše i v prostoru zvládá a používá poznané techniky experimentuje a aplikuje jejich neobvyklé kombinace vyhledává a využívá kompoz. princ. zařadí do hist. souvislostí různé typy zobrazení posoudí a vybírá různé techniky</p> <p>porovnává a čerpá vybraných projevů kultury</p> <p>* Uplatňování subjektivity</p> <p>uplatňuje jednotlivé typy vytv. vyjád. chápe je a respektuje jejich účinky ve vztahu k vlastním prožitkům vnímá obsah vlastního těla a pohy- bu estetiku pohybu a pohyb v umě- ní využívá sluchové a hmatové podně- ty, dokáže se domlouvat a dorozu- mívá různými způsoby a všemi smysly</p>	<p>* kombinace jakýchkoliv materiálů plošné a prostorové vyjádření - skicy, náčrty, graf. techniky</p> <p>* perokresba, malba, kresba, dekalk (otisk), komb. techniky koláž, prostorové vyjádření, modelování,</p> <p>* trojrozměrné objekty</p> <p>* malba temperou, suchým pastelem,</p> <p>kresba tužkou, perem, uhlím, fixem originalita, projekce vlastních prožitků</p> <p>harmonie, disharmonie</p> <p>* nauka o barvách, kompozice, perspektiva</p> <p>* emotivní obsah nefigurálních a figurálních obrazových prostředků</p> <p>* hist. posun v interpretaci</p> <p>* tělo ve výt. umění - tanec, sport, pantomima, gesta,</p> <p>* portrét, figurální kompozice</p> <p>* výt. vyjádřený pocit z hudby</p> <p>* současné zobrazovací prostředky PC, grafika, animace, fotografie,</p>	<p>OSV 1 - 11</p> <p>MKV 1-2</p> <p>EV 1-4</p> <p>MV 1-5</p>	

	<p>vyhledává a vybírá výt.v.techniku</p> <p>orientuje se v oblasti výt. kultury přístupuje aktivně k živ. prostředí navrhuje desing různých předmětů</p> <p>* Ověřování komunikačních účinků obhájí vlastní výt. vyjádření a vhodně argumentuje, formuluje a vyjadřuje své ztvárněné myšlenky spolupracuje ve skupině, interpretuje tvorbu jiných, reaguje na ně, dokumentuje, sleduje a hodnotí proměny okolí, reaguje na ně využívá portfolio</p>	<p>videomateriály - odpadové * rozdílná interpretace v různých obdobích</p> <p>* sebeprosazení, sebevyjádření, zdůvodnění, reflexe * tolerance k odlišnému vnímání klasická um. díla v porovnání se současnými * orientace v oblasti výtvarné kultury ilustrační tvorba * aktivní zapojení do společenského dění, školní výstavy - aktivně</p>		
--	--	--	--	--

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Název vyučovacího předmětu: TĚLESNÁ VÝCHOVA

T

Obsahové vymezení

- o Činnosti ovlivňující zdraví
- o Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- o Činnosti podporující pohybové učení

Časové a organizační vymezení

Časová dotace:

- 1. – 9. ročník - 2 hodiny týdně
- vyučovací jednotka trvá 45 minut
- předmětu se vyučuje - v tělocvičně
  - okolí školy
  - hřiště
  - plavecký bazén
  - zimní stadion

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací postupy v tomto předmětu vedou k těmto klíčovým kompetencím a na konci vzdělávacího období žák:

Kompetence k učení

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, spolupodílí se na vytváření pravidel v týmu
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- posiluje svoji sebedůvěru a sebeúctu

Kompetence občanské

- chápe základní ekologické a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- aktivně se zapojuje do sportovních aktivit
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění (OSV 1)

Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly a sebeovládání (OSV 3)

Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému (OSV 4)

Poznávání lidí (OSV 6)

Kooperace a kompetice (OSV 9)

Hodnoty, postoje, praktická etika (OSV 11)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (GV)

Objevujeme Evropu a svět (GV 2)

Multikulturní výchova (MKV)

Lidské vztahy (MKV 2)

Princip sociálního smíru a solidarity (MKV 5)

Environmentální výchova (EV)

Lidské aktivity a problémy životního prostředí (EV 3)

TĚLESNÁ VÝCHOVA

1. období (1. - 3. ROČNÍK)

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<p>* Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</p> <p>* Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení</p>	<p>* Ví, že pohyb je vhodný pro zdraví</p> <p>* Ví, že by měl aktivně cvičit 2 - 3 hodiny denně (za pomoci učitele a rodičů)</p> <p>* Zná základní pravidla chování při Tv a sportu a řídí se jimi</p> <p>*PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ AJ. CVIČENÍ:</p> <p>* Chápe, že různá cvičení mají různé účinky (s pomoci učitele se o tom prakticky přesvědčuje)</p> <p>* Ví o svých pohybových schopnostech a nedostacích a s pomocí učitele nebo rodičů je ovlivňuje</p>	<p>* Význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu žáka</p> <p>* Vhodné množství pohybů a jeho rozvržení v režimu dne</p> <p>* Preventivní význam zdravotně zaměřených činností</p> <p>* Příležitosti pro Tv a sport ve škole a mimo školu</p> <p>* Základní pojmy spojené s osvojovými činnostmi, cvičebními prostory a vybavením</p> <p>* Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení, osvojovými činnostmi, základními polohami a pohyby</p> <p>* Základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití</p>	<p>OSV 1, OSV 2</p> <p>OSV 3, OSV 4</p> <p>OSV 6</p> <p>OSV</p> <p>MKV 2</p> <p>OSV 9</p> <p>OSV 1, OSV 3</p> <p>OSV 2</p> <p>OSV 4</p> <p>OSV 3</p>	<p>Prv</p>

	<p>jí gymnastická cvičení snáze</p> <p>* Umí kotoul vpřed i vzad, prosté skoky snožmo z trampolínky a zvládá základy gymnastického odrazu</p>	<p>kotoulu vpřed a vzad</p> <p>* Kotoul vpřed a vzad</p> <p>* Průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolínky</p> <p>* Skoky prosté s odrazem snožmo z trampolínky</p> <p>* Výskok do sporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolínky</p> <p>* Ručkování ve visu na hrazdě nebo jiném stavebnicovém nářadí se stejnou funkcí</p> <p>* Průpravná cvičení pro přešvihy ze shybu stojmo</p> <p>* Chůze s dopomocí na kladince</p>	OSV 3		
	<p>RYTMICKÉ A KONDIČNÍ GYMNAS- TICKÉ ČINNOSTI S HUDBOU, TANEC</p> <p>* Ví, že cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem či zpěvem přináší radost</p> <p>* Umí pojmenovat základní postoje, pohyby, kroky, konkrétní osvojované tance</p> <p>* Zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to)</p> <p>* Umí vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus a hlasitost doprovodu pohybem</p> <p>* Umí 2 - 3 základní tanečky založené na taneční chůzi a běhu</p>	<p>* Základní pojmy spojené s hudebním a rytmickým doprovodem, osvojovanými prvky a používáním náčiním</p> <p>* Soustředění na hudební a rytmický doprovod, vnímání a prožívání rytmu, tempa a melodie</p> <p>* Základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla)</p> <p>* Rytmizovaný pohyb</p> <p>* Nápodoba pohybem</p> <p>* Tvořivé vyjádření rytmu a melodie pohybem</p> <p>* Tance založené na taneční</p>	OSV 1, OSV 3	OSV 8 OSV 1	Hv
			OSV 3	Hv Hv	
			OSV 5	Hv	

<p>ÚPOLY:</p> <p>* Chápe, že různá cvičení mají různé účinky</p> <p>ATLETIKA:</p> <p>* Ví, že běhy, skoky a hody jsou vedle plavání přirozenými činnostmi, které všestranně ovlivňují organismus žáka</p> <p>* Zná základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem dovede pojmenovat základní atletické disciplíny</p> <p>* Zná základní pravidla bezpečnosti při atletických činnostech a za pomoci učitele je dodržuje</p> <p>* Zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodů míčkem</p> <p>PLAVÁNÍ:</p> <p>* Ví, že plavání je jedna z nejzdravějších pohybových činností</p> <p>* Umí pojmenovat základní činnosti (základní způsoby ve vodě)</p> <p>* Uvědomuje si, že nejnebezpečnější</p>	<p>chůzi a běhu (klusu)</p> <p>* Průpravné přetahy a přetlaky</p> <p>* Základní pojmy týkající se běhů, skoků a hodů, názvy částí atletického hřiště</p> <p>* Zjednodušené startovní povely a signály</p> <p>* Průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké činnosti, běžecké vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti</p> <p>* Běh: rychlý běh na 20 - 60 m, motivovaný běh v terénu až do 10 minut (běh prokládaný chůzí, souvislý běh podle úrovně žáků) základy nízkého a polovysokého startu</p> <p>* Skok: skok do dálky z rozběhu - odraz z pásma širokého 50 cm, postupně odraz z břevna, spouštění rozběhu s odrazem</p> <p>* Hod: hod míčkem z místa a hod z chůze</p> <p>* Pojmy: osvojované činnosti, názvy částí areálu a vybavení bazénu, smluvené signály pro dorozumívání v prostředí bazénu</p> <p>* Nebezpečí při plavání ve volné vodě</p>	<p>OSV 3</p> <p>OSV 1</p> <p>OSV 2</p> <p>OSV 3</p> <p>OSV 4</p> <p>OSV 3</p> <p>OSV 9</p> <p>* Zařazováno do 1. a 2. ročníku ve formě kurzu</p> <p>OSV 6, 1, 2</p>	<p>Prv</p>
--	---	---	------------

* Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	<p>je plavání v neznámé vodě a přece- ňování vlastních sil</p> <p>* Zvládá jeden plavecký styl</p> <p>* Uplave 50 - 100 m</p> <p>* Nebojí se vody, dovede reagovat na překážku v cestě a dosáhne břehu z kteréhokoliv místa v bazénu</p>	<p>* Průpravná cvičení pro seznámení s vodou, pro orientaci ve vodě a pod vodou, pro osvojení plavec- kých dovedností</p> <p>* Splývání</p> <p>* Dýchání do vody</p> <p>* Pády a skoky do vody z nízkých poloh</p> <p>* Jeden plavecký způsob (prsa, znak, kraul)</p> <p>* Plavání úseků od 10 do 100 m</p> <p>* Obrátka</p>	OSV 9, OSV 4	Prv
	<p>BRUSLENÍ, HRY NA SNĚHU A NA LEDĚ:</p> <p>* Zvládá chůzi po ledě (s oporou, bez opory), klouzání</p> <p>* Ví, že je nebezpečné vstupovat na zamrzlou přírodní plochu bez dozoru dospělých osob</p>	<p>* Nebezpečí vstupu na zamrzlou přírodní plochu</p> <p>* Pohyb na ledu bez bruslí (odstra- ňování zábran, strachu ze zamrz- lé plochy</p> <p>* Klouzání vyvolenou nohou napřed</p>	<p>OSV 1</p> <p>* Zařazováno při vhod. pod- mínek pro brus. OSV 6 OSV 9 OSV 1</p>	
	<p>SPORTOVNÍ HRY:</p> <p>* Zná základní pojmy označující používané náčiní, osvojované doved- nosti, části hřiště a nejznámější spor- tovní hry</p> <p>* Zvládá základní způsoby házení a chytání míče (jiného náčiní) odpo- vídající velikosti a hmotnosti</p> <p>* Chápe činnosti s míčem jako vhodné a emotivní činnosti a využívá je v po- hybovém režimu</p>	<p>* Základní pojmy spojené s osvo- jovanými činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště</p> <p>* Základní sportovní hry</p> <p>* Držení míče jednoruč a obouruč</p> <p>* Manipulace s míčem odpovída- jící velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu vyvolenou i opačnou rukou, nohou)</p> <p>* Základní přihrávky rukou a nohou (vyvolenou i opačnou)</p> <p>* Základní spolupráce ve hře</p>	<p>OSV 1, OSV 3</p> <p>OSV 9, OSV 6</p> <p>OSV 6 OSV 7</p> <p>OSV 9</p>	

	<p>POHYBOVÉ HRY A NETRADIČNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Ví, že hra přináší radost a příjemné zážitky * Zná některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo tělesnou výchovu * Uvědomuje si možná nebezpečí při hrách a snaží se je za pomoci učitele zachránit * Uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s hudbou, rytmem, příběhem, představou a zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> * Základní organizační povely pro realizaci her * Základní pravidla osvojovaných her * Využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám * Pohybové hry pro osvojování různých způsobů lokomoce * Pohybové hry pro manipulaci s různým náčiním * Pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů * Pohybové hry pro zdokonalování nových pohybových dovedností * Pohybové hry soutěživé a bojové * Pohybové hry pro rozvoj pohybové představivosti a tvořivosti (na základě pohádek, vyprávění, pocitů) * Pohybové hry kontaktní (pro procitování vzájemné energie blízkosti) * Pohybové hry se specifickým účinkem (vyrovnávacím, relaxačním, motivačním) 	<p>OSV 1, 2, 3, 4, 5</p> <p>OSV 6, 7, 8, 9</p> <p>pohyb pomoci svalové činnosti</p> <p>OSV 9</p> <p>OSV 5</p>		
<ul style="list-style-type: none"> * Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech škol 	<ul style="list-style-type: none"> * Zná základní pravidla chování při Tv a sportu a řídí se jimi * Dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru a umýt se * Umí ošetřit drobná poranění a přivolat pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> * Základní zásady bezpečného pohybu při Tv a sportu * První pomoc při drobných poraněních, přivolání pomoci * Příprava na úklid náradí a náčiní * Příprava pro pohybovou činnost, (oblečení, obutí atd.) 	<p>OSV 3, OSV 2</p> <p>OSV 1, OSV 4</p> <p>OSV 10</p>	<p>Prv</p> <p>Čj - sloh</p> <p>Prv</p>	

* Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci		<ul style="list-style-type: none"> * Pravidelné mytí po pohybových aktivitách * Bezpečný pohyb a bezpečné chování ve známých prostorech * Ošetření drobných poranění * Vhodné oblečení pro gymnastiku * Základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení * Vhodné oblečení pro tanec a gymnastické cvičení s hudbou * Zásady bezpečnosti při gymnastických činnostech s hudbou a tancem * Vhodné oblečení pro atletické činnosti * Základy bezpečnosti při atletických činnostech 		Prv
	<ul style="list-style-type: none"> * Zná základní pravidla bezpečnosti při atletických činnostech a za pomoci učitele je dodržuje * Uvědomuje si možná nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit 	<ul style="list-style-type: none"> * Bezpečnost při různých druzích her, v různých podmínkách * Základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách * Základní hygiena při plaveckém výcviku 	OSV 3	Prv
	<ul style="list-style-type: none"> * Ví, jaké jsou zásady hygieny a bezpečnosti při plavání a dovede je za pomoci učitele uplatňovat 	<ul style="list-style-type: none"> * Zásady bezpečnosti při plavání a při pohybu v areálu bazénu 		Prv
	<ul style="list-style-type: none"> * Umí reagovat na základní pokyny, signály a gesta učitele 	<ul style="list-style-type: none"> * Smluvené povely, signály, znamení, gesta aj. prostředky komunikace při Tv a sportu * Základní organizační činnosti na smluvené povely, signály (zaujímání, změny míst apod.) 	OSV 3, OSV 10	Prv

* Dle uvážení vyučujícího budou do hodin tělesné výchovy operativně zařazovány branné prvky a nové moderní sporty.

2. období (4. - 5. ročník)

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
* Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	* Ví, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu rozvoji srdce, kostí, svalů plic a jiné * Umí zaznamenat základní údaje o pohybových výkonech a rozumí jim	* Význam sledování základních tělesných parametrů pro zdraví i pohybovou činnost * Vhodné a nevhodné prostředí pro Tv a sport * Vhodné a nevhodné pohybové činnosti	OSV 2	Přírod. Čj M
	PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ AJ. CVIČENÍ: * Zná základní nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví * Zná základní způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů a snaží se o zvyšování jejich úrovně (s pomocí učitele, rodičů i samostatně) * Zná několik základních cviků z každé osvojované oblasti a dovede je s pomocí učitele seřadit do ucelené sestavy * Dovede prožívat cvičení a soustředit	* Konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení * Základní technika jednotlivých cviků * Způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů * Vhodné podmínky pro jednotl. druhy cvičení (ve škole, doma) * Základní způsoby kontroly jednotlivých cvičení (zrcadlo, spolužák, pocity atd.) * Protahovací a napínací cvičení * Rychlostně silová cvičení	OSV 4	Přírod.

	<p>se na správné a přesné provedení pohybu</p> <p>* Dovede tvořivě zacházet s pohybovými dovednostmi a vytvářet vlastní pohybové představy</p>	<p>* Vytrvalostní cvičení</p> <p>* Cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti</p> <p>* Cvičení dechová</p> <p>* Cvičení kompenzační</p> <p>* Cvičení pro správné držení těla v různých polohách</p> <p>* Cvičení vyrovnávací</p> <p>* Psychomotorická cvičení</p> <p>* Cvičení motivační, tvořivá, napodobivá</p> <p>* Cvičení pro přípravu organismu před různými druhy pohybových činností</p> <p>* Cvičení pro "každý" den</p> <p>* Různé funkce pohybu ve zdravém životním stylu (rozvoj zdatnosti, dovedností, regenerace, kompenzace jednostranného zatížení, vyrovnávání oslabení)</p> <p>* Podstata únavy, jednostranné zá- těže a svalové rovnováhy</p>		
<p>* Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</p>	<p>* Uvědomuje si různé funkce pohybu a využívá je za pomoci učitele a rodičů v denním režimu</p> <p>* Ví, že by se měl aktivně pohybovat</p>		OSV 8	
<p>* Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her</p>	<p>GYMNASTIKA:</p> <p>* Zvládá základní pojmy aktivně</p> <p>* Ví, že gymnastika je založená na přesném provádění pohybu a snaží se o to</p> <p>* Umí kotoul vpřed, vzad a stoj na rukou (s dopomocí) i ve vazbách</p> <p>* Umí roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky</p>	<p>Akrobacie:</p> <p>* Kotoul vpřed a jeho modifikace</p> <p>* Kotoul vzad a jeho modifikace</p> <p>* Průpr. cvičení pro zvládnutí stoje na rukou (s dopomocí)</p> <p>* Akrobatické kombinace</p> <p>Přeskok:</p> <p>* Průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku</p> <p>* Přeskok 2 - 4 dílů bedny odrazem z trampolínky</p>	OSV 1	

**RYTMICKÉ A KONDIČNÍ
GYMNAS- TICKÉ ČINNOSTI S
HUDBOU,
TANEC:**

- * Ví, že cvičení s hudbou má své zdravotní a relaxační účinky na organismus
- * Zná názvy některých lidových a umělých tanců, umí pojmenovat osvojované činnosti i cvičební náčiní
- * Snaží se samostatně o estetické držení těla
- * Umí poznat hezký i nezvládnutý pohyb
- * Dovede pohybem vyjadřovat výrazně rytmický a melodický doprovod
- * Nestydí se při tanci se žákem opačného pohlaví
- * Umí několik lidových tanců, valčíkový a polkový krok

ÚPOLY:

- * Uvědomuje si význam sebeobraných

- * Skrčka přes kozu (bednu) našíř odrazem z můstku, trampolínky

Hrazda:

- * Shyb stojmo - odrazem přešvih do vzporu vzadu stojmo - stoj
- * Shyb stojmo- přešvihy do svisu střemhlav (svisu závěsem levou - pravou v podkolení) a zpět do stoje
- * Ze svisu stojmo - náskok do vzp.- sešín
- * Kombinace cviků

Kladinka:

- * Chůze bez dopomoci

- * Názvy základních lidových a umělých tanců
- * Základní hudebně pohybové vztahy (rytmus, tempo, takt, melodie)
- * Držení partnerů při různých tancích
- * Vzájemné chování při tanci
- * Základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách
- * Změny poloh, obm. tempa a rytmu hyb
- * Základy cvičení s náčiním (šátek, míč aj.) při hudebním nebo rytmickém doprovodu
- * Základní taneční krok 2/4, 3/4
- * Základní tance založené na kroku poskočném, přísuném, přeměnném

- * Průpravné úpoly, přetahy, přetlaky

OSV 1

OSV 8

Hv

OSV 3

	<p>čiností a své možnosti ve střetu s protivníkem</p> <p>ATLETIKA:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Chápe význam vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti a snaží se ho spontáně i uvědoměle řadit do pohybového režimu * Zná aktivně základní osvojované pojmy * Zvládá základní techniku skoku do výšky 	<ul style="list-style-type: none"> * Význam vhodné aktivní obrany a příprava na ní * Základy techniky běhů, skoků a hodů * Startovní povely * Základ. způsoby měření a zaznamenávání výkonů * Průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti <p>Běh:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Běžecská abeceda * Rychlý běh do 60 m * Vytrvalý běh do 1000 m na dráze * Nízký start (na povel) i z bloků, polovysoký start <p>Skok:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Skok do dálky z rozběhu - postupně odraz z břevna * Skok do výšky (skrčný, skřížný) z krátkého rozběhu * Rozměření rozběhů <p>Hod:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Hod míčkem z rozběhu * Spojení rozběhu s odhodem 	OSV 1, 2, 3, 4	
	<p>POHYBOVÉ A NETRADIČNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Chápe, že jsou pohybové hry s různým zaměřením a účelem * Zná minimálně 10 různých pohybových her a ví, jaké je jejich zaměření * Dovede samostatně vytvářet pohybo- 	<p>Poznatky a čin. z předchozí etapy jsou doplňovány, rozvíjeny následujícím učivem:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Základní pojmy související s herním her, pravidly a používaným náčiním * Variace her jednoho druhu * Využití přír. prostředí pro pohybové hry 	OSV 3, OSV 2	

	<p>vé hry, hledat varianty známých her</p> <ul style="list-style-type: none"> * Umí pohybově vyjádřit předmět, bytost, zvíře, tvar, náladu * Umí si pro pohybovou hru vytvořit nové náčiní <p>BRUSLENÍ, HRY NA SNĚHU A NA LEDĚ:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Uvědomuje si zdravotní a kondiční význam pohybu na bruslích * Zná zásady bezpečné jízdy na bruslích a řídí se jimi * Dovede se samostatně připravit pro činnosti na ledě <p>PLAVÁNÍ:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Ví, že plavání je jedna z nejzdravějších pohybových činností * Umí pojmenovat základní činnosti (základní způsoby ve vodě) * Uvědomuje si, že nejnebezpečnější je plavání v neznámé vodě a přeceňování vlastních sil * Zvládá jeden plavecký styl 	<ul style="list-style-type: none"> * Využití netradičního náčiní a náměty na přípravu vlastního náčiní <p>Poznatky a činnosti z předchozí etapy jsou postupně doplňovány následujícím učivem:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi, výstrojí a výzbrojí, prostory pro bruslení * Zásady hygieny a bezpečnosti při pohybu na ledě, nebezpečí bruslení na zamrzlé vodní ploše * Vhodné a bezpečné oblečení pro pohyb na ledě * Chůze v botách s bruslemi mimo led * Vstup na led * Průpravná cvičení pro osvojení rovno- váhy na bruslích * Jízda vpřed * Zastavení <ul style="list-style-type: none"> * Pojmy: osvojované činnosti, názvy části areálu a vybavení bazénu, smluvené signály pro dorozumívání v prostředí bazénu * Nebezpečí při plavání ve volné vodě * Průpravná cvičení pro seznámení s vodou, pro orientaci ve vodě a pod vodou, pro osvojení plaveck- 	<p>OSV 1, 6, 9</p> <ul style="list-style-type: none"> * Zařazováno do výuky v př. vhodných podmínek pro bruslení <p>OSV 6, 9, 1</p> <ul style="list-style-type: none"> * Zařazováno do 1. a 2. ročníku ve formě kurzu * zařazovat do 2. obd. dle možností školy a bazénu 	<p>Přírod.</p> <p>Přírod.</p>
--	---	---	---	-------------------------------

	<ul style="list-style-type: none"> * Uplave 50 - 100 m * Nebojí se vody, dovede reagovat na překážku v cestě a dosáhne břehu z kteréhokoliv místa v bazénu 	<ul style="list-style-type: none"> kých dovedností * Splývání * Dýchání do vody * Pády a skoky do vody z nízkých poloh * Jeden plavecký způsob (prsa, znak, kraul) * Plavání úseků od 10 do 100 m * Obrátka * Význam přípravy organismu před cvičením * Osobní hygiena při různých pohybových aktivitách * Hygiena při dalších poh. aktivitách (plavání, turistika) * Ošetření větších poranění, přivolání lékaře 		
<ul style="list-style-type: none"> * Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka 	<ul style="list-style-type: none"> * Zná základní pravidla chování při Tv a sportu a řídí se jimi * Umí ošetřit i větší poranění a přivolat lékaře 	<ul style="list-style-type: none"> * Význam přípravy organismu před cvičením * Osobní hygiena při různých pohybových aktivitách * Hygiena při dalších poh. aktivitách (plavání, turistika) * Ošetření větších poranění, přivolání lékaře 		Přírod.
<ul style="list-style-type: none"> * Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> * Umí reagovat na základní pokyny, signály a gesta učitele 	<ul style="list-style-type: none"> * Smluvené povely, signály, znamení, gesta aj. prostředky komunikace při Tv a sportu * Základní organizační činnosti na smluvené povely, signály (zaujímání, změny míst apod.) * Cvičení v nástup. a pochodovém tvaru * Základní záchrana a pomoc při gymnastickém cvičení 	OSV 1	
<ul style="list-style-type: none"> * Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví 	<ul style="list-style-type: none"> * Zná zásady fair play chování i chování v přírodě a snaží se je naplňovat <p>SPORTOVNÍ HRY:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Uvědomuje si význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností a herního myšlení 	<ul style="list-style-type: none"> * Bezpečný pohyb a chování i v méně známých prostorech (bazény), jednání fair play * Fair play chování při Tv a sportu <p>Poznatky a činnosti z předchozí etapy jsou postupně doplňovány následujícím učivem:</p>	OSV 1, 6, 9	

<p>* Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</p>	<p>* Zná základní pojmy osvojovaných č. * Zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat (samostatně nebo za pomoci učitele) * Dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování * Zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a umí je využít v zákl. kombinacích i v utkáních podle zjednodušených pravidel * Chápe základní role a hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání (za pomoci učitele), uplatňuje zásady fair play ve hře</p> <p>* Užívá základní pojmy (terminologie) spojené s novými pohybovými čin. a prostředím</p>	<p>* Zákl. pojmy osvojovaných činností * Základní označení a vybavení hřišť * Základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her * Základní spolupráce ve hře * Základní org. utkání - losování, zahájení, počítání skóre, skončení utkání * Přípravné sport. hry, utkání podle zjednodušených pravidel (minifotbal, minibasketbal, miniházená) * Udržet míč pod kontrolou družstva, dopravit míč z obrané poloviny na útočnou a zakončit střelbou, řešit situaci jeden proti jednomu * Přihrávka jednor. a obouruč (vrchní, trčením), přihrávka vnitřním nártem (po zemi, obloukem) * Pohyb s míčem a bez míče, zastavení * Chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy * Vedení míče (driblinkem, nohou) * Střelba jednoruč a obouruč na koš, střelba jednoruč ze země na branku, střelba vnitřním nártem na branku (z místa i z pohybu, vyvolenou rukou, nohou) * Základní pojmy (terminologie): základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní, zákl. disciplíny, části běžecké dráhy a skok. sektorů, pomůcky pro</p>	<p>M</p>	
--	--	--	----------	--

* Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	* Umí zorganizovat nenáročné pohybové činnosti a soutěže pro spolužáky	měření výkonů, úpravu doskočiště		
	* Umí upravit doskočiště, připravit start běhu (čára, bloky) a vydat povely pro start	* Pohybové činnosti a soutěže, rozhodování		Pč
* Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	* Umí změřit a zapsat výkony v osvojo- vaných disciplínách	* Úprava doskočiště, příprava startu běhu		M
* Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace	* Ví, kde je možné získat informace o Tv a sportu	* Základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů		Čj
		* Sledování zákl. výkonů a jejich záznam		
		* Základní zdroje informací o Tv a sportu (časopisy, knihy, televize, rozhlas aj.)		

* Dle uvážení vyučujícího budou do hodin tělesné výchovy operativně zařazovány branné prvky a nové moderní sporty.

3. období (6.+7.ročník)

Žák podle svých možností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
ČINNOST OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		ČLOVĚK A SPORT		

<p>* Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p> <p>* Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</p> <p>* Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zátěžovými svaly</p> <p>* Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</p> <p>* Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p> <p>ČINNOST OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <p>* Ovládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, v soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>* Posoudí provedení osvojené pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>	<p>* Změří srdeční frekvenci, stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže</p> <p>* Posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky, znečištěné ovzduší ...)</p> <p>* Sestaví svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě</p> <p>* Používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu</p> <p>* Připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost</p> <p>* Sestaví si svůj individuální ozdravný program a vytvoří denní režim v souladu se zásadami zdravého životního stylu. Pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví</p> <p>* Rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty</p> <p>* Provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony</p>	<p>* Význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu</p> <p>* Pojmy osvojovaných činností</p> <p>* Základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu</p> <p>* Zdravý životní styl, odmítání škodlivin</p> <p><u>ATLETIKA</u></p> <p>* Základní pravidla atletických soutěží</p> <p>* Základy techniky disciplín</p>	<p>OSV2</p> <p>OSV2, OSV11</p> <p>OSV2</p> <p>OSV2</p> <p>OSV3, OSV9, OSV11</p>	<p>- řízené měření</p>
---	--	--	---	------------------------

	<ul style="list-style-type: none"> * Užívá a rozpozná základní startovní povely * Užívá základy techniky dalších osvojovaných disciplín * Aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti * Dokáže sestavit tabuli rekordů * Dokáže reagovat na vzniklou herní situaci dle pravidel * Určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele * Zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů * Snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného * Rozpozná, která hra je nejvhodnější pro rozvoj určitých herních dovedností a schopností * Rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí * Rozpozná základní herní činnost jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře * Objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové, atd.) * Ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře - používá smluvené signály a povely 	<ul style="list-style-type: none"> * Průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běh (rychlý - 60m, štafety; vytrvalostní - 600m, 1000m) , skok (daleký, vysoký), hod míčkem * Základy evidence výkonů <p><u>SPORTOVNÍ HRY</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * Základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her * Úkoly vyplývající z herních funkcí rolí a ve hře * Radost ze hry, prožitek, spolupráce * Význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností * Herní role a funkce (brankář, kapitán, atd.) * Základní pravidla sportovních her - kopaná, košíková, softbal,brenbal, florbal, ringo, přehazovaná, vybíjená * Specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách 	<p>OSV3, OSV6, OSV8, OSV9, OSV11</p>	
--	--	--	--------------------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> * Provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním a po utkání * Používá aktivně osvojované pojmy - názvosloví * Ovládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích * Provede různé modifikace kotoulů vpřed i vzad, rovnovážné polohy a stoj na lopatkách, skoky na místě a z místa (dívky) * Dokáže předvést roznožku přes kozu našíř, na hrazdě náskok do vzporu a seskok se záhmitem, na lavičce základní cvičební prvky - chůze, obrat * Ukáže využití gymnastické prvky a užívá při přípravě krátké sestavy * Provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem * Ukáže základní aerobní cvičení s hudbou * Rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat * Zvládne základní prvky sebeobraného cvičení * Ovládá základní cvičení se švihadly a krátkými tyčemi 	<ul style="list-style-type: none"> * Příprava a organizace utkání * Úprava různých povrchů hřišť <u>GYMNASTIKA</u> * Pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje * Záchrana a pomoc * Prostná * Akrobacie – přeskoky, hrazda, kladina (lavička) * Různé druhy pohybu s hudebním a rytmičným doprovodem * Protahovací a napínací cvičení (strečink) * Rychlostně silová cvičení * Zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality * Rytmičká a kondiční gymnastika 	<p>OSV3, OSV9, OSV11</p>	
--	---	---	------------------------------	--

<p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <p>* užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p>	<p>* Chápe význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů</p> <p>* Snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry a ne z prohry jiného</p> <p>* Umí několik her z každé skupiny, dovede je organizovat a samostatně řídit</p> <p>* Umí využívat přírodní prostředí a zná základy bezpečnosti</p>	<p>* Pohybové hry pro rozvoj vytrvalosti, rychlosti, síly a obratnosti</p>	OSV8, OSV9, OSV11	Školní duatlon, školní výlety, exkurze.
	<p>* Uvědomuje si, že turistika je vhodná celoroční a celoživotní pohybová činnost.</p> <p>* Zvládá přesun a pohyb i v náročnějším terénu se zátěží</p> <p>* Umí jezdit na kole, zná pravidla silničního provozu</p> <p>* Zvládá první pomoc</p>	<p><u>TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ</u></p> <p>* Význam turistiky pro zdraví - poznávací činnost, rozvoj dovedností, sociální vztahy.</p> <p>* Chůze v terénu</p> <p>* Jízda obratnosti na kole, jízda ve skupině na silnici, aplikace pravidel silničního provozu</p> <p>* Ošetření poranění a improvizovaný transport raněného</p>	OSV3, OSV6, OSV11	
	<p>* Používá názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, komunikuje a spolupracuje při osvojovaných pohybových činnostech</p>	<p>* Komunikace v TV</p>	OSV1, OSV8, MKV2	

<ul style="list-style-type: none"> * naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu * dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji * rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora * sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je * zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže * zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> * Dokáže využít organizační schopnosti v nestandardních podmínkách * Používá vhodné sportovní výstroje a výzbroje a dokáže o ně pečovat * Zdůvodní význam olympijských symbolů * Uplatňuje základní pravidla jednání a chování * Je schopen měřit, evidovat a vyhodnotit výkony svých spolužáků * Zná a používá pravidla her, závodů a soutěží 	<ul style="list-style-type: none"> * Organizace prostoru a pohybových činností * Dle uvážení vyučujícího budou do hodin tělesné výchovy operativně zařazovány branné prvky a nové moderní sporty. * Historie a současnost sportu. * Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech. * Měření výkonu, posuzování pohybových dovedností. * Pravidla osvojovaných pohybových činností 	<p>OSV3, OSV11</p> <p>GV2,MKV2, MKV5</p> <p>OSV8, OSV9, OSV11, MKV2</p> <p>OSV1, OSV11</p>	
--	---	--	--	--

8. + 9. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
ČINNOSTI OVNLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ * Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem * Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program * Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zátěžovými svaly * Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší * Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost ČINNOSTI OVNLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	* Změří srdeční frekvenci, stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže * Posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vyjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky, znečištěné ovzduší ...) * Sestaví svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě * Používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu * Připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost	ČLOVĚK A SPORT * Význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu * Pojmy osvojovaných činností * Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení * Základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu * Zdravý životní styl, odmítání škodlivin	OSV2 OSV2, OSV11 OSV2 OSV2	

<p>* Ovládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, v soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>* Posoudí provedení osvojené pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>	<p>* Sestaví si svůj individuální ozdravný program a vytvoří denní režim v souladu se zásadami zdravého životního stylu. Pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví</p> <p>* Rozpozná význam atletiky jako vhodné přípravy pro jiné sporty</p> <p>* Proveďte organizaci jednotlivých soutěží, změřte a запиšte výkony</p> <p>* Užívá a rozpozná základní startovní povely</p> <p>* Užívá základy techniky dalších osvojovaných disciplín</p> <p>* Aplikuje přípravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti</p> <p>* Dokáže sestavit tabuli rekordů</p> <p>* Dokáže reagovat na vzniklou herní situaci dle pravidel</p> <p>* Určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele</p> <p>* Zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů</p> <p>* Snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného</p> <p>* Rozpozná, která hra je nejvhodnější pro rozvoj určitých herních dovedností a schopností</p> <p>* Rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí</p>	<p><u>ATLETIKA</u></p> <p>* Základní pravidla atletických soutěží</p> <p>* Základy techniky disciplín</p> <p>* Přípravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běh (rychlý - 60m, štafety; vytrvalostní - 600m, 800m, 1000m, 1500m), skok (daleký, vysoký), hod granátem, krik, míčkem, vrh koulí</p> <p>* Základy evidence výkonů</p> <p><u>SPORTOVNÍ HRY</u></p> <p>* Základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her</p> <p>* Úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře</p> <p>* Radost ze hry, prožitek, spolupráce</p> <p>* Význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností</p> <p>* Herní role a funkce (brankář, kapitán, atd.)</p>	<p>OSV3, OSV9, OSV11</p> <p>OSV3, OSV6, OSV8, OSV9, OSV11</p>	
--	---	---	---	--

	<p>* Rozpozná základní herní činnost jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře</p> <p>* Objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové, atd.)</p> <p>* Ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře - používá smluvené signály a povely</p> <p>* Proveďte základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním a po utkání</p> <p>* Používá aktivně osvojované pojmy - názvosloví</p> <p>* Ovládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích</p> <p>* Proveďte různé modifikace kotoulů vpřed i vzad, rovnovážné polohy a stoj na lopatkách, skoky na místě a z místa (dívky)</p> <p>* Dokáže předvést roznožku přes kozu našíř, na hrazdě náskok do vzporu a seskok se záhmitem, na lavičce základní cvičební prvky - chůze, obrat</p> <p>* Ukáže využití gymnastické prvky a užívá při přípravě krátké sestavy</p> <p>* Provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem</p> <p>* Ukáže základní aerobní cvičení s hudbou</p> <p>* Rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat</p>	<p>* Základní pravidla sportovních her - kopaná, košíková, softbal, brenbal, florbal, ringo, volejbal</p> <p>* Specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách</p> <p>* Příprava a organizace utkání</p> <p>* Úprava různých povrchů hřišť</p> <p><u>GYMNASTIKA</u></p> <p>* Pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje</p> <p>* Záchrana a pomoc</p> <p>* Prostná</p> <p>* Akrobacie – přeskoky, hrazda, kladina (lavička)</p> <p>* Různé druhy pohybu s hudebním a rytmičtým doprovodem</p> <p>* Protahovací a napínací cvičení (strečink)</p>	<p>OSV3, OSV9, OSV11</p>	
--	--	---	--------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> * Zvládne základní prvky sebeobraného cvičení * Ovládá základní cvičení se švihadly a krátkými tyčemi * Zhodnotí zdravotní a rozvojový význam plavání * Používá 1 – 2 plavecké způsoby, startovní skok a obrátku * Předvede první pomoc při záchraně tonoucího * Zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost * Proveďte ošetření bruslí * Předvede první pomoc při úrazu na bruslích * Ukáže jednoduché prvky při jízdě * Zařadí lyžování jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost * Proveďte ošetření lyží * Předvede první pomoc při úrazu na lyžích * Ukáže jednoduché prvky při jízdě 	<ul style="list-style-type: none"> * Rychlostně silová cvičení * Zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality * Rytmická a kondiční gymnastika * Technika a estetika pohybu <p><u>PLAVÁNÍ</u> (Dle možností školy)</p> <ul style="list-style-type: none"> * Význam plavání pro zdraví a regeneraci * Základní plavecké disciplíny * Záchrana tonoucího <p><u>BRUSLENÍ</u> (Dle možností školy)</p> <ul style="list-style-type: none"> * Osvojení sportu na ledě * Ošetření bruslí a bot * Způsoby záchrany a přivolání pomoci * Jednoduché prvky při jízdě – jízda vpřed a vzad, obraty, zastavení, změna směru <p><u>LYŽOVÁNÍ</u> (Dle možností školy - LVK)</p> <ul style="list-style-type: none"> * Osvojení sportu na horách * Ošetření lyží a bot * Způsoby záchrany a přivolání pomoci * Jednoduché prvky při jízdě – pluh, základní (kročný) oblouk, oblouk z přívratu vyšší lyží 	<p>OSV11</p> <p>OSV11</p> <p>OSV11, EV3</p>	
--	--	---	---	--

	<p>* Uvědomuje si význam sebeobranu a své možnosti ve střetnutí s protivníkem</p> <p>* Zvládá základní postoje, úchopy a vyproštění z držení</p>	<p><u>ÚPOLY</u> (Dle možností školy)</p> <p>* Základy sebeobranu, základy aikidó, judó, karatedó</p>	OSV3,	
	<p>* Chápe význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů</p> <p>* Snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry a ne z prohry jiného</p> <p>* Umí několik her z každé skupiny, dovede je organizovat a samostatně řídit</p> <p>* Umí využívat přírodní prostředí a zná základy bezpečnosti</p>	<p><u>POHYBOVÉ HRY</u></p> <p>* Pohybové hry pro rozvoj vytrvalosti, rychlosti, síly a obratnosti</p>	OSV3, OSV6 OSV8, OSV9, OSV11	
	<p>* Uvědomuje si, že turistika je vhodná celoroční a celoživotní pohybová činnost</p> <p>* Zvládá přesun a pohyb</p> <p>i v náročnějším terénu se zátěží</p> <p>* Umí jezdit na kole, zná pravidla silničního provozu</p>	<p><u>TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ</u></p> <p>* Význam turistiky pro zdraví - poznávací činnost, rozvoj dovedností, sociální vztahy</p> <p>* Chůze v terénu</p> <p>* Jízda obratnosti na kole, jízda ve skupině na silnici, aplikace pravidel silničního provozu</p>	OSV3, OSV6, OSV11	Školní duatlon, školní výlety, exkurze.
			EV3	

<p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> * užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu * naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu * dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji * rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora * sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je * zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže * zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> * Zvládá první pomoc * Používá názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, komunikuje a spolupracuje při osvojovaných pohybových činnostech * Dokáže využít organizační schopnosti v nestandardních podmínkách * Používá vhodné sportovní výstroje a výzbroje a dokáže o ně pečovat * Zdůvodní význam olympijských symbolů * Uplatňuje základní pravidla jednání a chování * Je schopen měřit, evidovat a vyhodnotit výkony svých spolužáků * Zná a používá pravidla her, závodů a soutěží 	<ul style="list-style-type: none"> * Ošetření poranění a improvizovaný transport raněného * Komunikace v TV * Organizace prostoru a pohybových činností * Historie a současnost sportu * Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech * Měření výkonu, posuzování pohybových dovedností * Pravidla osvojovaných pohybových činností 	<p>OSV1, OSV8, MKV2</p> <p>OSV3, OSV11</p> <p>GV2, MKV2, MKV5</p> <p>OSV8, OSV9, OSV11, MKV2</p> <p>OSV1, OSV11</p>	
---	--	--	---	--

* Dle uvážení vyučujícího budou do hodin tělesné výchovy operativně zařazovány branné prvky a nové moderní sporty.

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Název vyučovacího předmětu: Rodinná výchova

Obsahové vymezení

- o základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví
- o aktivní rozvíjení a ochrana zdraví v propojení sociální, psychické a fyzické složky a být za toto odpovědný
- o upevnění hygienických, stravovacích, pracovních i jiných zdravotně preventivních návyků
- o rozvoj dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení ve všech situacích
- o rozšíření a prohloubení poznatků o rodině, škole, vrstevnících, o přírodě, člověku a mezilidských vztazích
- o sledování vlastních činností z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince

Časové a organizační vymezení

Časová dotace:

- 1 vyučovací jednotka v 6., - 9. ročníku
- vyučovací jednotka – 45 minut
- předmět je vyučován v neodborné učebně

Klíčové kompetence

Výchovné vzdělávací postupy v tomto předmětu vedou k těmto kompetencím a na konci

vzdělávacího období žák:

Kompetence k učení

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívá v praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly a vytváří si komplexnější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a získané výsledky kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrozličnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách
- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy, užívá při řešení problémů logické a empirické postupy
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění a řešení problémů (OSV 1)
- jak se promítá mé já v mém chování, můj vztah k sobě samému, moje vztahy k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí (OSV 2)
- cvičení sebekontroly, sebeovládání (OSV 3)
- sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích (OSV 4)
- tvořivost v mezilidských vztazích (OSV 5)

vzájemné poznávání se ve skupině/třídě, chyby při poznávání lidí (OSV 6)
péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, empatie, respekt, podpora, pomoc (OSV 7)
cvičení pozorování a emfatického a aktivního naslouchání, komunikace v různých situacích, asertivní komunikace (OSV 8)
rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro spolupráci (OSV 9)
dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích (OSV 10)
pomáhající a prosociální chování (OSV 11)

Výchova demokratického občana (VDO)

demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole (VDO 1)
spravedlnost, řád, norma, morálka (VDO 4)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (GV)

styl života v evropských rodinách, životní styl (GV 2)

Multikulturní výchova (MKV)

právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, důležitost integrace jedince v rodinných a vrstevnických vztazích, uplatňování principu slušného chování, význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti (MKV 2)
nekonfliktní život v multikulturní společnosti, aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti (MKV 5)

Enviromentální výchova (EV)

naš životní styl, prostředí a zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví (EV 4)

Mediální výchova (MV)

pěstování kritického přístupu ke zpravodajství (MV 1)
vliv médií na každodenní život, společnost, na postoje a chování (MV 3)
uplatnění a výběr výrazových prostředků (MV 4)

Rodinná výchova

6. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Dílčí školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
<p>* respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery; pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)</p>	* uvede vnitřní a vnější podmínky výběru kamarádů a partnera	<p>* vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství, láska</p>	<p>ČJ - slohové práce OSV 6 MV4</p>	<p>model. situace na řešení mezilidských problémů</p>
	* chová se kultivovaně ve vztahu k ostatním lidem, dodržuje základy společenského chování	<p>* morální rozvoj, cvičení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností; dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování</p>	<p>OSV 1</p> <p>OSV 10</p> <p>MV 4</p>	
	* vysvětlí postavení a role muže a ženy v rodině	<p>* vztahy v prostředí komunity (v rodině, ve škole, ve vrstevnické skupině, obci, spolku)</p>	<p>ČJ - slohové práce OSV 7 GV 2 MV 4</p>	
<p>* vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</p>	<p>* uvede podmínky ovlivňující výběr kamarádů</p> <p>* vysvětlí a na příkladech uvede rozdíl mezi formální a neformální skupinou a jinými druhy skupin</p>			

<p>* usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</p>	<p>* uplatňuje hygienické zásady a návyky vztahující se k osobní a intimní hygieně</p>	<p>* podpora zdraví a její formy, prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví</p>	EV 4	<p>sestavení přehledu o pohybových aktivitách, o čase stráveném u PC, TV či videa v průběhu jednoho či několika týdnů</p>
<p>* dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</p>	<p>* seznámí se se specifickými potřebami výživy člověka dle věku, zdravotního stavu</p> <p>* posoudí současné stravovací návyky</p> <p>* orientuje se v příčinách vzniku civilizačních chorob, dává je do souvislosti s proměnami životního prostředí a uvede možnosti prevence</p>	<p>* zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví</p> <p>* civilizační choroby, zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče</p>		
<p>* uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p>	<p>* orientuje se v základních příčinách nemocí, chrání se před infekčními chorobami</p> <p>* chová se tak, aby svým jednáním předcházel vzniku úrazů a životu nebezpečných stavů</p>	<p>* ochrana před přenosnými i nepřenos. chorobami, chronickým onemocněním a úrazy, preventivní a lékařská péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, ...)</p>		
				<p>sestavení jídelníčku pro rodinné stravování</p>

<p>* projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p> <p>* samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p> <p>* optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</p>	<p>* zamyslí se nad svým způsobem chování k sobě a k druhým lidem a subjektivně ho zhodnotí</p> <p>* pokusí se sestavit vzorec správného chování podle společenských norem</p> <p>* uvede vnější a vnitřní stresory</p> <p>* dokáže požádat o pomoc rodiče, učitele či linku pomoci</p> <p>* vnímá tělesné i duševní změny</p> <p>* chápe význam a příčiny změn v psychice v období puberty</p> <p>* seznámí se s tělesnými změnami v období puberty a dospívání</p> <p>* seznámí se s pravidly bezpečnosti</p>	<p>* sebepoznání a sebepojetí, vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí</p> <p>* stres, stresory a hledání pomoci při problémech</p> <p>* tělesné, duševní a společenské změny v dětství, pubertě a v dospívání</p>	OSV 2	
			MV 4	
			Př - vývoj jedince, lidské tělo	
			OSV 11	nácvik první pomoci při modelových situacích
<p>* projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p>	<p>* naučí se poskytnout první pomoc při stavech ohrožujících zdraví (zástava krvácení, popálení, poranění končetin, ...)</p> <p>* chová se odpovědně při mimořádných událostech</p>	<p>* dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, znalost pravidel silničního provozu</p> <p>* ochrana člověka za mimořádných situací, živelné pohromy, terorismus</p>	Ch - chemické zbraně	nácvik jednání při ohrožení, útoku (evakuace, útěk, volání pomoci, ...)

7.ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Dílčí školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
* respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery; pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)	* uvědomí si význam manželství a rodičovství	* partnerské vztahy, manželství a rodičovství	ČJ - slohové práce MV4	hry na verbální a neverbální komunikaci
	* v mezilidských vztazích projevuje empatie, umí naslouchat	* mezilidské vztahy, komunikace a kooperace, respektování sebe sama i druhých, empatie, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání	OSV 5	
			OSV8	
			OSV9	
			MKV 2 MKV 5 MV 4	

<p>* vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví</p> <p>* posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p> <p>* vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</p> <p>* dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</p> <p>* uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p>	<p>* seznámí se se základy osobní hygieny, intimní hygieny dívek a chlapců</p> <p>* vyjmenuje různé možnosti podpory zdraví (pohyb a otužování)</p> <p>* orientuje se v základních zdrojích a příčinách nemocí, uvede faktory vzniku onemocnění</p> <p>* posoudí lids. potřeby dle důležitosti</p> <p>* seznámí se s různými možnostmi podpory zdravého způsobu života</p> <p>* rozlišuje specifické potřeby výživy člověka dle věku, zdravotního stavu, fyzické a duševní činnosti</p> <p>* chrání se proti obezitě, cukrovce, ...</p> <p>* uvede zdravotní rizika spojená s poruchami příjmu potravy</p> <p>* seznámí se s příčinami vzniku civilizačních chorob, dává je do souvislosti s proměnami životního prostředí</p> <p>* orientuje se v základních příčinách nemocí, chrání se před infekčními chorobami</p>	<p>* tělesná a duševní hygiena, zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví</p> <p>* celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci, složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie (Maslowova teorie)</p> <p>* podpora zdraví v komunitě</p> <p>* zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy</p> <p>* civilizační choroby, zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče</p> <p>* ochrana před přenosnými i neprenos. chorobami, chronickým onemocněním a úrazy, preventivní a lékařská péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, ...)</p>	<p>EV 4 MV 4</p> <p>EV 4</p>
---	---	---	----------------------------------

<p>* projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p> <p>* samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p> <p>* v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování</p>	<p>* chová se tak, aby svým jednáním předcházel vzniku úrazů a životu nebezpečných stavů</p> <p>* posiluje své zdravé sebevědomí</p> <p>* pokusí si stanovit si nějaké blízké a vzdálené osobní cíle a pokusí se vymezit potřebné kroky k jejich realizaci</p> <p>* zamyslí se nad možnostmi předcházení stresovým situacím</p> <p>* seznámí se s různými strategiemi zvládání stresu</p> <p>* zodpovědně se rozhoduje v oblasti sexuálního chování (odložení vstupu do sexuálního života na dobu sociální zralosti)</p> <p>* chápe význam a rizika antikoncepce (přirozená, bariérová, hormonální) a její vhodnost a nevhodnost</p> <p>* zaujímá správné postoje k sexualitě a sexuálnímu chování (sex. orientace, prostituce, pornografie, promiskuita, ...)</p> <p>* seznámí se se zdravotními riziky pohlavně přenosných chorob (kapavka, příjice, HIV/AIDS) a chrání se před nimi</p>	<p>* sebepoznání a sebepojetí, zdravé a vyrovnané sebepojetí</p> <p>* stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení</p> <p>* psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu</p> <p>* sexuální dospívání, předčasná sexuální zkušenost; těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity</p> <p>* bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy)</p>	<p>OSV 2</p> <p>MV 4</p>	
--	--	--	--------------------------	--

<p>* dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p> <p>* vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</p> <p>* projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p>	<p>* orientuje se v účincích nejznámějších návyk. látek</p> <p>* uvědomí si rizika rozvoje závislosti na výherních automatech a jiných hazardních hrách</p> <p>* umí vyhledat pomoc u odborníků</p> <p>* využívá bezpečné způsoby chování v kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby umí vyhledat pomoc</p> <p>* uplatňuje pravidla bezpečnosti</p> <p>* umí poskytnout první pomoc při stavech ohrožujících zdraví (zástava krvácení, popálení, poranění končetin, ...)</p>	<p>* auto-destruktivní závislosti, zdravotní rizika zneužívání návykových látek, patologického hráčství, práce s počítačem; návykové látky (bezpečnost v dopravě, trestná činnost, dopink ve sportu)</p> <p>* komunikace se službami odborné pomoci</p> <p>* bezpečné chování, komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí, přítomnost v konfliktních a rizikových situacích</p> <p>* dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, znalost pravidel silničního provozu</p>	<p></p> <p></p> <p>MV 4</p> <p>OSV 11</p>	<p>tvorba plakátů (materiálů) propagujících zdravý životní styl bez drog</p> <p>modelové situace zaměřené na procvičení komunikace s Linkou důvěry a s odborníky</p> <p>nácvik první pomoci při modelových situacích</p>
--	---	--	---	--

	* chová se odpovědně při mimořádných událostech	* ochrana člověka za mimořádných situací, živelné pohromy, terorismus	Ch - chemické zbraně	nácvik jednání při ohrožení, útoku (evakuace, útěk, volání pomoci, ...)
--	---	---	----------------------	---

8. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Dílčí školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
* respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery; pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)	<p>* uvede vlivy rodinného prostředí na rozvoj osobnosti</p> <p>* uplatňuje komunikační dovednosti vedoucí k příznivému klimatu v rodině, ve škole a ve svém okolí</p>	<p>* vztahy v rodině, partnerské vztahy, vliv rodiny na osobnost člověka</p> <p>* přijímání názoru druhého, dialogy, asertivní komunikace a kooperace v různých situacích</p>	<p>ČJ - slohové práce OSV 6 MV4</p> <p>OSV 5 OSV8 OSV9 VDO 1, 4 MKV 2 MKV 5 MV 4</p>	

<p>* vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví</p>	<p>* uplatňuje znalosti základů osobní hygieny, intimní hygieny dívek a chlapců</p> <p>* orientuje se v prostředcích osobní a intimní hygieny a ve způsobech jejich používání</p> <p>* uvede různé možnosti podpory zdraví (pohyb a otužování)</p> <p>* chová se eticky ve vztahu k nemocnému a zdravotně postiženému</p>	<p>* tělesná a duševní hygiena, zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví</p>		
<p>* posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p>	<p>* vysvětlí význam uspokojování základních lidských potřeb, uvede důsledky neuspokojování nějaké ze základních lidských potřeb</p>	<p>* celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci, složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie (Maslowova teorie)</p>		
<p>* vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</p>	<p>* uvede vlastní návrhy na podporu zdravého způsobu života</p> <p>* zná způsoby skladování potravin</p>	<p>* podpora zdraví v komunitě, programy podpory zdraví</p>	<p>EV 4 MV 4</p>	
<p>* dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</p>	<p>* uvede zdravotní rizika spojená s poruchami příjmu potravy a odpovědně se rozhoduje ve prospěch zdravých stravov. návyků</p> <p>* sestaví návrh režimu dne pro děti a dospívající</p>	<p>* zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy</p> <p>* režim dne</p>	<p>EV 4</p>	

<p>* uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p> <p>* projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p>	<p>* orientuje se v příčinách vzniku civilizačních chorob, dává je do souvislosti s proměnami životního prostředí a uvede možnosti prevence</p> <p>* jedná zodpovědně tak, aby svým jednáním předcházel vzniku úrazů a životu nebezpečných stavů</p> <p>* chápe správný význam pojmu svoboda, hranice svobody</p> <p>* seznámí se s metodami zvládání problémových situací</p>	<p>* civilizační choroby, zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče</p> <p>* ochrana před přenosnými i nepřenos. chorobami, chronickým onemocněním a úrazy, preventivní a lékařská péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, ...)</p> <p>* sebepoznání a sebepojetí, vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí</p> <p>* seberegulace a sebeorganizace činností a chování, cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací</p>	<p>OSV 2</p> <p>OSV 3</p>	<p>modelové situace na sebeovládání v různých situacích</p>
--	--	---	---------------------------	---

<p>* samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p> <p>* v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování</p>	<p>* uvede možné pozitivní i negativní dopady stresových situací na zdraví člověka</p> <p>* seznámí se s výkonnostní křivkou dne a s možnostmi obrany organismu proti únavě</p> <p>* vysvětlí pojem umělé přerušení těhotenství a uvede zdravotní a etická rizika</p> <p>* chápe význam vlivu zdravého životního stylu u nastávajících rodičů</p> <p>* chápe důležitost biologické, psychické a sociální zralosti při plánování rodičovství</p> <p>* uvědomuje si zdravotní rizika pohlavně přenosných chorob (kapavka, příjice, HIV/AIDS) a chrání se před nimi, prevence</p>	<p>* stres a jeho vztah ke zdraví, kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti</p> <p>* sexuální dospívání, předčasná sexuální zkušenost; těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity</p> <p>* bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy)</p>	OSV 4	relaxační cvičení
---	--	---	-------	-------------------

<p>* dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p>	<p>* uvědomí si rizika zneužívání návyk. látek z hlediska dopadu na zdraví jedince, osobní realizaci, partnerské a rodinné soužití, těhotenství, přenosu infekce HIV/AIDS</p> <p>* umí vyhledat pomoc u odborníků</p> <p>* zaujímá odmítavý postoj ke všem formám násilí</p> <p>* uvědomuje si důležitost svěření se rodičům či jiné důvěryhodné osobě v případě zneužití či jiného násilí</p>	<p>* auto-destruktivní závislosti, zdravotní rizika zneužívání návykových látek, patologického hráčství, práce s počítačem; návykové látky (bezpečnost v dopravě, trestná činnost, dopink ve sportu)</p> <p>* skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita, šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; komunikace se službami odborné pomoci</p>	<p>OSV 11</p> <p>tvorba plakátů (materiálů) propagujících zdravý životní styl bez drog</p> <p>modelové situace zaměřené na odmítání návyk. látek, na pomoc vrstevníkovi při problémech s návyk. látkami, na procvičení komunikace s Linkou důvěry a s odborníky</p>
---	--	---	---

<p>*vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</p> <p>* projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p>	<p>* rozpozná taktiky reklamních agentur a zaujme správné stanovisko</p> <p>* chápe možná nebezpečí působení náboženských sekt a snaží se jejich působení bránit (pomoc rodičů, školy,</p> <p>* uplatňuje pravidla bezpečnosti</p> <p>* umí poskytnout první pomoc při stavech ohrožujících zdraví (zástava krvácení, popálení, poranění končetin, ...)</p> <p>* chová se odpovědně při mimořádných událostech</p>	<p>* manipulativní reklama a informace, reklamní vlivy, působení sekt</p> <p>* dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, znalost pravidel silničního provozu</p> <p>* ochrana člověka za mimořádných situací, živelné pohromy, terorismus</p>	<p>MV 1 MV 3</p> <p>OSV 11</p> <p>Ch – chemické zbraně</p>	<p>nácvik první pomoci při modelových situacích</p> <p>nácvik jednání při ohrožení, útoku (evakuace, útěk, volání pomoci, ...)</p>
--	--	---	--	--

9. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Dílčí školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
* respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery; pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)	<p>* uvede vlivy rodinného prostředí na rozvoj osobnosti</p> <p>* uplatňuje komunikační dovednosti vedoucí k příznivému klimatu v rodině, ve škole a ve svém okolí</p>	<p>* vztahy v rodině, partnerské vztahy, vliv rodiny na osobnost člověka</p> <p>* přijímání názoru druhého, dialogy, asertivní komunikace a kooperace v různých situacích</p>	<p>ČJ - slohové práce OSV 6 MV4</p> <p>OSV 5 OSV8 OSV9 VDO 1, 4 MKV 2 MKV 5 MV 4</p>	

<p>* vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví</p>	<p>* uplatňuje znalosti základů osobní hygieny, intimní hygieny dívek a chlapců</p> <p>* orientuje se v prostředcích osobní a intimní hygieny a ve způsobech jejich používání</p> <p>* uvede různé možnosti podpory zdraví (pohyb a otužování)</p> <p>* chová se eticky ve vztahu k nemocnému a zdravotně postiženému</p>	<p>* tělesná a duševní hygiena, zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví</p>		
<p>* posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p>	<p>* vysvětlí význam uspokojování základních lidských potřeb, uvede důsledky neuspokojování nějaké ze základních lidských potřeb</p>	<p>* celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci, složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie (Maslowova teorie)</p>		
<p>* vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</p>	<p>* uvede vlastní návrhy na podporu zdravého způsobu života</p> <p>* zná způsoby skladování potravin</p>	<p>* podpora zdraví v komunitě, programy podpory zdraví</p>	<p>EV 4 MV 4</p>	
<p>* dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</p>	<p>* uvede zdravotní rizika spojená s poruchami příjmu potravy a odpovědně se rozhoduje ve prospěch zdravých stravov. návyků</p> <p>* sestaví návrh režimu dne pro děti a dospívající</p>	<p>* zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy</p> <p>* režim dne</p>	<p>EV 4</p>	

<p>* uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p> <p>* projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p>	<p>* orientuje se v příčinách vzniku civilizačních chorob, dává je do souvislosti s proměnami životního prostředí a uvede možnosti prevence</p> <p>* jedná zodpovědně tak, aby svým jednáním předcházel vzniku úrazů a životu nebezpečných stavů</p> <p>* chápe správný význam pojmu svoboda, hranice svobody</p> <p>* seznámí se s metodami zvládání problémových situací</p>	<p>* civilizační choroby, zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče</p> <p>* ochrana před přenosnými i nepřenos. chorobami, chronickým onemocněním a úrazy, preventivní a lékařská péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, ...)</p> <p>* sebepoznání a sebepojetí, vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí</p> <p>* seberegulace a sebeorganizace činností a chování, cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací</p>	<p>OSV 2</p> <p>OSV 3</p>	<p>modelové situace na sebeovládání v různých situacích</p>
--	--	---	---------------------------	---

<p>* samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p> <p>* v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování</p>	<p>* uvede možné pozitivní i negativní dopady stresových situací na zdraví člověka</p> <p>* seznámí se s výkonnostní křivkou dne a s možnostmi obrany organismu proti únavě</p> <p>* vysvětlí pojem umělé přerušení těhotenství a uvede zdravotní a etická rizika</p> <p>* chápe význam vlivu zdravého životního stylu u nastávajících rodičů</p> <p>* chápe důležitost biologické, psychické a sociální zralosti při plánování rodičovství</p> <p>* uvědomuje si zdravotní rizika pohlavně přenosných chorob (kapavka, příjice, HIV/AIDS) a chrání se před nimi, prevence</p>	<p>* stres a jeho vztah ke zdraví, kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti</p> <p>* sexuální dospívání, předčasná sexuální zkušenost; těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity</p> <p>* bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy)</p>	OSV 4	relaxační cvičení
---	--	---	-------	-------------------

<p>* dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p>	<p>* uvědomí si rizika zneužívání návyk. látek z hlediska dopadu na zdraví jedince, osobní realizaci, partnerské a rodinné soužití, těhotenství, přenosu infekce HIV/AIDS</p> <p>* umí vyhledat pomoc u odborníků</p> <p>* zaujímá odmítavý postoj ke všem formám násilí</p> <p>* uvědomuje si důležitost svěření se rodičům či jiné důvěryhodné osobě v případě zneužití či jiného násilí</p>	<p>* auto-destruktivní závislosti, zdravotní rizika zneužívání návykových látek, patologického hráčství, práce s počítačem; návykové látky (bezpečnost v dopravě, trestná činnost, dopink ve sportu)</p> <p>* skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita, šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; komunikace se službami odborné pomoci</p>	<p>OSV 11</p> <p>tvorba plakátů (materiálů) propagujících zdravý životní styl bez drog</p> <p>modelové situace zaměřené na odmítání návyk. látek, na pomoc vrstevníkovi při problémech s návyk. látkami, na procvičení komunikace s Linkou důvěry a s odborníky</p>
---	--	---	---

<p>* vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</p>	<p>* rozpozná taktiky reklamních agentur a zaujme správné stanovisko</p>	<p>* manipulativní reklama a informace, reklamní vlivy, působení sekt</p>	<p>MV 1 MV 3</p>	
	<p>* chápe možná nebezpečí působení náboženských sekt a snaží se jejich působení bránit (pomoc rodičů, školy, ...)</p>			
	<p>* uplatňuje pravidla bezpečnosti</p> <p>* umí poskytnout první pomoc při stavech ohrožujících zdraví (zástava krvácení, popálení, poranění končetin, ...)</p> <p>* chová se odpovědně při mimořádných událostech</p>	<p>* dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, znalost pravidel silničního provozu</p> <p>* ochrana člověka za mimořádných situací, živelné pohromy, terorismus</p>	<p>OSV 11</p> <p>Ch - chemické zbraně</p>	<p>nácvik první pomoci při modelových situacích</p> <p>nácvik jednání při ohrožení, útoku (evakuace, útěk, volání pomoci, ...)</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Název vyučovacího předmětu: PRACOVNÍ ČINNOSTI

Obsahové vymezení:

- o žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky, učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu, ve všech tématických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci

Časové a organizační vymezení

Časová dotace:

- 1. – 7.,9.. ročník – 1 hodina týdně
- kmenová třída
- okolí školy
- školní zahrada
- cvičná kuchyňka
- školní dílny

Klíčové kompetence:

Výchovné a vzdělávací postupy v tomto předmětu vedou k těmto klíčovým kompetencím a na konci vzdělávacího období žák:

kompetence k řešení problémů

- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problémů logické postupy

kompetence komunikativní

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje

kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

kompetence občanské:

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
  - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě (OSV6)

Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy (OSV7)

Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci (OSV9)

Enviromentální výchova /EV/

Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství (EV3)

Vztah člověka k prostředí – naše obec, náš životní styl (EV4)

—

1. období(1. - 3. ročník)

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM * Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	* Naplánuje, orgnizuje svou zamýšlenou prakt. činnost na úrovni svého věku * Vybírá vhodný materiál, pomůcky a nástroje, připraví si pracovní místo a dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce * Vybírá vhodné pracovní nástroje a pomůcky, umí s nimi zacházet, udržovat je a ukládat * Provádí přiměřené základní praktické činnosti s drobným materiálem, papírem a kartónem, modelovacími hmotami, textilem	* Práce s drobným materiálem: * Stříhání, ohýbání, spojování, propichování, navlékání, svazování, slepování, lisování * Určování vlastnosti materiálů, tvar, barva, povrch, tvrdost * Materiál, nástroje a pomůcky: dřívka, špejle, drátky, hadříky, krabičky, korek, bužírka, papír, provázky, sláma, listy, šišky, větvičky, plody, semena rostlin, apod. nůžky, tupá jehla, lepidlo, nit' Práce s modelovací hmotou: hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání, ohýbání, sušení, vaření, dělení na části * Poznávání vlastností materiálů: tvrdost, soudržnost, tvárnost, porovnávání materiálů a jejich vlastnosti * Ovládání a používání pracovních nástrojů a pomůcek * Materiál, nástroje a pomůcky: mo-	OSV 7 OSV 3, OSV 9 OSV 6 OSV 5 EV 4 OSV 1 OSV 9	Vv Vv Prv

		<p>delovací hlína, plastelína, modurit, těsto</p> <p>podložka, špachtle, modelovací očko, drát, nůž, nůžky</p> <p>* Práce s papírem a kartonem:</p> <p>překládání, skládání, stříhání, trhání, vystřihování, nalepování, slepování, rozřezávání, sešívání, odměřování</p> <p>* Vystřihování jednoduchých symetrických tvarů z přeloženého papíru, obkreslování podle šablony, skládanky, vystřihovanky</p> <p>* Materiál, nástroje a pomůcky: papír různých vlastností a kvality, nůžky, tužka, pravítko, lepidlo, nůž, jehla</p> <p>* Práce s textilem: odměřování a navlečení nitě, uzlík</p> <p>* Šití stehem: předním, zadním, obnitkovacím</p> <p>* Sešívání předním a zadním st. v jednoduchý steh, zarovnávání bavlněné tkaniny podle vytažené nitě, obruba</p> <p>* Textilní materiály: nitě, bavlnky, stehovka, knoflíky, plst'</p>		
			OSV 1 OSV 9, OSV 7	Ma
				M - geom. Vv
			OSV 1 OSV 7 OSV 9	Ma
			EV 4	Prv
			OSV 6	Čj
			OSV 3 OSV 9	Vv
* Pracuje podle slovního návodu a předlohy	<p>* Poznává na základě přímých ukázek videa a filmů, návštěvy regionálních muzeí lidové zvyky, tradice a řemesla</p> <p>* Pracuje podle pokynů učitele</p> <p>* Vytváří si návyk organizace a pláno-</p>	<p>* Užití přírodnin a přírodních materiálů pro jednoduchou ozdobu, svícen, vánoční ozdoba, apod.</p> <p>* Užití z některých technik zpracování: kraslice, vizovické pečivo, práce se slámou</p> <p>* Pokyny učitele</p> <p>* Organizace a plánování práce</p>		

	<p>vání práce</p> <p>* Osvojuje si základy bezpečnosti a hygieny práce</p> <p>* Pracuje s jednoduchým stříhem</p>	<p>* Práce se šablonou</p> <p>* Práce s jednoduchým stříhem</p>		Čj - popis postup
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI				
* Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	<p>* Seznámí se s návodem a předlohami</p> <p>stavebnice s jednotlivými částmi, možnostmi užití</p> <p>* Sestavuje modely podle předlohy i podle představy z jednoduchých stavebnic</p> <p>* Sestavuje jednoduché pohyblivé modely podle předlohy i představy</p> <p>* Sestavuje jednod. modely z konstrukčních stavebnic se spojovacími prvky a díly</p>	<p>* Práce se stavebnicí</p> <p>* Materiál, nástroje a pomůcky: jednoduché stavebnice z plastu, konstrukční stavebnice se spojovacími prvky a díly, konstrukční stavebnice umožňující uplatnit pohyblivé prvky</p>	<p>OSV 1</p> <p>OSV 3</p> <p>OSV 9</p>	M - geom.
PĚSTITELSKÉ PRÁCE				
* Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	* Provádí pozorování a pokusy v koutku přírody, na školním pozemku, apod.	* Pozorování a pokusy v koutku přírody a na školním pozemku, ověřování podmínek života rostlin	živ. prostředí OSV 1 EV 1, EV 4 EV 3	Prv
* Pečuje o nenáročné rostliny	<p>* Poznává pěstitelský materiál, nářadí, pomůcky a správně s nimi pracuje</p> <p>* Provádí jednoduché pěstitelské činnosti</p>	<p>* Ošetřování pokojových rostlin: zalévání, kypření, rosení, hnojení</p> <p>* Pěstování některých plodin (hrách, fazole, ředkvička, letničky, zelenina)</p> <p>* Úprava půdy, setí, sázení, ošetřování během vegetace, jednociení, hnojení, sklízání, poznávání semen rostlin, plodů, plevele</p> <p>* Materiál, nástroje, pomůcky: květináč, truhlík, konévka, kolíky, hrábě, motyčka, lopatka, nůžky</p>	<p>EV 2</p> <p>EV 4</p> <p>OSV 9, OSV 6</p>	Prv
				Vv,Prv

PŘÍPRAVA POKRMŮ			OSV 1 OSV 7, OSV 6 Jídelna, OSV 8	Čj Prv
* Připraví tabuli pro jednoduché stolování	* Upraví rodinný stůl pro každodenní stolování	* Jednoduché prostírání - stůl pro běžné každodenní stolování		
* Chová se vhodně při stolování	* Chová se společensky i u stolu	* Společenské chování na obědě	MKV 2	

2. období (4. - 5. ročník)

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM * Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	* Naplánuje, orgnizuje svou zamýšlenou praktickou činnost na úrovni svého věku * Vybírá vhodný materiál, pomůcky a nástroje, připraví si pracovní místo a dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce * Provádí přiměřené základní praktické činnosti s drobným materiálem,	* Práce s drobným materiálem: * Stříhání, ohýbání, spojování, propíchování, navlékání, svazování, slepování, lisování * Určování vlastností materiálů, tvar, barva, povrch, tvrdost * Rozlišování přírodních a technických materiálů * Seznamování se se základními nástroji a pomůckami, s jejich účelem, způsobem použití, s jejich vlastnostmi Práce s modelovací hmotou: hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání, ohýbání, sušení, vaření,	OSV 1 OSV 9 OSV 9	Vv M

dělení na části

* Poznávání vlastností materiálů: tvrdost, soudržnost, tvárnost, porov- návání materiálů a jejich vlastností

* Ovládání a používání pracovních nástrojů a pomůcek

* **Práce s papírem a kartonem:**

* Překládání, skládání, stříhání, trhání, vystřihování, nalepování, slepování, rozřezávání, sešívání, odměřování

* Vystřihování jednoduchých symetrických tvarů z přeloženého papíru, obkreslování podle šablony, skládanky, vystřihovanky

* Určování vlastnosti papíru:

tloušťka,

povrch, barva, pružnost, tvrdost, savost, aj.

* Rozlišování a pojmenování druhů zpracovávaného papíru: novinový, balicí, kancelářský, kreslicí, karton apod. , druhy papíru v běžné praxi

* Rozlišování tvarů a formátů papíru, určování vhodného materiálu

* **Práce s textilem:** odměřování a navlečení nitě, uzlík

* Šití stehem: předním, zadním, obnitkovacím, křížkovým, stonkovým,

* Sešívání předním a zadním stehem v jednoduchý steh, zarovnávání bavlněné tkaniny podle vytažené nitě, obruba

* Přišití háčeků a očka, poutka, navlékání gumy, šňůrky, látání

M

<p>* Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic</p>	<p>* Poznává na základě přímých ukázek videa a filmů, návštěvy regionálních muzeí lidové zvyky, tradice a řemesla</p>	<p>* Rozlišování textilií: bavlněné, vlněné, lněné, hedvábné, z chemických vláken, rozlišování rubu a líce tkaniny</p> <p>* Užití přírodnin a přírodních materiálů pro jednoduchou ozdobu, svícen, vánoční ozdoba, apod.</p> <p>* Užití z některých technik zpracování: kraslice, vizovické pečivo, práce se slámou, ukázky tkaní, drhání, batikování, modrotisk, vyřezávání, apod.</p> <p>* Materiál, nástroje a pomůcky: dřívka, špejle, drátky, hadříky, krabičky, korek, bužírka, papír, provázky, sláma, listy, šišky, větvičky, plody, semena rostlin, apod.</p> <p>nůžky, tupá jehla, lepidlo, nit', modelovací hlína, plastelína, modurit, těsto</p> <p>podložka, špachtle, modelovací očko, drát, nůž, nůžky, papír, různých vlastností a kvality, nůž-ky, tužka, pravítko, lepidlo, nůž, jehla, nitě, bavlnky, stehovka, knoflíky, plst', háčky, spínátka, papír různých vlastností a kvality, nůž-ky, tužka, pravítko, lepidlo, nůž, jehla</p>	<p>EV 4</p> <p>OSV 6</p>	<p>Př</p> <p>VI</p> <p>Čj</p>
<p>* Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</p>	<p>* Vybírá vhodné pracovní nástroje a pomůcky, umí s nimi zacházet, udržovat je a ukládat</p>	<p>* Materiál, nástroje a pomůcky: dřívka, špejle, drátky, hadříky, krabičky, korek, bužírka, papír, provázky, sláma, listy, šišky, větvičky, plody, semena rostlin, apod.</p> <p>nůžky, tupá jehla, lepidlo, nit', modelovací hlína, plastelína, modurit, těsto</p> <p>podložka, špachtle, modelovací očko, drát, nůž, nůžky, papír, různých vlastností a kvality, nůž-ky, tužka, pravítko, lepidlo, nůž, jehla, nitě, bavlnky, stehovka, knoflíky, plst', háčky, spínátka, papír různých vlastností a kvality, nůž-ky, tužka, pravítko, lepidlo, nůž, jehla</p>	<p>OSV 3</p>	
<p>* Udržuje pořádek na prac. místě a dodržuje zásady hygieny bezpeč- práce; poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>* Připraví si pracovní místo na práci s různým materiálem, udržuje na něm pořádek, dodržuje zásady hygieny, bezpečnosti práce, dokáže poskyt- nout první pomoc při úrazu</p>	<p>* Upevňování návyků, organizace a plánování práce a bezpečnosti nosti a hygieny práce</p>		
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI				

<ul style="list-style-type: none"> * Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž 	<ul style="list-style-type: none"> * Sestavuje jednoduché pohyblivé modely podle předlohy i představy * Sestavuje jednoduché modely z konstrukčních stavebnic se spojovacími prvky a díly * Vytváří vlastní plošné i prostor. kompozice ze stavebnicových prvků a volného materiálu * Pracuje se stavebnicemi z kartonových prvků * Seznámí se s návodem a předlohami stavebnice s jednotlivými částmi, možnostmi užití * Sestavuje modely podle předlohy i podle představy z jednoduchých stavebnic * Osvojuje si správné pracovní dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> * Práce se stavebnicí * Materiál, nástroje a pomůcky: jednoduché stavebnice z plastu, konstrukční stavebnice se spojovacími prvky a díly, konstrukční stavebnice umožňující uplatnit pohyblivé prvky * Práce se stavebnicemi z kartonových prvků 	OSV 1	M
<ul style="list-style-type: none"> * Pracuje podle sl. návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu 	<ul style="list-style-type: none"> * Seznámí se s návodem a předlohami stavebnice s jednotlivými částmi, možnostmi užití * Sestavuje modely podle předlohy i podle představy z jednoduchých stavebnic * Osvojuje si správné pracovní dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> * Práce podle slovního návodu, předloh a jednoduchých náčrtů 	OSV 9 OSV 3	Vv Čj
<ul style="list-style-type: none"> * Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> a návyky při organizaci, plánování a vlastní pracovní činnosti při zachování bezpečnosti a hygieny 	<ul style="list-style-type: none"> * Zásady hygieny a bezp. práce * Zásady organizace a plánování práce 	OSV 10	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE				
<ul style="list-style-type: none"> * Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> * Provádí jednoduché pěstitelské činnosti * Provádí pozorování a pokusy v koutku přírody, na školním pozemku, apod. 	<ul style="list-style-type: none"> * Pěstování některých plodin (hrách, fazole, ředkvička, letničky, zelenina) * Úprava půdy, setí, sázení, ošetřování během vegetace, jednocení, hnojení, sklizení, poznávání semen, rostlin, plodů, plevle * Klíčivost, růst rostlin, rychlení, rozmnožování 	OSV 1	Přír.
<ul style="list-style-type: none"> * Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> * Provádí jednoduché pěstitelské činnosti v koutku přírody 	<ul style="list-style-type: none"> * Ošetřování pokojových rostlin: zalévání, kypření, rosení, hnojení, 	VV 4, 3	* Exkurze do zahradnictví, sadů, na pole

<ul style="list-style-type: none"> * Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje, náčiní * Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu <p>PŘÍPRAVY POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> * Orientuje se v základním vybavení kuchyně * Připraví samostatně jednoduchý pokrm * Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování 	<ul style="list-style-type: none"> * Poznává pěstitelský materiál, nařadí a pomůcky a správně s nimi pracuje * Osvojuje si správné pracovní dovednosti a návyky při organizaci vlastní pracovní činnosti při zachování bezpečnosti a hygieny práce, umí poskytnout jednoduchou první pomoc při úrazu * Seznámí se se základním vybavením kuchyně * Bezpečně obsluhuje elektrické a plynové spotřebiče * Samostatně připraví snídani, přesnídávku, jednoduché pohoštění * Upraví rodinný stůl pro každodenní stolování, případně i pro rodinnou oslavu včetně běžné obsluhy * Chová se společensky u stolu 	<p>rozmnožování, hydroponie</p> <ul style="list-style-type: none"> * Řez, jednoduchá vazba a úprava květin * Materiál, nástroje, pomůcky: květináč, truhlík, koněvka, kolíky, hrábě, motyčka, lopatka, nůžky, váza, pomůcky na hydroponii * Zásady hygieny a bezpeč. práce <ul style="list-style-type: none"> * Zásady organizace a plánování práce * První pomoc při zranění * Vybavení kuchyně * Obsluha elektrických a plynových spotřebičů * Výběr a nákup potravin a jejich skladování * Příprava jednoduchých snídaní, přesnídávek * Jednoduché pohoštění ze studené kuchyně * Úprava ovoce, zeleniny za studena * Nápoje * Jednoduché prostírání - stůl pro běžné každodenní stolování * Slavnostní prostírání - rodinný stůl pro oslavu narozenin, Vánoc * Obsluha a chování u stolu * Zdobné prvky při úpravě stolu, vazba a úprava květin 	OSV 10	OSV 1 OSV 7 OSV 8	Přír. M Čj Pč
---	--	--	--------	-------------------------	------------------------------------

* Udržuje pořádek a čistotu prac. ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	* Provádí základní úklid prac. ploch a nádobí, bezpečně zachází se základními čisticími prostředky (mytí nádobí, úklid pracovních ploch)	* Udržování pořádku a čistoty, čisticí prostředky * Dodržování zásad hygieny a bezpečnosti při práci * První pomoc při úrazu v kuchyni		
---	---	--	--	--

6. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Dílčí školní výstupy	Učivo	Přesahy	Poznámky
-------------------------	----------------------	-------	---------	----------

<p>* řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí</p>	<p>* popíše vlastnosti měkkého a tvrdého dřeva a jeho užití v praxi</p> <p>* popíše vlastnosti oceli, hliníku, mědi a jeho užití v praxi</p> <p>* popíše vlastnosti plastů (PS, PMMA) a jejich užití v praxi</p> <p>* popíše vlastnosti sklolaminátu, armovaného skla, epoxidových pryskyřic s uhlíkovými vlákny a jejich užití v praxi</p> <p>* zná, k čemu a jak se používá běžné ruční nářadí</p>	<p>* vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)</p> <p>* pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování</p>	<p>OSV 5, 9</p>	
--	--	--	-----------------	--

<p>* užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku</p>	<p>* zhotoví technický náčrt</p> <p>* popíše technický výkres</p> <p>* zhotoví technický výkres</p>	<p>* technické náčrty a výkresy, technické informace, návody</p>			
<p>* provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň</p>	<p>* zhotoví drobné předměty denní potřeby, bytové doplňky, školní pomůcky</p> <p>* provede jednodušší údržbářské práce</p> <p>* provede demontáž či montáž zařízení užívaného v domácnosti</p> <p>* sestaví podle návodu či plánu elektrotechnické prvky</p>	<p>* jednoduché pracovní operace a postupy</p>			
<p>* organizuje a plánuje svoji pracovní činnost</p>	<p>* dodržuje pracovní postup</p>	<p>* organizace práce, důležité technologické postupy</p> <p>* úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla</p>			

<p>* dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>* při práci nosí vhodný oděv</p> <p>* používá vhodné nářadí a ochranné pomůcky</p> <p>* dodržuje při práci na pracovišti pořádek</p> <p>* po práci se umyje</p> <p>* umí poskytnout první pomoc při odřenině, řezné ráně a po zasažení elektrickým proudem</p>			
---	---	--	--	--

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Dílčí výstupy (školní)	Učivo	Přesahy	Poznámky
PŘÍPRAVA POKRMŮ * používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	* dodržuje bezpečnost provozu ve cvičné kuchyni * používá základní kuchyňský inventář * bezpečně obsluhuje základní spotřebiče * udržuje pořádek a čistotu	<i>Kuchyně:</i> * bezpečnost a hygiena provozu * udržování pořádku a čistoty, mycí a čisticí prostředky * základní vybavení kuchyně, nádobí, náčiní, elektrické a plynové spotřebiče	Výchova ke zdraví Základy ekologie OSV 9	

<p>* dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</p> <p><i>Provoz a údržba domácnosti</i></p> <p>* provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví</p> <p>* ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů</p> <p>* správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízeními včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu</p>	<p>* zná základní zdobné prvky stolování</p> <p>* dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce</p> <p>* poskytne první pomoc při úrazech, které mohou nastat v kuchyni</p> <p>* popíše ekonomiku domácnosti - příjmy, výdaje, platby, úspory</p> <p>* sestaví rozpočet domácnosti</p> <p>* uskuteční jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví</p> <p>* ovládá základní pracovní postupy při údržbě a úklidu domácnosti</p> <p>* zná čisticí prostředky, použije je v praxi a uvědomuje si jejich dopad na životní prostředí</p> <p>* třídí odpad a popíše jeho ekologickou likvidaci</p> <p>* bezpečně obsluhuje běžné domácí spotřebiče, zachází s nářadím, pomůckami a zařízeními v domácnosti</p> <p>* ví, co znamenají symboly vyznačené na oděvech a textiliích</p> <p>* orientuje se v pracích a čisticích prostředcích</p>	<p><i>První pomoc:</i></p> <p>* první pomoc při úrazech v kuchyni: opaření, popálení, polití rozpáleným tukem, řezné rány</p> <p><i>Provoz domácnosti:</i></p> <p>* rozpočet a ekonomika domácnosti - příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní platební styk</p> <p><i>Údržba a úklid domácnosti:</i></p> <p>* pracovní postupy, čisticí prostředky a jejich dopad na životní prostředí, ekonomika, hygiena a bezpečnost, odpad a jeho ekologická likvidace</p> <p><i>Údržba oděvů a textilií v domácnosti:</i></p> <p>* ošetřování podle vyznačených symbolů, prací a čisticí prostředky, praní, žehlení a drobné opravy, ukládání a úschova prádla a oděvů</p> <p><i>Elektrotechnika v domácnosti:</i></p>		
---	---	--	--	--

* dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	* provede drobné opravy oděvů * ovládá základní elektrospotřebiče v domácnosti * zná jejich funkci, užití, údržbu, ochranu, bezpečnost a ekonomiku provozu * poskytne první pomoc při úrazu v domácnosti, včetně úrazu elektrickým proudem	* elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika - funkce, ovládání, užití, údržba, ochrana; bezpečnost a ekonomika provozu, první pomoc při úrazu elektrickým proudem		

9. ročník

Žák podle svých schopností:

Očekávané výstupy z RVP	Dílčí výstupy (školní)	Učivo	Přesahy	Poznámky
<p>* posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy</p> <p>* využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání</p>	<p>* zná své zájmy a cíle, osobní vlastnosti a schopnosti, uvědomuje si svůj zdravotní stav</p> <p>* orientuje se v nabídce studijních a učebních oborů</p> <p>* při výběru vhodného vzdělávání využívá možnosti konzultace (výchovný poradce, pedagogicko-psychologická poradna,...)</p>	<p><i>Volba profesní orientace:</i></p> <p>* osobní zájmy a cíle, zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace, informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb</p>	<p>Výchova k občanství Informační technologie Základy administrativy</p> <p>:</p> <p>OSV 2; OSV 7; OSV 8; OSV 9</p>	<p>*exkurze</p> <p>Úřad</p>

	<p>* vyplní formulář pro evidenci uchazeče na Úřadu práce</p> <p>* orientuje se v základech pracovního práva (zná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů)</p> <p>* vyjmenuje a popíše nejčastější formy podnikání, druhy a strukturu organizací</p> <p>* na základní uživatelské úrovni se orientuje v pojmech jako jsou: způsobilost k podnikání, podnikatelský záměr, administrativní podmínky, finance, úvěry, daně, pojištění, marketing, ekonomika provozu - náklady, ceny, výnosy, zisk</p>	<p><i>Podnikání:</i></p> <p>* druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání, základní informace na uživatelské úrovni: způsobilost k podnikání, podnikatelský záměr, administrativní podmínky, finance, úvěry, daně, pojištění, marketing, ekonomika provozu - náklady, ceny, výnosy, zisk</p>		

